:67 1.500.000 TL.

POPÜLER SİNEMA DERGİSİ

sinema

ISSN 1300-8161

67

9 771300 816004

İNEMADA IZ

"Fantasia 2000"

"Me, Myself And Irene"

rian De Palma'nın
k bilimkurgusu

'Mission To Mars"

"Abuzer Kadayıf"

JIM CARREY

RENÉE ZELLWEGER

İki zıt kişilik
aynı
bedende...

Ve ikiside
aynı
kıza aşık...

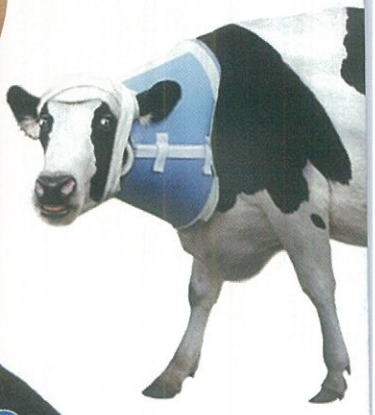

Ben, Kendim & Sevgilim

Me, Myself & Irene

"Ah Mary, Vah Mary" Filminin Yönetmenlerinden

TWENTIETH CENTURY FOX SUNAR BIR CONUNDRUM ENTERTAINMENT YAPIMI BIR FARRELLY BROTHERS FILMI JIM CARREY RENÉE ZELLWEGER "ME, MYSELF & IRENE" CHRIS COOPER ROBERT FORSTER RICHARD JENKINS SARKI PETE YORN & LEE SCOTT MÜZIK DÜZENLEME TOM WOLFE & MANISH RAVAL GÖRÜNTÜ YÖNETMENI MARC S. FISCHER KURGU CHRISTOPHER GREENBURY YAPIM TASARIMCISI SIDNEY J. BARTHOLOMEW, JR. SESLENDIRME YÖNETMENI MARK IRWIN C.S.C., A.S.C.
YAPIM AMIRI CHARLES B. WESSLER TOM SCHULMAN YAPIMCI BRADLEY THOMAS & BOBBY FARRELLY & PETER FARRELLY SENARYO PETER FARRELLY & MIKE CERRONE & BOBBY FARRELLY YÖNETMEN BOBBY FARRELLY & PETER FARRELLY

OZENFILM

SOUNDTRACK AVAILABLE ON ELEKTRA RECORDS

DOLBY DIGITAL

www.ozenfilm.com.tr

13 EKİM'DE SİNEMALARDA

www.benkendimvesevgilim.com

20th Century Fox

Sen zamana uymuyorsan...
Zaman sana uysun.

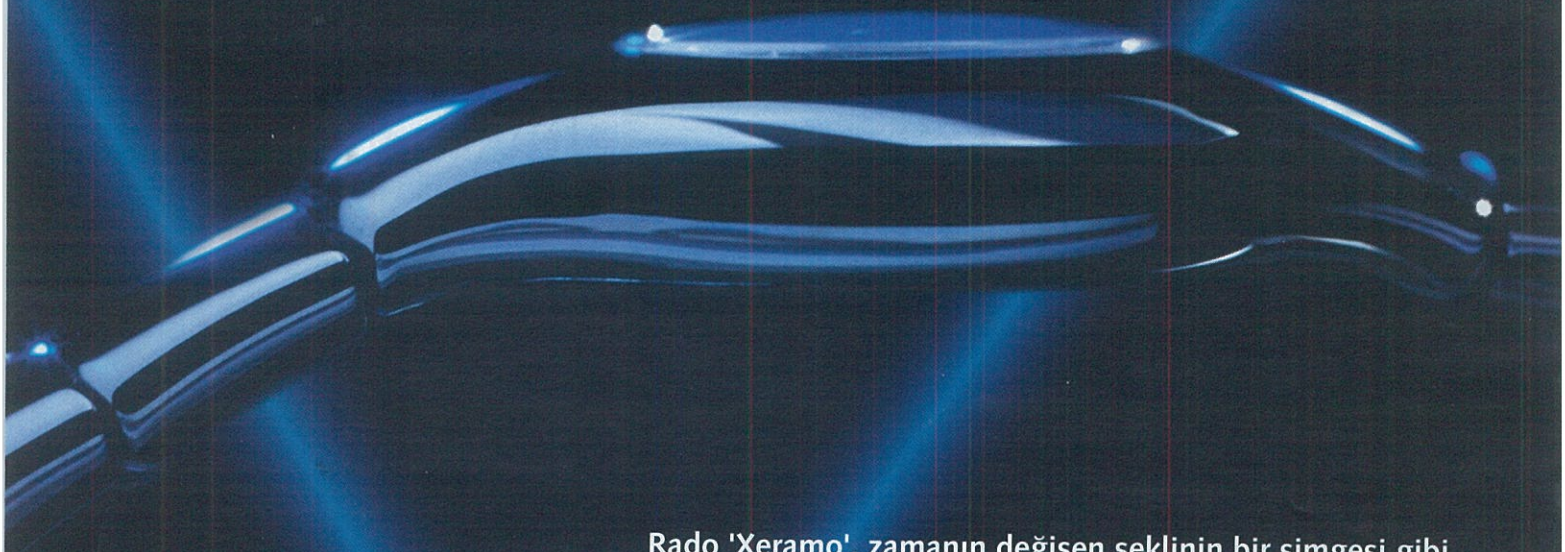

Rado 'Xeramo', zamanın değişen şeklinin bir simgesi gibi. Yüksek teknoloji ürünü seramik yapısı ve safir camıyla her zaman güzel. (Deri kayışlı seçeneği de bulunuyor.)

www.xeramo.com

RADO
Switzerland

TUFAN
SAAT

Halaskargazi Cad. No:268 Kat:2 80230 Şişli-İSTANBUL Tel: (0 212) 219 20 80 (pbx) Faks: (0 212) 246 47 42

MED

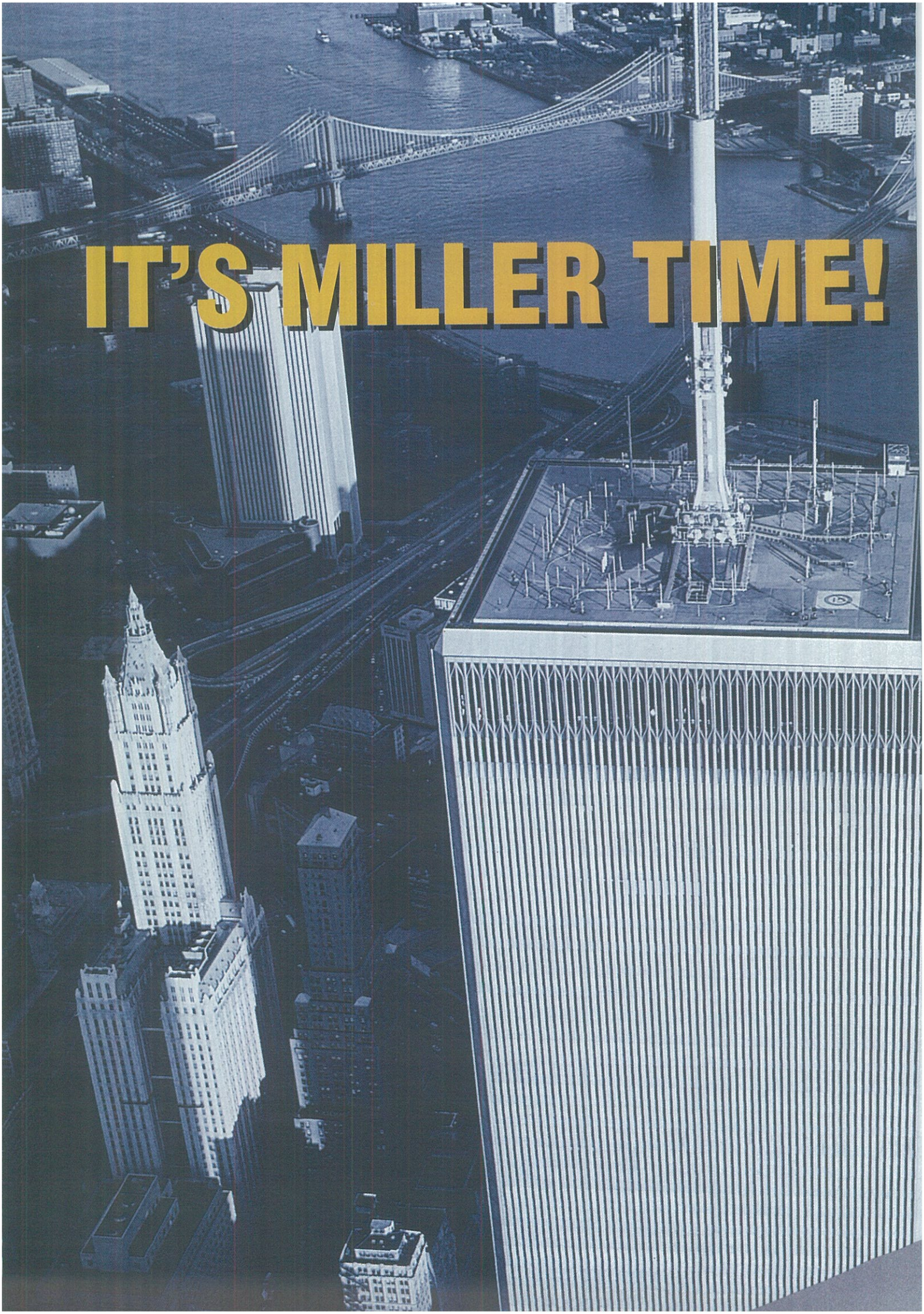
IT'S MILLER TIME!

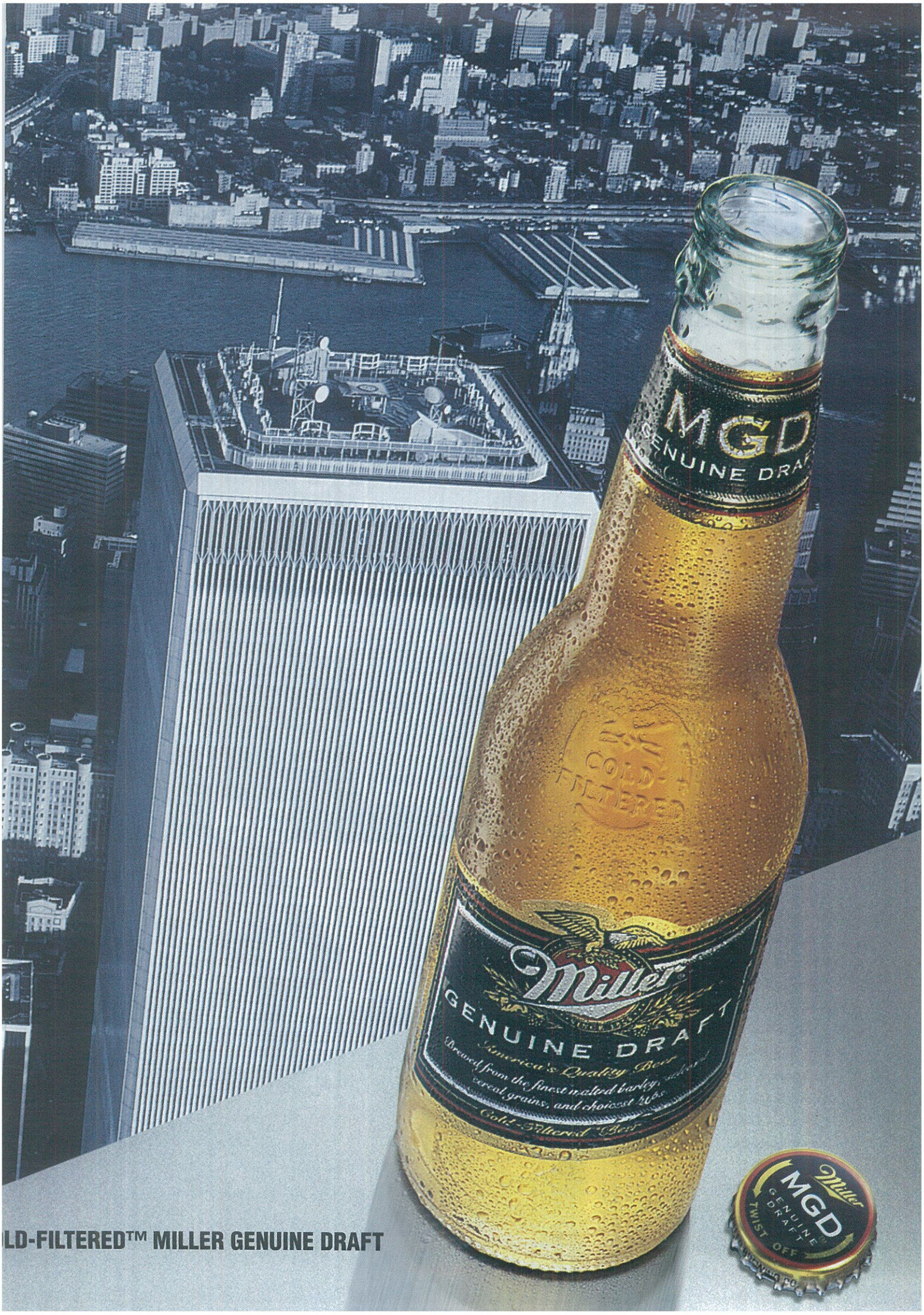

LD-FILTERED™ MILLER GENUINE DRAFT

İçindekiler

Ekim 2000 Sayı: 67

Gündem

46 **ŞEYTAN PEŞİNDE**
Roman Polanski'nin yeni filmi şeytani bir gerilim...

52 **GÜNDÜZ ERSİN GECE ABUZER**
Metin Akpınar "Abuzer Kadayıf" olarak çıkacak karşımıza.

56 **TATLI HAYALLER ÜLKESİNDE**
Walt Disney'in yeni harikası: "Fantasia 2000"

62 **WILLIAM FRIEDKIN**
Ünlü yönetmenle filmleri ve sinema üzerine...

68 **"İĞRENÇ ÖTESİ" BİR FİLM**
Farrelly kardeşler iftiharla takdim eder: "Me, Myself and Irene"

74 **BRIAN DE PALMA ANLATIYOR...**
Ünlü yönetmen'in ağzından "Görev: Mars"...

Dosyalar

80 **HIZ, TEMPO VE ÖTESİ**
Dünden bugüne "hız" meselesi

86 **ŞARKICI FİLMLERİ**
Yeşilçam'ın şarkılı türkülü filmleri

96 **HOLLYWOOD'DAN 100 AŞK SIRRI**
Dünden bugüne hep taze kalan dedikodular

Her Ay

6 AYIN FİLMLERİ

12 ELEŞTİRİLER

18 ÖZEL SEANS

32 IŞIK VE GÖLGE

34 **PROFİLLER**
Samuel L. Jackson, Emmanuelle Seigner, Tim Robbins, Tommy Lee Jones, Gary Sinise.

92 MUTFAKTAKİLER

98 BİR SENARYO YAZMAK

101 **EV EĞLENCESİ**
Filmografi, Klasik Sahne, DVD, Soundtrack, Kitap, TV Rehberi

114 **SİNEMA ÇIKIŞI**
Sibel Turnagöl

Armağanlar

BÜYÜK BOY AFİŞ: "Ben, Kendim ve Sevgilim"
AFİŞETLER: "Space Cowboys", "The Ninth Gate", "The Patriot", "The Tigger Movie".
KOLEKSİYON KARTI: Jayne Mansfield.

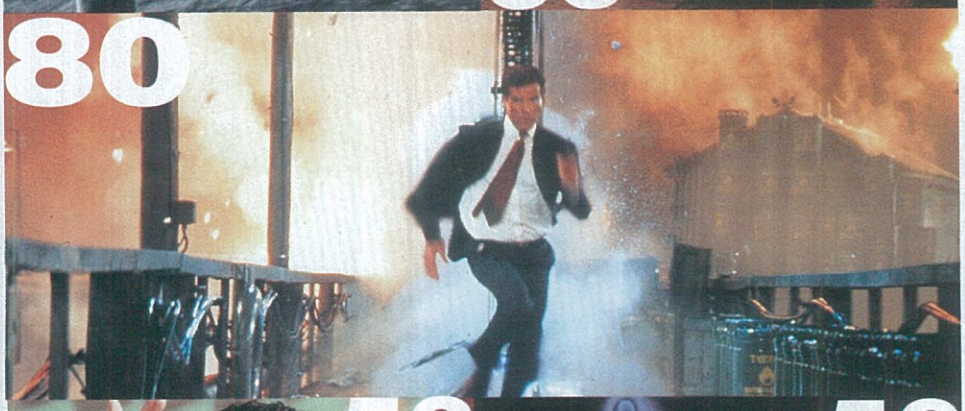

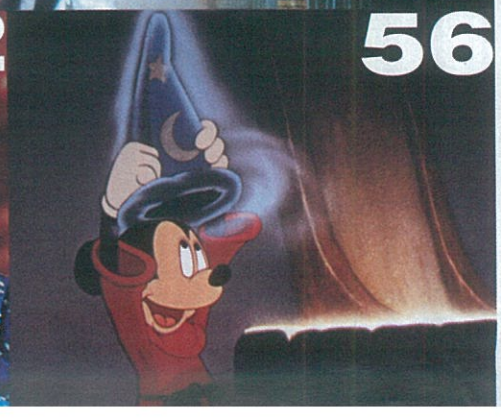

1 NUMARA HEARST

Yönetim Kurulu Başkanı
ÖNAY BİLGİN
İmtiyaz Sahibi
ERCAN ARIKLI
Genel Yönetmen
MEHMET E. DEMİREL
Genel Yönetmen Yardımcıları
AHMET ÖRS
NÜKHET SARIOĞULLARI

Genel Yayın Yönetmeni (Sorumlu)
MEHMET AÇAR
Görsel Yönetmen
FİLİZ DAL
Yazı İşleri
SENEM ERDİNE
BURÇİN S. YALÇIN, BURCU AYKAR

MEDİ GRUP

Genel Müdür-(Dergiler)
ECE ARMAN
Satış Direktörü
TÜLİN ÇİM
Satış Müdürü
AYFER DEVELİOĞLU
Rezervasyon Teknik Müdürü
İSMAİL KARPUZOĞLU
Tel: (0212) 219 99 39
Fax: (0212/) 219 91 81
Ankara Temsilcisi
NURCAN TÜRKÖZ TULUY
Tel: (0312) 468 50 50
Fax: (0312) 467 36 20
İzmir Temsilcisi
SEVTAP ER
Tel: (0232) 461 67 00
Fax: (0232) 461 30 32

İnsan Kaynakları Koordinatörü
ŞAKİR GÜLSEVER
İşletme Müdürü
AYDAN ERBUĞ
Pazarlama Müdürü
BORA ÇİFTÇİ
İdare Müdürü
ZELİHA DÜNDAR
Promosyon Müdürü
HAKAN EL YILDIRIM
Tanıtım Sorumlusu
LEVENT GÜRÜN
Teknik Müdür
ENGİN ALTUNTAŞ
Ofset Hazırlık Müdürü
AKİF ÖZKAYA

SİNEMA
1 NUMARA HEARST YAYINCILIK A.Ş. ÜRÜNÜDÜR
Adres: Teşvikiye Bostanı Sokak No: 8 Nişantaşı, 80200 İstanbul
Telefon: (0212) 291 11 11
Ankara Bürosu: (0312) 468 50 50
DAĞITIM
Birleşik Basın Dağıtım A.Ş.
(0216) 585 91 00 (PBX)
BASKI VE CİLT
Elyaf Matbaacılık: (0212) 270 40 00

Yazı ve fotoğrafların tüm hakları SİNEMA dergisine, yayınlanan ilanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir.
Bu dergi basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

Okur Hizmetleri Servisi: (0212) 315 30 87 - 315 30 63
Fax: (0212) 2199168 E-Mail: abone @ birnumara.com.tr

KORKU STANDARTLARI

Korku-gerilim ve bilimkurgu... Eğer seyredeceğim film bu iki türden birine aitse içim rahat oluyor; nitelik arayışı geri planda kalıyor ve türün kendine özgü çekiciliği her şeye baskın çıkıyor... Demek istediğim, film kötü bile olsa zevkle seyredebiliyorum.

Bilimkurguya olan merakımın kökeninde bilimkurgu edebiyatına karşı duyduğum özel ilgi yatıyor... Bilimkurgunun edebiyat ve sinemada çağımızın ciddi anlatı geleneklerinden biri olduğuna inandığım için, kötü bir filmi dahi -en azından senaryo düzeyinde nereye varacağını merak ettiğim için- seyredebiliyorum.

Korku gerilim içinse aynı şeyleri söylemem zor. Bir kere, bu türün edebiyattaki karşılığına yok denecek kadar az ilgi duyuyorum. Ayrıca korku-gerilimin, bilimkurgu gibi entellektüel açılımlara sahip bir tür olduğunu iddia etmek zor. Ama benim korku gerilimden beklediğim de açıkcası daha başka bir şey: yönetmenlik becerisi...

Seyirciyi korkutmak ve germek hiç kolay değil. Çerçeve, kamera hareketi, kurgu ve ses gibi bütün anlatım öğeleri üzerine ayrı ayrı düşünmek zorundasınız... Bu işleri iyi beceremiyorsanız, o zaman film seyirciyi güldürmeye başlar. (Belki ayrı bir yazının konusu ama gerçek korku meraklıları, bu başarısız filmlerden de özel bir zevk alır.)

Seyirciyi korkutmanın da yıllar boyunca oluşmuş standartları vardır. Şüphesiz arada sırada bazı yönetmenler (William Friedkin, Sam Raimi, John Carpenter, Wes Craven) gelip tek bir filmle (Şeytan, Night Of The Living Dead, Halloween, Nightmare On Elm Street) türü yenilerler ama işler genellikle her yönetmenin uygulamak zorunda olduğu korku standartlarıyla yürür: Hızlı kurgu, hareketli kamera, gökgürültüsü, şimşek, yağmur, gece, parçalı ışık, ani kesmeler, temponun aniden düşüp yükselmesi, uzun sessizlikler, ses patlamaları vb...

Zaman zaman birileri çıkar ve farklı, özgün bir yapı kurup türü yenileyerek standartların dışına çıkar. Sözgelimi, M. Night Shyamalan'ın "Altıncı His"i ve D. Myrick ile Eduardo Sanhez'in "Blair Cadısı" böyle reformist filmler... Gerçi ben "Blair Cadısı"nda konseptin çok da iyi kullanılmadığını ve parlak bir fikrin heba edildiğine inanıyorum ama "Altıncı His"in azımsanmayacak bir korku-gerilim olduğuna da eminim. Her neyse, konumuz bu yenilikçi çabalar değil. Benim derdim sözü, standart korku-gerilim tekniklerini mükemmel derecede iyi uygulayan "Son Durak"a getirmek..

Evet, "Son Durak", yapısal olarak türe yeni bir şey getirmiyor ve korku gerilimin en çok tutulan alt türlerinden biri olan "teenslasher" şablonlarını uyguluyor... Teenslasher'da bir grup genç insan ve onları tehdit eden canavar bir katil vardır. "Son Durak"ta Azrail, canavar katilin yerini almış durumda... Ama filmi başarılı kılan, basit gibi görünen bu

"Son Durak"ta ölümün fazla mesai yaptığı anlardan biri

değişiklik değil, yönetmen James Wong'un gündelik hayatın içinde dolaşan o görünmez tehlikeyi, yani Azrail'i bize somut olarak hissettirebilmekteki başarısı...

Wong, yeni bir anlatımın peşinde koşmuyor ama korku standartlarını o kadar ustaca kullanıyor ve bu standartları o kadar iyi geliştiriyor ki, yaptığı iş yenilikçi bir ruh kazanıyor...

Wong'un "Son Durak"ta yaptığı şeyi daha iyi anlamak için Spielberg'in "Jaws"da ne yaptığına bakmak gerek... Spielberg, "Jaws"ı çekerken, türü yenilemek gibi kaygılara sahip değildi. Ama sonuç olarak, varolan korku-gerilim standartlarını teknik anlamda çok ileriye götürdü ve çıtayı yukarı çekti...

Wong'un "Son Durak"ı seyirciden ve eleştirmenlerden olumlu tepkiler almasına karşın bir "Jaws" kadar adından sözettiremedi... Bunun en önemli nedeni, sanırım senaryonun teenslasher şablonlarına olan bağlılığıydı. Diğer bir deyişle, seyirci sinema salonundan bir "deja vu" duygusuyla çıktı ve çok da farklı bir şey seyretmediğini düşündü. Bu yaklaşımı haksız da bulmuyorum. Çünkü "Son Durak" muhteşem bir 45 dakikadan sonra gerçekten de giderek vasat bir teenslasher filmine dönüşüyor... Ama Wong'un "uçak yolculuğu" ve ardından gelen "banyodaki ölüm" sahneleriyle korku standartlarında çıtayı epeyce yukarılara çektiğini ve Scream serisiyle standartları ruhsuzca uygulamaya devam eden Wes Craven gibi ustaları açık bir biçimde solladığını düşünüyorum... Özellikle uçağın havada infilak ettiği anı, havaalanında patlayan camlarla gösterdiği o sabit genel plan hala aklımdan çıkmıyor... Seyircinin her an beklediği bir olayı bir sürpriz haline getirmek açıkcası hiç de az şey değil.

Gerilim yaratmak, yönetmenlik sanatının en zor alanlarından biridir. Bu işin standartlarını çok iyi yerine getiren yönetmenler diğer türlerde de başarılı olurlar. "Jaws" bir yana Spielberg'in ilk filmi "Duel"ın bir gerilim olduğunu unutmamak gerekiyor... Ayrıca gerilimden gelen Sam Raimi'nin diğer türlerdeki başarısı da ortada... Bence, James Wong'un da adını ileride daha sık duyacağız.

MEHMET AÇAR
memacar@yahoo.com

AYIN FİLMLERİ

"Uzay Kovboyları"

EKİM

UZAY KOVBOYLARI
SPACE COWBOYS

Yönetmen: Clint Eastwood. Oyuncular: Clint Eastwood, Tommy Lee Jones, Donald Sutherland, James Garner, James Cromwell, Marcia Gay Harden, Loren Dean, Courtney B. Vance. Senaryo: Ken Kaufman, Howard Klausner. Görüntü Yönetmeni: Jack N. Green. Müzik: Lennie Niehaus. Kurgu: Joel Cox. Yapım Tasarımcısı: Henry Bumstead. Yapımcı: Clint Eastwood, Andrew Lazar. Süre: 130 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 20 Ekim.

1958 yılında, hava kuvvetlerinin en iyi pilotlarından oluşan Daedalus Takımı uzaya giden ilk insanlar olma gururunu yaşamaya hazırlanmaktadırlar. Fakat NASA, atmosferin dışında gerçekleştirilecek olan bu testlerden Daedalus Takımı'nı geri çeker ve bu büyük onur bir şempanzeye kalır. Takım artık kızağa çekilmiştir ama uzaya yolculuk hayalleri hep içlerinde yaşayacaktır...

Aradan 40 yıl geçtikten sonra Rus uydusu Ikon'da meydana gelen bir arıza, Rus yetkililere göre ülkedeki iletişimin felç olmasına neden olacak kadar tehlikelidir. Ikon'un kontrol sistemleri, eski Amerikan uydusu Skylab'in sistemlerine benzemektedir. Bu yüzden de Ikon'u yalnızca Skylab'in tasarımcısı tamir edebilecektir. Emekli elektrik mühendisi Frank Corvin (Clint Eastwood) bu işi yapabilecek tek kişi gibi görünmektedir. Ne var ki, o da bu görevi yalnızca bir tek şartla kabul eder: güvendiği ekiple çalışacaktır.

NOTLAR: Hollywood'un bir grup usta ve tecrübeli oyuncusunu biraraya getiren "Uzay Kovboyları", Eastwood'un her zamanki teknik kadrosuyla kotardığı bir bilimkurgu. Eastwood her zamanki görüntü yönetmenini, kompozitörünü, kurgucusunu ve yapım tasarımcısını yanına alarak 65 milyon dolar bütçeli bir yapıma imza atmış.

DOKUZUNCU KAPI
THE NINTH GATE

Yönetmen: Roman Polanski. Oyuncular: Johnny Depp, Frank Langella, Lena Olin, Emmanuelle Seigner, Barbara Jefford, Jack Taylor. Senaryo: John Brownjohn, Enrique Urbizo, Roman Polanski (Arturo Pérez-Reverte'nin "The Club Dumas" adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Darius Khondji. Müzik: Wojciech Kilar. Kurgu: Hervé de Luze. Yapım Tasarımcısı: Dean Tavoularis. Yapımcı: Roman Polanski. Süre: 133 dk. Yapım: Fransa-İspanya-ABD. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 29 Eylül.

Dean Corso (Johnny Depp) zengin koleksiyoncular için eski ve çok değerli kitapları bulan bir araştırmacıdır. Yaptığı iş, kültürel birikim, hüner ve çelik gibi bir irade gerektirmektedir. Bir gün Corso, ünlü bir kitapsever olan Boris Balkan (Frank Langella) adına, Satanist ayinleri anlatan bir dizi kitabın sonuncusunun peşine düşer. Rivayete göre bu kitap Karanlıklar Krallığı'nın dokuz kapısını açacak bir el yazmasıdır. Geri kalan iki kopyası Avrupa'dadır. New York'tan Toledo'ya Portekiz'den Paris'e uzanan yollarda Corso labirent gibi tuzaklarla, vahşi ve gizemli ölümlerle karşılaşır. Kendisini koruyan güçler yardımıyla çok güçlü bir varlığa karşı adım adım yaklaşan Corso zamanla asıl görevinin bir kitabı bulmaktan çok daha öte birşey olduğunu anlar.

NOTLAR: 1994 tarihli "Death And The Maiden-Ölüm ve Bakire"den beri film çekmeyen usta yönetmen Roman Polanski tıpkı artık klasikleşmiş filmi "Rosemary'nin Bebeği"nde olduğu gibi yine "şeytani" bir öyküyle karşımıza geliyor. "Dokuzuncu Kapı"nın bu ayın en iyi filmi olduğunu tahmin ediyoruz.

SEKS DEDİKODULARI
GOSSIP

Yönetmen: Davis Guggenheim. Oyuncular: James Marsden, Lena Headey, Norman Reedus, Kate Hudson, Marisa Coughlan, Sharon Lawrence, Eric Bogosian, Joshua Jackson. Senaryo: Gregory Poirier. Görüntü Yönetmeni: Andrzej Bartkowiak. Müzik: Graeme Revell. Kurgu: Jay Lash Cassidy. Yapım Tasarımcısı: David Nichols. Yapımcı: Jeffrey Silver, Bobby Newmyer. Süre: 91 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 6 Ekim.

Derrick (James Marsden), Jones (Lena Headey) ve Travis (Norman Reedus) hem üniversite hem de oda arkadaşıdırlar. Gazetecilik dersinden aldıkları "Haber ve Dedikodu Arasındaki İlişki" konulu yeni projeleri üzerinde çalışmaktadırlar. Bir gün Derrick güzel, zengin ve bakire Naomi'yi (Kate Hudson) çılgın bir kampüs partisinde erkek arkadaşı Beau'nun (Joshua Jackson) kollarında sarhoş olarak gördüğünde dedikodu projeleri için bir altın madeni keşfettiğini düşünür. Naomi'nin evlilikten önce sekse karşı tavrı bilindiği halde üç kafadar kampüste o gece Naomi ile

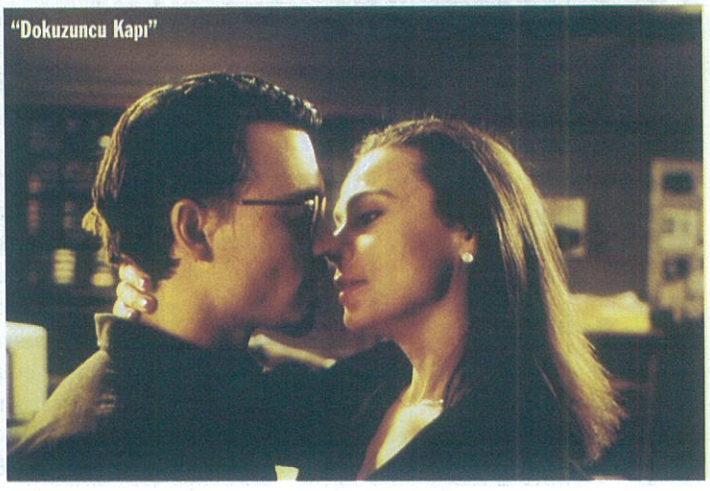
"Dokuzuncu Kapı"

Beau'nun beraber olduğu dedikodusunu yayar. Bu asılsız dedikodunun üniversite kampüsünde hızla yayılmaya başlamasıyla olaylar beklentileri aşıp kontrolden çıkar; hatta Naomi'nin en yakın arkadaşı Sheila (Marisa Coughlan) bile olanlara kendisini kaptırıp hikayenin yayılmasına yardımcı olur. Polis Beau'yu tecavüz suçundan tutukladığında Jones, Travis ve Derrick ne tür bir canavar yarattıklarının farkına varırlar; ama iş işten geçmiştir.

NOTLAR: Gerilim türüne dahil edilebilecek bir konusu olan "Gossip" genç oyunculardan kurulu kadroya sahip bir yapım. Nisan ayında ABD'de gösterilmiş olan 14 milyon dolar bütçeli filmin orada pek iş yapmadığını belirtmekte yarar var.

RULES OF ENGAGEMENT

Yönetmen: William Friedkin. Oyuncular: Tommy Lee Jones, Samuel L. Jackson, Guy Pearce, Bruce Greenwood, Blair Underwood, Philip Baker Hall, Anne Archer, Ben Kingsley. Senaryo: Stephen Gaghan (James Webb'in bir öyküsünden). Görüntü Yönetmeni: William Fraker, Nicola Pecorini, Dariusz Wolski. Müzik: Mark Isham. Kurgu: Augie Hess. Yapım Tasarımcısı: Robert Laing. Yapımcı: Richard D. Zanuck, Scott Rudin. Süre: 128 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Avşar-Pinema. Gösterim Tarihi: 6 Ekim.

Albay Terry Childers (Samuel L. Jackson), Vietnam, Beyrut ve Çöl Fırtınası harekatlarına katılarak savaş tecrübesi edinmiş 30 yıllık bir ordu mensubudur. Kahramanlığı ve vatanseverliğiyle tanınan Albay Childers'ın ülkesi şimdi onu kötü giden bir kurtarma operasyonu nedeniyle mahkemeye çıkartmaktadır. Kendisine avukat olarak Vietnam'da hayatını kurtardığı silah arkadaşı Albay Hayes Hodges'ı (Tommy Lee Jones) seçer. Hodges ordunun en iyi avukatı olarak tanınmaktadır ama Albay Terry Childers'ın onu seçmesinin tek nedeni bu değildir. Onu ateş altındayken ölüm riskiyle karşılaşmanın ne demek olduğunu çok iyi bilen bir kardeş gibi gördüğü ve ayrıca çok güvendiği için seçmiştir. Aralarındaki sıkı dostluk ve görev bağlarına rağmen Hodges bu davayı isteksizce kabul eder. İsteksizdir çünkü 30 yıl önce Vietnam'da hayatını kurtarmış olan arkadaşının durumu bu kez kuşkulu görünmektedir.

NOTLAR: '70'lerde çektiği "The French Connection-Kanunun Kuvveti" ve "The Exorcist-Şeytan" filmleriyle bir anda efsane katına yükselen, fakat ne hikmetse bu filmlerden sonra bir türlü "şeytanın bacağını kıramayan" William Friedkin 1995'ten bu yana çektiği ilk filmle karşımızda. 60 milyon dolara çekilen bu gerilim soslu film ABD'de 31 Mart'ta vizyona girmiş ve 61 milyon dolara yakın bir hasılat elde etmişti.

GÖREV: MARS
MISSION TO MARS

Yönetmen: Brian De Palma. Oyuncular: Gary Sinise, Tim Robbins, Don Cheadle, Connie Nielsen, Jerry O'Connell, Kim Delaney. Senaryo: Jim Thomas, John Thomas, Graham Yost. Görüntü Yönetmeni: Stephen H. Burum. Müzik: Ennio Morricone. Kurgu: Paul Hirsch. Yapım Tasarımcısı: Ed Verreaux. Yapımcı: Tom Jacobson. Süre: 113 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 6 Ekim.

2020 yılındayız. NASA insanlık adına dev bir adım atmış ve bir astronot ekibi Mars gezegenine başarıyla indirilmiştir. Ancak görev komutanı Luke Graham (Don Cheadle) yönetimindeki astronotlar, Mars gezegeninin yüzeyine indikten kısa süre sonra birtakım esrarengiz olaylarla karşılaşmaya başlar. Komutan Graham asıl kabusun başlamasının birkaç dakika öncesinde Dünya'ya tehlikeyi bildiren şifreli bir mesaj geçmeyi başarır. Talihsiz Mars ekibinin geçtiği son mesajdan dolayı endişeye kapılan NASA yetkilileri hemen hazırlığa başlayarak bu trajediyi araştırması ve hâlâ yaşıyorlarsa kazazedeleri kurtarması için bir kurtarma ekibini yola çıkarır. Kaptanlığını komutan Woody Blake (Tim Robbins) ile Komutan Jim McDonnell'ın (Gary Sinise) birlikte yaptıkları ve onlara kadın astronot Dr. Terri Fisher (Connie Nielsen) ile bilimadamı Phil Ohlmyer'ın (Jerry O'Connell) eşlik ettiği uzay gemisindeki astronotlar Mars'a yapılacak altı aylık yolculuğa hazırdır.

NOTLAR: Son yıllarda yüksek bütçeli stüdyo filmlerine imza atan Brian De Palma, "Görev: Mars"la bugüne kadar çektiği en yüksek bütçeli filmi gerçekleştiriyor. 90 milyon dolara çektiği film hem izleyicileri hem eleştirmenleri ikiye bölmüş durumda. Biz de merakla bekliyoruz.

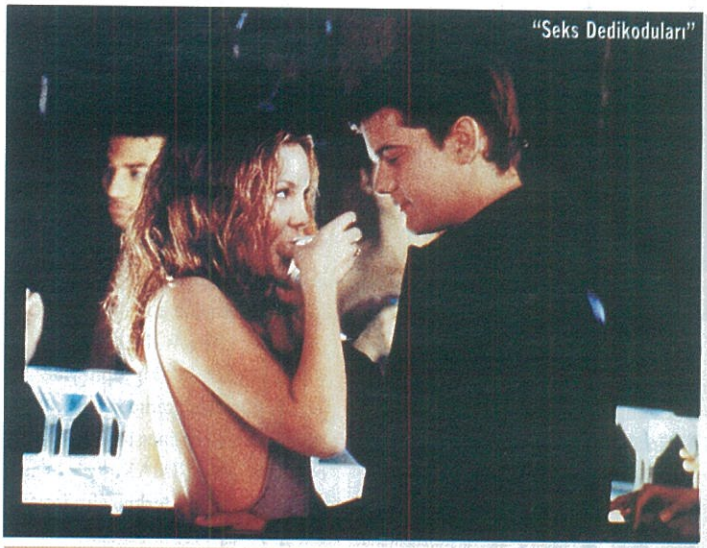
"Seks Dedikoduları"

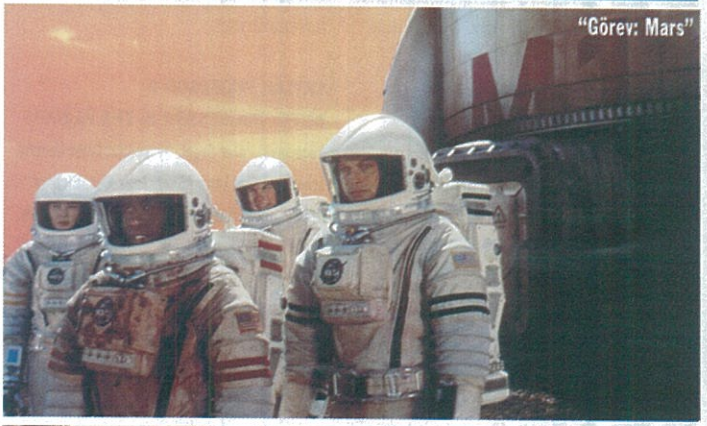
"Görev: Mars"

"Rules Of Engagement"

FANTASIA 2000

Yönetmenler: Pixote Hunt, Hendel Butoy, Eric Goldberg, James Algar, Francis Glebas, Gaëtan Brizzi, Paul Brizzi. Oynayanlar: Steve Martin, Itzhak Perlman, Quincy Jones, Bette Midler, James Earl Jones, James Levine, Angela Lansbury. Seslendirenler: Wayne Allwine, Tony Anselmo, Kathleen Battle, Ralph Grierson, Leopold Stokowski, Russi Taylor. Görüntü Yönetmeni: Tim Suhrstedt. Müzik: Paul Dukas, Edward Elgar, George Gershwin, Ottorino Respighi, Camille Saint-Saëns, Dmitri Shostakovich, Igor Stravinsky, Ludwig van Beethoven. Kurgu: Jessica Ambinder-Rojas, Lois Freeman-Fox, Julia Gray, Craig Paulsen, Gregory F. Plotts. Yapım Tasarımcısı: Pixote Hunt. Yapımcı: Donald W. Ernst. Süre: 75 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 20 Ekim.

"Fantasia 2000", birbiriyle ilgisi olmayan 8 ayrı sekanstan ibaret. İlk bölümde Beethoven'ın 5. senfonisi eşliğinde kelebeklerin yaşamından "talihsiz" kesitler sunuluyor. "The Pines Of Rome" (Romanın Çamları) isimli ikinci bölümde dev bir

buzdağındaki oyuğa sıkışıp kalan yavru bir balinanın oradan kurtulmaya çalışması anlatılıyor. Üçüncü bölümde "Rhapsody In Blue" eşliğinde 1930'ların New York'unda birbiriyle ilgili birçok insanın bir gün içerisindeki gülünç hayatına tanıklık ediyoruz. Dördüncü bölüm olan "Carnival Of the Animals" (Hayvanlar Karnavalı) en eğlenceli, ancak en kısa ve sıcak sekans. Şostakoviç'in 2 Nolu Piyano Konçertosu eşliğinde yorumlanan beşinci bölüm Hans Christian Andersen'in "The Steadfast Tin Soldier" adlı masalını ekrana getiriyor. Bu bölümde tek bacaklı askerin balerin sevgilisiyle elele vererek canavarlara karşı savaşması konu ediliyor. Daha sonra '40 yapımı orijinal filmden, Miki Fare'nin maceralarını anlatan "The Sorcerer's Apprentice" (Acemi Büyücü) gelecek. Bunu izleyen bölüm olan "Pomps and Circumstances"ta Donald Duck ve Daisy'yi Nuh'un Gemisi'nde izleyeceğiz. Son bölümde ise fonda Stravinsky'nin "The Firebird"ü (Ateş Kuşu) çalarken yaşamın ürkütücü yanlarından birini, bir ormanın yok oluşunu ve yeniden hayata dönüşünü izleyeceğiz.

NOTLAR: 1940 yılında Walt Disney bir servet harcamasına rağmen "Fantasia" belki de döneminin çok ilerisinde bir yapıt olduğundan izleyici tarafından pek ilgi görmemişti. İşte Walt Disney'in yeğeni Roy Disney bu yapıtı yine yüksek bütçeyle "yeniden çekerek" günümüz izleyicisine sunuyor. Film batıda ilk olarak IMAX sinemalarında gösterime girmiş ve küçümsenemeyecek bir ilgiyle karşılanmıştı.

ÇATLAK PROFESÖR 2
NUTTY PROFESSOR II: THE KLUMPS

Yönetmen: Peter Segal. Oyuncular: Eddie Murphy, Janet Jackson, Larry Miller, John Ales, Richard Grant, Jamal Mixon. Senaryo: Barry W. Blaustein, David Sheffield, Paul Weitz, Chris Weitz. Görüntü Yönetmeni: Dean Semler. Müzik: David Newman. Kurgu: William Kerr. Yapım Tasarımcısı: William A. Elliott. Yapımcı: Brian Grazer. Süre: 106 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 27 Ekim.

Bilinçaltının derinliklerine ittiği Buddy Love'ın (Eddie Murphy) bir yolunu bulup tekrar başına dert olacağından korkan utangaç profesörümüz Sherman Klump (Eddie Murphy) bu gerçekleştiği takdirde güzel meslektaşı Denise Gaiens'le (Janet Jackson) evlilik planlarının da suya düşeceğinden endişe eder. Buddy Love'ı kesin yok etmenin çaresini ise Denise'in sürdürmekte olduğu DNA araştırmalarının sonuçlarını kullanmakta yatmaktadır. Böylelikle Sherman, Buddy Love'ın DNA'sını kendi vücut sisteminden kaldıracak ve toptan kurtulmuş olacaktır. Ancak Buddy Love sessiz sedasız gitmeye pek niyetli değildir. Yeniden "hayata dönüp" Sherman'ın dünyasına giriş yapar ve onun son keşfi olan gençlik serumunun peşine düşer. Bu serum, zamanı geçici olarak geri almakta ve bu geçici süre içinde yılların insan bedeni üzerinde yaptığı tahribatı düzelterek her insanın özlemini çektiği gençlik görünümünü geri getirmektedir.

Şaşırtıcı keşfini Buddy Love'dan uzak tutmak isteyen Sherman onu Klump ailesinin evine götürüp saklar. Gençlik serumunun artık emniyette olduğunu düşünmektedir. Ancak bu düşüncesinde fena halde yanılır. Çünkü Baba Klump (gene Eddie Murphy) bile gençlik serumunun saklı olduğu yeri kolayca bulur ve gençliğinin harika günlerine geri dönüş yapar.

NOTLAR: Eddie Murphy yine herkesi gülmekten kırıp geçirecek gibi görünüyor. İlk filmde olduğu gibi "Çatlak Profesör 2"de de onu envai çeşit kılığa girerken göreceğiz.

"Ben Kendim ve Sevgilim"

ME, MYSELF & IRENE
BEN KENDİM VE SEVGİLİM

Yönetmen: Farrelly Kardeşler. Oyuncular: Jim Carrey, Renée Zellweger, Anthony Anderson, Mongo Brownlee, Jerod Mixon, Chris Cooper, Michael Bowman, Richard Jenkins, Robert Forster. Senaryo: Farrelly Kardeşler, Mike Cerrone. Görüntü Yönetmeni: Mark Irwin. Müzik: Lee Scott, Pete Yorn. Kurgu: Christopher Greenbury. Yapım Tasarımcısı: Sydney J. Bartholomew Jr. Yapımcı: Bradley Thomas ve Farrelly Kardeşler. Süre: 116 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 13 Ekim.

Charlie Bailygates (Jim Carrey) Rhode Island'da polislik yapan tatlı mı tatlı bir adamdır. Hayatı her zamanki gibi bir akış içerisindeyken bir anda Charlie'de bir kişilik bölünmesi gerçekleşir ve ortaya alter-ego'su Hank çıkar. Bu arada, Charlie, Irene (Renée Zellweger) adında kaçak olduğu söylenen bir kadını New York'a geri götürmekle görevlendirilir. Fakat ne yazık ki yolda Hank devreye girer ve bu yolculuk Charlie'nin etrafındaki herkes için bir kabusa dönüşmeye başlar.

NOTLAR: "Dumb & Dumber-Salak İle Avanak" ve "Ah Mary Vah Mary" gibi sıradışı komedi filmleriyle sinema izleyicilerinin gönlünde taht

"Çatlak Profesör 2"

AYIN FİLMLERİ

"Ufak Sahtekarlıklar"

kuran Peter ve Bobby Farrelly yeni filmleri "Me, Myself & Irene"de yeniden Jim Carrey'le çalışıyorlar. Anlaşılan, bu filmde de Farrelly Kardeşler'in farklı mizah anlayışlarına tanık olacağız.

UFAK SAHTEKARLIKLAR
SMALL TIME CROOKS
Yönetmen: Woody Allen. Oyuncular: Hugh Grant, Tracey Ullman, Tony Darrow, Michael Rapaport, Elaine May. Senaryo: Woody Allen. Görüntü Yönetmeni: Fei Zhao. Kurgu: Alisa Lepselter. Yapım Tasarımcısı: Santo Loquasto. Yapımcı: Jean Doumanian. Süre: 94 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Medyavizyon-Warner Bros. Gösterim Tarihi: 27 Ekim.

Ray Winkler (Woody Allen) sevgili karısı ve arkadaşlarıyla pek de mutlu olmayan bir yaşam sürmektedir. Bir gün bulaşıkçılık yaptığı işinden ayrılır ve bir kurabiye dükkanı açmaya karar verir. Dükkanı tesadüfen bir bankanın yanına açar. Karısı Francis (Tracy Ullman) dükkanı işletirken Ray de arkadaşlarıyla aldığı ani bir kararla yan taraftaki bankayı soyma planları yapmaya başlar. Fakat tabii ki eyleme geçtiklerinde her şey yolunda gitmez ve soygun sırasında birtakım aksaklıklar başgösterir.

NOTLAR: Durdurak bilmeden üretmeye devam eden Woody Allen'ın geçen seneki "Sweet And Lowdown" isimli, hayranları tarafından merakla beklenen filmi henüz sinemalara gelmeden, daha sonra çektiği "Small Time Crooks"u izleme imkanına kavuşuyoruz. Sonuçta kesinlikle izlenmesi gereken bir Woody Allen filmiyle daha karşı karşıyayız.

KORKUNÇ BİR FİLM
SCARY MOVIE
Yönetmen: Keenen Ivory Wayans. Oyuncular: Shannon Elizabeth, Shawn Wayans, Marlon Wayans, Anna Faris, Cheri Oteri, Jon Abrahams, Regina Hall, Carmen Electra. Senaryo: Shawn Wayans, Marlon Wayans, Buddy Johnson, Phil Beauman. Görüntü Yönetmeni: Francis Kenny. Müzik: David Kitay. Kurgu: Mark Helfrich. Sanat Yönetmeni: Lawrence F. Pevec. Yapımcı: Eric L. Gold, Lee R. Mayes. Süre: 89 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Film Pop. Gösterim Tarihi: 6 Ekim.

Buffy (Shannon Elizabeth), Brenda (Regina Hall), Bobby (Jon Abrahams), Greg (Lochlyn Monroe), Shorty (Marlon Wayans) ve Ray (Shawn Wayans) çok iyi arkadaştırlar. Fakat Cadılar Bayramı'nın hemen öncesinde bir otomobil kazası geçirince kazada yaralanan adam bir süre sonra onların peşine düşer. Ne yazık ki bu 6 iyi dostun peşinde sadece bu katil yoktur. Gail Hailstorm (Cheri Oteri) adındaki bir televizyon muhabiri de onları takip etmektedir. Kampüste Drew Decker (Carmen Electra) isimli bir kızın öldürülmesiyle herşey çok ciddi bir boyut kazanır.

NOTLAR: Son dönemlerde artan "Scream", "Ne Yaptığını Biliyorum" gibi korku filmlerini ti'ye alan "Scary Movie" parodinin de parodisi olduğu için oldukça ilginç bir nitelik arzediyor. Film ABD'de bu yazın "sleeper"ı, yani beklenmedik bir gişe yakalayan filmi oldu.

"Korkunç Bir Film"

ABUZER KADAYIF
Yönetmen: Tunç Başaran. Oyuncular: Metin Akpınar, Talat Bulut, Sibel Turnagöl, Özlem Savaş, Şebnem Özinal, Ebru Destan. Senaryo: Kandemir Konduk. Görüntü Yönetmeni: Ali Utku. Müzik: Özkan Turgay. Yapımcı: Hüseyin Apaydın. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 29 Eylül.

Sosyoloji profesörü Ersin Balkan'ın (Metin Akpınar) karısı sokak çocukları tarafından öldürülür. Acı içindeki profesör hiç kimse sahip çıkmadığı için sokaklarda potansiyel suçlu olarak yaşayan bu çocukların yaşam koşullarını iyileştirmeyi amaç edinir. Oyun bahçeleri, okulu, hastanesiyle sokak çocuklarının her ihtiyacını karşılayacak dev bir tesis kurmayı planlar. Ancak bir öğretim üyesinin sınırlı bütçesiyle bunu gerçekleştiremeyeceği ortadadır. Çareyi para kazanmaya elverişli ikinci bir kimlik edinmekte bulur. Böylece ortaya türkücü adayı Abuzer Kadayıf (gene Metin Akpınar) çıkar. Yıllar önce türkücü olmak için

güneydoğudan kalkıp İstanbul'a gelmiş uzaktan bir tanıdığı vardır. Türkücü olmayı beceremese de plakçılar çarşısında kendine özgü bir yer edinmeyi başaran bu adam, Ersin Balkan'ın türkücü Abuzer Kadayıf'a dönüşmesine yardımcı olur. Abuzer Kadayıf ünlü bir türkücü olmayı başarır ve para kazanmaya başlar. Niyeti, kazandığı paraları kurmak istediği tesise aktarmak, tesisi kurduktan sonra da ikinci kimliği Abuzer Kadayıf'ı öldürüp eski yaşamına dönmektir ama işler umduğu gibi gitmez.

NOTLAR: "Uçurtmayı Vurmasınlar", "Piyano Piyano Bacaksız", "Kaçıklık Diploması" gibi filmlerinden anımsayacağınız Tunç Başaran yeni filmiyle 90'lı yıllarda Türkiye'de yaşanan çözülmenin eleştirisine soyunuyor. Başroldeki oyuncularıyla göz dolduran film yakında gelecek diğer Türk filmlerinin de müjdecisi.

Eleştiri

KRİTİK ALINTILAR

"60 Saniye"

"'California'ya bakıldığında, bağımsız kokan bu yapıtın aksine son derece hızlı, tempolu ve alabildiğine stüdyo kokan bir filmle karşımıza çıkıyor Sena. Bu sezonun ilk ağır topu 'The Patriot', aynı zamanda ilk hayalkırıklığıydı. '60 Saniye' de benzer bir kaderi paylaşıyor. 'Con Air'i, 90'lı yılların en iyi Amerikan filmlerinden biri olduğuna inandığımız 'Beautiful Girls'ü kaleme alan senarist Scott Rosenberg, bu kez öyle kötü bir metne imza atmış ki, sıkıntıdan patlıyorsunuz. Filmin asıl çekici yanı sondaki adrenalin yükseltici araba sahneleri. Ama oraya gelene kadar öyle vakit kaybediyorsunuz ki. Karakter analizleri bizim Yeşilçam işi filmleri aratır düzeyde gelişirken, senaryonun yalapşaplığı, olayların nasıl ve hangi mantık düzeyinde geliştiğine inanmanızı engelliyor."

UĞUR VARDAN, Yeni Binyıl

"Görünmeyen Tehlike"

"'Görünmeyen Tehlike', tipik bir 'efekt show' çalışması. Dr. Caine'in değişim sürecinde, insanın iç organlarına, kaslarına, iskeletine vb. odaklanan bilgisayar

çalışması fena değil gerçekten, akılda kalıcı, etkileyici nitelikte ama gerisi yok, 'görünmüyor'. Örneğin bir senaryo 'görünmüyor' ortalıkta. Senaryo yazarları Scott Thompson ve Andrew W. Marlowe, ne yazmışlar, kağıtları nasıl doldurmuşlar, anlamak mümkün değil. Bunun gibi, oyunculuk namına da gözümüze bir şey çarpmıyor. Kevin Bacon filmin üçte ikisinde şeffaf şeffaf dolaşıp durmak zorunda, onu anladık da Elisabeth Shue ne ismiyle ne de cismiyle 'var olduğunu' belli edemiyor bir türlü. Mekân olarak da laboratuvardan ötesi yok karşımızda... Bir iki yatak sahnesi, bir iki cadde ve koridor görüntüsü, o da tamam... Eh, Paul Verhoeven de 'görünmezliğe' erişince, 'ört ki ölem' babında, 'gör ki ölem' dedirten bir film çıkmış ortaya."

TUNCA ARSLAN, Radikal

BOX OFFICE

FILM	HAFTA SAYISI	HAFTA SONU SEYİRCİ SAYISI	TOPLAM SEYİRCİ
TÜRKİYE			
Görünmeyen Tehlike	1	65.894	65.894
60 Saniye	2	47.583	185.339
Vatansever	4	22.248	268.355
Çakmaktaşlar Taş Vegas'ta	1	15.061	15.061
Son Durak	3	13.952	90.955
Romeo Ölmeli	7	7.199	135.425
Karşı Pencere	1	5.713	5.713
Aşk Üçgeni	5	4.046	71.932
Soygun	5	3.978	50.040
İkimizin Hikayesi	11	3.691	350.148

FILM	HAFTA SAYISI	HAFTA SONU HASILATI (milyon £)	TOPLAM HASILAT (milyon £)
İNGİLTERE			
Scary Movie	1	2.8	2.8
Snatch	2	1.7	6.6
X-Men	4	0.7	13.3
Chicken Run	11	0.2	27.8
Stuart Little	11	0.2	16.4
Shangai Noon	3	0.2	2.1
60 Saniye	6	0.1	7.3
Fiza	1	0.1	0.1
Kusursuz Fırtına	7	0.1	8.8
The Closer You Get	1	0.1	0.1
Cherry Falls	3	0.09	0.8
Gossip	3	0.07	0.7
Sensiz Olmaz	8	0.06	4.6
Gladyatör	18	0.06	30.6
Çakmaktaşlar Taş Vegas'ta	7	0.06	1.8

8-10 EYLÜL

ELEŞTİRMENLERİN YILDIZ TABLOSU

	Mehmet Açar	Tunca Arslan	Burçin Yalçın	Atilla Dorsay	Ali Ulvi Uyanık	Murat Özer	Uygar Şirin	Uğur Vardan	Alin Taşçıyan	Sevin Okyay	Cem Altınsaray
Çakmaktaşlar Taş Vegas'ta	-	★★	★★½	★★½	★	-	-	★	-	-	-
Görünmeyen Tehlike	-	★½	★★	★★★	★★★½	★★½	-	★★½	-	★★½	★★½
Karşı Pencere	-	★★½	★★★	★★★½	★½	-	-	-	-	★★★	
60 Saniye	★★★	★★	★★½	★★½	★★	★★★½	★★½	★★	★½	★★	★★½
Artemisia	-	★★½	-	-	★★★	-	-	-	-	★★★	-
Kusursuz Fırtına	★★★	★★½	★★★	★★★½	-	★★★½	-	★★½	★★½	-	-
Komşum Bir Katil	★★	★½	★★	★	★	★★★	★	★★	-	★★	-
Son Durak	★★★½	★★	-	★★½	★★½	★★★	-	★★★½	★★★½	★★½	★★½
Ölümüne Kadar	-	★★★	★★★	★★★★	★★★½	-	★★	★★★	★★★½	★★½	-
Hayat Bir Şarkıdır	-	★★★½	-	★★★½	★★★½	-	-	★★★	★★★★	★★★★	-
Vatansever	★★½	★★½	★½	★★★½	★★★½	★★	-	★½	★★	★★½	★½
İşaretler ve Mucizeler	★★	-	★★½	-	-	-	-	★★★	★★★½	-	-
Sensiz Olmaz	★★★	-	★★★	★★★	★★★½	★★★½	★★★	★★★½	★★	★★★½	★★★★
Aşk Üçgeni	-	★★	★★★	-	★½	-	★½	★★½	-	★★	★½
Dünya'dan Sonra	-	★★	-	-	★★★★½	-	-	-	-	★★★	★★★★

Koyu renkte olan bantlar en yüksek yıldız ortalamasına sahip olan filmleri gösterir.

En güzel filmi sen çektin!

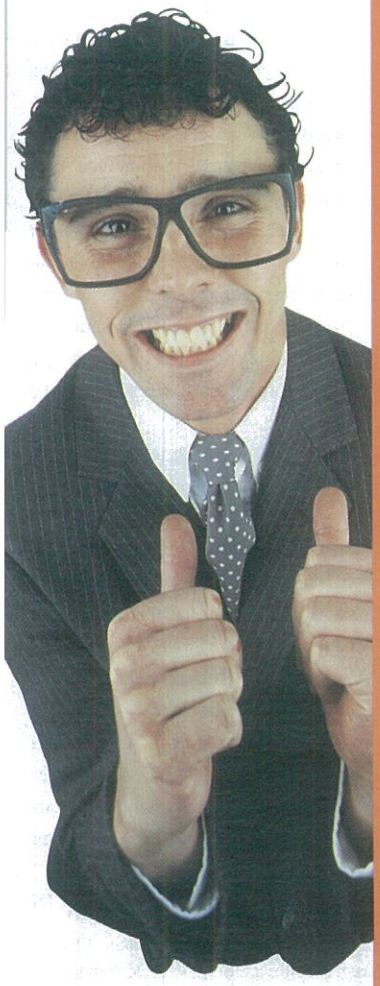

En iyi montajı sen yaptın!

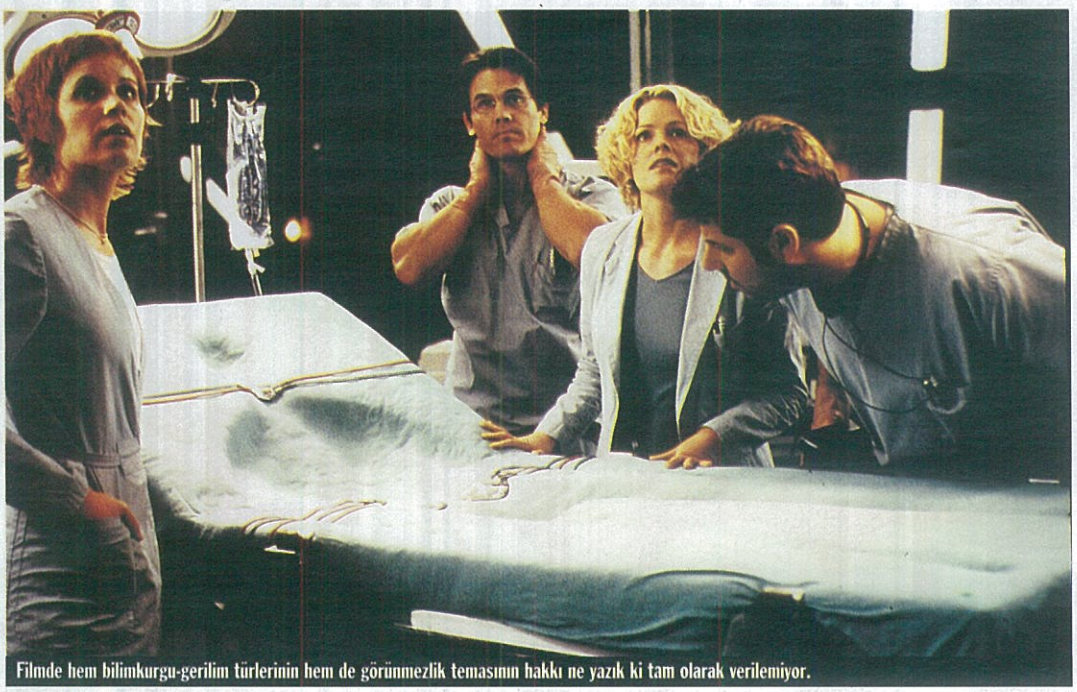

Filmde hem bilimkurgu-gerilim türlerinin hem de görünmezlik temasının hakkı ne yazık ki tam olarak verilemiyor.

GÖRÜNMEYEN TEHLİKE

Kariyerinde inişli çıkışlı grafikler sergilemekte ısrar eden Paul Verhoeven özel efektlerini çıkardığınızda kimsenin seyretmeyeceği bir yapıtla karşımızda.

Sebastian Caine (Bacon) ve emrindeki ekibi görünmezlik formülünü bulmuş gibidir. Hayvanlar üzerinde uyguladıkları deneylerde olumlu sonuçlar almışlardır. Fakat bu deneylerin hayvanlar üzerinde bir de yan etkisi olmaktadır. Görünmez olan hayvanın bir süre sonra beyin fonksiyonları giderek kontrolden çıkmakta ve hayvan saldırgan davranışlara yönelmektedir. Caine bunu bilmesine rağmen görünmez olan ilk insan olarak tarihe geçmek ister ve deneyi bir de kendi üzerinde uygular. Gelgelelim arkadaşları onu "geri getiremeyince" onun da kontrolden çıkması ve etrafına terör saçması pek fazla sürmez.

Paul Verhoeven, söyleşilerinde bir noktayı çoğu zaman tekrarlar: eğer bilimkurgu çekiyorsa sık sık sistem eleştirisine soyunur. Zira ona göre bu tür, sansüre takılmadan sistemi eleştirmenin en iyi yollarından biridir. Nitekim "RoboCop", "Total Recall" ve hatta "Yıldız Gemisi Askerleri" gibi bilimkurgularında böylesi taşlamalara, göndermelere çok fazla rastlarsınız. Özellikle "Yıldız Gemisi Askerleri" türün karakterleri ve kodlarıyla -pek de başarılı olmayan bir şekilde- oynadığı bir film olarak belleğime kazınmış.

Peşin peşin belirteyim: "Görünmeyen Tehlike", Verhoeven'ın ne derinlemesine bir sistem eleştirisine giriştiği ne de ele aldığı türlere ve hatta görünmezlik temasına yeni şeyler kazandırdığı bir yapıt. Karşımızdaki karakterler bildik. Ve ne yazık ki Caine de dahil hiçbir karakteri geniş geniş işlemiyor Verhoeven. Hiçbirinin geçmişi hakkında doğru dürüst bilgi alamıyoruz.

Bu arada, aklıma hemen birkaç soru geliyor: neden sinema tarihinin başlangıcından beri, tanrılaşmaya çalışan "çılgın bilimadamı" filmin sonunda hep cezasını buluyor? Teknolojiyi en uç noktaya kadar kullanan bir film türü -bilimkurgu- neden hep teknofobik mesajlar iletiyor izleyicisine? Bilimkurgu türünün, muhafazakar fikirleri bu kadar sevmesi ve olumlamasının nedeni ne? Birbiriyle ilintili, fakat ne yazık ki tam olarak yanıtlanması zor sorular bunlar. İşte Verhoeven'ın "Görünmeyen Tehlike"de düştüğü tuzak tam da yukarıdaki sorularda yakındığım şeylerden ibaret. Elinin altında sürekli olarak muhafazakar fikirlerden beslenen korku ve bilimkurgu türleri olmasına karşın Verhoeven her iki türün klasik kodlarına hiçbir yenilik getirmiyor. Hem de hiç!

Dar bir mekana sıkıştırılmış ve özel efektlere boğulmuş bir film "Görünmeyen Tehlike." Eğer elinizdeki senaryo kısıtlı bir mekanda geçiyorsa, adına yönetmenlik sanatı denen şey daha da bir önem kazanır. Bu durumda her tür sinemasal öğeyi öylesine özgün biçimlere sokmak zorundasınız ve yönetmenlik sanatındaki yaratıcı fikirlerinizin sınırlarını öylesine zorlamalısınız ki ortaya çıkardığınız yapıt gerçekten önemsenecek bir film olsun. Kamera ve kurgu oyunlarına girişmeli, belki senaryoya içerisinde zeka pırıltıları olan öğeler eklemeli, ışığı özgün bir biçimde kullanmalı, ilginç kamera açılarını tercih etmelisiniz. Diğer bir deyişle, iyi bir filme imza atmak için önünüzde yüzlerce alternatif mevcut. Oysa Verhoeven ne yapıyor? Belki de yapmaması gereken tek şeyi: tümüyle özel efektlere yükleniyor, güveniyor. Kuşkusuz efektler de büyük oranda yönetmenin denetiminde gerçekleşen şeylerden. Fakat sinemanın özünün efektlerden ibaret olduğunu söyleyebilir miyiz? Tabii ki hayır!

"Görünmeyen Tehlike"yi izlerken Verhoeven hiç değilse projenin Pentagon'la olan ilişkisinden yola çıkarak sağa sola birkaç gönderme yapar, "Total Recall"da yaptığı gibi hükümete, yönetime birkaç eleştiri oku yollar, şeklinde beklentilerim oldu. Ama Verhoeven'ın derdi bu değil. Kimbilir, belki de bu okları o attı da ben "göremedim." Benim gördüğüm sadece Caine'in tanrılaşma konusundaki hırsı. Fakat anlaşılmaz bir şekilde, onun da üstüne gitmiyor Verhoeven. Dedim ya, izleyicisinin koltukta bolca kaykılıp özel efektlerden derin hazlar beklemesini umuyor "Görünmeyen Tehlike"de.

Görünmezlik meselesine gelince... Aslında Verhoeven burada ucundan kıyısından birşeyler yakalıyor. İnsanların toplumsal kurallara uymasının temel nedenlerinden birisi aksi bir durumda diğer insanlar tarafından cezalandırılmaktan korkmasıdır. Başka bir deyişle, diğer insanlar tarafından görüldüğümüzden dolayı tüm kurallara uyarız; tepemizde daima toplumsal baskının kılıcı durmaktadır. Peki ya görünmüyorsak? Bu durumda bilinçaltımızda arzuladığımız pek çok şeyi yapma imkanına kavuşmaz mıyız? Kuşkusuz ki kavuşuruz. Bilhassa cinsel arzularımızı bu durumda dizginlemek durumunda kalır mıyız? Büyük olasılıkla hayır! İşte Caine de kalmıyor zaten. Belli ki uzun bir süredir röntgenlemekte olduğu komşusunu görünmez şekilde "elde ediyor." Fakat işte bu da bu kadar! Devamı yok! Sadece Linda'nın (Shue) bununla ilgili olarak gördüğü bir kabus sözkonusu, o kadar!

Kısacası ne ele aldığı temanın ne cirit attığı türlerin ne elindeki karakterlerin ne de filmdeki oyuncuların hakkını tam olarak verebiliyor Verhoeven. Varsa yoksa efektler! Kaldı ki Kevin Bacon'ın da tadına sonuna kadar varamıyorsunuz.

Filmin en hoş yanı benim de daha önce duyduğum Superman ve Görünmez Adam fıkrasıydı, sanırım. Tüm bunları göz önünde bulundurunca söylenebilecek fazla şey yok: bayanlar baylar, karşımızda Verhoeven'ın en kötü ve en boş filmlerinden biri duruyor!

BURÇİN S. YALÇIN

★★ (Hollow Man) Yönetmen: Paul Verhoeven. Oyuncular: Kevin Bacon, Elisabeth Shue, Josh Brolin, Kim Dickens, Greg Grunberg, Joey Slotnick. Senaryo: Scott Thompson, Andrew W. Marlowe. Görüntü Yönetmeni: Jost Vacano. Müzik: Jerry Goldsmith. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 8 Eylül.

Sen neymişsin be abi?

Senin için öyle bir yazılım geliştirdik ki evinden hiç çıkmayacaksın!
Al yeni **Windows Me**'yi, kur bilgisayarına;
film çek, montajla, üzerine müzik döşe, hatta klip yap!
İstersen odanda diskotek aç. Koltuğundan kalkmadan!
Kesmezse al sana 1500 radyo kanalı seçeneği,
yeni müzik programları, güzel güzel Internet!
Windows Me'yle hepsi elinin altında işte.

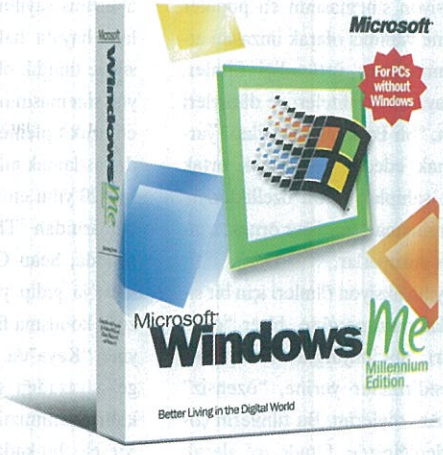

www.microsoft.com/turkiye/windowsme/
Microsoft İletişim Hattı: (0212) 33 66 999

Microsoft® Windows® Me
Dijital dünyayı yaşayın!
Millennium Edition

medina/turgul DDB

Eleştiri

"Hepsi hayatlarının bir döneminde araba hırsızlığı yaptıktan sonra temiz bir hayata başlamışlar ama şimdi eski işlerine geri dönüyorlar."

60 SANİYE

"Bütün klişelere, eksiklere karşın, "60 Saniye" birçok aksiyondan çok daha derli toplu duruyor, çok daha keyifle seyrediliyor."

Hollywood'dan, yapımcıların sektörü demir yumrukla yönettikleri 30'lu ve 40'lı yıllardan bu yana, bir "star", hadi starı geçtik, "isim yapan, belli bir tarzı olan" yapımcılar çıkmıyor. Günümüzün, sayıları bir elin parmaklarını geçmeyen star yapımcılarının en önemlilerinden biri Jerry Bruckheimer...

Bruckheimer, 1996'da ölen ortağı Don Simpson'la birlikte, 80'lerin başlarından itibaren büyük bir çıkış yapan aksiyon sinemasının en popüler filmlerine yapımcı olarak imzasını attı. Yapımcılığını üstlendiği filmler, tartışmaya açık kaliteleri ve düzeyleri bir yana, "bir Bruckheimer filmi" yargısını hak edecek kadar çok ortak özelliğe sahipler ve bu özellikleriyle aksiyon sinemasının diğer örneklerinden ayrı duruyorlar.

Son 20 yılın aksiyon filmleri için bir sıfat kullanmam gerekse, birer "çöp" oldukları gibi önyargılı ve toptancı değerlendirmeler yerine, "özensiz" olduklarını söylerim. Bu filmlerin çoğunu izlediğinizde, filmde rol alacak starların seçimi, kimi sahnelerin koreografisi, neyin ne zaman patlayacağı gibi noktalar dışında pek fazla şey üzerinde çalışılmadığı hemen hissedilir, ki bu bir seyirciyi bir filmden uzaklaştırmak için birebirdir bana sorarsanız... Bir Bruckheimer filmi ise, en kötü olduğu zamanlarda bile, "üzerinde çok çalışıldığı"nı belli eder. Aksiyon sineması için kayda değer bir fark bence...

Bu farkı yaratan temel etken ise "karakter"dir. Aksiyon sinemasında karakter üzerinde en fazla durulan filmler Bruckheimer'inkilerdir desek, abartmış sayılmayız. Arzuları, amaçları, hayata bakışları, ikilemleri çok sığ ve tanıdık olmasına rağmen, aksiyon sinemasının tek boyutlu olmaktan en uzak tiplemelerine onun filmlerinde rastlamak mümkündür. Bu sayede, son 20 yılın en hızlı ve "yoğun" aksiyonlarından "The Rock-Kaya"nın ortasında, Sean Connery'ye San Fransisco'ya gidip yıllardır görmediği kızıyla konuşma fırsatı verilir. Belki de, yine "Kaya"da, bu kez Nicolas Cage'in yaşadığı gibi, başı dertte olan kahramanımızın karısı hamiledir. Mesele, bu kadar klişe de olabilir yani... Ama sonuçta Bruckheimer filmlerindeki karakterlerin, "aksiyon"un içindeki rolleri dışında boyutları da vardır. Karakterlere daha fazla zaman ayrılır, tiplemeler daha ete kemiğe bürünür. Bu tabii ki sonuçta döner dolaşır ve yine aksiyona hizmet eder: Seyircinin karakterle arasındaki "duygusal" etkileşimi artırarak, "aksiyon"a duyduğu ilginin yeni bir boyut kazanmasını, doğası itibarıyla mekanik olan türün biraz daha "derinleşmesini" sağlar.

Bruckheimer'ın, aksiyon filmi olarak pazarlanan, halbuki tipik bir hırsızlık hikayesi olan son filmi "60 Saniye", yapısı gereği karakterler üzerinde daha da fazla yoğunlaşıyor, ama tüm karakterlerin meselesi aynı: Hepsi hayatlarının bir döneminde araba hırsızlığı yaptıktan sonra temiz bir hayata başlamışlar, ama şimdi eski işlerine geri dönmek zorunda kalıyorlar. Yoksa "karşılarına geri dönme fırsatı çıkıyor" mu demek lazım? Çünkü öyle görünüyor ki, bu geri dönüş çoğu için bir zorunluluk olmaktan öte, bir fırsat... Zira "temiz" hayatlarının ne kadar sıkıcı ve kişiliklerine ters olduğunu görüyoruz ilk sahnelerde... Soyguncuğun heyecanı ve adrenaline karşı, günlük hayatın ömür törpüsü. Bir de üstüne, geri dönmenin gerekçesinin, Memphis'in (Nicolas Cage) kardeşinin ölümle tehdit edilmesi olduğunu ekleyin. Bir anda, hırsızlar filmimizin "iyi adamları" oldular. Etik bir meseleye "a la Hollywood" çözüm. Ya da sinemanın büyüsü.

"60 Saniye"nin karakterlerinden söz etmişken, birbirlerine fazlasıyla benzemeleri dışında, önemli olanakların harcandığını da söyleyelim. Sphinx gibi yeni olmamakla birlikte ilginç bir tip doğru dürüst kullanılmıyor; birtakım karakterler, filmde çok önemli roller üstleneceklermiş gibi karşımıza çıkıp, sonra bir anda kayboluyorlar.

Bruckheimer'in bir diğer özelliği, karaktere verdiği önem gereği, diğer aksiyonlarda olduğu gibi vitrini starlarla doldururken, diğerlerinin aksine, kadronun geri kalanını, geniş kitlelerin hayran olmadığı, hatta çoğu zaman tanımadığı sağlam oyuncularla kurmasıdır. "60 Saniye", bu gelenekten fazlasıyla nasibini almış. Robert Duvall'den Christopher Eccleston'a, Vinnie Jones'dan Delroy Lindo'ya kadar uzanan bir ekibi izlemenin belli bir tadı olduğu inkar edilemez. Kaldı ki, Cage ve Angeline Jolie'ye de bir itirazımız yok.

Öte yandan, filmden otomobil fetişizmi bekleyen meraklılar, sanırım salondan hayal kırıklığı ile ayrılacaklardır. Konu müsait olmasına karşın, "60 Saniye" nedense, özellikle popüler bir film için hayli bereketli olabilecek bu alana pek el atmamış. Üstelik filmin belki de en yaratıcı ve matrak bölümleri, Memphis ile, birkaç eski soygunda "uslu durmayıp" başına iş açan, Eleanor lakaplı Mustang arasındaki ilişki...

İşin garip yanı, bütün bu klişelere, eksiklere karşın, "60 Saniye" birçok aksiyondan çok daha derli toplu duruyor, çok daha keyifle seyrediliyor. Lafın sonunu şu yorumla getirirsem bana kızmazsınız umarım: Seyredilecek çok fazla bir şey yok, ama seyretmesi zevkli.

UYGAR ŞİRİN
uygarsirin@yahoo.com

★★½ (Gone In 60 Seconds) Yönetmen: Dominic Sena. Oyuncular: Nicolas Cage, Angelina Jolie, Giovanni Ribisi, T.J. Cross, William Lee Scott, Will Patton, Delroy Lindo, Robert Duvall, Christopher Eccleston. Senaryo: Scott Rosenberg. Görüntü Yönetmeni: Paul Cameron. Müzik: Paul Linford, Trevor Rabin. Kurgu: Chris Lebenzon, Tom Muldoon. Yapım Tasarımı: Jeff Mann. Yapımcı: Jerry Bruckheimer, Mike Stenson. Süre: 117 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 1 Eylül.

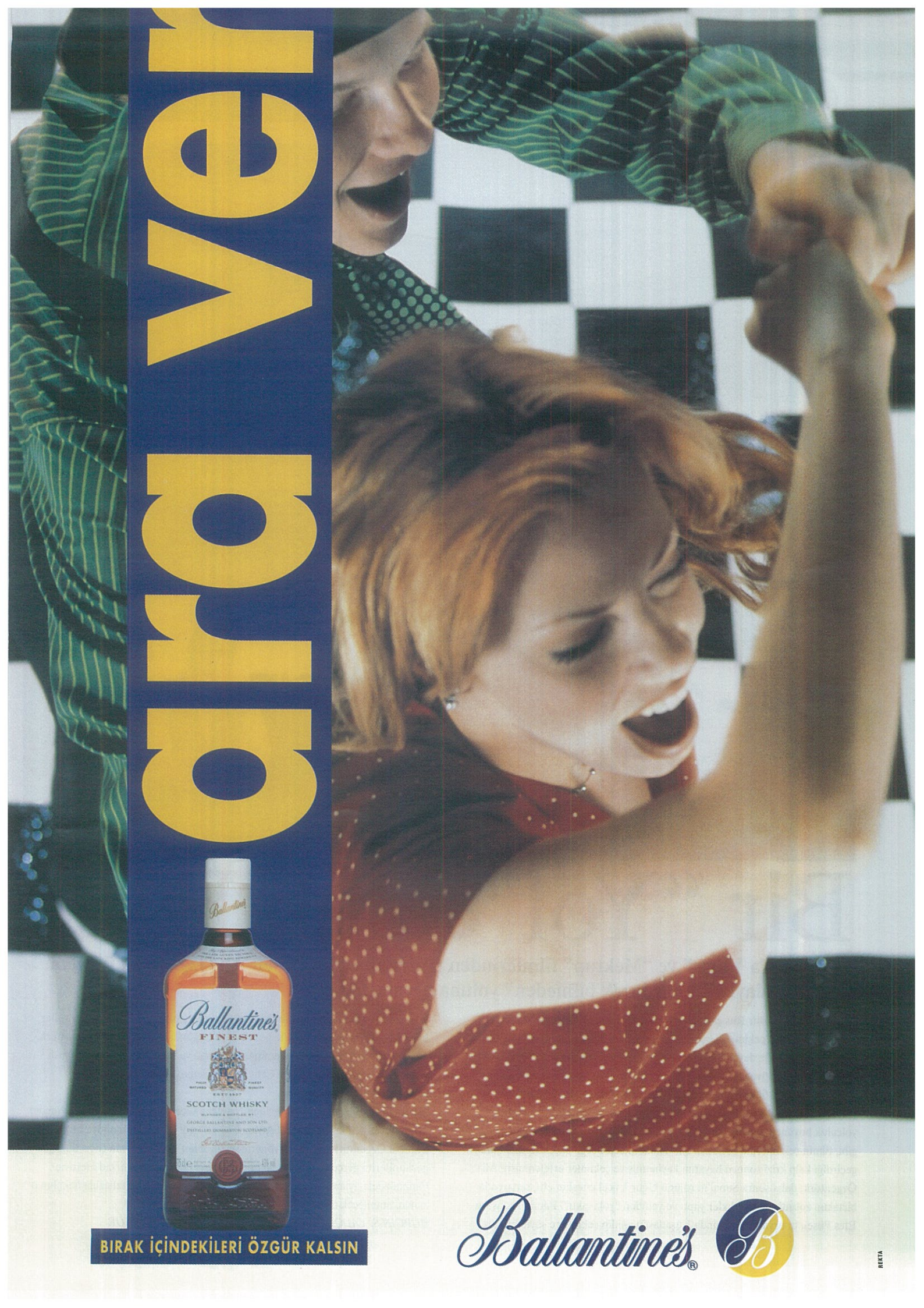
ara ver
Ballantine's
FINEST
SCOTCH WHISKY
BIRAK İÇİNDEKİLERİ ÖZGÜR KALSIN
Ballantine's

Özel Seans

Otobüs filmde hayati bir nitelik arzediyor.

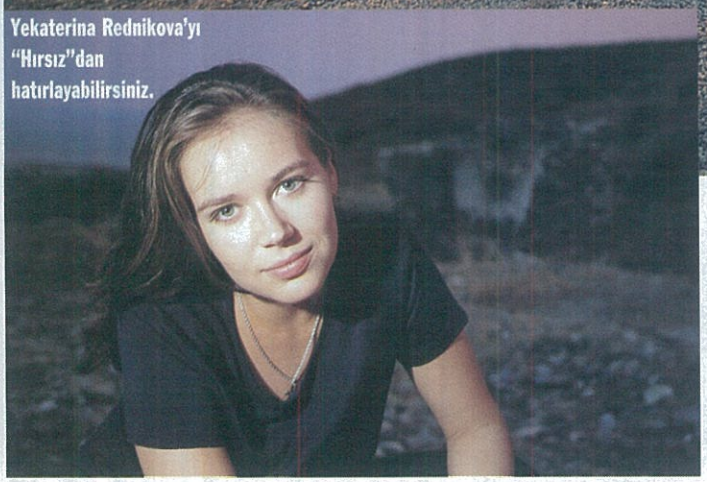

Yekaterina Rednikova'yı "Hırsız"dan hatırlayabilirsiniz.

Uğur Yücel zorlu bir işe soyundu ve Sunal'ın rolünü üstlendi.

Bir "Yol"culuk Filmi

"At", "Su da Yanar" ve "Mektup" filmlerinden tanıdığımız yönetmen Ali Özgentürk'ün yeni filmi "Balalayka", "durdurak bilmeden" yoluna devam ediyor.

Adını telli bir Rus çalgısından alan Ali Özgentürk'ün "Balalayka" filminin çekimleri, bu satırlar yazılırken Kuşadası'nın eski Doğanbey Köyü'nde devam ediyordu. Başrollerinde Uğur Yücel, Cem Davran, Ozan Güven ve 1997'de en iyi yabancı film Oscar'ına aday olan "Vor-Hırsız" filminden anımsayabileceğiniz Yekaterina Rednikova'nın yeraldığı film, Batum'dan İstanbul'a yola çıkan bir otobüs dolusu insanın yolculuk boyunca yaşadığı neşe ve hüznün hikayesini anlatıyor. Hatırlayacağınız gibi, filmin çekimlerine katılmak için İstanbul'dan uçağa binen Kemal Sunal geçirdiği kalp krizi sonucu hayatını kaybetmiş ve çekimler ertelenmişti. Ali Özgentürk, daha sonra Sunal'ın rolünü Uğur Yücel'e teslim etti, senaryoda birtakım zorunlu değişiklikler yaptı ve yeniden "yola çıktı". Filmin sponsoru Efes Pilsen'in organizasyonunda Kuşadası'na gidip çekimlere şöyle bir göz attığımızda sette herşey süt liman görünüyordu. Ancak oyuncularla söyleşiler başladığında bazı sorunlar dile getirilmeye başlandı. Her ne kadar Özgentürk oyuncularından son derece memnun olduğunu ve bu açıdan kendisini şanslı hissettiğini söylese de örneğin Cem Davran senaryodaki değişikliklerden rahatsızlığını açığa vuruyordu.

Bu arada filmin yan karakterlerinde Nadezha Gorelova, Ercan Yazgan, Necdet Yakın ve "Bizimkiler"in Ali'si Atılay Uluışık'ı görüyoruz. Senaryoya imza atan isim Işıl Özgentürk. Görüntü yönetmeni ise Emir Kusturica'nın çoğu filminin görüntülerini gerçekleştiren Vilco Filac'ın asistanlarından Mirsad Heroviç. Önümüzdeki aylarda görücüye çıkacak olan film, üstündeki tatsızlığı bakalım o zaman atabilecek mi?

BURÇİN S. YALÇIN FOTOĞRAFLAR: İLKER AKGÜNGÖR

Kuşadası'nın Doğanbey Köyü'ndeki bu iç mekan çekimi için herşey yeniden düzenlenmiş.

Özel Seans

Tel Aviv'den insan manzaraları: "Sonsuz Mutluluk"

Alaycı ve Hüzünlü Filmler

Ankara Sinema Derneği ve İsrail Büyükelçiliği'nin ortaklaşa düzenlediği İsrail Film Şenliği'nde gösterilen filmler bir ülkenin bilinmeyen yönlerine ışık tuttu ve sinemaseverlere farklı lezzetler yaşattı...

Yaklaşık 10 yıl önce İstanbul Film Festivali'nde seyrettiğim "Kuzunun Gülümseyişi" dışında, İsrail sineması benim için tümüyle yabancı bir coğrafyaydı. Uluslararası festivallerde ilgiyle karşılanan ve Berlin'de Tuncel Kurtiz'e En İyi Erkek Oyuncu ödülünü kazandıran "Kuzunun Gülümseyişi", ülkenin yaşadığı sorunlara barışçı ve neredeyse tarafsız diyebileceğimiz bir perspektiften yaklaşıyordu. Film kadar unutulmaz olan, İsrailli sinemacıların sahip olduğu özgürlüktü herhalde... Türkiye'deki malum sorunlara geleneksel milliyetçi bakış açısının dışından bakmaya çalıştığınızda vatan haini damgasını yersiniz. Oysa yönetmen Shimon Dotan, filmini festivallerde dolaştırabiliyor ve kendi ülkesindeki İsrail Akademi ödüllerini de kazanıyordu... Ve yıllar sonra İsrail Büyükelçiliği, düzenlediği bir film şenliğini "Kuzunun Gülümseyişi"yle açmakta sakınca görmüyordu... Açılış gecesinin bir başka ilginç noktası da Tuncel Kurtiz'in 14 yıl önce Berlin'den İsrail'e gönderdiği Gümüş Ayı ödülünü büyükelçi Uri Bar-Ner'in elinden almasıydı.

Moşe Ivgi

Festivalde seyrettiğim ikinci film 1996 yapımı "Aşk Hastası"ydı... Başrolünde İsrail sinemasını temsilen Ankara'ya gelmiş Moshe Ivgi'nin oynadığı film, küçük bir kentte yaşayan alt orta sınıftan insanların dünyasını anlatıyordu. İsrail'de seyirciden büyük ilgi gören ve hem ülkesinde hem de dışarıda ödüller kazanan "Aşk Hastası", delilik ve aşk üzerine mütevazı bir üslupla anlamlı şeyler söylemesini beceren bir filmdi. İsrail'de çok sevilen bir oyuncu olan Moshe Ivgi'nin sade ama seyirciyi çok çabuk kavrayan yorumu da hayli etkileyiciydi.

Birkaç cümleyle anlatılamayacak bir hikayeye sahip olan "Sonsuz Mutluluk", 17. yüzyılda Amsterdam'da yaşayan ünlü düşünür Baruch Spinoza'yı 90'lı yıllarda Tel Aviv'in varoşlarına yerleştiriyor ve İsrail'deki gündelik toplumsal hayatın acımasız temposuna kara mizah çerçevesinden bakıyordu. Senaryoyu da yazan yönetmen Igal Bursztyn, zaman zaman absürd ve gerçeküstücü sulara girmekten kaçınmıyor, seyirciyi hemen yakalayan ironik havayı film boyunca hiç kaybetmiyordu.

Assi Dayan'ın yönettiği 1997 yapımı "Bay Baum'un Son 92 Dakikası" da şenlikte seyrettiğimiz diğer İsrail filmleri gibi alaycı ve hüzünlüydü... Ölümüne 92 dakika kaldığını öğrenen üst orta sınıfa mensup bir işadamının hikayesini anlatan film, günümüz kentlerinde yaşayan herkesi yakalayan bir sıcaklığa sahipti... Bütün bu filmlerin sonunda Ankaralı sinemaseverlerle birlikte İsrail sinemasını biraz olsun tanıdık ve özellikle "Aşk Hastalığı"nı seyrederken ortak bir noktamızı da keşfettik: Yeşilçam melodramları İsrail'de de çok popülerdi...

MEHMET AÇAR

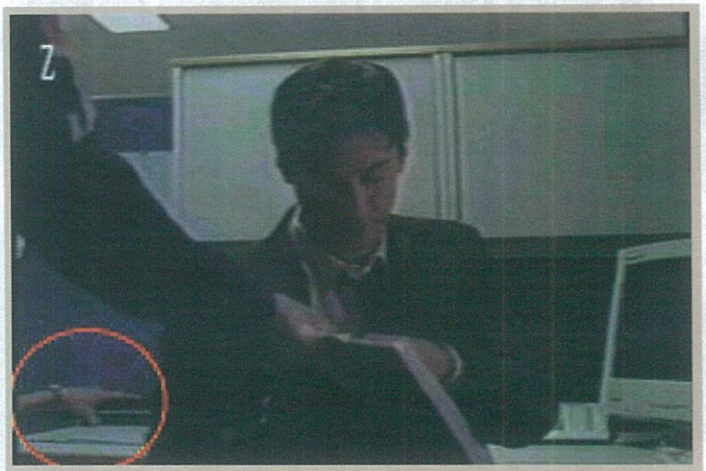

Hata mı, Değil mi?

Temmuz-Ağustos 2000 sayısında yayımladığımız "50 Unutulmaz Film Hatası" dosyamız sanırız epeyce ilgi gördü. Bize "Su Uz" ismiyle e-posta yollayan okuyucumuz da "Matrix" filmini seyrederken bir hataya rastlamış ve bunu bize yollamış. Bu hatadan elbette ki biz de haberdar değildik. İşte o nedenledir ki bunu sizle paylaşalım istedik. Gerçekten de "çerçevede durmaması gerekiyormuş gibi duran" bu ele dikkat çeken okuyucumuz soruyor: "O el kimin acaba?".

Safter Yılmaz Hollywood'dan Bildiriyor

SİNEMALAR KAPANIRKEN

Hollywood 2000 yazından mutlu değil. Mayıstan eylüle kadar Amerika'da sinemalara gelen filmler bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10 daha az gişe yaptı. Sinema bileti fiyatlarının artması bile bu azalmayı kapatamazken, en büyük düşüş seyirci sayısında oldu. Yaz sezonunda toplam seyirci 580 milyondan 520 milyona düştü. 60 milyon seyirci yazın dört ayında sinemalara gitmemiş durumda. Hollywood stüdyoları şimdi yıl sonunda sinemalara gelecek filmler ile kasalarını doldurmayı ümit ederken binlerce sinema salonu ise Amerika'da kapanıyor. Bunun gerekçesi de seyirci sayısını dikkate almadan açılan binlerce sinemanın şimdi masraflarını çıkartamadıkları için işletmeci şirketlere büyük mali yük olmaları...

1980'de Amerika'da 17.675 sinema salonu vardı. 1999'da bu 37.185'e çıkmış durumda. Sinema salonundaki bu büyük artışa karşılık 1980'de toplam 1.02 milyar sinema bileti satılırken, bu 1999'da 1.47 milyara çıkmış durumda. Sinema biletindeki 19 yıllık artış yüzde 43 olurken sinema salonu artışı 19 yılda yüzde 100'ün üzerinde. İşte hesapsız sinema salonu açmanın sonucunda da birçok büyük işletmeci bugün iflas masasında can çekişiyor.

Bu yaz United Artists, Carmike Cinemas, Edward Cinemas ve Silver Cinemas şirketleri borçlarını ödeyemedikleri için konkordato ilan ettiler. Regal Cinemas, Loews Cineplex ve AMC şirketleri de büyük zararla bilançolarını açıkladılar. Sinema şirketlerinin hisseleri Amerikan borsasında halen en düşük seviyesinde bulunuyor.

Amerika'da 36 eyalette 436 sineması ve buralarda 2802 sinema salonu olan Carmike Cinemas şirketi 9 milyon dolarlık kredi faizini ödeyemediği için mahkemeye müracaat ederek konkordato ilan etti. Amerika'nın üçüncü büyük sinema zinciri olan Carmike şimdi bir taraftan birçok mega-plex sinemalarını kapatırken, alacaklılar ile de anlaşmaya çalışıyor. Şirketin toplam borçları 652 milyon doları bulmuş durumda. Carmike'ın New York borsasında hisse senetleri de 1.94 dolara düştü.

Mahkemeye müracaat ederek konkordato ilan eden ve alacaklardan borçlarını ödemek için zaman isteyen bir sinema zinciri de Edwards Theatres Circuit şirketi. 30 salonla mega-plex'leri California'da açarak hızla büyüyen bu sinema işletmecisi şimdi bir taraftan bunları kapatırken, diğer taraftan da alacaklılarla pazarlıkta. 1998'de 14 milyon dolar kâr eden Edwards, geçen yıl hızla büyümenin sonucu 39 milyon dolar zarar edince iflasın eşiğine geldi.

Amerika'nın altıncı sinema zinciri olan United Artists Theatre şirketi ise 349 milyon dolarlık borcun 12 milyon dolar olan faizini ödeyemediği için konkordato ilan etmiş bulunuyor. O da mega-plex'leri birçok şehirde kapatıp satışa çıkarmış durumda.

Hollywood'da geçen yıl zarar eden Loews ile AMC sinema zincirlerinin birleşecekleri ve zarar eden binlerce sinema salonunu kapatacakları da söylenenler arasında.

1960'larda sona eren stüdyo sisteminde Hollywood'da stüdyoların kendi sinemaları vardı. Warner Bros'un, MGM'in, Paramount'un, Fox'un ve Universal'ın filmleri sahibi oldukları sinemalarda gösterilirdi. Ancak Amerikan Anayasa Mahkemesi, stüdyoları sinemalarını satmaya mecbur edince bugünkü sinema şirketleri ortaya çıktı. Aradan 40 yıl geçtikten sonra şimdi stüdyoların tekrar kendi sinema zincirlerini kurmalarının yolu yeniden açılmış durumda.

"Hiç hata yapmamış insan, yeni bir şey de denememiştir." EINSTEIN

KEEP WALKING

Johnnie Walker

www.johnniewalker.com.tr

Özel Seans

"Sinema Sektörü Dergisiyiz"

Gölge Film'in sahipliğinde iki ayda bir yayınlanan Klaket, Türkiye'de sinema sektörüne ve profesyonellere hitap eden bir dergi. Kültür Bakanlığı'nın verdiği mütevazı desteği de arkasına alarak yayın hayatına devam eden derginin genel yayın yönetmeni Deniz Kurtuluş Özgünay ve editörü T. Alper Çağlayan'la konuştuk.

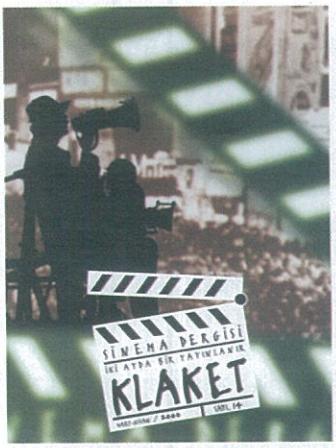

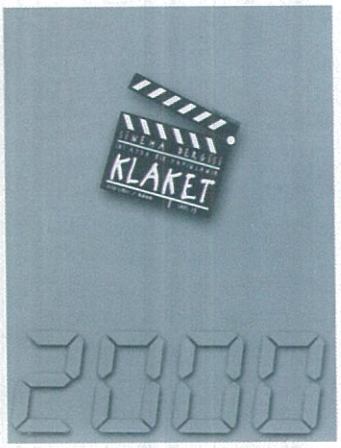

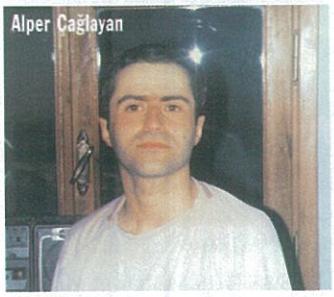
Alper Çağlayan

Deniz K. Özgünay

Klaket yaklaşık dört yıldır çıkıyor. Büyük oranda sektöre hitap eden bir dergi. Yola çıkarken neler vardı kafanızda?

Klaket gibi bir dergiyi çıkarma fikrimiz 1990 yılına ait. Ama tam altı yıl sonra çıkartabildik. O zaman şu anda Klaket'i çıkartanların hepsi öğrenciydi üniversitede. Ve biz böyle bir derginin eksikliğini hissediyorduk. Çalışanlarla konuşmamızda hepsi "Ya n'olur bu işi siz yapabilirsiniz, böyle bir dergi çıkartın. Bizim sektörümüze ait, kendi problemlerimizi konuşabileceğimiz bir dergi çıksın," diyorlardı. Ama 96'da oldu. Biraz Don Kişot'luk olarak başladı. Hâlâ da öyle gidiyor. Sektördeki çok küçük bir grup -ki bunun başında Gölge Film var- kendimiz kazanıp kendimiz harcıyoruz dergiye. O vaziyette çıkıyor. Aslında hayalimizdeki dergi değil. Biz çok daha büyüğünü, çok daha sektörle içiçe olan bir dergi istiyoruz; ama şu anda Klaket'in Gölge Film'in içinde olması dolayısıyla bu çok mümkün olmuyor. Çünkü sonuçta burası ticari bir yer. Hem kendi profesyonel işlerimize koşturacağız hem de Klaket'i çıkartacağız. Ama Klaket kendi başına bağımsız bir yapıya kavuştuğu zaman -ki bunu istiyoruz zaten- kendi parasını kendisi kazanıp profesyonel kadrolarıyla çıkan bir dergi olduğu zaman, American Cinematographer gibi bir dergi istiyoruz. Düşümüz o.

Her ne kadar siz "Sektörle daha içiçe olmasını istiyoruz" dediniz ama yine içiçe gibi geliyor bana. Çünkü yapımcılar, kısa filmciler, senaryo yazarları, görüntü yönetmenleri hep sizin derginize yazı yazıyorlar. Bu açıdan büyük oranda sektörle içiçe sayılır derginiz.

Türk sinema sektörüyle ilgili kabaca bir çerçeve çizeyim. Aslında Klaket bizim kendi aynamız. Türk sinema sektörü sektör değil. Biz sektör diyerek sektör yapmaya çalışıyoruz. Burada tıkır tıkır işleyen bir sinema sektörü yok. Sinema sektörü dediğimizde buna televizyonu da, sinema öğrencilerini de, dizileri de, reklamları da, filmleri de dahil ediyoruz. Böyle karmakarışık bir sinema sektörümüz var ve Klaket de böyle bir dergi sonuçta. Hep baştan beri ayırıyoruz: biz sinema dergisi değiliz, biz sinema sektörü dergisiyiz. Bu çok net bir ayrım. Aktüelitemiz çok az.

Klaket ücretsiz dağıtılıyor. Reklam ve gelir durumunuz nedir?

Gelir durumumuz içler acısı diyeyim. Gene aynı şeye dayanıyor: sinema sektörü olmadığı için sektör bizi destekleyemiyor. Biz aslında ana sponsor arıyoruz şu an dergiyi yüklenecek. Kültür Bakanlığı'na başvurduk. Onlardan bize küçük bir yardım geldi bu sene. Ve onun bile bizi çok rahatlattığını söyleyebilirim. İstediğimiz yardım değildi; yükünü kaldırmadı belki Gölge'nin üstünden ama o bile destek oldu. Zaten ona güvenip hemen 64 sayfaya sabitledik sayımızı. Ondan önce paramız kadar sayfa çıkartabiliyorduk. O bize üç sayı üst üste 64 sayfa çıkma imkanı verdi. Sponsorların ilgi göstereceğini zannediyorduk; ama şu an ilanla sadece Yapı Kredi destekliyor. O da ilan ücretiyle...

Dağıtımı nasıl gerçekleştiriyorsunuz?

Koli usulü dağıtmak bize çok uygun oluyor parasal açıdan. Yaklaşık 1000'e yakın tek abonemiz var. Bunlara birebir poşet içinde postayla gidiyor. Onun dışında kargo şirketleriyle büyük paketler gönderiyoruz televizyonlara, okullara, post-production stüdyolarına, normal çekim stüdyolarına. Onun dışında Klaket'i gelip buradan alan çok ciddi bir insan sayısı var.

Derginin hedef kitlesini kimler teşkil ediyor?

Sektör çalışanlarını hedef kitle olarak seçtik. Akademisyenlerin de dergiyi bir tartışma ortamı halinde kullanmalarını isterdik; ama pek ilgi göstermediler. Zaten bizim sinemamızın akademisyenleri sektörden kopukturlar. Bunun sonucu olarak da bir sektör dergisini tartışma ortamı olarak kullanmadılar. Bence iyi bir imkandı. Bir dönem akademisyen olmaya niyetlenen biri olarak ben çok eksikliğini çektim. Eğitim problemlerinin sektörden insanlarla aynı yerde tartışabileceğim bir yayın organını... Ama sektörün birebir çalışanları, yani sete giden insanlar, stüdyoda montaj yapan insanlar, sinemaya yeni girmeye niyetlenen insanlar... Hedef kitlemiz bunlar.

Finans sorunu çekiyorsunuz. Önümüzdeki aylarda dergiyi ücretli yapmak gibi bir niyetiniz var mı?

Ücretli yapma niyetimiz pek yok. Biz dergiyi çıkartırken bilgi dağıtımını amaçladığımız için bilginin ücretsiz olduğunu, dağıtılması gerektiğini düşünüyoruz. Şöyle birşey yapabiliriz belki: baskı adedimizi küçültebiliriz, 5000 basmayız da 2000 basarız ama dergiyi internet yoluyla insanlara ücretsiz olarak ulaştırmaya devam edebiliriz. Ya da biz para kazandığımız sürece -yani Gölge aynı zamanda bir prodüksiyon firması- biz finanse ederiz. Bir sürü sanat ve kültür hamisiyim diye dolaşan insanlar varken bu ülkede Gölge finanse edebilir sonuçta.

Dışarıdan yazı alıyorsunuz. Ayrı bir yazı işleri kadronuz ya da muhabir kadronuz var mı?

Aslında hepimiz biraz gönüllü muhabir olarak çalışıyoruz. Bir tane muhabirimiz var. Onun dışında yazı kurulumuz var. Bunlar her zaman kendileri yazı yazamasa da Klaket'in yazı işleriyle ilgilenen insanlar. Bu anlamda en büyük yük Alper'in üstünde. O, bütün derginin editörlüğünü yapıyor.

SÖYLEŞİ: BURÇİN S. YALÇIN

"Beklentilerim Düşük"

"60 Saniye" filminin acemi polisi Drycoff'u canlandıran Timothy Olyphant, '90'ların ikinci yarısında "The First Wives Club" ve "A Life Less Ordinary"yle başladığı sinema oyunculuğuna daha önemli film ve rollerle devam ediyor.

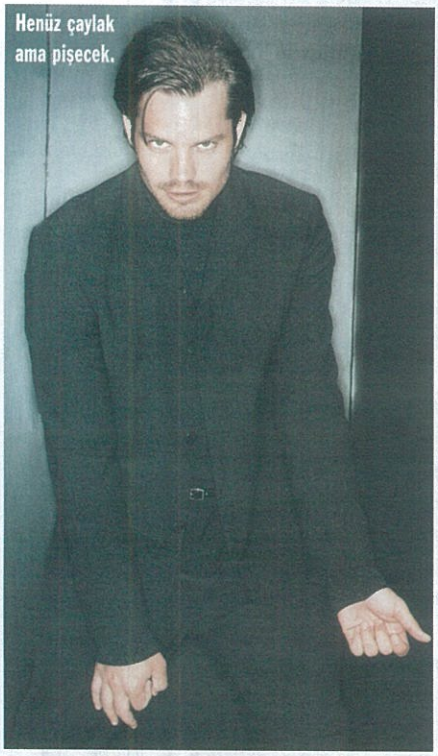
Henüz çaylak ama pişecek.

Hawaii'de doğmuş olan ve oraların egzotik havasını dış görünüşünde yansıtan bir oyuncu Timothy Olyphant. Etrafına karanlık bakışlar fırlatan bu oyuncuyu sinema izleyicileri geçen yıl bizde vizyona girmeyen "Go" adlı suç komedisinde ecstasy satan uyuşturucu satıcısı olarak tanıdı. Biz ise onu 1997'de gösterime giren "Çığlık 2"de Neve'in arkadaşlarından biri olarak izlemiştik. Anımsarsanız finalde katil olduğu ortaya çıkıyordu. Olyphant henüz turnayı gözünden vurmamış olabilir; ancak yine de "60 Saniye"de oynadığı çaylak polisin onun için iyi bir sıçrama tahtası olacağı anlaşılıyor. Geçtiğimiz ay ABD'de gösterime giren "Broken Hearts Club"da "iyi" bir gay fotoğrafçıyı canlandırıyor. Ve bugün 32 yaşında olan Olyphant sinemayla ilgili beklentilerini düşük tutuyor.

Yüzme şampiyonuydun. Seni oyunculuğun peşine ne düşürdü?
Kendini bir takma motora dönüştürmek sana para kazandırmaz.

İlk Hollywood filmin hangisiydi?
"The First Wives Club-İlk Eşler Kulübü". Filminde Goldie Hawn'u oynatmak isteyen bir yönetmeni oynuyordum.

"60 Saniye"de çalışmak nasıl birşeydi?
Açıkçası, söyleyecek fazla birşey yok: film araba kovalamacaları üzerine kurulu. Büyük, dev bir eğlence ve özür kabul etmiyor. Çekimin için geliyorsun, repliklerin değişiyor; çünkü bir arabanın yanında ikinci bir roldesin.

Filmdeki rol arkadaşların Nicolas Cage, Robert Duvall ve Angelina Jolie, Oscar kazanmış isimler. Aralarında kendisini fazla ciddiye alan oldu mu?
Hayır. Oscar kazanmak bir bagaj dolusu şey getirebilir; fakat Nicolas Cage hâlâ aldatıcı bir bağımsız aktör. O hâlâ "Wild At Heart"ın aktörü.

"The Broken Hearts Club"da oynarken, açıkça gay olan bir adamın hayatı hakkında neler öğrendin?
Saçımı nasıl tarayacağımı... Ailemin evinden ayrıldığımdan bu yana saçımı taramamıştım.

İlgini çekmeyen rollere burun kıvırır mısın?
Yapabildiğim ve kiramı ödeyebildiğim sürece...

Kariyerinin nasıl bir yol izlemesini istiyorsun?
Beklentimi düşük tutacağım. Eğer "Aşk Gemisi" dizisini yeniden çekerlerse orada olmak isterim.

"Başlamak için cesaretin toplayabilirsen başaracak cesaretin de olur."
DAVID VISCOTT
KEEP WALKING
Johnnie Walker
www.johnniewalker.com.tr

Özel Seans

"Sapık"ta Janet Leigh ve John Gavin

Korkmayın Hitchcook'tan

Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi öğretim üyesi Seçil Büker eski yazılarından derlediği "Kim Korkar Hain Hitchcock'tan" adlı kitabında usta yönetmenin birçok filmini masaya yatırıyor.

Bundan üç beş ay önce Camille Paglia adındaki Amerikalı bir feminisit akademisyenin Alfred Hitchcock'un "Kuşlar" filmi üzerine yazdığı uzun analizinden bahsetmiştim. Bu kez bir Türk feminist akademisyenin, Seçil Büker'in ustanın filmleri üzerine daha önceden yazdığı yazıları biraraya getiren bir derlemesi sözkonusu. Kitabın adı "Kim Korkar Hain Hitchcock'tan" ve yayınevi de Öteki. Hitchcock kuşkusuz ki sinema tarihinin en popüler yönetmenlerinden. Gerek bu sebepten ötürü gerekse de filmlerini buna uygun yapılandırdığından dolayı onun filmleri ayrıca sinema tarihinin en fazla tahlile tabi tutulan filmleri.

Seçil Büker, yazılarını bağımsız sinema dergilerinden, Radikal'in Cumartesi ekinden takip ettiğim bir akademisyen. Ve filmlere ilkin feminist eleştiri kuramından yola çıkarak bakıyor; bunu psikanaliz, göstergebilim, auteur kuramlarıyla destekleyerek de zenginleştiriyor. "Kim Korkar Hain Hitchcock'tan" adlı bu kitabında ustanın filmleri üzerine daha önceden yazdığı yazıları yazılış sırasına göre önümüze sürüyor

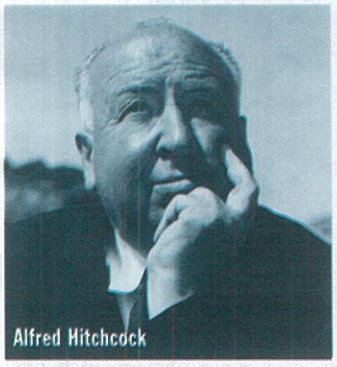
Alfred Hitchcock

Büker.

Onun yazılarını daha önce takip ettiyseniz farketmişsinizdir: bir akademisyen de olmasının sonucu olarak dili biraz ağırdır. Bilmiyorum eski yazılarını gözden geçirirken üslubunda hiç değişiklik yaptı mı, ama bu kez son derece akıcı, kolay anlaşılabilen, kısa cümlelerle dolu bir yapıtla karşı karşıyayız. Diğer bir deyişle, Büker analizlerini okuyucusunu hiç yormadan veriyor bu kez.

Büker'in yazılarında Hitchcock'un filmlerine olan temel bakış açısı röntgencilik. Ona göre hem onun filmlerindeki karakterler hem bu filmleri izleyen biz seyirciler hem de Hitchcock'un ta kendisi röntgenci. Büker "Arka Pencere"den "Sapık"a, "Kuşlar"dan "Sabotaj"a ustanın pek çok filmini masaya yatırırken bu fikirden yola çıkıyor.

Kısa, ama nefis bir Sunuş'tan sonra Büker teker teker Hitchcock filmlerini incelemeye başlıyor. Diyor ki Büker Sunuş'unun hemen başında: "Röntgencinin Hitchcock filmlerinde serüvenler aradığı, aradığı serüvenleri bulduğu da kesin. Filmlerde röntgeci etkin ve güçlü konumda olduğunu düşünerek mutlu oluyorsa, yanılıyor. Onun etkin ve güçlü konumda olduğu yalnızca bir yanılsama. O arka pencereden komşuları gözetlemek zorunda oluşunu sorgulamıyor. Öyküler kuruyor, söylemin 'etkin öznesi' olmayı oynuyor. Cezasını da buluyor."

Kısacası Büker bu yazılarında ustanın şakalarını, göndermelerini, üslubunu ve tabii ki kahramanlarını çözümlüyor. Tabii bunu feminist bir bakış açısıyla gerçekleştiriyor. Son olarak kitapla ilgili bir tavsiyem var: Büker tüm bu çözümlemelerini yaparken Hitchcock'un filmlerini genellikle sahne sahne incelemeyi yeğliyor. Bu da ustanın filmlerini izlemiş olmayı, hatta dikkatle izlemiş olmayı gerektiriyor. Bu nedenle, ustanın filmlerini daha önce "gözünü dört açarak röntgenleyen" izleyiciler Büker'in bu derlemesinden daha fazla haz alacaktır.

BURÇİN S. YALÇIN

James Stewart ve Kim Novak "Vertigo"da.

Venedik'te de Bir İranlı

Son yıllardaki sinemasal çıkışını sürdüren İran, 57. Venedik Film Festivali'nin de göz bebeği olmayı başardı. Altın Aslan ve daha pek çok yan ödül Cafer Penahi'nin "Dayereh-Daire"sine gitti.

En iyi film: "Daire", Cafer Penahi
Jüri Büyük Ödülü: "Before Night Falls", Julian Schnabel
En iyi erkek oyuncu: Javier Bardem, "Before Night Falls"
En iyi kadın oyuncu: Rose Byrne, "The Goddess Of 1967"
Yönetmen Özel Ödülü: "Uttara", Buddhadeb Dasgupta
En iyi senaryo: Claudio Fava, Marco Tullio Giordana, Monica Zapelli, "I Cento Passi-Yüz Adım"
Marcello Mastroianni Genç Oyuncu Ödülü: Megan Burns, "Liam"
Senato Altın Madalyası: "La Virgen De Los Sicarios", Barbet Schroeder
İlk Filmler Jürisi Ödülü: "La Faute a Voltaire-Voltaire'in Kusuru", Abdel Kechiche
FIPRESCI Ana Yarışma Ödülü: "Daire", Cafer Penahi

Faturasız Muhabbet'e geçmek çok kolay!

Nasıl Alacaksınız?

- Önce bir K.V.K. Bayii'ne gidip, bütçenize uygun istediğiniz cep telefonunu seçin.
- Beğendiğiniz cep telefonu ile birlikte bir de Muhabbet Paketi'ni alın. Bunun için kimliğinizi beyan etmeniz yeterli.
- Muhabbet Paketi'nin içinden Muhabbet Hat'a ait SIM kart çıkacak. Bu Hat'a yüklenmiş olan 100 kontörlük konuşma da hediye.

Nasıl Kullanacaksınız?

- Muhabbet Hat'a ait SIM kart numaranızı belirler. Bu kart sayesinde numaranız değişmeyecek ve sabit kalacak. SIM kartı telefonunuza takın ve PIN numaranızı girin.
- Hattınız evraklarınızdaki abonelik bilgileriniz sisteme girildikten sonra açılacaktır.
- Sıra telefonunuzu kullanmaya geldi. Muhabbet Hat'a daha önce 100 kontör yüklendiği için, hemen konuşmaya başlayabilirsiniz.

- Kontör bittiğinde ihtiyacınıza, bütçenize göre farklı kontörlü Muhabbet Kartlardan istediğinizi seçin. Kontör yüklemek için, Muhabbet Kart'ın üzerindeki yaldızlı bandı kazıyarak kontör yükleme şifrenizi öğrenin. Cep telefonunuzdan 8090 Kontör Bilgisi ve Dolum Servisi'ni arayın. Servisin talimatlarına uyarak şifrenizi girin.

- Kontörünüz bittiğinde bile (90 günlük aktif süre boyunca) dışarıdan arandığında hattınız konuşmaya açık olacaktır.

Muhabbet'e geç, rahat et.

.V.K. ve
k Basın Dağıtım
bayilerinde
aktadır.

Muhabbet Hat

Alo Muhabbet
0216 445 7007
Çağrı Merkezi

TURKCELL
HİZMETİDİR

Muhabbet Kart

Özel Seans

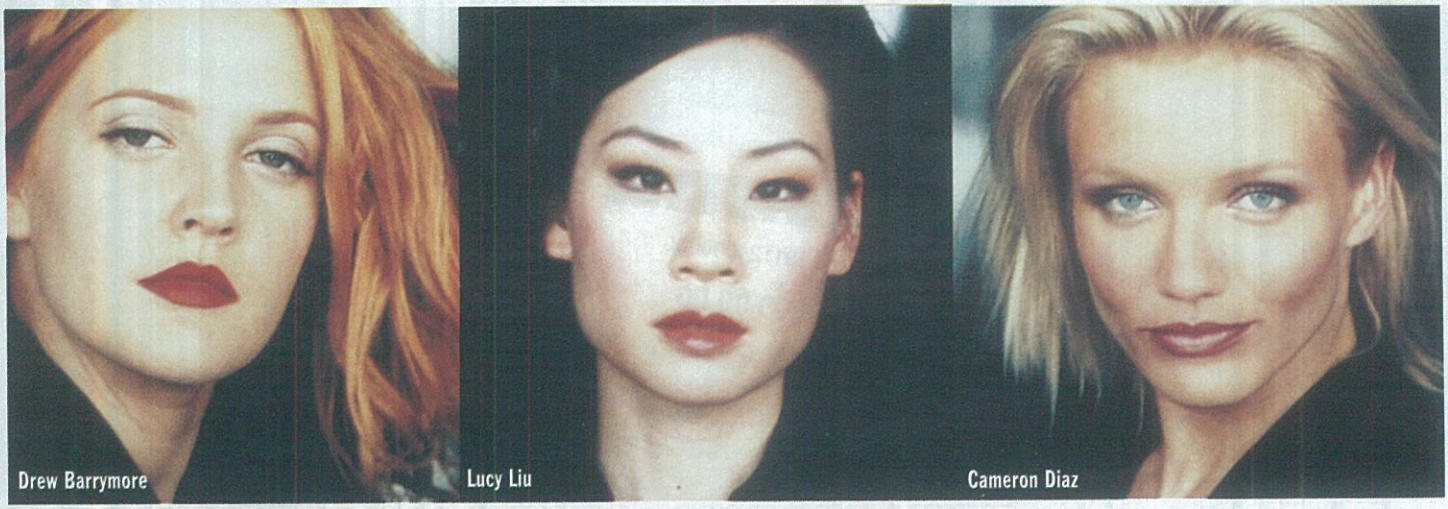
Drew Barrymore

Lucy Liu

Cameron Diaz

Melekler yine çok can yakacak.

CHARLIE'S ANGELS

Yeni melekler yolda

'70'lerin kült TV dizisi "Charlie'nin Melekleri"nin büyük ekrana uyarlanması tüm hızıyla sürüyor. Drew Barrymore, Cameron Diaz, Lucy Liu (doğru tahmin ettiğiniz; bunlar "melekler"), Bill Murray, John Forsythe ve Sam Rockwell'in oynadığı filmin yönetmeni uzun adı Joseph McGinty Mitchell olan McG. Bu, McG'nin ilk yönetmenlik denemesi olacak. Gerçi filmin çekimlerinden pek de olumlu haberler gelmiyor. Senaryonun sonu gelmeyen bir biçimde yeniden yazılmaları dışında melekler Barrymore, Diaz ve Liu'nun sette ilişkilerinin hiç de iyi olmadığı söyleniyor. Bu arada, TV dizisinin meleklerinin de filmde yan rollerde görünme olasılığı var; fakat bu henüz kesin değil. Filmin konusu ise kaçırılan bir milyarderin meleklerimizce kurtarılmasını anlatacak. Bunu da tabii ki kadınsı yeteneklerini ve gelişmiş teknolojideki araçları kullanarak ve karate yaparak gerçekleştirecekler.

HOW THE GRINCH STOLE CHRISTMAS

Carrey pek yakında çirkin bir yaratık olacak

Ron Howard'ın yeni filmi bir komedi ve başrolünde de Jim Carrey var. 115 milyon dolar gibi yüksek bir bütçeyle kotarılan film klasik bir çizgi filmin yeniden çevrimi. Yılbaşına doğru gösterime sokulması öngörülen "How the Grinch Stole Christmas" adındaki filmde Jim Carrey'yi Rick Baker'ın makyajı sayesinde Grinch isimli kıllı, çirkin bir yaratık olarak izleyeceğiz. Görkemli setler ve özel efektleri olan filmin senaryosu Dr. Seuss adlı yazarın kitabından Jeffrey Price ve Peter S. Seaman tarafından uyarlandı. Kısacası, bilgisayar imajlarının gerçek görüntülerle buluştuğu bir başka film olacak "How the Grinch Stole Christmas".

Jim Carrey'nin mimikleri yine uç noktalarda.

Günahkar kız için en büyük aday Paltrow.

LUCREZIA

Jorden rönasansla dönüyor

"The End Of The Affair"in yönetmeni Neil Jordan'ın yeni projesi yavaş yavaş belli olmaya başladı. "Lucrezia" adındaki bu film Rönesans İtalya'sında yaşamış Borgia ailesini konu alacak. Yıllar önce öyküsü BBC'de TV dizisi olarak da izlenen bu aile 15. ve 16. yüzyılda iki papa çıkarmış, o dönemlerde pek sevilmeyen bir aile. Lucrezia Borgia ise aileden çıkan bu papalardan birisinin kızı. Üç güçlü evlilik yapan, fakat bir yandan zina yapmaya devam eden günahkar bir kız Lucrezia. Filmde bu karakteri Gwyneth Paltrow ya da Julianne Moore'un oynaması düşünülüyor.

DOUBLE WHAMMY

DiCillo-Leary işbirliği

Son olarak "Box Of Moonlight-Ayışığı Kutusu"yla sinemalarımıza konuk olan yönetmen Tom DiCillo'nun yeni filminin adı "Double Whammy". Bağımsız yönetmen filmi New York'ta çekiyor ve anlaşılan kaliteli bir oyuncu kadrosu kurma konusunda hassas davranmış. Zira Denis Leary, Steve Buscemi, Elizabeth Hurley, Luis Guzmán kadronun şu ana kadar belli olan isimleri. Ve açıkçası iştah açıyorlar. Leary filmde New York'lu bir polisi canlandırıyor. Bu polis bir silahlı çatışma sırasında vuruluyor; fakat vuran kişi bir çocuk tarafından yakalanıyor. Bir süre sonra da çocuk, basın tarafından kahraman ilan ediliyor.

Denis Leary ve Liz Hurley

HAZIRLIK AŞAMASINDAKİ FİLMLER

HARDBALL

Henüz bizde gösterilmeyen "The Replacements"tan sonra Keanu Reeves yeni bir spor filmiyle karşımıza gelecek. Kumarbaz, alkolik bir adamın küçükler beysbol ligindeki bir takıma koçluk etmeyi kabul etmesini konu alan filmde Reeves'e Diane Lane eşlik edecek. Çekimler Chicago'da yapılıyor.

Gösterim Tarihi: 2001 sonu

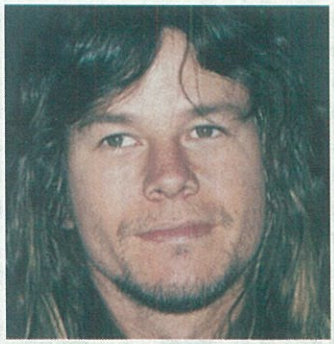

PLANET OF THE APES

Mark Wahlberg, Tim Burton'ın yönetiminde çekilecek olan "Maymunlar Cehennemi"nde Charlton Heston'un rolünü devralıyor. Oyuncu kadrosunda Helena Bonham Carter, Michael Clarke Duncan ve Paul Giamatti de yeralıyor. Senaryo yazarı William Boyles Jr.

Gösterim Tarihi: 2001 yazı

HUMAN NATURE

"Being John Malkovich"in senaryo yazarı Charlie Kaufman'ın yazdığı bu sıradışı komedide Tim Robbins, Rhys Ifans ve Patricia Arquette'i izleyeceğiz. Film bir laboratuvar asistanı, bir bilimadamı ve bir kadının maymunlar tarafından büyütülen bir adam yüzünden biraraya gelişini konu alıyor.

Gösterim Tarihi: 2001

THE MEXICAN

Brad Pitt, "Dövüş Kulübü"nden sonra Julia Roberts'la birlikte "Mouse Hunt"ın yönetmeni Gore Verbinski'nin yönettiği bu kara komedide rol alıyor. Filmin oyuncu kadrosundaki diğer isimlerden bazıları James Gandolfini, Sherman Augustus ve Bob Balaban. Pitt'i yeniden bir anti-kahraman olarak izleyeceğiz, anlaşılan.

RIDING IN CARS WITH BOYS

Yönetmen Penny Marshall, oyuncu/yapımcı Drew Barrymore'la birlikte, oğlunu yetiştirme mücadelesi veren bir genç kızın hikayesine imza atacak. "Girl, Interrupted"ın çatlağı Brittany Murphy de filmde yeralıyor.

Gösterim Tarihi: 2001

SCOOBY DOO

1970'lerin bu popüler çizgi filmi de sonunda sinemaya transfer oluyor. Bir yandan senaryo üzerinde çalışılırken bir yandan da Warner Bros oyuncular konusunda birtakım belirlemeler yapmaya çalışıyor. Mike Myers, ismi geçenler arasında.

Gösterim Tarihi: 2001/2002

DOCTOR DOLITTLE 2

"Çatlak Profesör 2"den sonra Eddie Murphy hayvanlarla konuştuğu Dr. John Dolittle karakterine yeniden bürünecek. Yönetmenliğini Steve Carr'ın yapacağı filmin senaryosunu Larry Levin yazıyor.

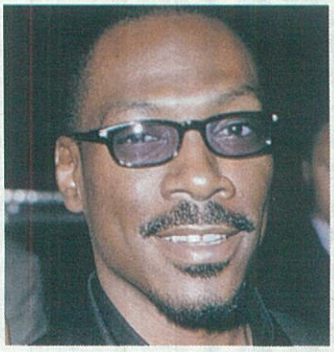

Özel Seans

En Zengin 10 Oyuncu

Hollywood yıldızlarının ne kadar kazandığı her zaman ilgi çeker ve sık sık en çok kazananların listeleri çıkar ortaya... Elimize geçen en son listeye baktığımızda ilk 10'da sadece tek bir kadın görüyoruz.. Sürpriz isim ise Adam Sandler.

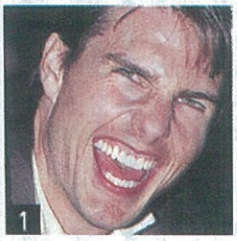

1 TOM CRUISE
Kubrick'le çalıştığı bir iki yılda fazla para kazanamasa da "Görevimiz Tehlike 2"den 75 milyon dolar aldı ve bu "kaybını" telafi etti. "Görevimiz Tehlike"den de epeyce para kaldırdığı düşünülürse Cruise neredeyse son 15 yılın en büyük yıldızı muamelesini hakediyor. Tabii gişesi pek iyi olmayan "Manolya"yı unutmayalım.

2 TOM HANKS
"Forrest Gump" ve "Saving Private Ryan-Er Ryan'ı Kurtarmak" (ki yalnızca ikincisinden eline 40 milyon dolar geçti) onun cebini epeyce doldurdu. Son yıllardaki başarısı sayesinde önümüzdeki günlerde yine büyük projelerde göreceğiz onu. Bilhassa "A Cold Case" merakla bekleniyor. Sonuçta 1999'daki kazancı 71.5 milyon.

3 JACK NICHOLSON
"A Few Good Men-Birkaç İyi Adam"dan eline toplam 7 milyon dolar geçmişti. "Batman" de ona 6 milyon dolar artı tüm gelirlerden yüzde 2'lik bir pay getirdi. Oscar kazandığı "As Good As It Gets-Benden Bu Kadar" da onun prestijine prestij kattı. Nihayetinde karşımızda 95 milyon dolarlık bir adam olduğunu çok rahat bir şekilde söyleyebiliriz.

4 JOHN TRAVOLTA
Sudan ucuza oynadığı "Pulp Fiction-Ucuz Roman"dan sonra her filmle ücretini biraz daha yükselten Travolta sonunda film başına 20 milyon dolar almaya kadar vardırdı işi. "Face/Off" ve "Phenomenon" onun gişede bir miktar iniş çıkışlar yaşadığının iki kanıtı aslına bakarsanız. 1999'da kazandığı para 32 milyon dolar.

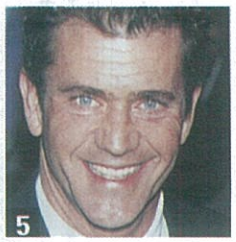

5 MEL GIBSON
"Payback-Gününü Göreceksin" ve "Conspiracy Theory-Komplo Teorisi" gibi filmlerden 20'şer milyon doları cebe indirdikten sonra oyunculuk ücretlerinde bir devrime imza attı ve "Vatansever"den 25 milyon dolar aldı. "Cehennem Silahı 4"ten aldığı para da çok konuşulmuştu. '99 geliri 45.5 milyon dolar.

6 BRUCE WILLIS
"Armageddon"dan kârlar da dahil olmak üzere eline 45 milyon dolar geçtiği tahmin ediliyor. Peşinden bir de "The Sixth Sense-Altıncı His" vakası gelince bu gelir 60 milyon tavanına vurdu. Son zamanlarda "sinsice gülümsemesini içermeyen filmler" çekecek gibi görünüyor. Fakat filmleri iş yapıyor. 1999 kazancı 54.5 milyon dolar.

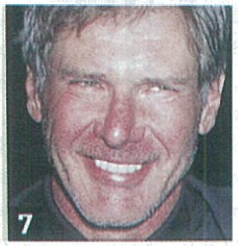

7 HARRISON FORD
"Random Hearts" için 20 milyon dolar aldı. Fakat film gişede pek başarılı olmadı. Ford'un uzun süredir böyle listelerde olmasının sebebi hâlâ "Indiana Jones" serileri, anlaşılan. Zaten yeni bir "Indiana Jones" yoldaymış, duyduğumuza göre. Herşeye rağmen, 1999'daki kazancı hiç fena değil: 46.5 milyon dolar...

8 JULIA ROBERTS
"My Best Friend's Wedding", "Notting Hill", "Runaway Bride" ve "Erin Brockovich"in toplam dünya hasılatı 1 milyar doları buluyor ve bu sayede de Roberts bu listede bulunmayı hakeden tek kadın olmayı başarıyor. Sonraki filmleri için 20 milyon dolar artı hasılattan yüzde 15 pay alacak. 1999 kazancı 50 milyon dolar.

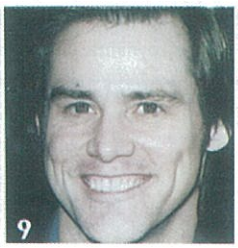

9 JIM CARREY
"The Cable Guy"dan 20 milyon dolar alarak bir ilke imza atmıştı. Carrey son yıllarda "Man On The Moon-Aydaki Adam" gibi prestijli filmlerde oynamak için ücretini bir miktar düşürdü. Gelgelelim, Ron Howard'ın "The Grinch"inden 20 milyon dolar artı hasılattan pay alacak. 1999 yılı ise ona 45.5 milyon dolar getirdi.

10 ADAM SANDLER
Oynadığı birkaç filmden arka arkaya 20 milyon dolar aldıktan sonra ücretini 25 milyon dolara yükselttiği iddia ediliyor. Yeni filmi "Little Nicky"yi yazdı, filmin yapımcılığını üstlendi, oynadı, yönetimine katkıda bulundu ve karşılığında da bu parayı haketti. 1999'daki kazancı tahminen 28 milyon dolar.

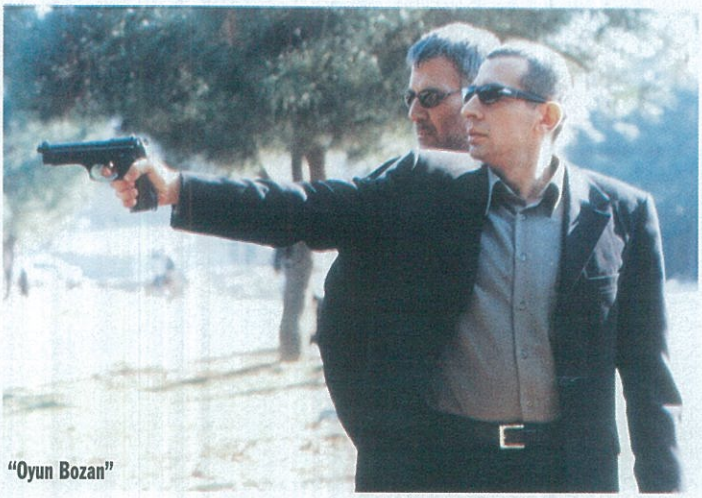

"Oyun Bozan"

Portakal Mevsimi Geldi Çattı

1-5 Ekim tarihlerinde 37. kez hayata geçecek olan Antalya Film Festivali "barış" temalı bir programla sinemaseverlerin huzuruna çıkıyor.

Antalya Film Festivali bu yıl evrensel bir temayı, "barış"ı işliyor. Bu sene 37'inci kez düzenlenecek olan festival Birleşmiş Milletler Kültür, Eğitim ve Bilim Kurumu UNESCO'nun 2000 yılını Dünya Barış Kültürü Yılı ilan etmesiyle birlikte genelde dünya barışını, özelde de Türk-Yunan dostluğunu gündeme taşıyacak. Bu bağlamda festivalin konuk profilini Türkiye, Yunanistan ve dünyanın geri kalan kesimlerinden kendini barışa adamış sanatçılar, siyasetçiler ve düşün-yazın dünyasının seçkin isimleri oluşturuyor.

Festivalin geçen yıl belirlenen "Geniş Etkinlik Ağı-Yaygın Katılım" bakış açısı bu yıl da devam ediyor. Kentin dört bir yanında oluşturulacak açık hava sinemalarıyla 5 gün boyunca 100.000 izleyiciye ulaşılması amaçlanıyor. Türkiye'de ilk kez gerçekleştirilecek ve Köyde Sinema Şenliği adı verilen etkinlikte ise Antalya'ya bağlı 5 köyün meydanı açık hava sinemasına dönüşecek.

Festivalin "Ustalara Saygı" bölümünde bu yıl Türk sinemasının Altın Portakal Yaşam Boyu Onur ödülüne sahip iki usta ismi, Kemal Sunal ve Hayati Hamzaoğlu bir dizi etkinlikle anılacak. Kemal Sunal'ın Türk insanı üzerinde derin izler bırakan çok renkli sanatçı kişiliği özel olarak hazırlanacak bir belgeselle sinemaseverlere bir kez daha anımsatılacak. Sunal'ın yaşamı boyunca çektiği en önemli filmlerinden oluşan afiş sergisi de festival süresince açık kalacak. Aynı zamanda Kemal Sunal ve Hayati Hamzaoğlu'nun birebir ölçülerde mumyadan yapılacak heykelleriyle de Yeşilçam'ın Ustaları müzesinin temelleri festivalde atılmış olacak. Bu yıl yaşam boyu onur ödülü Türk sinemasının 6 ünlü ismine verilecek. Filiz Akın, Orhan Aksoy, Orhan Günşiray, Kadir Inanır, Sümer Tilmaç ve Zülfü Livaneli 3 Ekim akşamı gerçekleştirilecek bir törenle ödüllerini alacaklar.

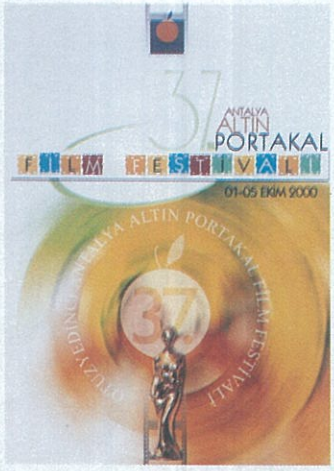

Türk sinemasında önemli bir döneme imza atan Yeşilçam'ın çocuk yıldızları da bu yılki festivalin onur konukları arasında yeralıyor. Altın Portakal Onur Plaketi alacak olan eski çocuk yıldızlarımızdan Parla Şenol, Sezer İnanoğlu, Ömer Dönmez, İhsan Küçüktepe ve Mine Çayıroğlu kentin değişik noktalarında oluşturulacak söyleşi köşelerinde hayranlarıyla buluşacaklar.

Festival kapsamında "Ulusal Uzun Metraj" ve "Uluslararası Kısa Film/Video" olmak üzere iki dalda yarışma düzenleniyor. Festivalin ulusal uzun metraj film yarışmasının jüri üyeleri şu isimlerden oluşuyor: Orhan Aksoy, Prof. Dr. Yüksel Bingöl, Sabahattin Çetin, Celal Çimen, Prof. Dr. Ünlen Demiralp, Tanju Gürsu, Abdurrahman Keskiner, Nur Sürer, Yalçın Tura, Uğur Vardan ve Artun Yeres. Yarışmaya katılacak filmlerin yapımcıları ise başvurularını 20 Eylül'e kadar festival komitesine ulaştırdı. "Acı Gönül" (Ersin Pertan), "Oyun Bozan" (Nesli Çölgeçen), "Melekler Evi" (Ömer Kavur), "Abuzer Kadayıf" (Tunç Başaran), "Gölge Aşklar" (Nihat Seven), "Renkli Türkçe" (Ahmet Çadırcı) şu ana kadar yarışmaya katılması kesinleşen 6 film. 5 filmin daha bu listeye eklenmesi bekleniyor.

Ulusal uzun metraj film yarışmasının bu sene sinemacılara vereceği para ödülleri ise şu şekilde belirlendi: en iyi filme 10, ikinci filme 7, üçüncü filme de 5 milyar TL... Ayrıca en iyi yönetmen ödülünü kazanan isme de 3.5 milyar TL para ödülü verilecek.

Altın Portakal Kültür ve Sanat Vakfı ile Türker İnanoğlu Vakfı (TÜRVAK) bu yıldan itibaren müşterek organizasyonlara imza atmayı amaçlıyorlar. Bu iki vakfın festivaldeki işbirliği sonucunda artık TÜRVAK Halk Jürisi Özel Ödülü adı altında bir ödül daha verilecek. 10.000 dolarlık bu para ödülünü kazanacak film toplumun dokusunu temsil eden 15 jüri üyesinin vereceği oylarla sahibini bulacak.

1999 yılında uygulamaya konan Yıldırım Önal anı ödülü bu yıl sinema ve tiyatro sanatçısı İsmet Ay'a verilecek.

Festivalin 6 yıldır süregelen Uluslararası Kısa Film/Video Yarışması'nda bu yıl 98 eser Altın Portakal'a layık olmaya çalışacak. Gösterim tarihleri 14-17 Eylül olarak belirlenen yarışmada belgesel, canlandırma, dramatik film, dramatik video ve deneysel olmak üzere 5 kategoride toplam 3 milyar TL para ödülü dağıtılacak. Ödül töreninin 5 Ekim'de Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması'yla birlikte yapılacağı bu yarışmanın jüri üyeleri Biket İlhan (yapımcı-yönetmen), Fotini Siskopoulou (yönetmen), Colin Mounier (görüntü yönetmeni), Katerina Iordanoglou (yönetmen), Yrd. Doç. Dr. Fadıl Sözen'den (öğretim üyesi) oluşuyor.

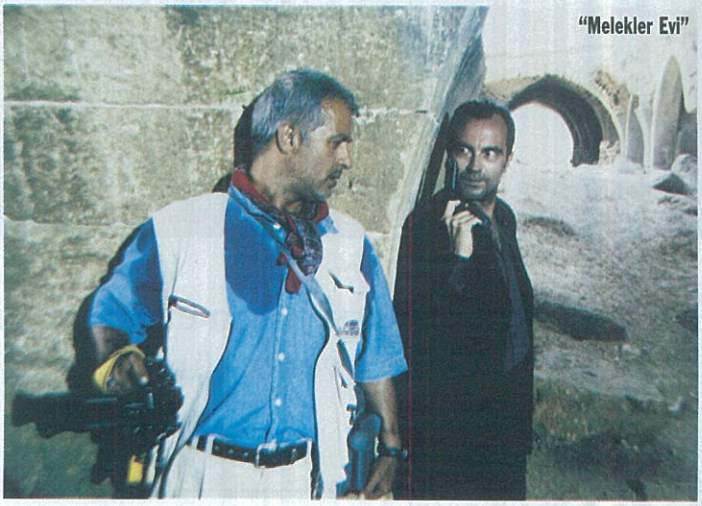

"Melekler Evi"

Her türlü acil durum için etkili çözümlerimiz mevcuttur.
(Güvenliğe önem veren tüm dostlarımız gibi.)

VOLKSWAGEN TÜRKİYE DİSTRİBÜTÖRÜ DOĞUŞ OTOMOTİV SERVİS VE TİCARET A.Ş.'DİR. DOĞ

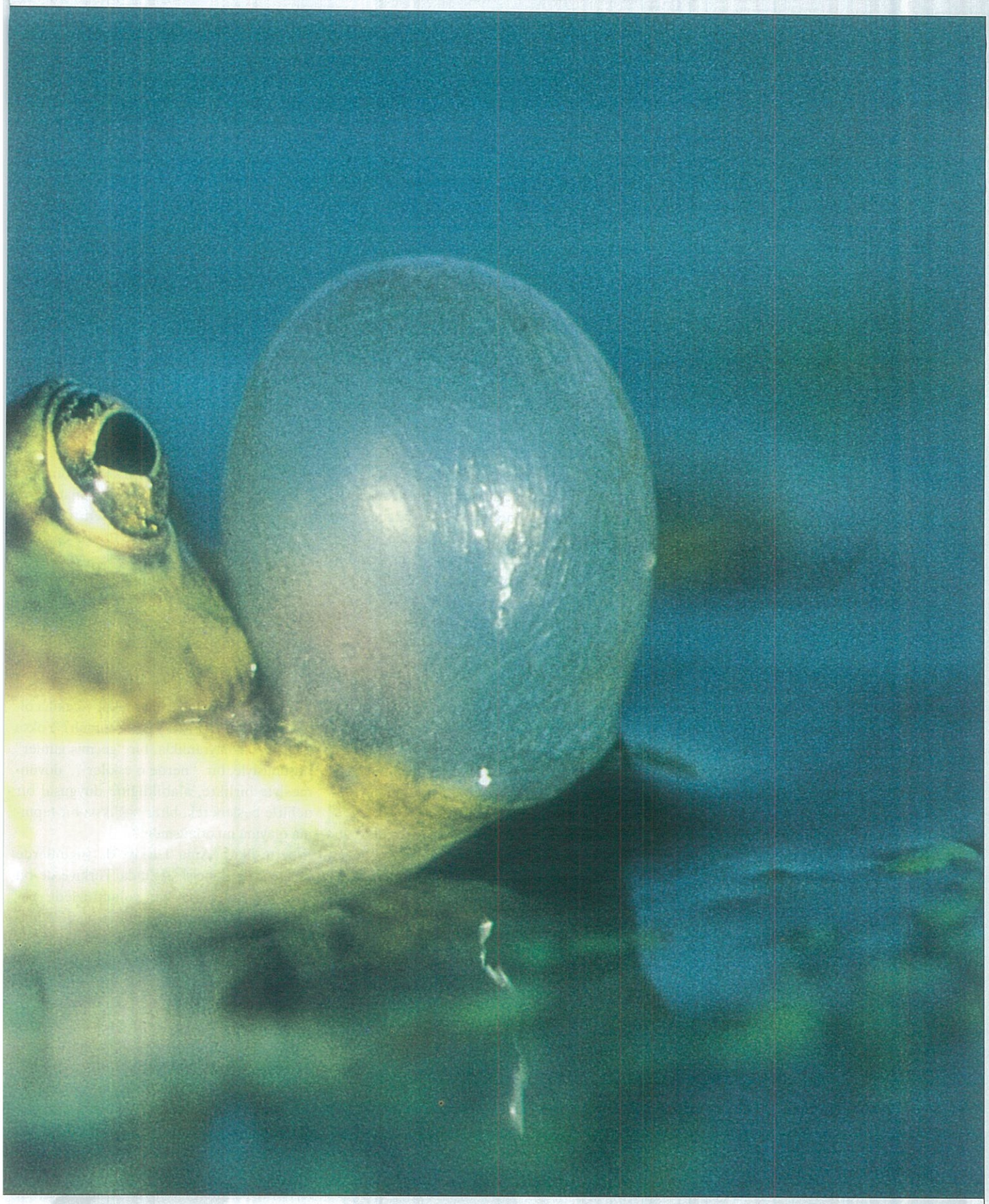

Yan hava yastıkları.

OMOTİV SERVİS VE TİCARET A.Ş. BİR **DOHAŞ** DOĞUŞ OTOMOTİV HOLDİNG A.Ş. KURULUŞUDUR.

medina/turgul DDB

Işık ve Gölge Atilla Dorsay

Eski Yeşilçam'ın Önlenemez Yükselişi

"O filmler bizim geçmişimizin bir parçası, evet. O filmlere yıllarca ettiğimiz haksızlığın giderilmesi, onların kayıp olan birçoğunun artık görülebilmesi gerekliydi, evet. O yıldızlar bizim toplumumuzda hâlâ yıldız, hâlâ etkileyici kişilikler, doğru. Ama..."

"Sanatçı şaşırır ve hayran kalır. Bakış biçimi eleştirel bile olsa, suçlayıcı değildir o...Yâdetme denen şeyi bilmez sanatçı".

Roland Barthes- "Sevgili Antonioni" yazısından

Sinema ilk ortaya çıktığında hareket eden görüntülerin önlenemez büyüsüne sahipti. İnsanlar yüzyıllardır duydukları, kulaktan kulağa anlatılan ya da el yazmalardan başlayıp matbaa ile birlikte basılmış esere dönüşen hikâyeleri, destanları, efsaneleri ve masalları, artık teknolojinin ürünü olan görüntülerle beyaz bir satıhta, "sanki gerçekmiş gibi" olurken izleyeceklerdi. Sinemasal görüntü yeniydi, tazeydi, tüm bekâretini ve gizemini koruyordu.

O açıdan, ilk birkaç kuşak sinema seyircisi eskiye özlem duymadı, sinemasal anılar edinmedi, bellek sahibi olmadı. Filmler bir büyü töreni gibi izleniyor, sonra hemen unutulup, saklanmaya değer bir şey de sayılmadıklarından çöpe atılıyorlardı. Bu açıdan, başta mekânı cennet olası Henri Langlois olmak üzere tüm ilk arşivciler, özellikle sessiz sinema klasiklerini bulmak için inanılmaz çabalar harcamak zorunda kaldılar. O ilk 30 yılın hâlâ kayıp sayısız filmi var ve bu çabalar uygar dünyada hâlâ sürüyor.

Sinema ancak 35-40 yıl sonra bir an durup geriye baktı ve bir sanat ve kitle iletişim alanı yaratmakta olduğunun ve bu alanda yaratılmış şeyleri de derleyip toplamanın gereğini duydu. Ayni biçimde, sessiz dönemin yıldızları, starları ve filmleri de ilgi alanı içine alındı. Bu retrospektif bakış, sinemanın sanat olduğunun, 7. Sanat olduğunun bilinciyle birlikte gelişti, bir sinema tarihi oluştuğu gibi, tüm bir nostalji alanı da doğmuş oldu.

Bu nostalji günümüzde de belli ölçüde besleniyor. Diyelim ki Garbo, Bogart, Clark, Marlene, Rita ya da Marilyn nostaljisi sürekli gündemde tutuluyor. Böylece bir taşla birkaç kuş vuruluyor. Hem bu sanatçıların filmleri hâlâ ve sürekli tüketilen ticari değerler olarak korunuyor. Hem o ezeli ve ebedi kadın ve erkek görüntüleri, günümüzde modadan makyaja, günlük alışkanlıklardan cinsel âdetlere çok şeyde referans olarak kullanılıyor. Ve sinemanın yeni mitolojileri, bu eskilerin üzerine inşâ ediliyor.

1967 yapımı "Serseriler Kralı"

Burda elbette temel bir sorun ortaya çıkıyor. Eski filmler ve sinema tarihi, bilimsel ve kültürel düzeyde, yani mâkul ve akılcı ölçülerle ele alınıp öyle mi korunmalı? Yoksa ölçüsüz bir hayranlıkla, bir "geçmiş günler" nostaljisiyle, bir "nerde o eskiler ?" dövünmesiyle birlikte, alabildiğine duygusal bir nehirle beslenerek, biraz sağlıksız bir tapınma olayına mı dönüşmeli ?

Elbette ilki... Ama Türkiye'de şugünlerde yaşanan da ikincisi. Aslında Türkiye de bu alanda önceleri Batı'nın yolunu izledi. Yeşilçam'ın en hızlı günlerinde yapılan ve inanılmaz bir popülerliğe erişen filmleri korumadı, negatiflerini har vurup harman savurdu, oyuncularını ciddiye almadı, yıldızlarını küçümsedi. Bütün bir parlak dönem, aydın kesimin Yeşilçam'a olan derin küçümsemesi, giderek nefretiyle koşut olarak gitti. Türk filmlerinin aydınlarca ciddiye alınarak eleştirilmesi ve sanatsaldan toplumsala araştırmalara konu edilmesi, ancak 1970'ler sonrasında mümkün olabildi. Ne kadar gecikmeyle!

Bugün sanki bu gecikme tüm faiziyle birlikte telafi edilmek isteniyor. Eski Yeşilçam filmleri heryerde, her kanalda, her saatte... Herhalde 1960'ların filmlerini prime-time'larda oynatan kitle kanallarının varolduğu tek yer Türkiye olmalı!... Birzamanlar hemen yalnızca TRT 2'de sevgili Erman Şener'in Çarşamba Sineması'na konuk olan eski filmler, şimdi her kanalın baş tâcı...

Ve sonunda doruk noktasına ulaşıldı. Habe-

rim yoktu, yeni öğrendim: Cine 5, yerli filmler için özel bir kanal açmış. Gala adlı kanalda, çeşitli başlıklar altında (Siyah-Beyaz, Avantür, Dram, Arabesk, Halit Refiğ Filmleri, vs.) sabahtan akşama eski Yeşilçam oynuyor. Böylece eski Yeşilçam sevgisinin sokaktaki adamı aşıp Cine 5'in seslendiği yüksek gelir gurubunda da yaygınlaştığı anlaşılıyor.

Bu aşamada durup bir nefes almak ve bu durumu irdelemek gerekiyor. Eski Yeşilçam'ın bu denli ilgiye lâyık olup olmadığı değil, asıl sorun... İlgi varsa karşılığı gelecek, talep varsa, elbette arz da olacak. Eski Yeşilçam'ın elbette çok kötü yanları vardı: o güdük senaryolar, o kalıp konuşmalar, o ruhsuz oyunlar, o hepsi birbirine benzeyen filmler, o yapaylık, o cila, o kapkaççılık... Sabahtan akşama bu eski Türk filmlerini izleyenlerin Allah aklına-başına mukayyet olsun!...

Ama o filmlerin belli erdemleri de vardı. Dünyanın hareket halinde olduğu 20. yüzyılın tam ortalarında, en azından bir 20 yıl boyunca, koca bir toplumun tüm eğlencesi, tüm bir kitle boşalma aracı, tüm bir duygusal yatırım alanıydı Yeşilçam... Seyirci üzerinde inanılmaz bir etkisi vardı. O dönemin yıldızları belki iyi oyuncu değillerdi, ama, Allah için, gerçekten güzel kadınlar ve yakışıklı erkeklerdi. Yan oyuncular da bayağı yetenekli ve son derece sevimliydiler. Kimilerinin hâlâ bu toplumun gündeminde baş köşede olması ve eski filmler sayesinde hepsinin hâlâ festivallerin, toplantıların ve ödül törenlerinin gediklisi olması şaşırtıcı mı?

Ama asıl şunu tartışmak gerekiyor. O baştâcı edilen ve herkesin, hepimizin artık neredeyse ezbere bildiği filmler, sinemanın ilk başlardaki ve belki de asıl, temel işlevine ne denli aykırı!...O işlev, yeni, taze, şaşırtıcı, çarpıcı görüntüler aracılığıyla insanı tahrik etmek, insanı kışkırtmak, hayal gücüne yeni kapılar, düş âlemlerine yeni ufuklar açmak olmalı değil mi? Sinemada sevdiğimiz yönetmenler, Hitchcock'tan Kubrick'e, Griffith'den Ford'a, Bergman'dan Antonioni'ye, Fellini'den Bertolucci'ye, Tarkovski'den Angelopoulos'a ve de Akad'dan Güney'e, hep filmleriyle seyirciye meydan okumuş, kuralları sarsmış, bize uzak ufukları olduğu kadar kendi benliğimizin derinliklerini de en acımasız ve ödünsüz biçimde göstermiş ustalar değiller mi?

Eski Yeşilçam'ın, bir avuç film dışında, böyle bir işlevi hiç olmadı. O filmler, kitleye ne denli hoş gözükseler de, yapıldıkları zaman bile zaten eskiydiler. Görüntüleri eskiydi, içerikleri (ki çoğu zaman Batı'nın iş filmlerinden kopya edilmişti) eskiydi, topluma verdikleri eskiydi. Onlar kolay ve rahat filmlerdi, ama "devrimci" nitelikleri yoktu. Toplumu sarsmadılar, insanımızı silkelemediler, onu derinden derine etkilemediler. Ona yumuşak özlemler, duygusal şölenler, gündelik dertlerden yüzeysel kaçışlar sundular. Ama onu köklü biçimde degiştirmediler, onu isyana yöneltmediler, onu "insanlık durumu" üzerine düşünmeye çağırmadılar. Onu degiştirmekten çok ona uyum sağlamayı, onu sarsmaktan çok onu okşamayı yeğlediler.

O filmler bizim geçmişimizin bir parçası, evet. O filmlere yıllarca ettiğimiz haksızlığın giderilmesi, onların kayıp olan birçoğunun artık görülebilmesi gerekliydi, evet. O yıldızlar bizim toplumumuzda hâlâ yıldız, hâlâ etkileyici kişilikler, doğru. O filmlere yalnız nostaljiyle degil, bilimsel bir merakla yaklaşmak ve onlarla toplum arasındaki kolay kavranamaz bağları irdelemek de şart... Ama o eski filmler ve eski görüntüler, sinema sanatının temel işlevini unutturmalı mı? İnsanı sarsmak, silkelemek, dönüştürmek işlevi güme mi gitmeli? Bu açıdan, bunu yapmaya sıvanan ve bir 10 yıldır da hayli mesafe almışa benzeyen bir Yeni Türk Sineması, en azından ayni ilgiye ve elbette daha fazlasına lâyık görülmemeli mi ?

Eski iyidir, sevimlidir, hoştur. Nostalji de güzel bir sözcüktür, evet. Ama diyorum ki asıl ilgimizi yeniye yöneltmeliyiz. Yeni bir Türk sineması geliyor, hem de gümbür gümbür...O da zaten eskiyi inkâr etmeden, ondan birçok şeyi ödünç alarak, ondan beslenerek geliyor. Öyle ki, eski Yeşilçam'ın kimi klasikleri yeni kadrolarla yeniden çevriliyor: "Yıldıztepe"den "Şöför Nebahat"a, "Ağaçlar Ayakta Ölür"den "Leylaklar Açarken"e... Ama kimi Yeşilçamcılar buna bile karşı çıkıyor, o ayrı... Sanki o öyküler onların tekelindeymiş ve kimse onlara dokunamazmış gibi...

Kendi adıma, eski Yeşilçam nostaljisinden biraz yoruldum. Bir süre bu konuda yazmayacağım, o filmleri izlemeyeceğim ve yeni sinemanın peşine takılacağım.

Her şeye karşın, yeni Türk sinemasını çok taze ve yaratıcı buluyor ve ondan çok şey bekliyorum. ■

"Yumurcak" (1970)

Cüneyt Arkın'ın tarihi avantürlerinden biri..

SAMUEL L. JACKSON

hem güvenilir hem korkunç

"Menajerlerim siyah olduğum için bana verilen rollerle devam etmek ya da bana yakıştırılan gangster rolleriyle kendimi tekrarlamak istemediğimi çok iyi bilirler. Hep farklı karakterler peşindeyimdir. Bir sürü değişik şey okurum ve farklı şeyler farklı nedenlerle ilgimi çeker. İstediğimi elde etmek hiç kolay olmadı."

Quentin Tarantino'nun olay yaratan filmi "Ucuz Roman"daki dindar tetikçi Jules rolünde öyle başarılıydı ki film gibi tetikçi Jules da unutulmaz oldu. "İstesem yıllarca hep Jules'u oynayarak iyi bir kariyer yapabilirdim." diyor Jackson. "Elindekinin yeni bir 'Pulp Fiction' olduğunu düşünen herkes senaryosunu bana gönderiyor."

Ama sinemaya geçmeden önce uzun yıllar tiyatro yapan aktör hiçbir zaman kolay yolu seçmemişti. Wesley Snipes'ın uyuşturucu bağımlısı kardeşi rolünde çıkış yaptığı "Jungle Fever"dan beri büyük küçük diye ayırmadan oynadığı çeşit çeşit rolde seyircinin hafızasında yer etmeyi başararak hem karakter oyuncusu hem de yıldız olunabileceğini gösterdi. Kabul edersiniz ki Hollywood gibi bir yerde bunu yapmak hiç de kolay değildir. Hele siyahsanız bir tehlike daha vardır yolunuzda. Siyahlara özel rollere mahkum olmak. Sanatsal kaygılarıyla ticari beklentilerin çakıştığı noktada "187" gibi daha kişisel filmlerle "The Long Kiss Goodnight", "Sphere", "The Negotiator" ve "Deep Blue Sea" gibi gösterişli macera filmlerini birarada götüren Jackson siyahlara özel rollerdense onu heyecanlandıran rolleri tercih etti hep: "Menajerlerim siyah olduğum için bana verilen rollerle devam etmek ya da bana yakıştırılan gangster rolleriyle kendimi tekrarlamak istemediğimi çok iyi bilirler. Hep farklı karakterler peşindeyimdir. Bir sürü değişik şey okurum ve farklı şeyler farklı nedenlerle ilgimi çeker. İstediğimi elde etmek hiç kolay olmadı. Önceleri bana rol vermeyi düşünmek bile istemeyenler oldu ama pes etmedim çünkü şöyle düşünüyordum: Ben ilgilendiğimi gösterirsem belki onlar da en azından bir kere ciddi ciddi düşünürler."

1948'de Washington'da dünyaya gelen Jackson, Tennessee'de büyüdü. İyi bir öğrenciydi ve mimar olmak istiyordu. Ne var ki çocukluğunda kekemeliğini yenmek için bulaştığı tiyatrodan kopamadı bir daha. Bütün enerjisini bu işe kanalize ettikten sonra da, hayatını kazanmak için rol aldığı reklam filmlerinin dışında hiç ara vermeden sürdürdüğü tiyatro çalışmalarıyla yıllarca pişti sahnede.

Tiyatroda yaptığı işlerle tanınmaya başladıktan sonra sinemacıların ve kasting yönetmenlerinin dikkatini çekmeye başladı. Ne var ki bu, hayat karşısında kendini yorgun ve zayıf hissettiği bir döneme denk gelmişti. Uyuşturucu ve alkolle ayakta kalmaya çalışıyor ama bağımlılık onu daha da dibe çekiyordu. Neyse ki toparlanmayı başardı. Uyuşturucunun ve alkolün kötü etkilerinden tamamen temizlenmiş bu yeni hayat Jackson'a uğur getirecekti.

Spike Lee'nin "Do The Right Thing", "Jungle Fever" ve "Mo' Better Blues" filmlerinde rol aldıktan sonra Martin Scorsese "Goodfellas"ta rol verdi ona. Birkaç yıl sonra da Steven Spielberg "Jurassic Park"ta bir rol

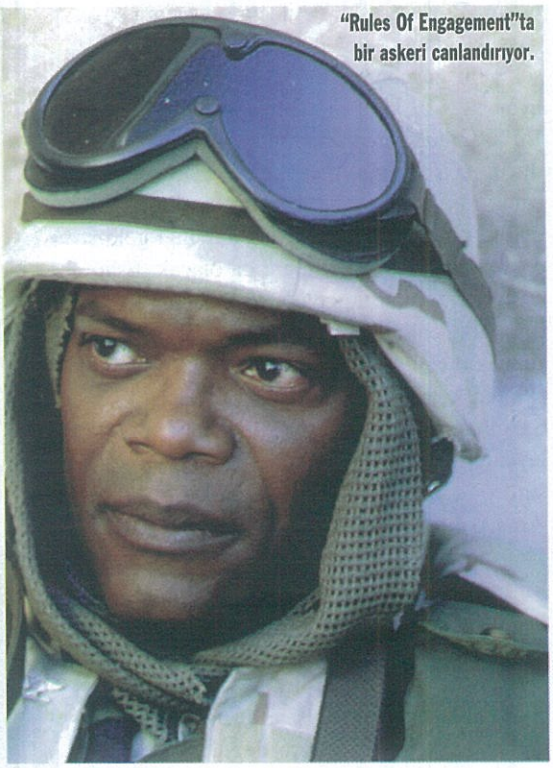

"Rules Of Engagement"ta bir askeri canlandırıyor.

teklif etti. Bu arada "Juice", "Menace II Society" ve "Loaded Weapon I"daki küçük rollerde de çok beğenildi. Otoriteyi temsil eden bir figürü de, sokaktaki sıradan adamı da aynı başarıyla canlandırabileceğini, hem güvenilir hem de korkunç görünebileceğini kanıtladı.

"Ucuz Roman"daki Jules rolünden sonra yıldızı daha da parladı. Ertesi yıl Bruce Willis'le birlikte "Zor Ölüm"de oynadı ve sonra da Joel Schumacher'in, belki en iyi John Grisham uyarlamalarından biri sayılan filmi "A Time To Kill"de başrol aldı. Önümüzdeki aylarda "Yıldız Savaşları"nın ikinci filminde Mace Windu'yu canlandırmak üzere kamera karşısına geçecek aktörü bu ay "Rules of Engagement"ta izleyeceğiz. Ülkesinden çok uzaklardaki bir Amerikan konsolosluğunda kurallara aykırı davrandığı için yargılanan bir ordu mensubunu canlandıracak.

Bugünlerde golfe merak sardığı söylenen aktör yeni merakı için pek vakit bulamayacak gibi görünüyor çünkü önünde hakikaten yoğun bir program var. "Yıldız Savaşları"ndan önce bitirmesi gereken dört yeni proje içinde ilk bakışta en dikkat çekici olanı "Unbreakable". İlk filmi "Altıncı His" ile sürpriz bir çıkış yapan M. Night Shyamalan'ın yeni filmi "Unbreakable", Jackson ile Bruce Willis'i yeniden biraraya getirecek. Bu filmden sonra bir bilim-kurgu uyarlaması olan "Mefisto in Onyx"te rol almaya hazırlanan oyuncunun programında Kasi Lemmons'ın yeni filmi "Caveman's Valentine" ile "The 51st State" adlı bir aksiyon komedi de var.

"Rules Of Engagement", 6 Ekim'de gösterimde.

Her çantada bir *DURU LADY!*

Okullar başladı! Beslenme çantamızı yanımıza alıp,
Duru Lady'mizi unutmak olmaz!

Yeni

EVYAP

Birçoklarına göre Seigner, 2000'li yıllarda çıkışa geçecek.

EMMANUELLE SEIGNER

"meleksi ve şeytani"

Böyle anılmaktan hoşlanmıyor ama kendisi Polanski'nin eşi, hem de uzun bir süredir... Ünlü yönetmen çektiği fimlerde ona bir rol ayırmaktan çekinmiyor. Ama kimse de bu durumu fazla diline dolamıyor çünkü Seigner beyazperdeye yakışan, işini iyi kıvıran yetenekli bir aktris.

"Bu dondurmanın tadına mutlaka bakmalısınız; kızımın en sevdiğinden..." sözleriyle başlıyor Emmanuelle Seigner konuşmaya. Sohbetin sonunda ise "Sakın hakkımda kötü bir şey yazmayın, yoksa Londra'ya gelip sizi öldürürüm," demeden edemiyor. Bu sözler, İngiliz sinema dergisi Empire'ın Emmanuelle Seigner'la yaptığı söyleşiden... Çikolatalı dondurmadan, yeni filmi "Dokuzuncu Kapı"ya uzanan bu söyleşinin içine neler sığmamış ki: Seine nehri kıyısında uzun bir yürüyüş, Le Vau yakınındaki ünlü malikaneden fotoğraflar, Versailles'ın mimarı üzerine öyküler, gece hayatı ve güzel oyuncunun beyazperdedeki çıplaklığı... Gece hayatı konusundaki fikirlerini "Şu sıralar Londra'da ne var ne yok bilmiyorum ama Paris gerçekten sıkıcı" sözleriyle özetliyor. Çıplaklıkla ilgili açıklaması ise bir hayli baştançıkarıcı: "Ama ben hiç soyunmadım ki; bu tamamen sizin fantaziniz!"

Gerçekten de pek çok izleyicinin aklında ilk olarak 1992 yapımı "Bitter Moon / Acı Ay" filmindeki erotik danslarıyla yer etmiştir Emmanuelle Seigner. Oysa beyazperdedeki ilk ciddi çıkışını, 1988 yılında "Frantic" filminde yarattığı ergen "femme fatale" karakteriyle gerçekleştirdiği söylenebilir. Son olarak "Palace Vendome" ve "Nirvana" adlı filmlerde oynayan Emmanuelle Seigner, 80'lerin sonundan bu yana yüzünü izleyiciye bir gösterip bir ortadan kaybolsa da, yeni filmi "Dokuzuncu Kapı"daki performansıyla, günümüzün en güzel ve yetenekli Fransız kadın oyuncuları arasına girmeye aday görünüyor.

22 Haziran 1966 tarihinde Paris'te dünyaya gelen Seigner, 12 yıldır ünlü yönetmen Roman Polanski'yle evli. O, eski bir model. İlk kez 14 yaşında kameralarla tanışmış. O yıllarda modellik yapmanın pek de matah bir iş olmadığını söylemeden geçmiyor. Şimdi ise hayatından çok memnun. İki çocuğu var; 7 yaşındaki kızı Morgan ile 1 yaşındaki oğlu Elvis. Söz aileden açılmışken, Seigner'ın çok ünlü bir büyükbabanın torunu olduğunu hatırlatmakta da yarar var. Hatta ona göre, Fransızlar'ın Laurence Olivier'si. Kuşkusuz, kocası hakkında da fazla söze gerek yok. "Chinatown" (1974), Krakow'da geçen çocukluk yılları, Sharon Tate'le trajik biten evliliği ve hep şöhretten kaçışı ile sinemaseverlerin yakından tanıdığı Roman Polanski...

Seigner, şakayla karışık, "Yaşayan efsane" diye söz ediyor kocasından. Aralarında 33 yaş var. Evlendiklerinde Seigner 21, Polanski 54'ündeymiş. Tanışmaları, evliliğin üç yıl öncesine dayanıyor. Aşkları ise "Frantic"in setinde başlamış. Polanski'nin, Harrison Ford'un karşısına acemi Seigner'ı yerleştirdiği film için sonraki yıllarda yaptığı açıklamalar da oldukça ilginç: "Eğer istediğim gibi konsantre olabilseydim, ortaya çok daha iyi bir film çıkardı. Ama bir türlü dikkatimi toplayamıyordum..." Seigner ise, tanıştıklarında Polanski'nin filmlerini henüz pek bilmediğini itiraf ediyor: "O sadece benim aşık olduğum adamdı. Filmleriyle ilgilenmeye daha sonra başladım."

Kuşkusuz, bu ilişkinin Seigner'ın yaşamında meydana getirdiği değişiklikler Polanski sinemasıyla sınırlı değil. Güzel yıldız, evliliklerini kurcalamaktan vazgeçmeyen medyaya bir türlü alışamadığını dile getiriyor. Bu konudaki tavrı, Empire muhabirlerine karşı da çok net: "Özel yaşamımız kimseyi ilgilendirmez. Sizinle de Roman Polanski'nin karısı olarak konuşacağım hiçbir şey yok." Ancak Seigner'la yapılan bir söyleşide sözün dönüp dolaşıp Polanski'ye gelmesi kaçınılmaz. Özellikle de konu, Seigner'ın başrolünü oynadığı son Polanski filmi "Dokuzuncu Kapı" olursa... Bu ay ülkemizde de gösterime girecek olan "Dokuzuncu Kapı", yine şeytan üzerine tüyler ürpertici bir yapıt. Daha önce "Frantic" ve "Acı Ay" olmak üzere iki Polanski filminde daha rol alan Seigner, "Dokuzuncu Kapı"nın kocasıyla birlikte çalıştığı üçüncü ve son film olacağını söylüyor.

Seigner filmde, Johnny Depp'in bir şeytan metnini gün ışığına çıkarmasına yardımcı olan gizemli kadını canlandırıyor. Polanski, böylesi meleksi ve şeytani özellikleri birarada taşıyan başka bir oyuncu bulamayacağını anlayınca rolü Seigner'a oynatmaya karar vermiş.

Bu teklifi aslında pek istemeden kabul eden Seigner ise, eşi tarafından kendisine atfedilen "meleksi ve şeytani" sıfatlarını şöyle açıklıyor: "Bu kesinlikle kaşlarımın yüzüme verdiği ifadeden kaynaklanıyor. Filmi izler izlemez gidip kaşlarımı aldırdım."

Artık Polanski'nin yardımına ihtiyacı yok. Yıllardır kariyerini ikinci planda tutmasına ve işine fazla asılmamasına rağmen, son atağıyla 2000'li yıllarda yükselişe geçeceğinin sinyallerini veriyor Seigner. "Palace Vendome"la aldığı Cesar ödülü, ülkesinde de kendini kanıtlamasını sağlamış: "Bugün Fransa'da bir ismim var; sadece ünlü yönetmenin karısı olarak görmüyorlar beni."

Filmografisindeki ilk Amerikan yapımı olan "Buddy Boy"la başarısını Fransa sınırlarının dışına taşıyacağına inanıyor. Tek istediği biraz zaman. "Buddy Boy"u Los Angeles'ta çeviren Seigner, yine şakayla karışık, kariyerini artık Polanski'nin soluğunu ensesinde hissetmeyeceği uzak diyarlarda sürdürmekten yana: "Bir şeyleri onsuz başarmam gerekiyor!"

"Dokuzuncu Kapı", 29 Eylül'den itibaren gösterimde.

Profil

TOMMY LEE JONES

oynarken arınıyor

70'li yıllar, onun için sadece bir başlangıçtı; ilk filmini çevirdi, televizyon dizilerinde çalıştı... 80'leri iyi bir oyuncu olduğunu kanıtlamakla geçirirken, 90'larda ise emeklerinin karşılığını almaya başladı. O şimdi Oscar ödüllü ünlü bir aktör... Hollywood'un en gözde "suratsız adam"ı bu ay iki yeni filmiyle çıkacak karşımıza...

Yıl 1969, Harvard Üniversitesi: Tommy Lee Jones yeşil sahalarda defansta... Yıl 2000, Cannes Film Festivali: Jones yeni filmi "Rules of Engagement" ile izleyicinin karşısında... Ve yine savunmada. Sadece filmdeki avukat rolüyle değil, gazetecilerin sorularını yanıtlarken de kısa ve net. Ancak tüm "suratsız" yakıştırmalarına karşın, saldırgan değil. Yıllar önce bir okul raporunda "huysuz, somurtkan, kavgacı" sözleriyle tanımlanmış olsa da, aslında oldukça kibar. Hatta, deyim yerindeyse "Güneyli bir centilmen."

Bugün 53 yaşında ve kariyerinin zirvesinde. Ancak yine de yaşamının bazı ikilemlerle dolu olduğunu düşünüyor. O, sekizinci kuşak bir Teksaslı. Bu yüzden de günleri sığır çiftlikleriyle film setleri arasında geçiyor. Petrol işçisi bir babayla polis memuresi bir annenin oğlu. Harvard Üniversitesi'nin İngiliz Edebiyatı bölümünden mezun. Amerika başkan adayı Al Gore'un üniversite yıllarındaki oda arkadaşı.

Okul yıllarından bu yana zor bir insan olarak değerlendirilmesini kalın kaşlarına bağlıyor. Belki fazla gülmediği için, özellikle de takım elbise ve elinde sigarasıyla bir Hollywood yıldızından çok, büyük işadamlarını andırıyor. Ama nasıl görünürse görünsün, işine gönülden bağlı oyunculardan biri. "Oyunculuk, bana düşgücümü kullanma fırsatı veriyor. Bu yüzden de oynarken kendimi arınmış ve sağlıklı hissediyorum."

Tommy Lee Jones'un yaşamındaki her önemli sayfa, yeni bir onyılın başlangıcına denk düşüyor. Oyunculuğa 1970'te "Love Story / Aşk Hikayesi"yle başladı. Ardından dört yıl boyunca "One Life To Live" adlı televizyon dizisinde rol aldı. Dikkatleri çektiği ilk önemli film, 1980 yapımı "Madencinin Kızı / The Coal Miner's Daughter" oldu. 80'li yıllarda başarılı bir oyuncu olarak kendini kanıtlayan Jones, 1992'de "JFK" ile aday olup kılpayı kaçırdığı En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu Oscarı'na ise, iki yıl sonra çevirdiği "The Fugitive / Kaçak" filmiyle kavuştu. O gün bugündür de "Batman Forever", "Volcano" ve "Siyah Giyen Adamlar / Men in Black" gibi gişe hasılatı yüksek filmlerin vazgeçilmez oyuncuları arasında yer alıyor. Geriye dönüp, yaşam muhasebesini yapmak gibi bir derdi yok Jones'un. "Çalışarak geçirdiğim her gün benim için bir kazançtır" diyor, "Ancak 'Kaçak'ın kariyerimi çok olumlu biçimde etkilediğine inanıyorum. Sanat hayatımda verdiğim en doğru karar ise bence 1975 yılında televizyondan ayrılmam oldu."

Sinemalarımızda bu ay gösterime girecek olan "Rules of Engagement" da, Jones'un başrolünü üstlendiği ve ABD'de box-office'leri alt üst eden son filmlerden biri. Jones, "Rules of Engagement"da askeri avukat Albay Hays Hodges'ı canlandırıyor. Eleştirmenlere göre filmdeki en iyi şey, ustaca kotarılmış albay karakteri. Jones ise, "Rules of Engagement"ın, Amerika'nın global dünyada üstlendiği "polis" rolünü sorgulaması bakımından, çok önemli politik meseleleri masaya yatırdığına inanıyor: "Film, izleyiciyi çok ciddi sorularla karşı karşıya bırakacak... Birleşik Devletler, silahlarını kendi sınırları dışında kullanma yetkisine sahip midir? Bu silahlar, sadece kendi çıkarlarımız tehdit altına girdiğinde mi kullanılmalıdır? Yoksa Afrika ya da Avrupa'da işkence görüp öldürülen masum insanlara karşı da bazı ahlaki sorumluluklarımız var mı?"

Avukat rolündeki Jones'un, "Rules of Engagement"ta savunmasını üstlendiği kişi ise, 80 sivilin üzerine ateş açıp kaçan bir Amerikan ordusu subayı (Samuel L. Jackson). Filmin ABD'de bazı çevrelerden tepki almasını doğal karşılıyor ve Avrupa'da daha tarafsız bir izleyici kitlesiyle buluşacağını düşünüyor. Ancak yine de beklentisi, "Rules of Engagement'ta ortaya konulan politik meselelerin öncelikle Amerikan vatandaşları tarafından sorgulanması. Bu yüzden tercihini "bir meselesi olan" filmlerden yana kullandığını ve sinemanın, insanları eğlendirirken düşündürmek gibi bir misyon üstlenmekten de kaçınmaması gerektiğini söylüyor. Ancak filmografisine komediden aksiyona dek pek çok türü sığdırmış bir oyuncu Jones. Hatta nasıl olup da "Men in Black" gibi bir güldürüde Will Smith'le karşı karşıya geldiğine inanmakta güçlük çekenler var hala. Jones, geçen ay Venedik Film Festivali'nin açılışında gösterilen son filmi "Space Cowboys"ta ise kıdemli bir astronot olarak çıkıyor izleyicinin karşısına.

Özgüveni oldukça yüksek bir oyuncu Jones. Her filminden sonra yaptığı gibi, "Rules of Engagement"ta üstlendiği rolün de kendisini pek zorlamadığını belirtiyor: "Yapmam gereken tek şey, üniforma giymeyi ve silah taşımayı öğrenmek oldu. Sonra da Güney California bataklıklarının çevresinde biraz süründüm".

Sinemadan milyonlarca dolar kazanmanın ve şöhretin mahçubiyetini taşıyor sanki. "Aslında küçükken tek hayalim ziraat fakültesinde okuyup çiftçi olmaktı" diyor Jones, "Ama daha ilkokuldayken kendimi sahnede buldum. Pamuk Prenses'in cücelerinden biri olarak sahneye çıktığım günden bu yana oyunculuk yakamı bırakmadı."

"Rules Of Engagement", 6 Ekim'de gösterimde.

"Uzay Kovboyları", 6 Ekim'de gösterimde.

"Kaçak" filminde oynadığı rolün kariyerine çok olumlu bir etkisi olduğuna inanıyor.

GARY SINISE

rock'n roll ve tiyatronun ardından...

18 yaşından beri tiyatro yapan, sinemaya ise 35 yaşına kadar hiç bulaşmayan Sinise, özellikle "Forrest Gump"ta bacaklarını kaybeden subay rolüyle çıkış yapmış, hafızalarda iz bırakmıştı... Son yıllarda onu daha çok "Yılan Gözler" ve "Soygun" filmlerinde canlandırdığı kötü adam rolleriyle hatırlıyoruz.

"Apollo 13", "Fidye / Ransom", "Yeşil Yol / The Green Mile" ve "Soygun / Reindeer Games" gibi büyük stüdyo filmlerinin vazgeçilmez yardımcı oyuncularından biri haline gelen 45 yaşındaki aktör Gary Sinise, "Postadan çıkan senaryonun üzerinde 'büyük stüdyo filmi' yazmaz," diyor. "Bir öykü ve bir karakter vardır içinde ve bazen harika bir film çıkar ortaya." Sonra kendi filmlerini kastederek devam ediyor: "Evet, bunlar başka bazı filmlerden daha ticari belki ama olsun."

Gary Sinise deyince hemen akla gelen büyük stüdyo filmlerinden başka bir şey daha var tabii: Steppenwolf Theatre Company. "Arzu Tramvayı" (A Streetcar Named Desire) gibi klasikleri özgün yorumuyla sahneye koyan ve bu arada John Mahoney, Joan Allen, John Malkovich gibi yetenekleri sinemaya kazandıran şu ünlü tiyatro. Daha 18 yaşındayken kurucularından biri olduğu tiyatro Gary Sinise ismiyle özdeşleşmiş durumda. "John (Malkovich) ve ben 1982'de 'True West' diye bir oyunda oynadık. John birdenbire keşfedildi ve sinema teklifleri yağmur gibi gelmeye başladı. Benim de başıma böyle bir şey gelseydi çok daha önce sinema filmlerinde oynamaya başlamış olurdum ama benimki daha yavaş bir yol oldu. 35 yaşıma kadar hiç filmde rol almadım."

Bugün, kendisi gibi Steppenwolf'un en eski oyuncularından biri olan eşi Moira Harris ve ikisi kız biri erkek, üç çocuğuyla birlikte sinema kariyerini sürdürebilmek için California'da yaşayan Sinise, 1955'te Chicago'nun güneyinde dünyaya geldi. Hayattaki ilk büyük tutkusu rock'n roll olan tipik bir gençti. İkinci tutkusu ise tiyatroydu ve liseden mezun olur olmaz da çok kararlı biçimde bu tutkunun peşinden gitti. "The Physicist" adlı oyunda ilk profesyonel sahne deneyimini yaşadığında daha onyedi yaşındaydı. Hemen sonraki yıl da Steppenwolf Theatre Company'nin kurucu üyelerinden biri oldu. Oy verecek yaşa bile gelmemiş rockçu bir yeniyetme için hiç de fena bir başlangıç sayılmaz öyle değil mi?

Ne var ki bu parlak başlangıca rağmen Sinise'ın sinemada önemli bir yere gelebilmek için daha çok beklemesi, "Forrest Gump" ve "Apollo 13"te yardımcı roller aldığı dönemi de katarsak daha yirmi yıl çok sıkı çalışması gerekecekti.

Yavaş yavaş ülke çapında önem kazanan Steppenwolf, birçok başarılı televizyon ve sinema oyuncusu için bir sıçrama tahtası oldu. Tiyatronun kurucularından olan John Malkovich 80'lerin ortalarında hem seyircinin hem de eleştirmenlerin hayranlığını kazanmıştı bile. Oysa Sinise için bu süreç bir hayli yavaş ilerliyordu. 1979'da Hollywood'a gidip umduğunu bulamayınca ciddi bir hayalkırıklığı yaşadı ama Sinise uzun süre bunalımda kalacak türden biri değildi. Chicago'ya dönüp Steppenwolf'daki çalışmalarına devam etti. 1984'te Sam Shepard'ın romanı "True West"in uyarlamasındaki yönetmenliği ve oyunculuğu hayranlıkla karşılandı. "Crime Story" ve "Thirtysomething" gibi televizyon dizilerinde yönetmenlik yaptıktan sonra da ilk sinema filmi "Miles From Home"u çekti.

Sinise yaşamı boyunca Steinbeck romanlarına özel bir sevgi duymuş, belki bu yüzden Steppenwolf'un 1990'da sahneye koyduğu "Gazap Üzümleri"nde Tom Joad rolünde eleştirmenlerin göklere çıkardığı müthiş bir performans sergilemişti. Bundan çok etkilenen yazarın eşi Elaine, "Fareler ve İnsanlar"ın yapım haklarını Sinise'a verdi. 1992 yapımı film ortalama bir ticari başarı elde etmişti ama Sinise bu filmle yavaş yavaş sinemada dikkat çekmeye başladı.

"'Forrest Gump'ta rol almamın 'Fareler ve İnsanlar'la bir ilgisi var mutlaka," diyor.

1994'ten itibaren iddialı filmlerde ve televizyon dizilerinde boy göstermeye başlayan aktör hasılat rekorları kıran "Forrest Gump"taki yüzbaşı Dan Taylor rolüyle Ocar'a aday gösterildi. 1995'in en iddialı filmlerinden olan "Apollo 13"te de yine Tom Hanks'le birlikte rol aldı. Ardından Mel Gibson ve Rene Russo'yla birlikte oynadığı "Ransom"(1996), Kevin Spacey'nin ilk yönetmenlik denemesi "Albino Alligator" (1996), başrolü Nicolas Cage'le paylaştığı "Snake Eyes" ve Tom Hanks'le birlikte çevirdiği üçüncü film, "Yeşil Yol" geldi.

Bu ay gösterime girecek "Mission to Mars"ta, "Apollo 13"ten sonra bir kez daha astronot rolünde izleyeceğimiz oyuncu dikkatli olmazsa Hollywood döngüsüne kapılıp astronot rollerinin gediklisi haline gelebilir. "Mission to Mars"tan sonra bir başka uzay filmi, "Impostor"da rol alacağının haberini veren aktör "Bundan sonra hep uzay filmlerinde oynayacağım galiba," diyor.

Gerçekten böyle bir tehlike olsa bile Steppenwolf gibi iyi bir eski dostun orada onu beklediğini bilmenin rahatlığı içinde Sinise. Zaten hiçbir zaman da tamamen kopmuyor tiyatrosundan. 1996'da yönetmenliğini ve yapımını üstlendiği Sam Shepherd'ın ünlü eseri "Buried Child"ın Broadway yorumu, eleştirmenlerde ve seyircide hayranlık uyandırmıştı. Şimdi de Steppenwolf prodüksiyonlarında rol almak üzere sık sık Chicago'ya dönüyor. Tiyatronun yeni projesi -bizde "Guguk Kuşu" diye bilinen- "One Flew Over the Cuckoo's Nest"te Randle P. McMurphy'yi oynayacak aktörün sinema kariyeriyle ilgili son sözü şu:

"Sadece biraz daha fazla ilginizi çeken projeleri seçebilirsiniz, yoksa hiçbir zaman ortaya ne çıkacağını tahmin edemezsiniz. En iyisini umarak rolü kabul eder, elinizden geleni yaparsınız işte o kadar..."

"Mission To Mars", 6 Ekim'de gösterimde.

"Apollo 13"ün ardından "Mission To Mars"ta da astronot rolünde çıkacak karşımıza.

İyi bir tiyatro eğitimi almak için Los Angeles'a geldiğinde garsonluk ve pizza dağıtıcılığı yapmıştı.

TIM ROBBINS

aktör, yönetmen ve rejim muhalifi

Koyu Katolik bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen ve New York'ta büyüyen Robbins, tiyatroculuktan gelen bir oyuncu. Ayrıca çektiği ilk filmden beri ilgiyle takip edilen bir yönetmen... Onu bu ay De Palma'nın bilimkurgusu "Mission To Mars"ta seyredeceğiz.

1996 yılında takım sahibi George Steinbrenner'i arayıp, Yankeeler'in Dünya Serileri maçına kendisi ve ailesi için altı tane bilet ister. Daha sonra bir söyleşide, "Ünlü olmanın getirisi bu işte. Lokantalarda rahatsız edilmeye, insanların sırtınızı biraz da kuvvetlice sıvazlamasına değiyor. Hakettiğinizi böyle alıyorsunuz," diye açıklar. Bu açıksözlülük, "Oyuncu / The Player", "Howard the Duck" gibi filmlerin yıldızı Robbins'in belki de en önemli özelliği. Son yıllarda, Robbins oyuncu ve yönetmen olmanın yanısıra sosyal bir eylemci olarak da tanınmaya başladı. Uzun süredir birlikte olduğu Susan Sarandon ile birlikte, 1993 Oscar Ödülleri töreninin yayınını durdurup, Haiti'deki AIDS hastalarının içler acısı durumu konusunda uzun bir konuşma yapınca tüm gazetelere manşet olurlar. Robbins, Hollywood'da şu anda en açık şekilde politik filmler yapan yönetmen olduğu iddialarını reddediyor. "Bob Roberts"ın Reagancı bir yergi değil de bir "screwball comedy" (salon komedisi) olduğunu söylüyor. "Ölüm Yolunda / Dead Man Walking"i, kurbanlara yardımcı olmayan ve suçluları da yıldırmayan bir cezalandırma sistemine ağır bir eleştiri olarak görenlerin yanıldıklarını ekliyor. "O esas olarak bir aşk hikayesi."

Özgür aşk yılları 60'lar ve 70'lerde gençliğini yaşayan diğer insanlar gibi, Robbins de kişiliğinin oluşumunda zamanın akımının oldukça etkili olduğunu söylüyor. Aynı zamanda yetiştiriliş tarzında dinin de önemli bir yeri varmış. Koyu Katolik anne ve babasının dördüncü çocuğu olarak dünyaya gelen Tim, oldukça tutucu din öğretilerine bağlı olarak büyümüş. Dini bir koronun başı ve başarılı bir folk şarkıcısı olan babası, Gil, ailesini Kaliforniya'dan New York'a taşıdıktan sonra Highwaymen'in bir üyesi olarak ömrü kısa süren bir ün kazanır. Grubun dağılmasından sonra ise Gaslight adlı popüler bir folk kulübünü işletmeye başlar. Ailesinden politik ve artistik açıdan aktif olmak konusunda destek gören Tim'in ilk gösterisi babasıyla birlikte "Ink Is Black But The Page Is White" adlı protest şarkıyı seslendirmesi olur. 12 yaşında Theatre for the New City'nin bir üyesi olur ve tiyatro sahnesinde yedi yıl kalır. Aynı süre içinde Stuyvesant Lisesi'nde tiyatro kulübüne olan üyeliği ona ilk oyununu yönetme şansını verir.

Üniversite hayatına New York'ta başlar. İyi bir tiyatro eğitimi almak hedefiyle Los Angeles'a yerleşip para kazanabilmek için garsonluk ve pizza dağıtıcılığı yapar ve bir sene sonra Kaliforniya Üniversitesi'ne kaydolur. Uzun, atletik bir yapıya ve rekabeti seven bir yapıya sahip olan Tim, boş vakitlerini Male Death Cult adlı softball takımıyla oynayarak geçirir. Mezun olduğu sene, takımla yeniden biraraya gelerek, Bertolt Brecht ve Alfred Jarry gibi yazarların çalışmaları üzerinde yoğunlaşan avant-garde bir tiyatro grubu olan Actor's Gang / Aktörler Takımı'nı kurar. Bu sırada Actor's Gang için para kazanmak amacıyla filmlerde küçük roller almaya başlar. "Fraternity Vacation"ın çekimleri sırasında yaşadığı berbat tecrübe için; "Kesinlikle sanat adına birşey yaptığımı düşünmüyordum. Ama bir filmde oynadığım ilk başroldü. Pizza dağıtırken nasıl böyle bir teklifi geri çevirirsiniz ki?" diyor.

Ron Shelton'ın "Bull Durham" adlı filminde Nuke LaLoosh rolünü kaptıktan sonra filmler onun için daha ciddi bir ihtiras haline gelir. Beraber rol aldığı Kevin Costner ve Susan Sarandon'ın gölgesinde kalsa da, canlandırdığı karaktere kattığı budalaca cazibe ile birçok övgü kazanır. Aynı zamanda Sarandon'la beyaz perdedeki aşk sahneleri perde dışına taşar ve uzun süren bir birlikteliğin başlangıcı olur. Aslında o kadar uzar ki, adeta nikahsız bir evliliğe dönüşür. İki oğulları olan çift aynı zamanda Sarandon'ın önceki evlilliğinden olan kızının bakım sorumluluklarını da paylaşıyorlar.

"Dehşetin Nefesi / Jacob's Ladder"da (1990) Vietnam'da savaşan bir askeri canlandıran Tim, 1992'de "Oyuncu"da ahlaksız bir film yapımcısı rolünü alınca, tamamıyla farklı kişilikleri oynayabileceğini kanıtlamış olur. Aynı yıl, kendi yazıp yönettiği, içinde rol aldığı ve şarkı söylediği "Bob Roberts"ı yaptığında, Robert Altman ikinci Orson Welles'in yetiştiğini öne sürer. İki sene sonra, Robbins yoğun bir döneme girer ve birçok önemli rolde oynar; "I.Q."da Meg Ryan'la ve "Esaretin Bedeli / The Shawshank Redemption"da Morgan Freeman'la rol alır. Oyunculuğa üç sene ara verdikten sonra 1997'de "Nothing To Lose"da Martin Lawrence ile kamera önüne geçer. 1999'da Brian De Palma'nın yönettiği bir bilim kurgu olan "Mission To Mars"da rol alır. Aynı yıl, 1930'larda geçen ve sanatın işçi sınıfında, politik bilinci nasıl uyandırdığına değinen "Ve Beşik Sallanacak / Cradle Will Rock" ile kamera arkasına geçer. Filmde Amerikan hükümeti, anarşi ve komünizmi perçinleyeceği düşüncesiyle Orson Welles tarafından yönetilen bir müzikal oyunun sahnelenmesini durdurmak ister. "Tarih anlatılmamış hikayelerle dolu," diyor Robbins. "Biri bana bu oyunun hikayesinden bahsetti ve benim çok hoşuma gitti. Gerçek bir hikaye fakat ben birkaç ekleme yaptım. Filmin atmosferi daha çok 'screwball comedy'den etkiler taşıyor." Gerçek bir hokey hastası olan Robbins yeni bir film yönetmek konusunda ise şöyle diyor: "Bir film yönettiğim zaman, takıntılı bir hal alıyorum ve bu beni tüketen bir tutku oluyor. Geç saatlere kadar çalışıyorum, akşam yemeklerini kaçırıyorum, çocuklarımı uykuya yatırma fırsatım olmuyor. Bu aralar ailemle ilgilenip, oyunculuk yapmak istiyorum. Yönetmenliğe bir süre ara vereceğim."

"Mission To Mars", 6 Ekim'de gösterimde.

Depp'i, kitap detektifi Dean Corso rolünde izleyeceğiz.

Şeytan peşinde

Roman Polanski birer klasik olmuş "Rosemary'nin Bebeği" ve "Kiracı" gibi ilk dönem yapıtlarını hatırlatan saf bir gerilimle çıkıyor karşımıza. Başrolünde Johnny Depp'in oynadığı "DOKUZUNCU KAPI"da şeytanın kitaplarını araştıran bir kitap detektifinin serüvenlerini izleyeceğiz.

Dean Corso (Johny Depp), kesesi dolgun koleksiyoncular için nadir bulunan egzotik basımları araştıran New Yorklu bir kitap komisyoncusudur. Engin bilgisi, gözüaçıklığı ve atak tavırlarıyla işine bağlıdır. Fakat ahlakdışı yönleri de vardır. Sözgelimi, eğitimsiz birini kandırıp, değerli bir kitabı neredeyse bedavaya satın almaktan hiç çekinmez. Belki de paragöz olması nedeniyle kütüphanesi Şeytan ile ilgili kitaplarla dolu yayımcı Boris Balkan'ın teklifini kabul eder. Corso artık Balkan için çalışacak bir "kitap detektifi"dir.

Balkan, uzun zamandır peşinde olduğu, onyedinci yüzyıldan kalan bir kitabı, "Gölgeler Krallığının Dokuz Kapısı / The Nine Gates Of The Kingdom Of The Shadows"u koleksiyoncu olan bir arkadaşından satın almış, ertesi gün ise arkadaşı intihar etmiştir. Kitabın içinde, doğru yorumlandığında ve orijinal metinle birleştirildiğinde Şeytan'ı çağırdığı ve yeraltı dünyasının kapısını açtığı iddia edilen dokuz gravür vardır. 1666 yılında basılan kitap, Şeytan tarafından yazılmış olan efsanevi bir kitabın, Venedikli yazar Aristide Torchia tarafından adapte edilmiş halidir. Torchia işlediği bu günahtan dolayı kazığa bağlanarak yakılmış, kitabın yalnızca üç kopyası kurtulmuştur. Ancak Balkan sahip olduğu kopyada bir sorun olduğundan şüphelenmektedir. Belki de bu üç kitaptan yalnızca bir tanesi hakikidir. Corso'ya Portekiz'de ve Fransa'da bulunan diğer iki kopyayı bulması ve elindekiyle karşılaştırması için yüklü bir miktar para teklif eder. Şeytana inanmayan ama paraya inanan Corso görevi kabul eder...

Filmin ana teması, paragöz bir adamın onyedinci yüzyıldan kalan, adı duyulmamış bir satanist kitap nedeniyle doğaüstü maceralara atılan gözüpek bir şövalyeye dönüşmesi olarak da özetlenebilir. Polanski'nin yönettiği onaltıncı film olan "Dokuzuncu Kapı"da, kitap uzmanını Johny Depp canlandırıyor. Karakterin gittikçe güçlenen tutkularını üstü kapalı bir şekilde izleyiciye aktaran Depp, duygusuz, bencil ve yalnız bir adamın, tahmin edebileceğinden çok daha büyük güçlerin varlığını keşfetmesini başarıyla ortaya koyuyor.

Bir grup garip insan

"Dokuzuncu Kapı" seyirciyi İspanya, Portekiz ve Fransa'da muhteşem yerlere götüren ve zengin bir yaratıcılıkla oluşturulmuş egzantrik kişiliklerle tanıştıran bir yapım. Karmaşık bir hikayesi olan filmde, kitap hastası kahraman, bir bulmacanın peşinde inatla koşarken şeytanın temsilcileri, aristokrat koleksiyoncular ve baştan çıkarıcı kadınlarla karşılaşıyor. Yapımcıları filmi "korkutucu, akıllı, seksi ve gerilimli" olarak tanımlıyorlar.

Film Polanski'nin 1994'te yaptığı "Ölüm Ve Bakire"den sonraki ilk çalışması. Bu filmden sonra yakalamak istediği havayı, tonu, Arturo Perez-Reverte'nin çok satan romanı "El Club Dumas"da bulmuştu: "Tam benim tarzımdı. Şeytanlar, vampirler ve müthiş hikayeler." Yönetmen kitabı okurken, başrol için aklına Johny Depp gelmişti. "Johnny'nin görünüşü bu karaktere çok uyuyordu; gülüşü, etkileyiciliği, kötülüğü..."

"Ed Wood", "Donnie Brasco", "Edward Scissorhands" gibi filmlerde gösterdiği performanslarla Hollywood'un en iyi genç aktörlerinden biri ünvanını kazanan Depp, "Dokuzuncu Kapı"da, işinde idealizmini çoktan kaybetmiş bir kitap hastasını canlandırıyor. Johnny Depp, Corso için, "Bence Corso kitaplara tutkuyla bağlı. Ama aynı zamanda kavgacı bir işadamı ve çok alaycı. Belki de başarılı olamamış bir yazar ve bu yüzden de en sevdiği şeyden aynı zamanda nefret ediyor," diyor. Polanski ise "Corso, Balkan'ın kitaba ithaf ettiği doğaüstü güçlere inanmıyor. Fakat yavaş yavaş fikir değiştirmeye başlıyor ve merakı tutku boyutuna ulaşıyor," diye ekliyor.

Depp'in Corso'yu canlandırma tarzı, duygusuz ve alaycı bir adamın, derin ve gizli bir şekilde tutkulu bir araştırmacıya dönüşümünün altını çiziyor. "Corso'yu oynayış şekli karaktere beklenmeyen bir renk getirdi. Ben Corso'yu biraz daha farklı hayal etmiştim. Ama Johnny bir cümle söylediğinde, kulağa doğru geliyor. Hiçbir zaman yanlış tonlama yapmıyor. Hiçbir zaman sahte olmuyor," diyor Polanski.

Polanski, felsefi bir şey söylemekten ziyade bir hikaye anlatmaya çalıştığını söylüyor.

Corso kitapları araştırırken değişik insanlarla çalışıyor.

Depp, Corso'yu yorumlarken duygusuz ve alaycı bir adamın tutkulu bir araştırmacıya dönüşümünün altını çiziyor.

Filmin görüntü yönetmeni son yılların usta isimlerinden Darius Khondji.

Depp, Polanski'yle çalışma fırsatını kaçırmamış.

Polanski'nin gerçek hayattaki partneri Emmanuel Seigner

Bulmaca çözüldüğünde, Şeytan çağırılacak ve yeraltı dünyasının kapısı açılacaktır.

Aynı zamanda Depp'in çalışırken sezgilerini kullanabilmesinden de çok etkilenmiş. "Bazı oyunculara en ufak ayrıntıyı açıklamak zorunda kalıyorsunuz. Johnny ile çalışırken insan hiç böyle bir şeye ihtiyaç duymuyor. Çünkü o rolüne güdüleriyle yaklaşıyor."
Corso'nun dokuz kapıya olan ilgisi, belalı geçmişini öğrendikçe perçinlenir. Toledo'da Ceniza kardeşlere yaptığı ziyaret oldukça öğretici, neredeyse öldürücü olur. Onlar Torchia'nın, kitabı Şeytan'la beraber yazdığını öne sürerler. Birbirlerinin cümlelerini tamamlayarak konuşup sürekli kıkırdayan ikiz kardeşler "Rosemary'nin Bebeği"ndeki cadıları andırırlar.
Corso'nun gittikçe güçlenen takıntısı, kötü ve heyecan verici insanlarla tanışmasına neden oluyor. Acımasız Balkan'dan, kitabın önceki sahibi dul Liana Telfer'e; Corso'yu Avrupa'ya sürükleyen adsız sarışından, 15 yaşında şeytanı gördüğünü iddia eden Barones Kessler'e uzanan bir grup garip insan... Senaryo yazarı John Brownjohn filmin karakterlerini oluştururken çok iyi vakit geçirdiklerini ve kaderlerinin son noktasına karar verirken alaycı kahkahalarla kırıldıklarını söylüyor. "Boğmak, boğulmak ve baronesin tekerlekli iskemlesi üzerine konuşuyorduk. Roman (Polanski) karakterlerinin kaderlerini zaten kafasında oluşturmuştu. Mizah anlayışını hala koruduğunu söyleyebilirim!"

Oyuncular ve Polanski

Polanski, şeytanın ajanlarını ve yardımcılarını sunuş şekliyle beklentilerin tersine davranıyor. Emmanuelle Seigner'in canlandırdığı baştan çıkarıcı yeraltı kadını, kirli lastik ayyakkabıları ve koca anorağıyla erkeksi bir öğrenciyi andırıyor. Tercih ettiği rahat, bol kıyafetleriyle şeytanın yardımcısı imajına çok ters düşüyor. Polanski'ye göre işin özü de bu zaten: "Peşine düştüğü insanın zevklerine göre görünüşünü değiştiriyor. Balkan'la ilgileniyor olsaydı çok daha farklı görünecekti. Corso da rahat kıyafetler giyiyor." Kızın esas olarak istediği Corso. Corso ile kurnaz Seigner arasındaki karşılıklı etkileşim, tüm film boyunca yavaş yavaş yanan bir ateş gibi...
Bu arada Corso araştırmalarına devam edip, diğer kopyaları da inceledikçe, kitapların içindeki gravürlerin önemini keşfetmeye başlar. LCF (Lucifer: Şeytan) imzalı dokuz gravür, biraraya geldiklerinde bir bulmaca oluştururlar. Bulmaca çözüldüğünde, Şeytan çağrılacak ve yeraltı dünyasının kapısı açılacaktır. Bu bulmacaya sinemasal bir karşılık bulmak, Polanski'nin keyifle karşıladığı bir zorluk olmuş. "Yapmak istediğim, bulmacanın film boyunca çözülmesiydi. 'Rosemary'nin Bebeği'ndeki bir sahne bana ilham vermişti. Rosemary yeni bir kelime üretmek için scrabble tahtasını kullanır ve çözüm gözlerinin önündedir. Ben de bu tip bir etkiyi gravürleri biraraya getirerek verebileceğimi düşündüm." Polanski, filmin felsefi bir cümlesi olmasından çok eğlence amaçlı olduğunu söylüyor. "Bu filmle bir hikaye anlatmak, gerilimli bir atmosfer yaratmak istedim."
Filmin uluslararası bir oyuncu kadrosu var. Kötü adam Boris Balkan'ı Frank Langella canlandırıyor. Adrian Lyne'ın "Lolita"sında onu çok beğenen Polanski, Balkan rolü için çok uygun olduğunu düşünür. "Müthiş bir sesi var. Bu da çok önemliydi. Çünkü canlandırdığı karakter esasen telefonda bir ses olarak kalıyor."

Gecenin en "Işık"lı saatleri

"Yalnızlık paylaşılmaz" diye düşünüyorsanız, bir de Kenan Işık'ı dinleyin.
O herkesi, herkes bu programı dinliyor.

Gecenin Işığı

pazartesiden perşembeye 23:00 - 01:00

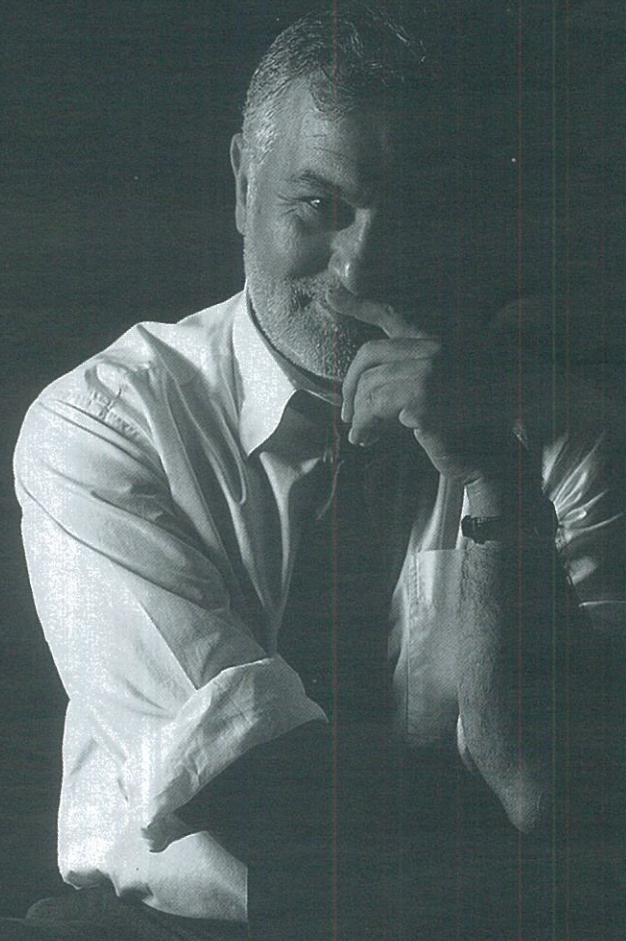

STANBUL 89.9 ANKARA 88.8 İZMİR 89.6 ADANA 89.6 AFYON 93.5 ALANYA
9.5 ANTALYA 89.7 AYDIN 89.9 AYVALIK 89.3 BALIKESİR 88.8 BODRUM
03.2 BOLU 88.9 BURSA 88.9 ÇEŞME 89.6 DATÇA 93.5 DENİZLİ 88.0 ELAZIĞ
07.0 ERZİNCAN 89.9 ERZURUM 90.4 ESKİŞEHİR 100.0 FETHİYE 93.5
AZİANTEP 92.4 GÖCEK 104.1 HATAY 96.0 KAHRAMANMARAŞ 98.2 KALKAN

SHOW RADYO

88.8 KARAMÜRSEL 89.1 KAŞ 96.5 KAYSERİ 105.0 KEMER 89.9 KKTC, LEFKOŞE
97.7 KKTC, MAGOSA 100.8 KOCAELİ 90.7 KONYA 89.9 KÖYCEĞİZ 89.5
KUŞADASI 106.6 KÜTAHYA 92.4 MALATYA 89.9 MANİSA 89.9 MARMARİS
105.5 MERSİN 93.5 NİĞDE 100.0 OSMANİYE 98.9 SAKARYA 88.0 SAMSUN
106.2 SİVAS 90.0 ŞANLIURFA 102.7 TOKAT, TURHAL 89.9 TRABZON 100.4

Langella, Polanski'nin ilham verici ve yaratıcı olduğunu söylüyor. "Sette her gün onun güçlü tutkularına şahit oluyorduk. O hala bir çocuk -kelimenin en iyi anlamıyla." Aktör aynı zamanda hikayenin sıradışılığını takdir ediyor. "Sık karşılaşılmayan bir konudan yola çıkarak bir gerilim filmi yapmanın çok akıllıca olduğunu düşündüm. Nadir bulunan kitapları toplayan insanlar!" Mükemmel Shakespeare aktrisi Barbara Jefford, koleksiyonculardan biri olan Alman aristokrat, Barones Kessler'i canlandırıyor. İngiliz Jefford, kadroya sonradan katılmış. "İlk bulduğumuz oyuncu zatürreye yakalanınca yaşlı bir Alman tiyatrocuyla anlaştık. Ancak rolünü ezberlemekte sorunlar yaşadı. Çok sıkışmıştık. Sahnenin çekilmesinden bir iki gün önce, panik içinde İngiliz bir kasting direktörünü aradım. O da Barbara'yı tavsiye etti. Ona gelip rolü kabul etmesi için yalvardım. Haftasonunda o kadar şeyi ezberleyebileceğinden emin değildi. Alman aksanını öğrenmek için bir eğitmenle çalıştı ve gerçekten herşeyi üç gün içinde ezberledi. Bu işi, sadece disiplinli ve tecrübeli bir İngiliz aktris kotarabilirdi," diye anlatıyor Polanski.

Belki de kadronun en dikkate değer üyesi şeytani ikizler Ceniza kardeşleri Jose Lopez Rodero canlandırıyor. Rodero, film kariyerine Stanley Kubrick, Joseph Mankiewicz ve Nicholas Ray gibi yönetmenlere asistanlık yaparak başlamış. "Dokuzuncu Kapı" onun kamera önündeki ilk deneyimi. Bu nedenle de Polanski'nin onu ikna etmesi pek de kolay olmamış. "Yeterince iyi İngilizce konuşan iyi bir İspanyol aktör bulamıyordum. İyi İngilizce konuşan, güzel yüzlü, İspanyol yönetici yapımcımız Pepe'yi düşünmeye başladım. Ona teklifi götürdüğümde, odadan fırlayıp kaçtı. Onu yakalamam gerekiyordu! İki ay boyunca bu iş üzerinde çalıştım. Sonunda onu ikna ettim. " Rodero hem Ceniza kardeşleri hem de filmin sonunda dükkanı yenileyen işçileri canlandırır. "Artistik çıkışını yaptı!" diyor Polanski. "İlk gün felç olmuş gibiydi fakat sonra alıştı ve herşey iyi gitti."

Oyuncuların çoğu, Polanski'yle çalışma şansına sahip olmalarına çok sevinmişler. Frank Langella, "Belli bir jenerasyondaki yönetmenlerden bugün hala film çeken birkaç tane var. Polanski'nin tarzı ve yaklaşımı o kadar kendine özgü ki, onunla çalışma şansını kaçırmak istemedim. Tabii, Johnny ile de..." Depp de yönetmenin öteden beri bir hayranıymış. "Bence bir Polanski filminin ilk üç dakikasında huzursuzluk duymaya, vücudunuzun orta yerinde bir değişiklik hissetmeye başlıyorsunuz. Bu konuda o en iyi."

Kırmızı tonlar

Çekimler Haziran 1998'de Paris'de başlarmış. Liana Telfer'in ailesinin evinde geçen sahneler, Rothscild ailesinin 19. yüzyılda yaşadığı ünlü Ferrieres şatosunda çekilmiş. Prodüksiyon Portekiz ve İspanya'da devam etmiş.

Görüntü yönetmenliğini, "Çalınmış Güzellik", "Evita" ve "Yedi"de de çalışmış olan Darius Khondji yapıyor. New York sahnelerini Avrupa sahnelerinden ayırabilmek için tezat ışıklandırmalar kullanılmış. Ayrıca, Corso'nun yolculuğu ilerledikçe kırmızı tonlarının kullanımı artmış. Oscar ödüllü yapım tasarımcısı Dean Tavoularis ("Baba", "Apocalypse Now") New York'un inanılmaz bir kopyasını Epinay Stüdyo'sunda yaratmış. Yönetmen, "Darius piyasadaki en yetenekli görüntü yönetmenlerinden biri. Ne istediğimi çok iyi anlamıştı. Dean de işinin ehli. İkisi beraber tam istediğim atmosferi yarattılar," diyor. "Dokuzuncu Kapı" son zamanlarda bir film için hazırlanmış en büyüleyici setlerden birine sahip. İçlerinde Victor Fargas'ın evinin de bulunduğu dekorlar Dean Tavoularis ve sanat yönetmeni Philippe Turlure'nin çizimlerinden oluşturulmuş. "O malikane çok iyi korunmuş, sağlam ve temiz camları ve mobilyası var. Yani filmde gördüğünüz evle hiçbir ilgisi yok. İç mekan tamamıyla yeniden tasarlandı."

"Dokuzuncu Kapı" adlı kitabı yaratırken hiçbir ayrıntı gözden kaçırılmamış ve kitabın mümkün olduğunca gerçek gibi görünmesi sağlanmış. Polanski dokuz gravürün nasıl olmasını istediğine karar verse de bunları çizecek doğru insanı bulmak mesele olmuş. "Ağaç oymacılığı ya da dönemin bakır işçiliğinin örneklerine benzer illüstrasyonlar istiyordum. Bir türlü bulamıyorduk." Sonra Polanski'nin aklına "El Club Dumas"ın İspanyolca ve Fransızca kopyalarının illüstrasyonlarını yapan Francisco Sole gelmiş. "Ona ne istediğimi açıkladım. Bana bir kopya gönderdi ve gerçekten harikaydı. Elinize aldığınız zaman antik bir kitaba benziyor. Kağıt, kağıdın rengi, baskı. Bir dekora benzemiyor."

Polanski film boyunca, doğaüstü olayların gerçekçi görünmesi için çabalamış. "Bir hikaye ne kadar fantastikse, anlatımı o denli gerçekçi ve dolayısıyla ikna edici olmalı. İşin püf noktası doğru atmosferi yakalamak..." ■

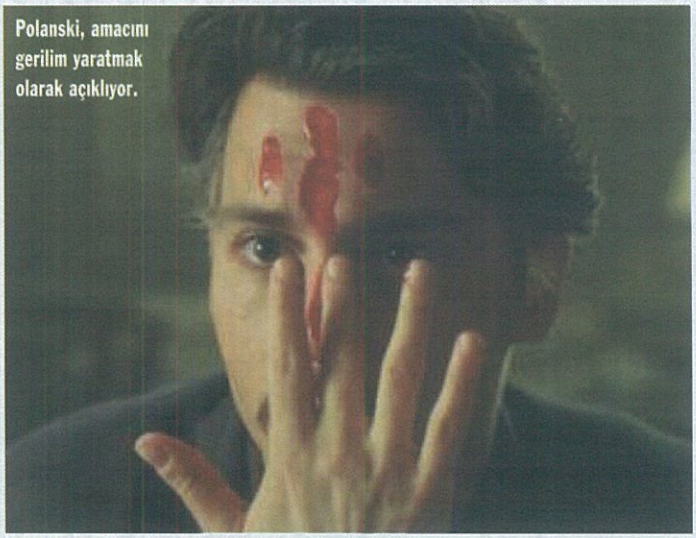

Polanski, amacını gerilim yaratmak olarak açıklıyor.

Lena Olin, filmin oyuncu kadrosunun sürpriz isimi.

Rat Trap Clog.
Zip-Neck Sweater.
Shock Cord Adjustable Length Pant.
Flume Sunglasses.
Timberland
Character
0
sweat
timberland.com
TIMBERLAND AND THE TREE LOGO ARE REGISTERED TRADEMARKS OR REGISTERED TRADEMARKS OF THE TIMBERLAND COMPANY. ©2000 THE TIMBERLAND COMPANY. ALL RIGHTS RESERVED.
İstanbul Suadiye Timberland Store - Ankara Migros Timberland Store
İstanbul: Akmerkez Deriden • Ulus Deriden • Nişantaşı Deriden • Akkavak Deriden • Galleria Deriden
Ankara: Karum Deriden • Migros Deriden • İzmir: Alsancak Deriden • Bursa: Çekirge Deriden
Authorized distributor of The Timberland Company in Turkey "Deriden" Etiler Ofis: 0212 287 66 10
deriden

Bir sosyoloji profesörü para kazanma uğruna sahnelere çıkarsa neler olur?

Gündüz Ersin gece Abuzer

"ABUZER KADAYIF" herkese çok tanıdık gelecek bir yükselişin öyküsü. Son yıllarda çektiği filmleri "Kaçıklık Diploması" ve "Sen de Gitme Triandafilis"te daha kişisel öyküler anlatan **TUNÇ BAŞARAN** bu kez Türk toplumunun bugünkü durumuna ayna tutan bir kara mizahla kamera arkasında. **SENEM ERDİNE**

Sosyoloji profesörü Ersin Balkan'ın karısı sokak çocukları tarafından öldürülür. Acı içindeki profesör hiçkimse sahip çıkmadığı için sokaklarda potansiyel suçlu olarak yaşayan bu çocukların yaşam koşullarını iyileştirmeyi amaç edinir. Oyun bahçeleri, okulu, hastanesiyle sokak çocuklarının her ihtiyacını karşılayacak dev bir tesis kurmayı planlar. Ancak bir öğretim üyesinin sınırlı bütçesiyle bunu gerçekleştiremeyeceği ortadadır. Çareyi para kazanmaya elverişli ikinci bir kimlik edinmekte bulur. Böylece ortaya türkücü adayı Abuzer Kadayıf çıkar. Yıllar önce türkücü olmak için güneydoğudan kalkıp İstanbul'a gelmiş uzaktan bir tanıdığı vardır. Türkücü olmayı beceremese de plakçılar çarşısında kendine özgü bir yer edinmeyi başaran bu adam Ersin Balkan'ın türkücü Abuzer Kadayıf'a dönüşmesine yardımcı olur. Abuzer Kadayıf ünlü bir türkücü olmayı başarır ve para kazanmaya başlar. Niyeti kazandığı paraları kurmak istediği tesise aktarmak, tesisi kurduktan sonra da ikinci kimliği Abuzer Kadayıf'ı öldürüp eski yaşamına dönmektir ama işler umduğu gibi gitmez...

"Abuzer Kadayıf" projesi 1998'in Nisan ayında buluşmuş yönetmeniyle. O sırada iki başka film projesi üzerinde çalışan Tunç Başaran Kandemir Konduk'un film yapmayı teklif ettiği iki senaryosundan birini çok beğenmiş. Replik Film'deki ofisinde görüştüğümüz yönetmen filmini anlattı. "Müthiş cezbetti beni 'Abuzer Kadayıf', Türkiye'nin bugünkü durumunu ele alıyordu. Toplumun yozlaşması, bireylerin yozlaşması, bireylerin meydana getirdiği kurumların yozlaşması ve güç dengelerinin bozulması... Türkiye'deki güçlerin yapabileceği şeyleri ortaya dökmek, devlet, mafya, medya, gazinolar, reklamcılar ve diğerlerinden oluşan bu güçlerin Türkiye'ye nasıl hakim olduğunu anlatmak bana çekici geldi. Ekonomik gücüyle birlikte halk arasındaki popülaritesi de artan birinin bu güçlerle ilişkisinden çok hoş bir kara mizah çıkar diye düşündüm."

Abuzer Kadayıf bize hiç yabancı değil. Yaptığı müziği, konuştuğu dili, etrafını saran

güçleri, medya, mafya, politika üçgeni içinde nasıl varolduğunu biliyoruz aslında. Bu ülkenin yetiştirdiği bir kahraman olarak bu ülkenin özelliklerini taşıyor ve bu ülkeyi temsil ediyor.
Abuzer Kadayıf'ı ve onun gerçek kimliği Prof. Ersin Balkan'ı, son zamanlarda çevirdiği "Propaganda" ve "Güle Güle" filmleriyle sinemada yeniden parlayan usta bir oyuncu canlandırıyor: Metin Akpınar.
"Metin Akpınar konusunda verdiğim kararın doğru olduğunu filmi seyrettiğinde anlayacak insanlar," diyor yönetmen.
"Olağanüstü bir performans gösterdi çünkü. Daha önce bir reklam filminde beraber çalışmıştık. Doğruyu söylemek gerekirse çok da uyumlu bir çalışma olmamıştı. Pek iyi bir elektrik oluşmamıştı aramızda ama filmde hem çok eğlendik hem iyi çalıştık. Metin Akpınar'la müthiş bir ikili oluşturduk. Bu kadar yönetmeniyle uyum sağlayan bir oyuncu, yönetmenin bu kadar severek kendisinden bir şeyler aldığı bir aktör çok az bulunur."

Yedi sene sonra Talat Bulut

Türkücü olma rüyasının peşinde güneydoğudaki köyünden kalkıp İstanbul'a gelen ancak plakçılar çarşısında tanıdık bir sima olmaktan öteye gidemeyince sonunda Abuzer Kadayıf'ın akıl hocası olan kahramanı ise Talat Bulut oynuyor.
Oyunculuğa 1975'te Ankara Sanat Tiyatrosu'nda başladıktan sonra 1980'de Türkan Şoray'ın teklifi üzerine "Hazal" filmiyle sinemaya geçen Talat Bulut Türk sinemasında tip yaratmaya yönelik çalışan nadir oyunculardan biri. Oynadığı filmleri özenle seçen aktör, her rol için özel bir çalışma yapıyor ve canlandırdığı karakterin şeklini alıyor. Bu kez yine bambaşka bir Talat Bulut göreceğiz perdede.
"Talat bence Türk sinemasında bir fenomen," diyor Tunç Başaran. "Yedi sene sonra ilk defa bu filmde oynadı. Abuzer Kadayıf'ı eğiten adam rolünde, yani aslında bir nevi Abuzer Kadayıf o. İçindeki Abuzer Kadayıf kılıfını giydiriyor Metin Akpınar'a. 'Fakirlikten bahset ki zenginliğin göze batmasın', 'Çok sıkışırsan lafı değiştir' filan gibi taktikler veriyor Metin Akpınar'a. Talat yine çok enterasan bir şey yaptı. Tipini tamamen değiştirdi. Bazıları filmin yarısına kadar onu çıkartamıyor."
Profesör Ersin Balkan'ın bir de sevgilisi var. Onu da Sibel Turnagöl canlandırıyor. Başaran onunla çalışmaktan çok memnun.
"Çok şeker bir hanımefendi, çok yumuşak, bir yönetmen için eğilip bükülebilen oyuncular çok önemlidir. Ben çok memnunum Sibel Hanım'dan. Hem mesleki ahlakı hem kendi özel ahlakı, hem işine verdiği önem ve sevgi çok hoş. Çok iyi anlaştık. Her zaman birlikte çalışabiliriz."
Tunç Başaran sinema yaşamını ikiye ayırıyor. 1972'de sinemanın gidişatını iyi görmeyince reklam filmleri çekmeye başlayan ve 15 yıl sinemadan ayrı kalan yönetmen 1986'da reklamdan kazandığı parayla yeniden film çekmeye başlamıştı. 86'sonrasında çektiği bütün filmlerin yapımcılığını da üstlenen Başaran ilk kez bu filminde bir yapımcıyla çalışıyor. Bir Replik Film yapımı olan "Abuzer Kadayıf"ın yapımcıları Hüseyin Apaydın ve Kandemir Konduk.
"Yapımcı ne de olsa bir baskıdır yönetmen için," diyor Başaran. "En azından manevi bir baskı yaratır. Diyelim iki milyon dolarlık bir film çekilecek. Siz bu iki milyon doların yükünü sırtınızda hissedersiniz. Ancak ben böyle bir şey hiç hissetmedim. Tam aksine çok rahattım."
"Kaçıklık Diploması" ve "Sen de Gitme Triandafilis" filmlerini ticari açıdan başarısız filmler olmalarına rağmen filmografisindeki beyaz sayfalar olarak gören yönetmen film çekerken hiçbir zaman ticari kaygılarla hareket etmediğini söylüyor. Yapımcıyla çalışmak da bu konuda bir fark yaratmamış. Yalnız dağıtım şirketi Warner Bros'un filmi 75 kopyayla gösterime soktuğuna bakılacak olursa "Abuzer Kadayıf"a yönelik beklentiler yüksek.

Belki yurtdışı...

"Bugüne kadar izleyenler çok beğendiler filmi," diyor Başaran. "Warner Bros çok büyük bir ölçü. Bu filmi 75 kopya olarak gösterime sokmak istemeleri bir göstergedir. İzleyenler güzel şeyler söylüyorlar.
Mesela Meral Okay'ın bir lafı var ki filmi çok iyi anlatıyor aslında: Filmin başından sonuna kadar güldüm ve sonunda dehşete düştüm."
Senaryosu yaklaşık bir yılda yazılan film, oyuncularla yapılan ön çalışmaların ardından iki ayda, sesli olarak çekilmiş. Dolby digital surround ses düzeni

Filmin oyuncu kadrosundaki isimlerden biri de Şebnem Özinal (sağda).

Sibel Turnagöl'u, sosyoloji profesörü Ersin Balkan'ın sevgilisi rolünde seyredeceğiz.

"Bu ülkenin yetiştirdiği bir kahraman olarak bu ülkenin özelliklerini taşıyor."

Talat Bulut, Ersin Balkan'ı Abuzer Kadayıf haline getiren adamı oynarken yine fiziğini baştan aşağı değiştirmiş.

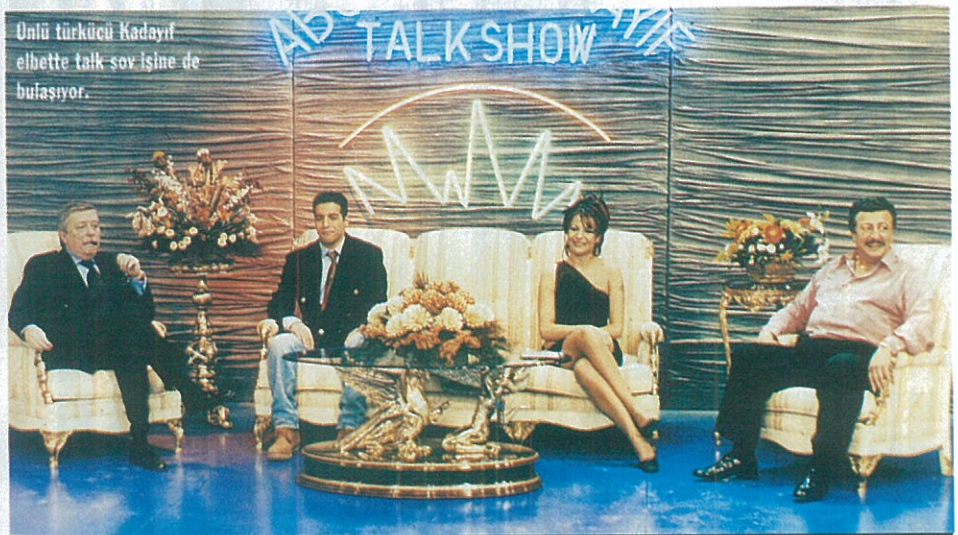

Ünlü türkücü Kadayıf elbette talk şov işine de bulaşıyor.

"Her şeyiyle çok bize özgü bir film. İsmini bile bir başka dile çevirmek pek mümkün değil."

kullanılmış, ses kaydı Sinemaj'da yapılmış. Her zamanki teknik ekibiyle çalışan yönetmen ilk kez birlikte çalıştığı görüntü yönetmeni Ali Utku'dan da çok memnun. Abuzer Kadayıf'ın evi Alkent 2000'deki California evlerinden birinde çekilmiş. Çekim yapılan diğer mekanlar arasında Bostancı Kültür Merkezi, Mydonose Showland ve Gazhane de var.

Warner Bros. filmi yurtdışında az kopyayla da olsa gösterime sokmayı düşünüyor.

"Fazla ulusal"

Başaran, "Bu filmin bir özelliği biraz fazla ulusal olması." diyor. "Her şeyiyle çok bize özgü bir film. İsmini bile bir başka dile çevirmek pek mümkün değil. Onun için yurtdışı için çok uygun olmayabilir ama hiç belli olmaz bazı insanların ilgisini de çekebilir. Warner Bros. yurtdışında bazı sinemalarda İngilizce altyazılı olarak hiç olmazsa iki kopya oynatmayı düşünüyor. Aralık ayında da Strasbourg'a Fransızca altyazılı bir kopya gidecek."

"Abuzer Kadayıf" Antalya Film Festivali'nde yarışacak. Ancak film çok yakın bir tarihte gösterime gireceği gerekçesiyle sadece jüri üyelerine gösterilmek üzere şartlı olarak katılıyor festivale.

"Bir yönetmen için en güzel filmi henüz çekmemiş olduğudur," sözüne yürekten inanan Tunç Başaran yeni filmlerle sinemaya devam edecek. Sırada iki yeni proje var. Çekimlerine Ocak ayında başlamayı planladığı ilk film, Anadolu turnesine çıkan iki tiyatro trubunun yarışını konu alıyor.

"Bu 1950'lerde geçen bir kış filmi," diyor Başaran. "İki tiyatro trubunun yarışı. Biri trenle gidiyor, öbürü otobüsle. İstanbul'dan başlayacağız, Kars'a kadar gideceğiz. Bu filmde Metin Akpınar'la Şener Şen'i yanyana getirmeyi düşünüyordum ama Şener'in programı uymayacak galiba."

İkinci proje ise bir aşk filmi. 1956'da Ruslar'ın saldırısı üzerine Macaristan'dan Türkiye'ye kaçan bir adamla 1980'de Türkiye'deki ihtilalden Macaristan'a kaçan bir kızın öyküsü.

"'Kaçıklık Diploması' için birbuçuk ay Macaristan'da kaldığım sırada geliştirmiştim. Çok önemsediğim bir proje bu. Uzun zamandır da aşk filmi yapmadım. Zamanı geldi artık herhalde." ■

Dev fonlar proje arıyor

EKİM SAYISI BAYİNİZDE!

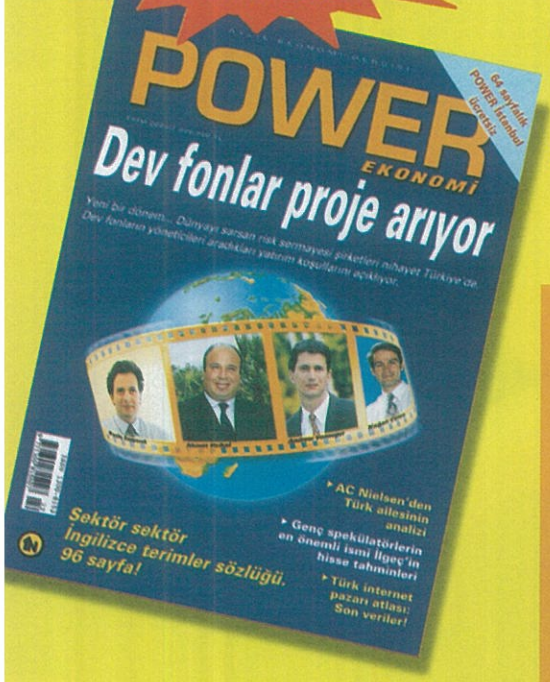

Amerikalı dev AIG'den Arap fonu Emea Investment'e, Doğuş Holding'in yeni şirketi Okyanux'tan Borusan Yatırım Holding'e, risk sermayesi şirketlerinin aradığı yatırım koşulları!

Türkiye'de ilk kez!

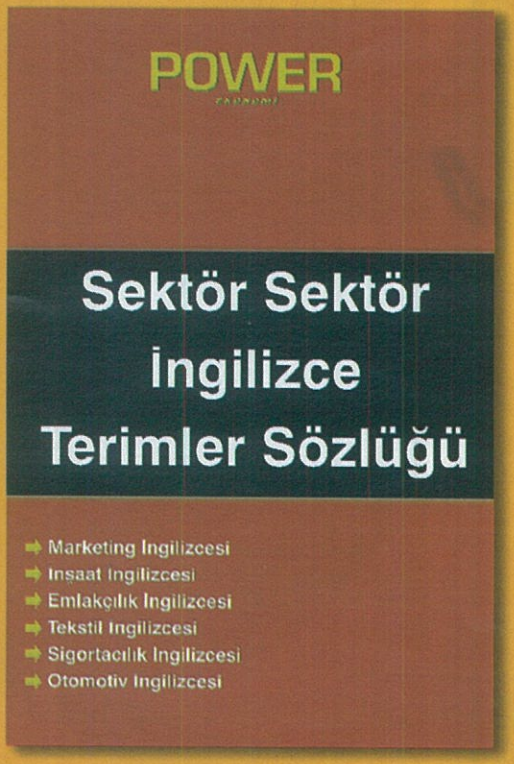

- Pazarlama İngilizcesi!
- Sigortacılık İngilizcesi!
- Tekstil İngilizcesi!
- İnşaat İngilizcesi!
- Emlakçılık İngilizcesi!

- Her sektörün hiçbir yerde bulamayacağınız İngilizce kavramları!
- Piyasadaki sözlüklerde bulunmayan binlerce sektörel kavram!
- Bu sözlük, çalıştığı sektörün İngilizcesi'ni öğrenmek isteyenler için!

100 saat bedava İnternet!

Turk.Net'in 100 saatlik internet CD'si POWER'la bedava!

Animasyon görüntüler,
birbirinden güzel klasik müzik
parçaları eşliğinde gözlerinizin
önünden akıp gidecek...

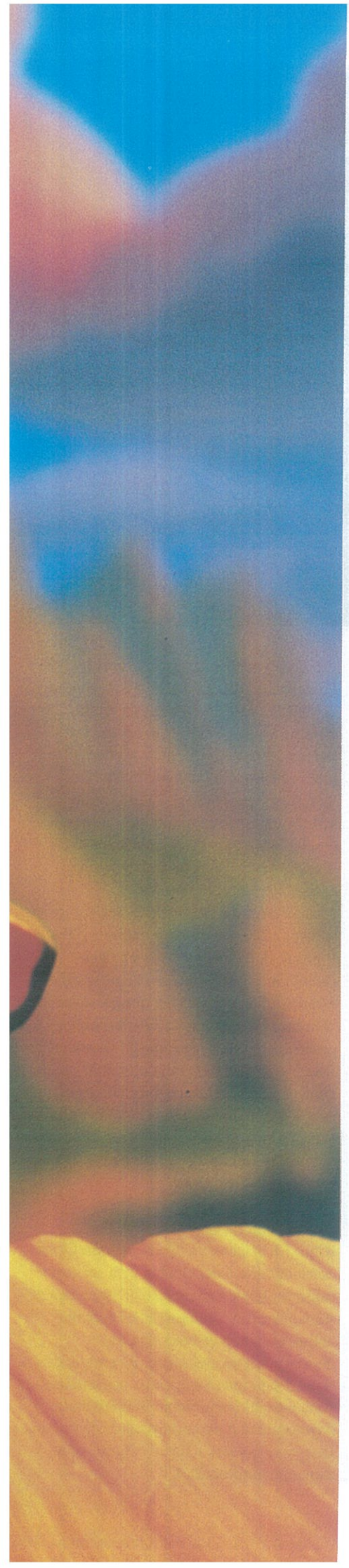

Tatlı hayaller ülkesinde

60 yıl önce "Fantasia" Walt Disney film stüdyolarını neredeyse batıracaktı çünkü savaş nedeniyle Avrupa'da gösterime girememiş ve maliyetini bile karşılayamamıştı. Ama savaş bittikten sonra "tekrar gösterimler" sayesinde tüm dünyada tanınıp sevildi ve özellikle videonun çıkışıyla bir kült film statüsüne ulaştı... Bu ay seyredeceğimiz "FANTASIA 2000" ise orijinal filmden kullanılan tek bir bölüm dışında tümüyle yeni bir film, görkemli bir Disney seyirliği...

"Amacımız her sene Fantasia'nın yeni bir versiyonunu yapmak." 1941'de "Fantasia"nın gösterime girmesinden birkaç hafta sonra Walt Disney'in söylediği bu sözler kısmen de olsa ancak 60 yıl sonra gerçekleşebildi... Bir süre önce tüm dünyadaki IMAX sinemalarında gösterime giren bu yeni versiyon, 7 yeni bölüm ve orijinal filmin en klasik bölümlerinden biri olan "The Sorceror's Apprentice / Acemi Büyücü"den oluşuyor...

Zaten herşey Kasım 1937'de "Pamuk Prenses ve 7 Cüceler"in prömiyerinden bir ay önce gösterilen bu kısa metraj ile başlamıştı. O zamanlar Walt Disney'in amacı, seyircilerin yeni gözdesi Vakvak Amca'nın gölgesinde kalmaya başlayan Miki Fare'ye eski popülaritesini yeniden kazandırmaktı. Disney, Paul Ducas'ın "Acemi Büyücü"sünün atmosferinde gelişen ve kahramanı Miki olan küçük bir film yapmayı düşünmüştü.

Müziğin telif haklarını üzerine aldıktan sonra kaydı yönetmek için bir orkestra şefi aramış ve tesadüf eseri Los Angeles'ın bir restoranında Maestro Leopold Stokowski ile karşılaşmıştı. Stokowski de Disney'in teklifini seve seve kabul etmişti.

"Acemi Büyücü"nün prodüksiyonu Ocak 1938'de önce müzik kaydı ile start almış ve ardından, stüdyonun bir bölümü, şirketin ikinci uzun metrajı olan "Pinokyo"yu bitirirken diğer bölümü de hemen "Acemi Büyücü"nün animasyonuna başlamıştı.

"Yedi Cüceler"deki Simplet karakterinin animatörü olan Fred Moore ise Miki'yi canlandırır.

Walt'ın yeğeni ve "Fantasia 2000"in fikir babası olan Roy Disney "Birçok animatör, 'Acemi Büyücü'deki büyücü karakterinin yaratıcısının Walt olduğunu düşündü. Hatta ona Disney'in ters okunuşu olan Yensid lakabını verdiler. Aslına bakılırsa, Miki'nin karakteri Walt'ın kişiliğine çok yakın, çekingen, içine kapanık ama her zaman en iyisini yapmaya çalışan küçük bir adam," diyor.

Film yedi ayrı senfonik müzik parçası için özel olarak çizilen yedi ayrı bölümden oluşuyor.

Filmin ardında 1400 kişinin sürdürdüğü 9 aylık bir çalışma var.

Sinemalarda 1940'ta gösterilen ilk "Fantasia", Walt Disney'in üçüncü uzun metraj film projesiydi.

YÜKSEK MALİYET ENDİŞESİ

Bir süre sonra şirket yetkilileri endişeye kapılırlar çünkü "Acemi Büyücü" kısa metraj olduğu halde, şirkete çok para kazandıran "Silly Symphonies" filminin tam üç katına mal olmuştur: 125.000 dolar... Bu paranın geri döneceği konusunda kimse emin değildir. Walt Disney bu sorunun çözümünü Stokowski ile tartışarak bulur ve Roy Disney onların konuşmaları sırasında, o zamanlar Konser Film'ler olarak adlandırmayı düşündükleri konseptin ortaya çıkışına tanık olur.

Bach, Çaykovski, Dukas, Stravinski, Beethoven, Ponchielli, Moussorgski ve Schubert'in müziklerinden esinlenen bu uzun metrajlı müzikal, 7 farklı sekans olarak tasarlanmıştır. Sinema tarihinde kendine çok özel bir yer edinecek olan bu müzikal filmin ismini ise Stokowski bulur: "Fantasia".

"Rüzgar Gibi Geçti" filminin bütçesinin yarısı kadar bir paraya çekilen "Fantasia" için, 3 yıl boyunca yaklaşık 400 kişi büyük bir çabayla çalışır ve film 13 Kasım 1940'ta New York'taki gala gösteriminden ancak iki gün önce biter. Film, şirketin mühendisi Bill Garity tarafından geliştirilmiş olan ve Fantasound diye adlandırılan özel bir ses sistemiyle gösterime girer. Ne var ki, yöntemin yüksek maliyetinden dolayı sadece 50'ye yakın Amerikan sinema salonu bu sistemi kullanmaktadır.

Amerikalı eleştirmenler Disney'in bu üçüncü uzun metrajının teknik kalitesini övseler bile, seyircilerin sadece bir kısmı sesin ne kadar iyi hazırlandığını anlayabileceklerdi.

Avrupa'da savaş tüm hızıyla sürdüğü için stüdyo, 2.280.000 dolarlık maliyeti ("Pamuk Prenses"in iki katı ve "Rüzgar Gibi Geçti"nin bütçesinin yarısından fazlası) çıkarmak için çok ihtiyacı olmasına karşın, "Fantasia"yı okyanusun karşı kısmında gösterime girmeyi sözkonusu bile edemez. Bu sorun, zaten şirketteki sendikalaşmadan dolayı zayıflayan Disney prodüksiyonlarını maddi olarak daha da zarara götürür. Ve Walt Disney, kendisi için önemli olmasına rağmen "Fantasia" projesini her yıl yenilemekten vazgeçer.

"Hatırlıyorum, filmin gösterime girmesinden bir süre sonra bir akşam, Rimski-Korsakov'un 'Eşek Arısının Uçuşu' eserinden esinlenecek olan yeni sekansın çalışma fikriyle babam (Roy Disney Senior, stüdyonun yankurucusu) çok heyecanlı olarak eve geldi ve bana dedi ki: 'Fantasound tekniği sayesinde eşek arısını sinema salonunun içerisinde uçurtabiliriz'. Ama aslında bunun seyircilerin dikkatini dağıtacağından da korkuyordu." diyor Roy Disney ve gülerek ekliyor: "Bunu hiçbir zaman bilemeyecekler."

%100 cosmopolitan

ekim

EVLENMEDEN ÖNCE çıkmanız gereken 5 erkek tipi...

Cosmopolitan'da bulacağınız pembe kurdelenizi takın, göğüs kanseriyle mücadeleye desteğinizi gösterin! Göğüs kanseriyle ilgili gerçekleri ise A'dan Z'ye Göğüs Sağlığı yazısında okuyun.

Vichy'nin katkılarıyla hazırlanan SONBAHARA HAZIRLIK REHBERİ'ni COSMO ile birlikte istemeyi unutmayın.

JACQUI Göz Kalemi veya JACQUI Dudak Kalemi veya VERITA Oje HEDİYELİ

1 NUMARA HEARST

FANTASIA ESKİ KITADA

Mayıs 1949'da barışın yerleşmesiyle birlikte Fransızlar "Fantasia" ile nihayet karşılaşırlar ama eleştirmenler filmi yerden yere vururlar. Hatta birkaç sene sonra Yeni Dalga'nın simge isimlerinden biri olacak sinema kuramcısı André Bazin, Le Parisien Libéré gazetesinde Walt Disney'nin bu filmde çizgi film konusunda bilinen formatları yenileyemediğini belirtir. Bazin'e göre "Fantasia" animasyon tekniğinin hiçbir gelecek vaat etmediğini göstermektedir. Oysa seneler geçtikçe daha fazla hayranlık uyandıran tekrar gösterimler sayesinde (1956, 1969, 1977) film hakettiği seyircisine kavuşacak ve kült film mertebesine çıkartılacaktır.

"Fantasia" 1991'de video piyasasında bir hit haline gelince amcasının hayalini yıllardır içinde taşıyan Roy Disney yeni bir "Fantasia" versiyonu yapma projesini tekrar gündeme getirir. Varolan konsepti uyarlamak ve sonucunu görmek için Michael Eisner'e (stüdyonun patronu) bu projeden bahsetmenin en iyi zamanı olduğunu düşünür. Eisner'in de desteğini alınca, "Fantasia Continued" olarak adlandırılan projenin baş prodüktörü olur ve amcasının geçtiği aynı etaplardan geçerek önce bir orkestra şefi aramaya başlar; bu arada stüdyonun animatörlerini yoğun bir iş temposunda çalıştırmaya da başlamıştır.

1992'de ilk storyboard'ları yanına alarak James Levin'i görmek için Viyana'ya uçar ve ona Beethoven'in 5. senfonisinin 3 dakikalık bir versiyonu hakkında ne düşündüğünü sorar. "Bunu ona sormak zorundaydım çünkü Stokowski, ilk 'Fantasia' için yaptığı kesmeler ve müzikal düzenlemeler nedeniyle çok eleştirilmişti. James ise beni 'Eğer o üç güzel dakikayı kullanırsak, problem olmaz,' diyerek cevapladı.

Sonuçta Beethoven'ın 5. senfonisinin o muhteşem açılışının yanısıra, animatörlerin hayalgüçlerine ilham kaynağı olacak başka müzikler de gelişir Roy Disney'in kafasında; Ottorino Respigui'nin "Roma'nın Çamları" veya Fransız Brizzi kardeşler tarafından yeniden düzenlenecek olan Stravinsky'nin "Ateş Kuşu" gibi eserlerini de kullanmayı düşünür.

Michael Eisner, oğlununun diploma töreninde duyduğu Sir Edwards Elgen'den "Pompe et Circonstance"; Joe Grant, 60 seneden beri düşündüğü Saint Saens'dan "Hayvanlar Karnavalı"; "Pocahontas"ın yapım yardımcısı olan Eric Golderg ise Gershwin'den "Rapsody in Blue" için tavsiyelerde bulunurlar. Bu proje hakkında çalışmaya başlayan Eric Golderg müziğini

"Fantasia 2000"i hayal eden adam Roy Disney.

kaydeder ve Roy Disney ilk görüntüleri gördüğünde "Kusura bakma Eric, bu artık senin kısa metrajın değil, 'Fantasia 2000'in bir sekansı," der.

Yeni sekanslar hazırlandığında ve "Acemi Büyücü" yenilendiğinde, sekansların sıralanmaları konusunda bir soru işareti doğar. Yorulana kadar filmin tüm kombinasyonlarını gözden geçirirler ve sonuç olarak sinemalarda göreceğimiz sıralamaya karar verirler. Amaçları, filmin arka arkaya gelen kısa metrajlar şeklinde değil de duygusal bir yolculuk, inanılmaz derecede farklı bir tecrübe, bir heyecan içerisinde izlenmesidir.

"Fantasia 2000", herşeyden önce bir kimliğin ve bir hissin dışavurumu. Ardında 1400 kişinin sürdürdüğü 9 senelik bir çalışma var. Bu yoğun insan emeği düşünüldüğünde Amerikan basınının 100 milyon dolar olarak tahmin ettiği bütçenin pek bir önemi kalmıyor.

"Bu filmi yapabilmek için artistik bir ruha sahip olmak gerekir," diyor Roy Disney, "Eğer fazla ticari düşünürsek, birşeyleri yitirmiş oluruz." Filmin başarılı olacağından ümitli olan Roy Disney "Fantasia 2000"in içerdiği mesajları da önemsiyor. Roy Disney'e göre film, ne olduğumuz, nereden geldiğimiz ve sanatımızla geleceği nasıl gördüğümüz üzerine muhtelif mesajlar içeriyor. ■

Orijinal versiyonda...

"Fantasia"nın orijinal versiyonunda, birbirini izleyen yedi sekansta Leopold Stokowski'nin interlüdleri ve Philadelphia filarmoni orkestrasının parçaları bulunuyor.

Şüphesiz her bölümün kendine ait bir müziği var; Bach'tan "Toccata et Fugue", Paul Ducas'tan "Acemi Büyücü", Igor Stravinski'den "İlkbahar Ayini", Beethoven'den "Pastoral Senfoni", Amilcare Ponchielli'den "Saatlerin Dansı", Moussorgski'den "Çıplak Dağda Bir Gece" ve Schubert'den "Ave Maria"...

"Fantasia 2000"de...

Yedisi yeni çekilmiş olan sekiz sekansın görüntüleri James Levine'in yönettiği Chicago Filarmoni orkestrasının yorumlayacağı interlüdler eşliğinde akıp gidecek... Klasik parçaların yanısıra Steve Martin, Angela Langsberry, Quincy Jones ve Bette Midler gibi birçok yıldızı da vokallerde dinleme şansımız olacak. Filmdeki sıralarına göre Beethoven'den "5. Senfoni", Gershwin'den "Rhapsody in Blue", Ottorino Respigui'den "Roma'nın Çamları", Şostakoviç'den 2 numaralı piyano için konçerto, Saint-Saens'tan "Hayvanlar Karnavalı", Paul Dukas'tan "Acemi Büyücü", Sir Edward Elgar'dan "Pompe et Circonstance", Igor Stravinsky'den "Ateş Kuşu" gibi seçilmiş müzikal parçalar bulunuyor.

Müzik düzenlemelerini yapan James Levin, Miki fareyle.

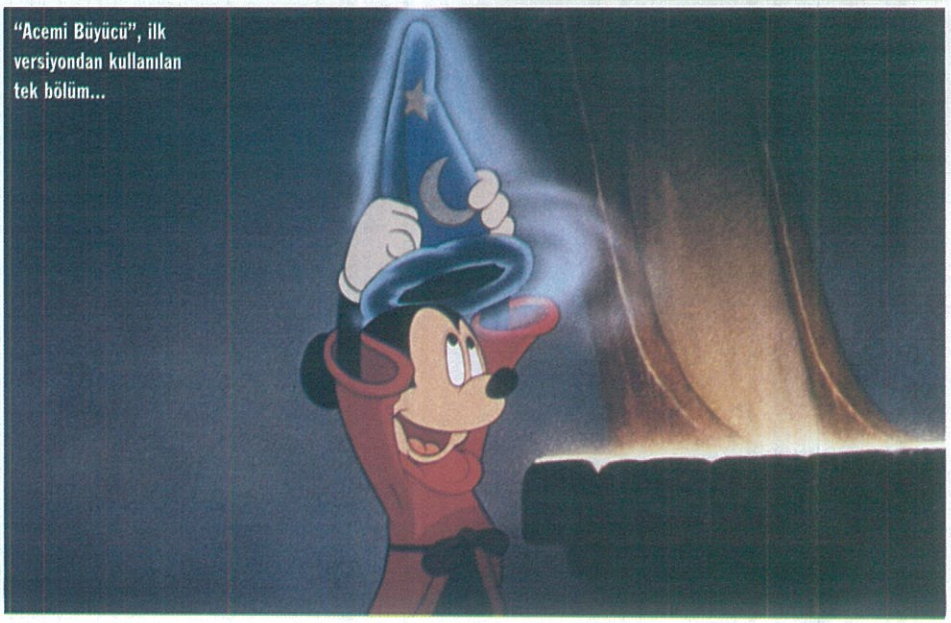

"Acemi Büyücü", ilk versiyondan kullanılan tek bölüm...

MOSSAD

İsrail'in iradesinin kesin ve hassas, hatta ölümcül bir ifadesi...

Ya da,

sadece onu kontrol edebilenlere sadakat gösteren, karanlık, acımasız bir casuslar topluluğu...

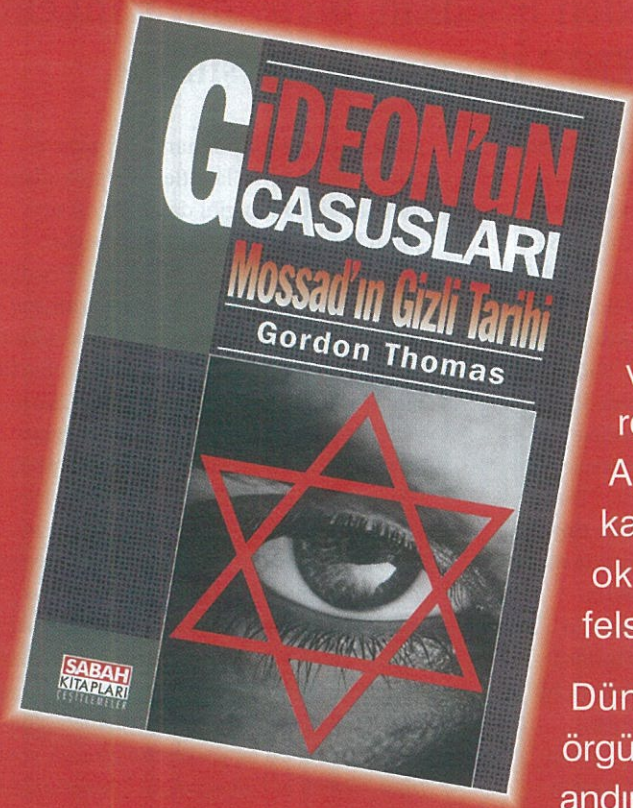

İstihbarat dünyasına yakınlığıyla bilinen yazar, bu kitapta ilk kez, kapalı kapılar ardında ajanlarla, casus ustalarıyla yaptığı söyleşilerden ve çok gizli belgelerden yararlanarak, Mossad hakkındaki gerçekleri 'olabildiğince' açığa çıkarıyor! Prenses Diana'nın ölümünde ve Monica Lewinsky skandalinde Mossad'ın rolünden, Arafat'ın yardımcısının öldürülmesine, Ağca'yı kullanan güçlerin ortaya çıkarılmasına kadar, birbirinden şaşırtıcı operasyon öykülerini okurken, bir istihbarat örgütünün iç işleyişini, felsefesini ve karanlık yüzünü de göreceksiniz.

Dünyanın en güçlü ve en esrarengiz istihbarat örgütlerinden biri olan Mossad'ın bir polisiye romanı andıran bu 'gizli tarihi', istihbarat örgütleri hakkındaki bütün o komplo teorilerini, filmleri bir anda gerçeğe dönüştürüveriyor!

Yazan: *Gordon Thomas*
296 sayfa, ISBN 975-579-092-6
Türkçesi: *Durul Salman*

SABAH KİTAPLARI

www.sabahkitap.com.tr

İSTANBUL BEYOĞLU Tel: (0212) 245 66 01 İSTANBUL BAHÇEŞEHİR Tel: (0212) 669 61 42
İZMİR Tel: (0232) 445 95 34 GAZİANTEP Tel: (0342) 230 35 39

"Büyük konseptli filmler hiçbir yere gitmiyor."

1971'de "Kanunun Kuvveti", 1973'de ise "Şeytan"ı çekerek peş peşe iki unutulmaz başyapıta imza atan WILLIAM FRIEDKIN, Hollywood'u değiştiren genç yönetmenlerden biriydi. 35 yıldır sinemanın içinde olan ve düzenli olarak film çekmeye devam eden Friedkin, bu ay bir mahkeme salonu dramı olan "RULES OF ENGAGEMENT" ile çıkacak karşımıza.

William Friedkin 1989 Kasım'ında Los Angeles Times'ta "Ben her zaman yıldızları hedef alıyorum ama bazen Dresden'dan öteye geçemiyorum," diyerek en azından hedefini ıskaladığı filmler çektiğini kabul etmişti. Gerçekten de hedefi ıskaladığı filmler olmuştu. Örneğin 1978 yapımı "The Brinks Job", 1983 yapımı "Deals of the Century", 1994 yapımı "Blue Chips" ve tabii bir de 1995'de çektiği "Jade".

Fakat ne kadar çuvallarsa çuvallasın Friedkin'in "büyük yönetmen" imajı hiç sarsılmadı. Bunun sebebini biliyoruz aslında. Friedkin çektiği filmlerle çok sağlam bir temel kurmuştu ve birkaç başarısız filmin bu temeli sarsması mümkün değildi. "The French Connection / Kanunun Kuvveti" (1971) ve "The Exorcist / Şeytan" (1973) çoğu sinema otoritesinin gözünde hala gelmiş geçmiş en iyi Amerikan filmleridir. Bu filmler, Francis Ford Coppola, Woody Allen, Robert Altman, Peter Bogdanovich ve John Cassavetes'in filmleriyle birlikte bir devrim başlatan, o zamanlar hala Adolph Zukor ve Jack Warner gibi stüdyo sisteminin dinozorlarınca yönetilen bir sanayiyi temelinden sarsan filmlerdir. Friedkin, sinema denen bu rüya fabrikasının kapılarını Martin Scorsese, Steven Spielberg ve Brian De Palma gibilere açan bir kültür hareketinin öncülerinden biriydi. Ancak bir tabu deviren olarak da kendi içinde tutarlı bir yol izlemedi. Büyük stüdyo filmi geleneklerini yerin dibine batırıp Sonny ve Cher'li bir pop art filmi olan "Good Times"ı (1967) çektikten sonra 5 milyon dolarlık "The Night They Raided Minsky's" (1968) ile profili yüksek yönetmenler arasına giriverdi. "The Birthday Party" (1968) ve "The Boys In The Band" (1970) ile kısa bir dönem rahatsız edici art-house filmlerin yönetmeni diye anıldıktan sonra, o zamanki sevgilisinin babası Howard Hawks'ın teşvikiyle büyük filmlere bir darbe daha vurmaya karar verdi. "Kanunun Kuvveti"ni WGN-TV'nin belgesel bölümünün başında olduğu zamanlardan kalma sarsıcı bir gerçekçilikle çekti. Gelmiş geçmiş en heyecanlı araba kovalamacasının yer aldığı bu müthiş polisiye gerilim ona bir adet En İyi Yönetmen Oscar'ı kazandırdı.

Ardından da on dalda Oscar'a aday gösterilen"Şeytan" geldi. Friedkin'in setteki muazzam kibiri ve tuhaf davranışları -daha etkileyici bir performans elde etmek için rahibe tokat atmak gibi-, filmin huzursuz edici etkisini arttırmak için kullandığı bilinçaltını harekete geçiren görüntüler, ekibin lanetlendiği yolundaki iddialar ve bunun gibi daha birçok şey şimdi bir efsaneye konu olmuş şeyler.

Ne var ki, bu başyapıtın ardından Friedkin ticari ve sanatsal bir tıkanıklık yaşamaya başladı. "Şeytan"dan ancak dört yıl sonra bir başka film çekebildi. Çok pahalı bir film olan "Socerer"la (1977) umduğu başarıyı yakalamayan yönetmen o gün bugündür şanına yakışır bir başka film çekebilmek için uğraşıyor. "To Live And Die In Los Angeles" (1985), "Rampage" (1988), ve "12 Angry Men"in (1997) yeniden çevrimi gibi o eski büyüden izler taşıyan filmler çekti aslında. Ayrıca eleştirmenler 1980 yapımı filmi "Cruising" üzerinde çok durdu ama genel olarak bu filmler hep "Kanunun Kuvveti" ile "Şeytan"ın gölgesinde kaldı.

Yönetmenin bu ay gösterime girecek yeni filmi "Rules of Engagement" Amerika'da epey iyi hasılat yaptı ancak bu film de eleştirmenler tarafından bir hayalkırıklığı olarak görülüyor. Tommy Lee Jones'un Yemen'deki Birleşik Devletler elçiliği önünde protesto yapan sivilleri öldürmekle suçlanan bir albay olan Samuel L. Jackson'ı savunan deniz kuvvetleri avukatını canlandırdığı film, ağır etik önermeleri olan bir mahkeme salonu dramı. Ne var ki, yıllardır kötü eleştirilere maruz kalan Friedkin'in aşağıdaki söyleşide de

Friedkin'in ünlü klasiği "Şeytan", ABD'de yeniden gösterime giriyor. Yeni bir kopya ve özel eklerle...

göreceğiniz gibi herşeye rağmen geri çekilmeye ya da yenilgiyi kabul etmeye hiç niyeti yok. Tam aksine eski kurt savaşa çok iyi hazırlanmış...

"Rules of Engagement"ın Birleşik Devletler dışında Amerika'nın askeri propagandasını yapan bir film olarak algılanacağını düşündünüz mü?

Böyle anlaşılması doğru olmaz. Ben Amerikan militarizminin savunuculuğunu yapmıyorum. Amerika'nın dünyada polislik yapması gerektiğine inanmıyorum. Bütün o çatışmalara müdahale etmemiz gerektiğine de inanmıyorum. Benim karşı olduğum şey terörizm ve bu film de terörizme karşıdır. Şimdi, eğer terörizmi doğal karşılayan Avrupalılar varsa ve filmimi beğenmezlerse defolup gitsinler. Kıçımı yesinler. Bu film Araplara karşı değil; Müslümanlara karşı değil; Yemenlere karşı da değil. Yemen'de terörist bir grubu besleyen ve oradaki Amerikalı ya da İngiliz ailelere böyle mesajlar gönderen (bir dosyaya uzanıp içinden birtakım kağıtlar uzatıyor) Osama Bin Lauden gibi adamlara karşıyım. Bunlar denizcilere ve ailelerine, oradan defolup gitmezlerse sonuçlarına katlanmak zorunda kalacaklarını söyleyen uyarı mektupları. Şunlara da bakmak istersiniz belki (Dosyadan çıkardığı küpürleri muhabire uzatıyor). Geçen ayın National Geographics dergisinde yayınlanan Yemen üzerine bir yazı bu. Yemenli çocukların ellerine Kalaşnikof'lar verildiğinden şüpheniz varsa bakın (Bir süre daha küpürleri okuyor). Böyle böyle gidiyor. Bu benim uydurduğum bir mesele değil.

Tamam. Peki filminiz bugüne kadar hiç tepki uyandırdı mı?

Amerika'da çok az üyesi bulunan Arap Birliği diye bir grup bir protesto çağrısında bulundu. Film altı yedi haftadır gösterimde ve Chicago'daki bir tiyatronun önünde düzenlenen bu protestoya sadece 12 kişi katıldı, bunların yarısı da Arap değildi.

Peter Biskind'in kitabı sizi 70'lerin başlarında tehlikeli eğilimleri olan, neredeyse şeytani bir karakter gibi gösteriyor. Bu doğru mu?

Pek sayılmaz. Bu adamın yaptığı, kitaba konu olan bizlerin anlaşmazlığa düştüğü insanlar, eski eşler, eski sevgililer üzerinden gitmek. Kitapta Tanrı bilir neyle suçlanan başka insanlar, Martin Scorsese, Steven Spielberg, Francis Ford Coppola ve Brian De Palma da aynı şeyleri söyledi bana. Sizin düşmanlarınız var mı bilmiyorum ama sizin hakkınızda bir yazı yazacak olsaydım düşmanlarınızla konuşurdum belki. Aynı zamanda dostlarınızla da konuşmaya çalışırdım. O kitapta böyle yapılmamış. Ayrıca kitap hakkında fazla düşünmedim. Nereye varmak istediğini ya da ne söylemeye çalıştığını bilmiyorum.

Aslında size daha çok yer ayırılmış kitapta. Kariyerinizin o dönemlerinde size özgü bir ününüz vardı.

Biliyorsunuz çok hırslı ve galiba çok kibirliydim, buna şüphe yok. Şöhrete erken ulaşmanın kötü tarafı da erken kibir oluyor. Bu konuda suçluydum. Ama çıkıp bir film yönetmek de kibir gerektiriyor. Ortaya çıkıp "Bana milyonlarca dolar verin ben de filmimi çekeyim" demek genellikle rahiplik öğrenimi görenlerde rastlanan bir tavır değildir. Öyleyse bugüne kadar insanlara düşmanca değil ama kibirli davrandığım söylenebilir mi? Kesinlikle. Ben insanım ve inanın bana bunun bedelini de ödedim.

Eserlerinizle ilgili tartışmalarda hep otuz yıl önce çekilmiş iki filmin ağırlık kazanması sizi rahatsız ediyor mu?

Eserlerim hakkında tartışılıyor olması bile beni memnun ediyor.

Friedkin, "To Live And Die In LA" filminin setinde William Petersen'le.

Ama yine de "Kanunun Kuvveti" ya da "Şeytan"ın daha sonra çektiğiniz filmleri hala gölgeliyor oluşuna kızmıyor musunuz?

Hayır, bakın, beş dalda Akademi Ödülü kazanan bir filmim var. On dalda aday gösterilen bir başka filmim daha var, dünyada büyük yankılar uyandırdı ve herkese tonla para kazandırdı. Kaçınılmaz olarak bu filmler.... En iyisi şöyle diyelim, hatırlanmaları hoşuma gidiyor. Bu iyi olduklarını gösteriyor olmalı.

Karşılaştırma yapıldığında "Şeytan" sonrası eserlerinizin hep zayıf görüldüğünü söylemek doğru olur mu?

Umarım bir gün insanlar yeni filmlerim hakkında da onlar hakkında konuştukları gibi konuşurlar. Filmlerin yıllar sonra yeniden keşfedilip yeniden gösterildiğini ve başyapıt ilan edildiğini biliyoruz. "Yurttaş Kane" (1941) ilk gösterime girdiğinde ticari bir başarısızlıktı ve eleştirmenler diyecek bir şey bulamamıştı. Orson Welles dışlanmış Hollywood'un dışına itilmişti. Umarım ben hiçbir zaman böyle bir tavırla karşılaşmak zorunda kalmam.

Tommy Lee Jones ve Samuel L. Jackson "Rules Of Engagement"ın bir karesinde.

Bu sıralar yeni kuşak Hollywood yönetmenlerinden hangilerini beğeniyorsunuz?

Paul Thomas Anderson çok ilginç bence. "Manolya" (1999) çok hoşuma gitti. "Boogie Nights" da (1997) müthişti. David Fincher'ı seviyorum, "Yedi"ye (1995) bayıldım.

Hollywood'da bir değişimi temsil ettiklerini düşünüyor musunuz? Büyük konseptli film

BAĞLAN AMA BAĞIMSIZ YAŞA

Connect OFFLINE 4 CD-ROM'u hediyeli

WEBACEMİ
Chat meraklılarına özel tüyolar

E-BUSİNESS
Borsacılara sanal taktikler

OYUN
Oyuncular WEB'de çarpışıyor

CONNECT ONLINE, İNTERNET'TE YAŞAM DERGİSİ

...Ve İnternet kendi güzelini yarattı

Erotizm nereye kadar?

En iyi 50 adres

EKİM SAYISI ÇIKTI

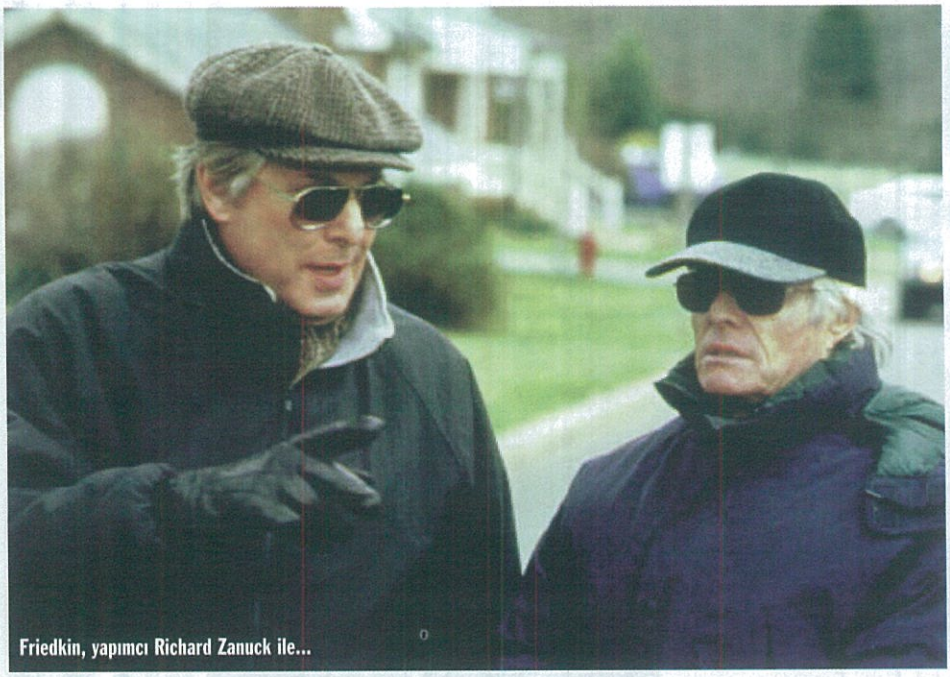

Friedkin, yapımcı Richard Zanuck ile...

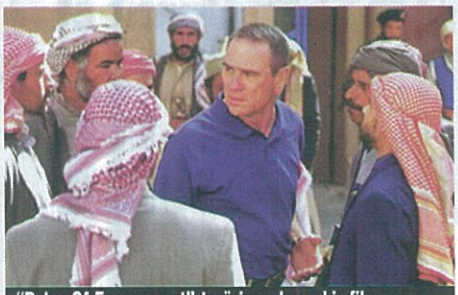

"Rules Of Engagement" terörizme karşı bir film.

devrinin kapanmak üzere olduğu konuşuluyor.
Hayır, bu doğru değil. Yeni bir çağ doğuyor olabilir ama büyük konseptli filmler de hiçbir yere gitmiyor. Bütün dünyada insanlar hala o filmleri görmek istiyor. Paul Thomas Anderson hiçbir zaman "Titanic"in bıraktığı etkiyi bırakan bir film çekmeyecek. Bence harika filmler çekecek ama böylece bir şeylerin sonunun geldiğini düşünmüyorum. İnsanlar birdenbire geleneksel öyküleri olan geleneksel filmleri seyretmeyi bırakıp "Manolya"yı seyretmeyi mi koşacaklar, hayır. Ama bu filmler gerçekten beğeniliyor ve iyi de oluyor. Bunu sadece bir filme bakarak söyleyebiliyoruz ama şu Shyamalan da müthiş bir sinemacı.

"Altıncı His"te kendi sinemanızdan izler görüyor musunuz?
Görmedim ama o görüyor, öyle söyledi. Bu tür şeyler aramıyorum ben ama o filmindeki karakterlerden birine benim adımı vermiş. "Şeytan"ın büyük hayranlarından biri olduğunu ve ofisinin duvarında filmin bir afişi olduğunu biliyorum. Yine de filminin "Şeytan"dan türetilmiş bir şey olduğunu düşünmüyorum, tamamen orijinaldi. "The Matrix"i (1999)de aynı nedenle sevdim - çok çok iyi bir filmdi. Bence gelecek nesilleri "Manolya"lardan, "Amerikan Güzel"lerinden "Being John Malkovich"lerden çok daha fazla etkileyecek. Yeni bir yön gösteriyormuş gibi görünen filmler vardır; çok çeşitli şeyler yapılıyor olması daha da önemli. "Altıncı His", "Amerikan Güzeli"nden çok daha geleneksel bir film ama Akademi Ödülü'nü o almadı. Bana kalsa En İyi Film ödülünü "The Matrix"e verirdim.

"Amerikan Güzeli"ne rağmen mi?
Kesinlikle! Ama herşey gibi bu da objektif olduğu kadar sübjektif bir değerlendirme. Filmlerin birbiriyle rekabet etmesi gerektiğine inanmıyorum. Ödüllerin hepsi saçmalık ve gerçekten bir şeyler kazandığını düşünen varsa kendini kandırıyor.

Kendiniz Oscar kazandığınızda da böyle mi düşünüyordunuz?
Kesinlikle! Kazandığım için çok şanslıydım ama en iyi yönetmen olduğumu düşünmedim. O sene kendiminkinden daha çok beğendiğim filmler vardı.

Peki o zaman ödülü reddetmeyi düşünmüş müydünüz?
Evet ama bu kabalık olurdu. Birtakım insanlar senin için hoş bir şeyler yapmak isterken "Defolun işinize bakın," demesen iyi olur.

İnsanların "Şeytan"ı saplantı haline getirmiş olmalarından sıkıldınız mı? Hakikaten bu film hakkında söylenecek başka şey kaldı mı?
Hakkında söylenecek daha çok şey olduğunu düşündüğümden değil ama 22 Ekim'de 11 dakikalık bir ilaveyle filmi Amerika'da gösterime sokuyorum. Soundtrack'in miksini de yeniden yaptık. Başı farklı, ortası farklı ve sonu farklı. Yedi sekiz tane sahne ve bir sürü efekt ekledim. Lucas gibi geri dönüp mekanik efektleri yenilemedim, onları öyle bıraktım. Ama bir şeyler ekledim, filmin ruhani havasını güçlendirecek şeyler.

Örümcek yürüyüşü sekansını da eklediniz mi?
Evet o da var. Mark Kermode (film eleştirmeni ve "Şeytan" uzmanı) ve Bill Blatty (kitabın yazarı) bu konuda yıllardır üzerime geliyorlardı. Ben hep "Unutun bunu. Filmin bir tarihi ve bir şöhreti var, rahat bırakın," demiştim. Sonra bir yıl kadar önce bir gün Blatty'ye rastladım, bir süredir görüşmemiştik. O her zaman filmin en önemli yerini kullanmadığımı söylerdi. ben de o gün "Pekala Bill, gidip bir bakalım şuna," dedim çünkü tamamen gereksiz şeylerle dolu olduğunu düşünüyordum. Warner'ın arşivinden çıkardık ve montajsız seyrettik. Ona baktım ve dedim ki "Şimdi ne demek istediğini anlıyorum, haklıydın," Haklıydı da! ■

Friedkin filmografisinden...

1971 The French Connection
Soluk kesen bu polisiye gerilimle adını duyurdu.

1973 The Exorcist
Korku filminde çığır açan bu filmiyle itibar kazandı.

1980 Cruising
Al Pacino'nun canlandırdığı polisin gay'leri öldüren bir katilin peşine düştüğü tuhaf bir film.

1985 To Live And Die In Los Angeles
Klasik bir araba kovalamaca sahnesinin de yer aldığı, hakettiği ilgiyi görmemiş bir gerilim.

1885 Jade
Joe Esterhaz'ın senaryosundan uyarlanmış başarısız bir erotik gerilim.

Fotoğraf: Ali Ihsan Gökçen
Kaynak: Tony Stone

ÖZRÜNÜZ REDDEDİLDİ!

Kanunlarla koruma altına alınmış olan, İstanbul'un en önemli su kaynağı Ömerli Su Havzası ve Fundalıklar, "bilinmeyen sebeplerden dolayı" yerleşime açılarak parsellenmek isteniyor. İstanbul'un suyuna yapılan bu saldırıya dur demenin ve çevreye verilen rahatsızlığa son vermenin zamanı geldi!

İçme suyumuzu korumak için siz de **bir imza** atın, gelecekte bir damla suya muhtaç kalmayın!

DOĞAL HAYATI KORUMA DERNEĞİ

Tel: 0212 528 20 30
Faks: 0212 528 20 40
e-posta: kelaynak@dhkd.org
www.dhkd.org

Ondan her şey beklenir. O iki kişilikli şizofren bir polis...

"İğrenç ötesi" bir film

Senarist ve yönetmen **FARRELLY** kardeşler "Ah Mary Vah Mary" ve "Salak ile Avanak"taki "iğrenç ötesi" esprileriyle tanınıyorlar. Bu iğrençliği ne kadar sürdürebilirler? Bunu, Jim Carrey'in de onlara yardım ettiği **"ME, MYSELF AND IRENE"** filminde göreceğiz. **ZARİFE ÖZTÜRK**

Charlie Irene'a aşık, Hank'in derdi ise onu yatağa atmak.

Jim Carrey'in rol aldığı son film olan "Me, Myself and Irene"in internetteki sitesine bakacak olursanız, Carrey'in canlandırdığı karakter konusunda kafanız bir süre epey karışıyor. Sitenin yarısında Carrey'i gülümserken görüyoruz. Fotoğrafının altında Charlie ismi yer alıyor. Charlie siteye hayatındaki insanlar hakkındaki görüşlerini yazmış. Herkesi seviyor; karısı, siyah ve cüce bir şoförden olan üç siyah çocuğunu ona bırakıp kaçtığında da gülümsemeyi bırakmıyor. Zaten üç çocuğun da kendisinin olduğuna inanıyor.

Sitenin diğer yarısında Carrey'in oldukça öfkeli göründüğü fotoğrafının altında Hank ismi var. Hank, Charlie'nin tam zıttı. O herkesten nefret ediyor; herkese kötü davranıyor ve bundan büyük zevk alıyor. Peki Jim Carrey "Me, Myself and Irene" filminde Charlie'yi mi canlandırıyor, yoksa Hank'i mi? Siteyi hazırlayanların bir hata yaptığını da düşünüyorsunuz, sizle bir oyun oynadıklarını da. Ama sonra eleştirmenlerin filmle ilgili yazdıklarını okuduğunuzda "jetonunuz düşüyor": Jim Carrey, son filminde iki kişilikli, şizofren bir polisi canlandırıyor. Charlie / Hank, biraz Dr. Jekyll ve Mr. Hyde'a benzetiliyor: Charlie hayatının bir yarısında herkesin onu ezmesine izin veren, fazlasıyla yumuşak başlı bir adamken "kopuyor" ve ortaya herkesi ezen, intikamcı Hank çıkıyor. Bu arada Charlie yeni tanıştığı Irene'e (Renee Zelweger) aşık oluyor; Hank ise onunla yatmaktan başka bir şey istemiyor.

Filmle ilgili yazılanlara bakılırsa, burada önemli olan konu değil, espriler. Son yıllarda, özellikle Amerika'da "politik olarak doğru" olmaya büyük önem veriliyor. Filmlerin, kadınlarla, etnik azınlıklarla, özürlülerle alay etmeleri hoş karşılanmıyor; hayvanlara zarar verilmesine izin verilmiyor. "Me, Myself and Irene" ise bu kuralı sonuna kadar yıkan, bu kuralla da alay eden bir film. Anlaşılan her tür vücut sıvısıyla ve her tür organla ilgili espriler bu filmde varmış. Canlı tavuklar, sokulmamaları gereken yerlere sokuluyormuş ve bu gösteriliyormuş. Bir yazıda, filmin en olumlu yanı buymuş gibi "Seks ile ilgili, tuvalet ile ilgili, hayvanlarla ilgili her tür espri var!" diye yazıyor...

"Ben bu tür esprileri bir yerden hatırlıyorum" diye düşünüyorsanız da haklısınız. "There's Something About Mary / Ah Mary Vah Mary" filmi de özellikle vücut sıvılarıyla ilgili esprileri sayesinde epey ilgi toplamıştı. "Me, Myself and Irene" aynı "There's Something About Mary" gibi bir Farrelly kardeşler yapımı. Ancak filmi seyredenler "Me, Myself and Irene"in "There's Something About Mary"nin yanında zayıf kaldığını; önceki Farrelly filmi kadar komik veya orijinal olmadığını söylüyorlar.

Filmin hem senaryo yazarlığını, hem de yönetmenliğini yapan Peter ve Bobby Farrelly, kendileriyle yapılan röportajlarda, filmlerinde her tür espriyi yaptıklarını, yine de kimsenin alınmadığını söylüyorlar: "Filmde biz 'kötü adamlar' ile dalga geçiyoruz. İyi insanların başına, hepimizin başına gelebilecek şeyler geliyor. Bunun yanında tanınan insanlarla da dalga geçmiyoruz. Mesela Monica Lewinsky ile ilgili esprilere çok gülünüyor diye bu tür esprilere yer vermiyoruz. Kimsenin kalbini kırmak istemeyiz..."

"Me, Myself and Irene" filmi, bu açıdan, Farrelly filmleri için bir ilki başardı: "Ulusal Zihinsel Özürlüler Birliği" ("The National Alliance for the Mentally Ill"), filmin, "ruhsal sağlığı bozuk olan kişiler ve onların ailelerine karşı son derece cahil ve duyarsız bir bakış açısı" içinde olduğunu savundu ve ulusal çapta bir protesto düzenleyeceklerini açıkladı. Bütün bu protestolara, eleştirmenlerin ve seyircilerin olumsuz eleştirilerine rağmen "Me, Myself and Irene" gösterime girdiği haftasonu 24 milyon dolar hasılat elde etti ve box office listelerinde birinci sıraya yükseldi.

Peter ve Bobby Farrelly ise, "Şizofreniyi ciddiye almamak gibi bir niyetimiz yoktu. Filmden bu yüzden alınanlar varsa gerçekten özür dileriz. Filmlerimizden kimsenin alınmasını istemeyiz ve birilerinin alınabileceğini düşünseydik bu sahneleri keserdik. Öte yandan, bazı insanlar Pazar

Eleştirmenlere göre bu öyle bir roldü ki Carrey'den başka hiç kimse oynayamazdı.

günü beyzbol oynandı diye de alınabiliyor. Birileri mutlaka alınıyor..." şeklinde bir demeç verdiler.
Daha önce "Dumb and Dumber" filminde Farrelly kardeşler ile çalışmış olan Jim Carrey'i ise son yıllarda "Man on the Moon" ve "The Truman Show" gibi "ciddi" filmlerde izledik. Hayranları Carrey'in "düzeysiz komedi" olarak adlandırılabilecek filmlere dönmeyeceğinden korkuyordu, ama Carrey hayranlarını kıramadı. Eleştirmenler "'The Truman Show' filminde Truman'ı herkes canlandırabilir, ama 'Me, Myself and Irene' filmini ancak Carrey becerebilir" diyorlar. Carrey ise "Rol aldığım filmleri 'Oscar için şansım olur' diye seçmek benim için büyük tehlike olur. Hem ben komik olmayı seviyorum. Komik olabilmek müthiş bir şey. Zaten kariyerimin hiçbir yerinde 'Tamam, şimdi ciddi filmlerde oynayacağım' türü kararlar vermedim. Yapabileceğim her şeyi yapmak istiyorum. Bu tür pis komedilere de bayılıyorum..." diye anlatıyor.
The Associated Press yazarı Douglas J. Rowe ise Jim Carrey'in röportajlarda psikoloji hakkında çok konuştuğunu ve kendisini Woody Allen'in ünlü Zelig karakterine benzettiğini söylüyor. Carrey bu konuda biraz babasına çektiğini de söylemiş: "Babam dünyanın en tatlı insanıydı. Yanında biri üşüyorsa, kendi kazağını çıkartıp ona verirdi. O tür bir insandı yani. Ama tepesi attığında da

İğrenç ötesi yönetmenler

1996 yılından bu yana eylemlerine devam ediyorlar...

Senaryo yazarı ve yönetmen kardeşler Peter ve Bobby Farrelly 1994 yılında çektikleri, "o kadar saçma ki komik" esprili filmleri "Dumb and Dumber" (Salak ile Avanak) ile dikkatleri üzerlerine çektiler. 1996 yılında çektikleri "Kingpin" filminde Farrelly'ler kusmuk ve boğa spermi esprilerine "ulaştılar". Bunun arkasından gelen "There's Something About Mary", sıkışan fermuar ve doğal yöntemlerle yapılmış üstün kuvvetli saç jölesi esprileriyle hatırlanıyor. Peki Farrelly'ler daha ne kadar ileri gidebilir? Bunun cevabını "Me, Myself and Irene" filminde göreceğiz.

Komedi ile anılıyorsunuz. Komik insanlar mısınız?
Aslında insanlar bizimle tanışınca biraz şaşırıp "Hiç de komik değiller" diye düşünüyor. Sadece iyi bir hafızamız var. Yanımızda mutlaka kağıt kalem veya bir teyp bulunduruyoruz. Etrafımızdaki bütün komik olayları da böylelikle hatırlayabiliyoruz.

Bir keresinde başka yönetmenlerden değil, sadece kendilerinden ilham aldıklarını söylemişlerdi...

Yani komediyi yaşadıklarınızdan çıkartıyorsunuz?
İnsanlar bize inanmıyor. Ama mesela Ben Stiller'ın o ünlü fermuar sahnesi gerçekten yaşanmış bir olay. 12 yaşındayken kızkardeşimiz evde bir parti düzenledi. Sınıfın en popüler çocuğu tuvalete gitti ve sonra iki saat tuvaletten çıkmadı. Neyse ki babam doktordu da çocuğun hayatı kurtuldu.

Bazı insanlar sizin iğrenç olduğunuzu da düşünüyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?
İğrenç kelimesi çok hoşumuza gitmiyor. Seyirciler bir şeyleri iğrenç bulduğu için gülmüyor. Hatta bir şey komik değilse, onu iğrenç buluyorlar. Bir şey komik değilse de biz onu filmden çıkartıyoruz.

Mesela hiç gülmezlerse bütün sahneyi çıkartır mısınız?
Genelde komedi zamanlamayla ilgili bir şey. İnsanlar güler, ama o sahneyi biraz fazla uzatırsanız rahatsız olabilirler.

"Me, Myself and Irene"de kısaltmanız gereken sahneler oldu mu?
Neredeyse bütün sahneleri kısaltmamız gerekti. Özellikle de tavuk sahnesini.

O sahnede ne oluyor?
Söylemeyiz. Filmi görünce anlarsınız!

LIFE+ İSTANBUL'U 'yaşayanların' dergisi

İstanbul'un en gözde 10 semti

Bebek, Yeniköy, Arnavutköy, Etiler, Tarabya, Bağdat Caddesi, Beylerbeyi, Vaniköy, Teşvikiye, Ayaspaşa'da yaşam.

Ailelerin yeni tercihi: International kreşler

Yabancı öğrenciler ve öğretmenlerle birlikte eğitim gören çocuklar, küçük yaşta yabancı dil öğrenmenin avantajıyla yurt dışına açılıyorlar.

Motosikletler kış uykusuna yatmıyor

Artık kış aylarında da, takım elbisesi ve kravatıyla işe giden motosikletliler görmeniz mümkün. Tabii, özel motor kıyafetleriyle takviye yaparak...

Yeni mekanlar

Tikina Tea Shop, Gloria Jean's Coffess, My Sweetie, Pin Club Bowling & Cafe.

Doğal terapi; hobi kursları

Dekoratif boyama, yemek ve şarap, porselen, kuyumculuk ve takı, hat, tezhip, minyatür ve ebru kursu.

Ajanda

Konserler, yeni albümler, tiyatrolar, sergiler, sinemalar ve kitaplar...
Efes Pilsen Blues festivali, Scorpions, The Egg ve Banco De Gaia konserleri, Fujifilm Music Weekends konserleri ve Babylon'da birçok ünlü grubun katılacağı konserler

Ekim sayısı bayilerde

1 NUMARA HEARST

yanında olmak istemezdiniz. Sorunlarını dile getiremediği için tam anlamıyla patlardı." Jim Carrey, babası gibi olmamak için çeşitli kitaplar okumuş; kendini ifade edebilmek için çalışmış: "Zaten psikoloji bana hep çok ilginç gelmiştir. İnsanlar neden davrandıkları gibi davranırlar? Ben bunu anlayabilmek için aktör oldum," diye anlatmaya devam ediyor Carrey.
Carrey'in filmin çekimleri sırasındaki davranışları ise ayrı spekülasyonlara sebep olmuş. Mesela The National Enquirer'a göre çekimlerin arasında Vermont'taki Burlington kasabası sakinleriyle gayet sakin muhabbet ederken, bir anda "Ne bakıyorsun be?" diye bağırmaya başlamış. Sonra bazen çekimler bittikten sonra başını paltosunun içine saklayıp, koşarak odasına kaçıp "Tanrım, sana şükürler olsun. Yine sağ salim buraya vardım" diye bağırıyormuş. Bir gün kahvaltı masasından bir sandöviç almış; sandöviçi ısırır ısırmaz gözleri faltaşı gibi açılmış ve "Beni kim zehirlemeye çalışıyor? Burada biri benim ölmemi istiyor" diye bağırmış. Sette çalışan görevlilerden biri Jim Carrey için "Bugünlerde kim olduğunu şaşırdı. Her canlandırdığı karakterin kendisi olduğunu sanıyor" şeklinde konuşmuş. Jim Carrey ise bu konuda "Kimse beni anlamıyor. Aklıma bir sürü fikir geliyor ve ben bu fikirleri denemek istiyorum," diyormuş.
Bu arada Jim Carrey'in, Irene'i canlandıran rol arkadaşı Renee Zellweger'a evlenme teklif ettiğine dair söylentiler de var. 31 yaşındaki Zellweger, Carrey'nin kendisine aldığı 64 bin dolarlık nişan yüzüğünü herkese gösteriyormuş. Jim Carrey, Zellweger'a çekimler sırasında aşık olmuş. Zellweger da ondan hoşlanıyormuş; ama ilişkileri çekimler bittikten sonra başlamış. Zellweger "Çekimler sırasında, set sarhoşluğu

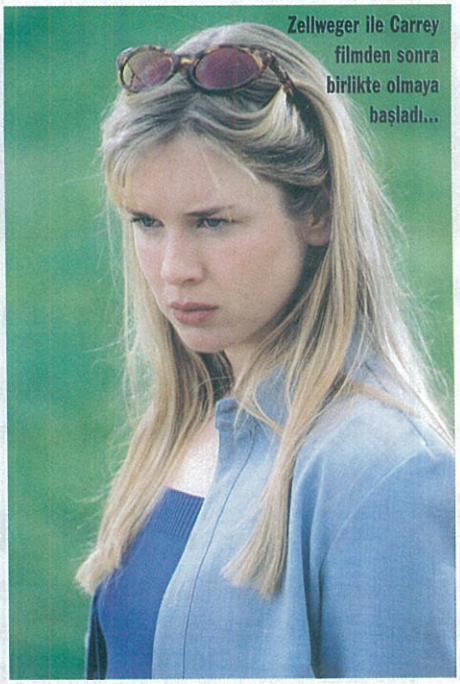
Zellweger ile Carrey filmden sonra birlikte olmaya başladı...

dediğim bir şey oluyor. İnsanlar 50 gün boyunca aşık oluyorlar; çekimler bitiyor, aşk da bitiyor. Ben böyle bir şey istemiyorum," diyor. Bobby Farrelly "Şimdi çok mutlu bir çiftler" diye devam ediyor, ama Zellweger'ın evlenme teklifini reddettiğine dair söylentiler de var...
CNN'in bir haberine göre ise çekimlerin Rhode Island'da yapılan bölümünde polisler Jim Carrey'nin o kadar "gerçek bir polis gibi" göründüğünü düşünmüşler ki ona bir iş teklif etmişler. Müfettiş Harold Watson "Jim Carrey tam bir polis gibi giyiniyor, bütün kurallara uyuyor. Sinema kariyeri istediği gibi gitmezse, biz onu işe alırız," demiş.
Jim Carrey'in son yıllarda "Dumb and Dumber", "The Mask", "Ace Ventura", "Liar Liar" gibi filmlerle elde ettiği başarı düşünülecek olursa, sinemadan sıkılıp polis olması pek yüksek bir olasılık değil gibi görünüyor. ■

Carrey'nin enerjisini özleyenler "Me, Myself and Irene"i dört gözle bekliyorlardı...

Seyredenler ne dedi?

ELEŞTİRMENLER

"Bu biraz zorlama ve ekşi bir komedi. Önce gerçekten komik olmayı başarıyor, sonra aynı esprileri tekrarlamaya başlıyor... Farrelly'ler gerçekten yetenekliler. Beni de Mel Brooks'tan bu yana bu kadar güldüren olmadı. Başarılı oldular ve yine başarılı olacaklarına kuşkum yok. Bu sefer ise komediyi gözünden vuramıyorlar..."
Roger Ebert, Chicago Sun - Times

"'There's Something About Mary' daha yaratıcı bir filmdi; oyuncuların da hepsi çok başarılıydı... Bu filmde ise sadece Jim Carrey var. Onun yanındaki diğer oyuncular ise, iyi niyetli, sıradan insanlar gibi görünüyor."
A.O.Scott, The New York Times

"Meme emilme sahnesi istiyor musunuz? Ya penis esprileri? Ya tuvalet esprileri? Ya ırkçı espriler? Jim Carrey'i çıplak görmeyi? Tabii ki istiyorsunuz. Bunların hepsi de bu filmde var. Ya seyirciyi gülmekten ve mutluluktan öldüren yaratıcı bir komedi? İşte 'Me, Myself and Irene'de bu yok.
Bob Graham, San Francisco Chronicle

SEYİRCİLER

"Ben bu filme bayıldım. İnsanlar bu tür esprileri niye sevmiyor anlamıyorum. Bu filmi sevmeyenler ya yaşlıdır, ya da salak. Veya belki espri anlayışları yoktur."
Chris Brown, Illinois, Amerika

"Ben bu filmi, bir şey hariç çok beğendim. İlk başta gülene kadar çok zaman geçiyor. Filmin başı rezil demiyorum, sadece hemen güldürmüyor. Filmin gerisi süper. Jim Carrey'in en iyi filmi değil, ama yine de çok iyi..."
Kim 2000, Stockholm, İsveç

"Bugüne kadar izlediğim en iyi komedi. Jim Carrey'e bayılırım. Bu da onun en komik, en deli filmi. Mutlaka görün!"
Thomas-140, Norveç

"Farrelly kardeşler insanı şoka sokmak için çok uğraşıyorlar. Garip bir film, ama yine de eğlenceli. Bu tür esprileri nereden buluyorlar bilmem. Eğer son filmlerini sevmediyseniz, bunu seyretmeyin."
Johan Leupen, Amsterdam, Hollanda

Sofra
Bu yemeklerin ve daha fazlasının tarifleri Sofra'da...
Sofra'dan her okuruna...
Piyale - Dr.Oetker'den
1'er adet
Puding
PİYALE
Puding
PİYALE
Puding
Ekim sayısı bayilerde... Almayı unutmayın!
1 NUMARA
HEARST

Brian De Palma anlatıyor...

Usta yönetmenin ilk bilimkurgusu "Görev: Mars"ta karşısına çıkan teknik problemleri nasıl çözdüğünü, bazı sahneleri nasıl çektiğini merak ediyorsanız, lütfen sayfayı çevirin.

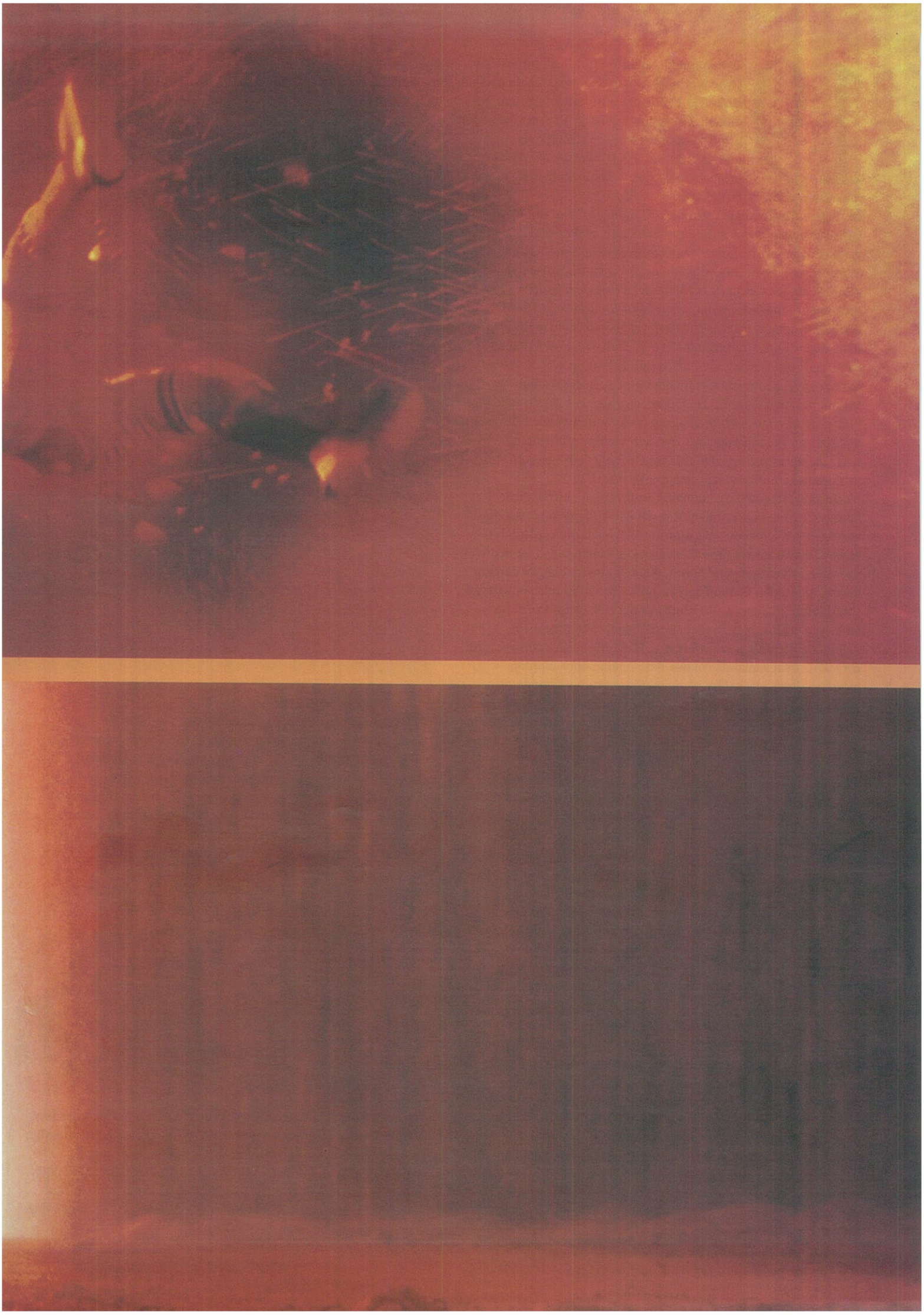

1999 baharında "Mission to Mars" projesi için Gore Verbinski'nin yerini almak üzere çağrılan Brian De Palma'nın düşünecek fazla zamanı olmadı. Ön yapım hazırlıkları bayağı ilerlemişti ve bir ay sonra çekimlere başlanması gerekiyordu. Bu arada, Warner'dan rakip bir projenin 2000 yazı yerine bahara alınması, çalışmaları daha da hızlandırdı.

De Palma, filmin hemen story-board aşamasını başlattı. Çok sayıda karışık planın gerçekleştirilmesi birçok özel efekt uygulamayı gerektirdiğinden, bu yolun ona hız kazandıracağını düşünüyordu. Yönetmen, Tippett Stüdyoları ve diğer başka stüdyoların da yaptığı gibi, Dreamquest dışında ILM'nin desteğine de başvurdu (kostümleri, araçların montajını, bilgisayarda yaratılan grafiklerin kompozisyonunu, makyaj efektlerini sağlamakla yükümlü olan, daha önce "Görevimiz Tehlike" ve 'Yılan Gözler"de beraber çalıştıkları Industrial Light and Magic açılımlı şirket).

Estetik kaygı kadar işin düzenlenmesi de koordinasyonun sorunlarını büyütüyordu. De Palma, durumu şu sözlerle açıklıyor: "Bir grup kayaların, bir başka grup ise kumun üstünde çalışırken, diğerleri ön ve arka planlarda ayrı ayrı yerleşmiş hortumlar üzerinde uğraşıyordu; kimi gökyüzüyle ilgiliydi, bir başkası kabloların kamuflajını sağlamaya çalışıyordu."

Yönetmen bu sorunları "animatik" adı verilen , bilgisayarda tasarlanan resimlerin canlandırılması için kullanılan bir tekniğe başvurarak çözümledi: "Bu, story-board'a aktarılmış planların canlandırılmış bir versiyonuydu. Eksiksiz olmaları için animatikler üzerinde aylarca çalıştım. Sonra, planı, animatikteki gibi sürenin tasarlanmasından kamera hareketlerine kadar birebir kopyalamak yeterli oldu. Bu, aynı anda kendi köşelerinde çalışan yüzlerce teknisyenle işiniz olduğunda, estetik birlik elde etmek için kullanılması gereken tek yöntemdi. Başka türlü işler yürüyemezdi. Bu teknik aynı zamanda çekime başlamadan önce montajı tasarlayabilmeyi de sağlar. Sonuçta film, uç uca eklenmiş animatikler şeklinde oluştu. Animatikler, aktarılacak kadar iyi olduğunda filme ekleniyordu."

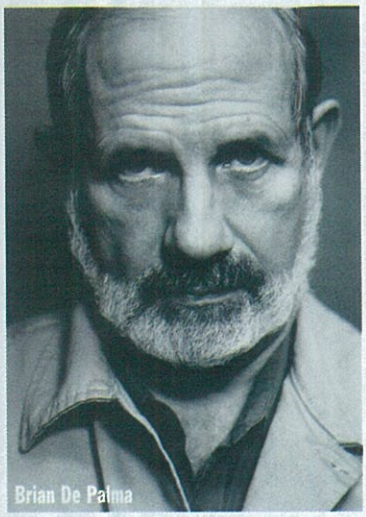
Brian De Palma

Yapımcıların genel eğilimi olabildiğince gerçekçi bir film çekmekti. De Palma, filme katılmadan önce çekilen bölümleri bu açıdan uygun buldu. Mars'ın inşasında, yüzeyinde araçların nasıl hareket edecekleri gibi konular, NASA'nın verdiği bilgiler doğrultusunda tasarlandı. Yönetmenin sonradan yaptığı değişiklikler, sahnelemedeki seçimlerle de uyumluydu: "Uzayla ilgili filmlerdeki klişelerden kaçınmaya çalıştım: füzelerin havalanması ya da yerdeki kontrol odasında çekilen sonugelmez planlar gibi. Bu nedenle kontrol odasını, yüksekliğiyle kişileri şaşırtacak biçimde uzay istasyonuna yerleştirmeyi seçtim. Ayrıca, sıfır yerçekiminde çekim yapmaktan da kaçındım. Ve bunun için, dönerken yarattığı merkezkaç kuvveti sayesinde yapay bir yerçekimi oluşturarak oyunculara hareket kabiliyeti sağlayan bir silindirle, uzay gemisi konseptini geliştirdim. Bu yöntemi, astronotun rahatıyla ilgili kaygılarımızı gidermek için uyguladım. Bir yıl süren bir uzay yolculuğunun (Mars'a varış süresi) vücut için pek de iyi olmayan etkileri vardı ve silindir bu etkileri azaltıcı bir çözüm olabilirdi."

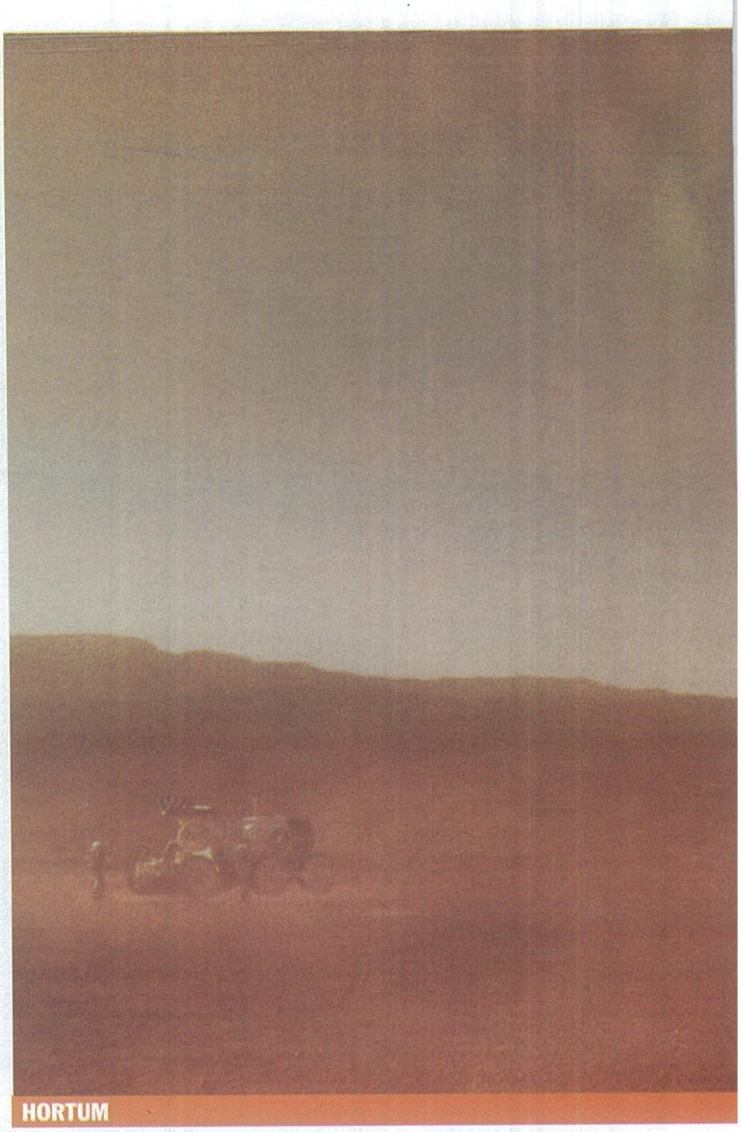
HORTUM

"Hortum, parçacıkların canlandırılmasıyla ilgili bir bilgisayar programı sayesinde yaratıldı. Animatikte nasıl olacağını story-board'a dökmüştük ve bu program sayesinde onu yeniden ürettik. Tabii bununla bitmedi. Animatik, oyuncuların nerede durduklarını, ne yapmaları gerektiğini (bir an gerilemek,başka bir yöne bakmak gibi..) görmelerini sağlıyordu. Sonra onlarla yoğun planları veya numaralanmış görüntüleri içine almadığı için daha az karmaşık olan reaksiyon planlarını çektik."

GİYSİLER

"Giysiler NASA'nın modellerine göre çizildi. Sadece kasklar özel olarak yeniden tasarlandı. Çünkü NASA'nınkiler, ışık donanımını, ekibi ve kamerayı yansıtacak yuvarlak siperliklere sahip olduğundan, çekimlerde sorun yaşayacaktık. Eğer bunlar yeniden tasarlanmasaydı, herşeyi baştan çekmek gerekecekti ki, bu bize gerçek bir külfet getirecekti. Sonuçta, yansımayı önlemek için düz camlı ve aşağı eğilebilen kasklar yapıldı."

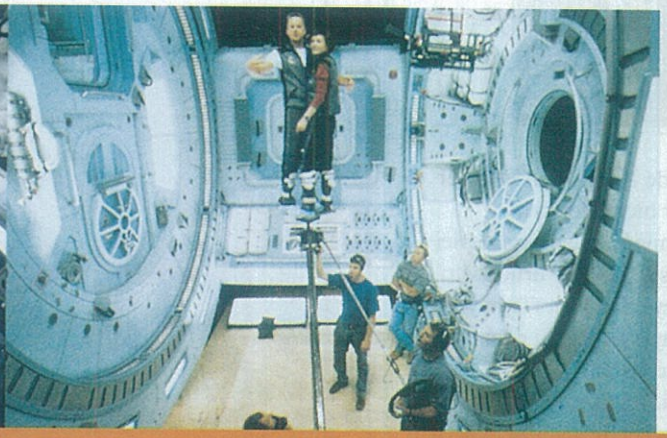

DANS DERSİ

''Bu, kablolarla tahteravallinin birleşimiydi. Tahteravalliler, takozlarla oyuncuları taşıyan ayaklıkların bir çeşidiydi ve ayaklarının görülmemesi gerekiyordu. Yukarıdan aşağıya durmaksızın hareket eden üç kişi tarafından çalıştırılıyorlardı. Oyuncular boşlukta kolaylıkla salınabildikleri hissini vermek için, önemli ölçüde kas gücü harcadı. Koreograf istenen sonucu elde edebilmek için haftalarca hareketleri tekrar ettirdi. Mesela, kendi etraflarında dönerlerken, tavana doğru zıplıyorlardı.

Kablolar son derece oynak ve rahatsız ediciydi. Büyük silindirde çekilecek plan için Gary (Sinise), sahne boyunca başaşağı asılı kaldı.

Kadraj yatay durumda olduğu halde, kamera, oyuncuların çevresinde boşlukta hareket ederken, ne yukarıda ne de aşağıda olmadığı izlenimini veriyordu.

Filmi yerçekimsiz ortamda çekmek ''vomit comet'' kullanmayı (yani stratosfere çıktığında yapay bir yerçekimsizlik ortamı yaratan uçak) gerektirecekti. Bir konserve kutusuna benzeyen iç mekanda dört oyuncuyu çekmek için kamerayı nereye koyacağımızı şaşıracaktık. Zaten 'Apollo 13', bu şekilde yapılan çekimlerle elde edilen görüntülerin aynı kalitede olduğunu daha önce göstermişti.''

MARS

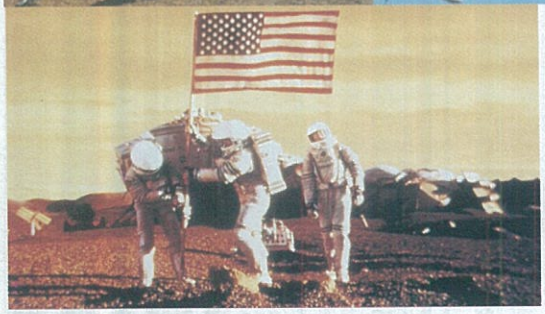

"Gezegeni gerçekte nasılsa öyle inşa ettik. NASA bize, üzerinden şiddetli hortumların geçtiği donmuş bir çöle benzeyen Mars yüzeyi fotoğraflarını gösterdi. Biz de geniş planlar için üç boyutlu modelleme (mapping 3D) yöntemiyle, bu yüzeyi meydana getirdik. Yüzeyle ilgili sekanslar için Vancouver'ın banliyösüne gidip bir çimento fabrikasının arkasında yer alan geniş ve boş arazide, çölümsü görünümü inşa ettik. Diğer bazı sekanslar da Ürdün'de çekildi.
Yüz fikri, gerçekten de yüz biçimindeki dev boyutlu bir oluşumun fotoğrafından esinlenerek ortaya çıktı.
Kısa planları oyuncularla çekip kalanları dijital olarak ekliyorduk.
Gökyüzü de dijital olarak eklendi. Hem gerçekçi hem de ilginç olanı bulana kadar gökyüzünün yüzlerce görüntüsünü taradık.
Oyuncuları aydınlatan ışık kaynağı, dekorun kalan kısmına vuran ışıkla uyumlu olmalıydı (buradaki büyük kanyonu üçboyutlu modelleme yöntemiyle elde ettik). Ama aydınlatmadaki renk seçimi oyuncuları arka plandaki kızıllıktan ayırt edecek şekilde yapılmalıydı.
Bazı durumlarda, oyuncular boş bir alanda oynamak zorunda kaldı. Onları olabildiğince bir dekorun önüne yerleştirmeyi denedik. Ne zaman büyük yüzün önünde olsalar, etrafta hiçbir şey olmuyordu. Bu, arka planın matt painting tekniğiyle (3 boyutlu modellemede yüzeye renk ve doku atamakta kullanılan bir teknik) doldurulmasına kadar böyle sürdü."

MARS ÜSSÜ

"Bunun için de NASA'dan krokiler geldi. Silindir biçimindeki bu yerleşim birimleri, arazi düzenleyici adı verilen sistemle oluşturulmuştu. Arazidüzenleyiciler, Mars'ta hayatta kalmayı sağlayacak yeterli oksijeni üreten bir eko sistem teknolojisiydi.Bu, Luke'un (Don Cheadle) gezegende geçirdiği bir yıl boyunca kurmaya çalıştığı sistemdi. Herşeyi basamaklar üzerinde kurduk; böylece, oyuncular ne zaman tepeden inse ya da aşağıya baksalar, gördükleri herşey - sonradan eklenen gökyüzü dışında - gerçekmiş gibiydi."

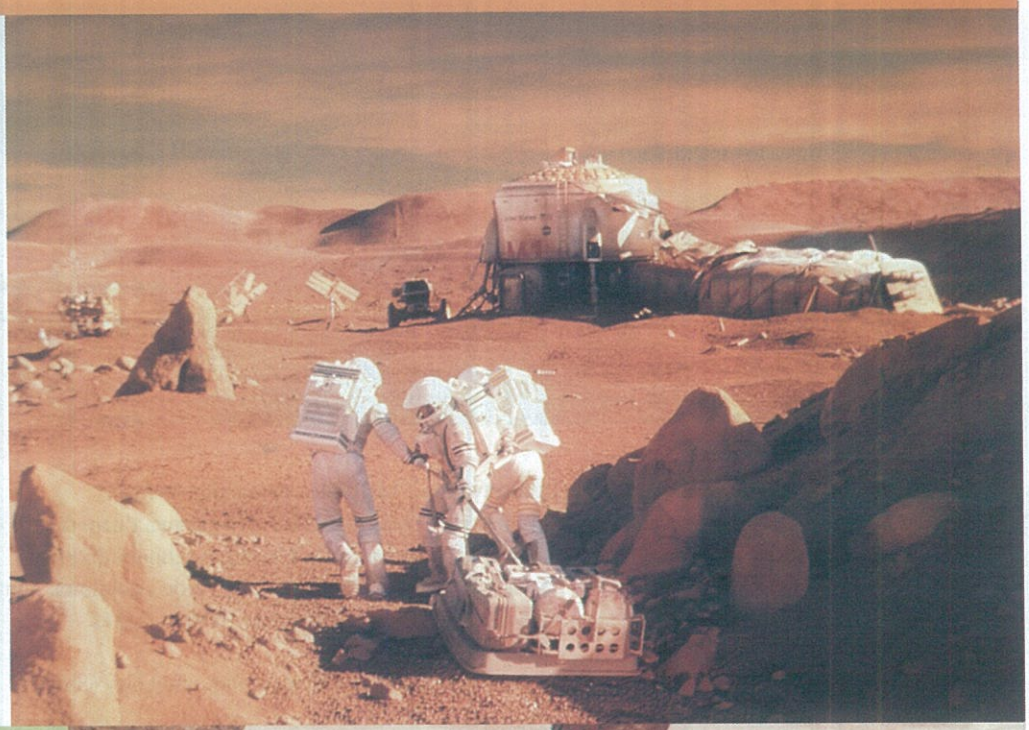

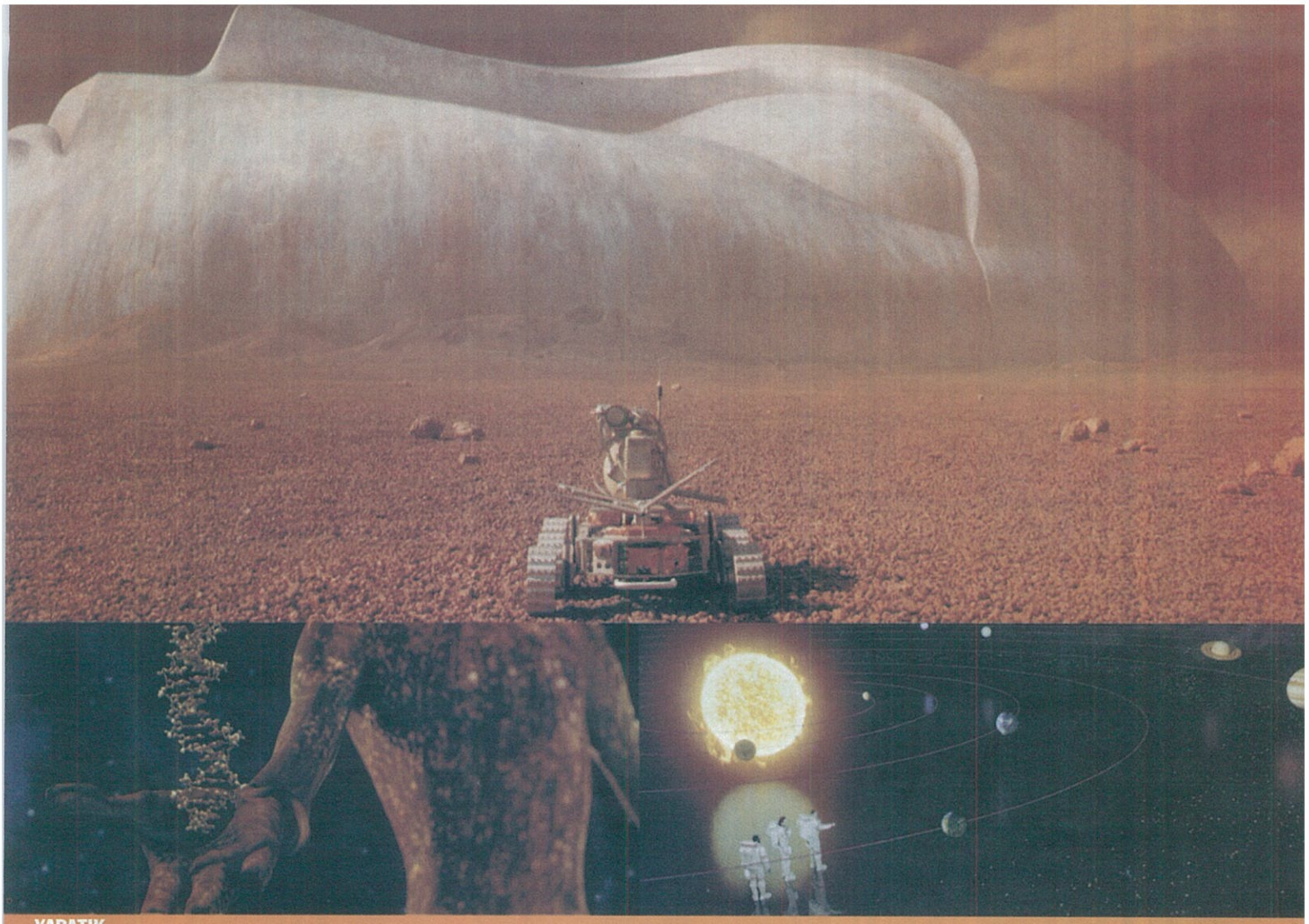

YARATIK

''Yaratığın insanımsı bir varlığa benzemesini istiyordum ve yaklaşık olarak bu ,'Hz. Süleyman'ın Hazineleri'ndeki (Compton Bennett ve Andrew Morton, 50) yaşlı ve sert yüz hatlı yerlilere benzedi. Bu modelden hareketle bir kadın - daha doğrusu bir kadın imgesi yarattım. Gökevi'nin holografik gezegen görüntülerinden daha özgün bir tasarım oldu. Marslı bir dişinin nasıl olabileceğinin bir tasviriydi. Yüzü, uyuyan bir Mısırlı prensesi anımsatan dev bir kubbeye benzedi.

Gökevi'nde, DNA'yı andıran sarmalın içindeki insanlaşma evriminin tüm sürecini göstermek istedim. Evrimin, suda başlayan organizmalardan son basamak olan insana kadarki sürecini temsil ediyordu ve gökevinin harikulade görünümü içerisinde dönüşen, ilginç bir özet oldu. Gerçekleştirilmesi bir yılımızı aldı.''

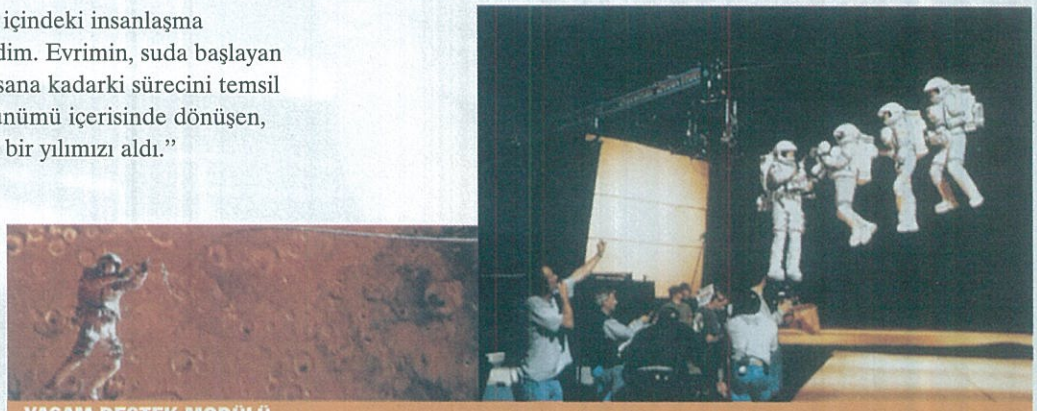

YAŞAM-DESTEK MODÜLÜ

''Bu sahne, dekupaj açısından çok karmaşık ve aynı zamanda heyecan vericiydi. Uzay boşluğunda, en küçük kazanın bir trajediye dönüşebileceğini gösteriyordu. Büyük çapta bir patlama kullanılmadı. Küçük bir kaçak kişiyi öldürebilir ya da bir santimetreyle prizi kaçırmak mahvına neden olabilir. Tüm bunları olabildiğince gerçek kılabilmek için herşeyi denedik.

Herşey uzay boşluğunda yer alıyordu. Mars'ı, gemiyi, astronotları tutan ipi, kadraja katmak gerekiyordu. Tümü boşlukta salınıyordu. Bu durumun bir estetik boyutu da olmalıydı. Ve önemli olan, Tim'in (Robbins) yaşam-destek modülüne çarpışına kadar, hızın farkına varmamamızdı. Bu da çok heyecan verici bir sahneydi ve başarısının önemli kısmı oyuncuların performansına bağlıydı. Oyuncular kablolara asılıydı ama hareketleri gerçeği andırmalıydı. Sonuçta, sayıca bol olan kabloların gizlenmesi gerekiyordu ve bu oldukça emek harcanan bir süreçti.

Hız, tempo ve ötesi

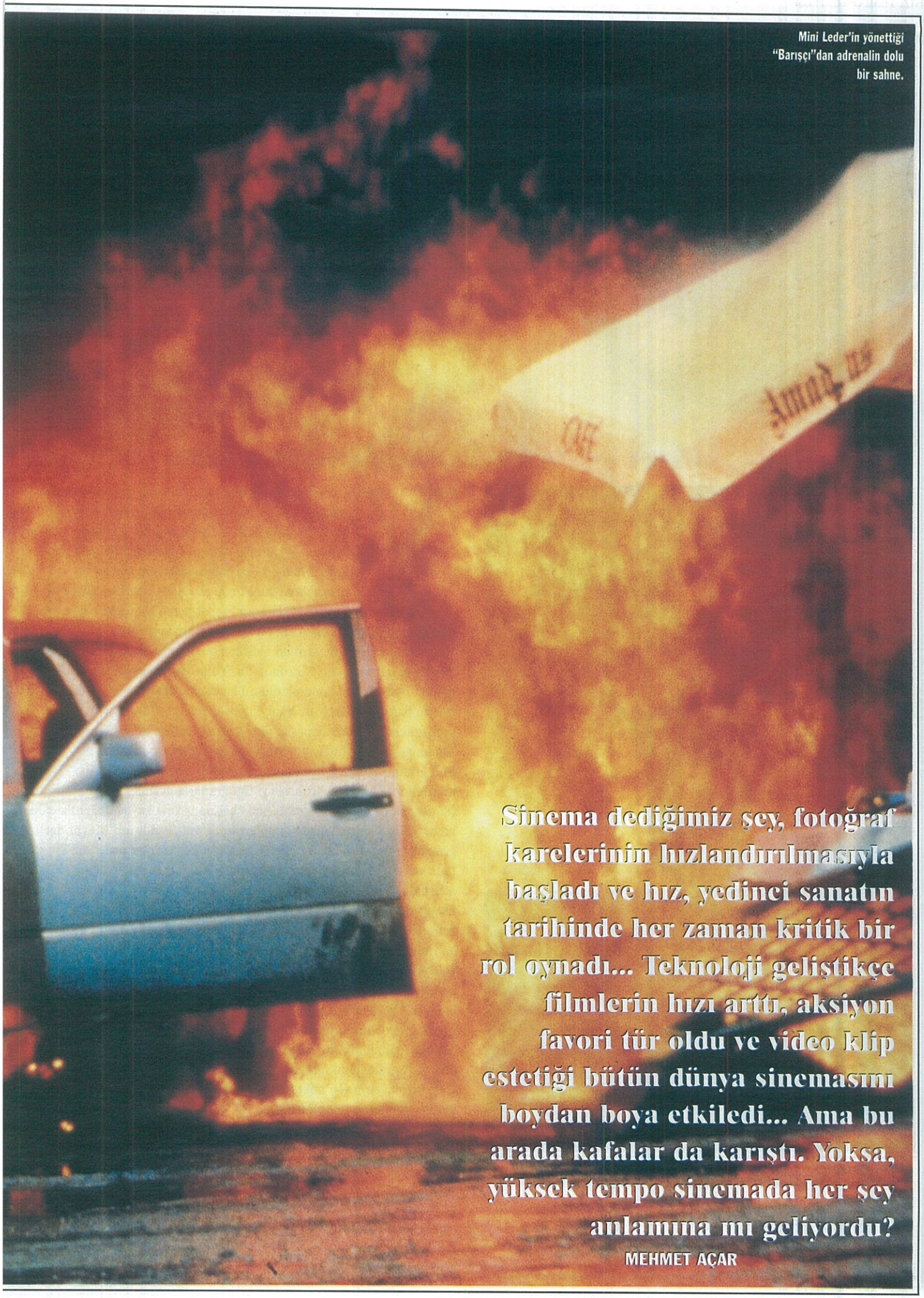

Mini Leder'in yönettiği "Barışçı"dan adrenalin dolu bir sahne.

Sinema dediğimiz şey, fotoğraf karelerinin hızlandırılmasıyla başladı ve hız, yedinci sanatın tarihinde her zaman kritik bir rol oynadı... Teknoloji geliştikçe filmlerin hızı arttı, aksiyon favori tür oldu ve video klip estetiği bütün dünya sinemasını boydan boya etkiledi... Ama bu arada kafalar da karıştı. Yoksa, yüksek tempo sinemada her şey anlamına mı geliyordu?

MEHMET AÇAR

"Kaçak" (The Fugitive) özellikle ilk bir saatinde sürat denemesi yapan bir filmdi.

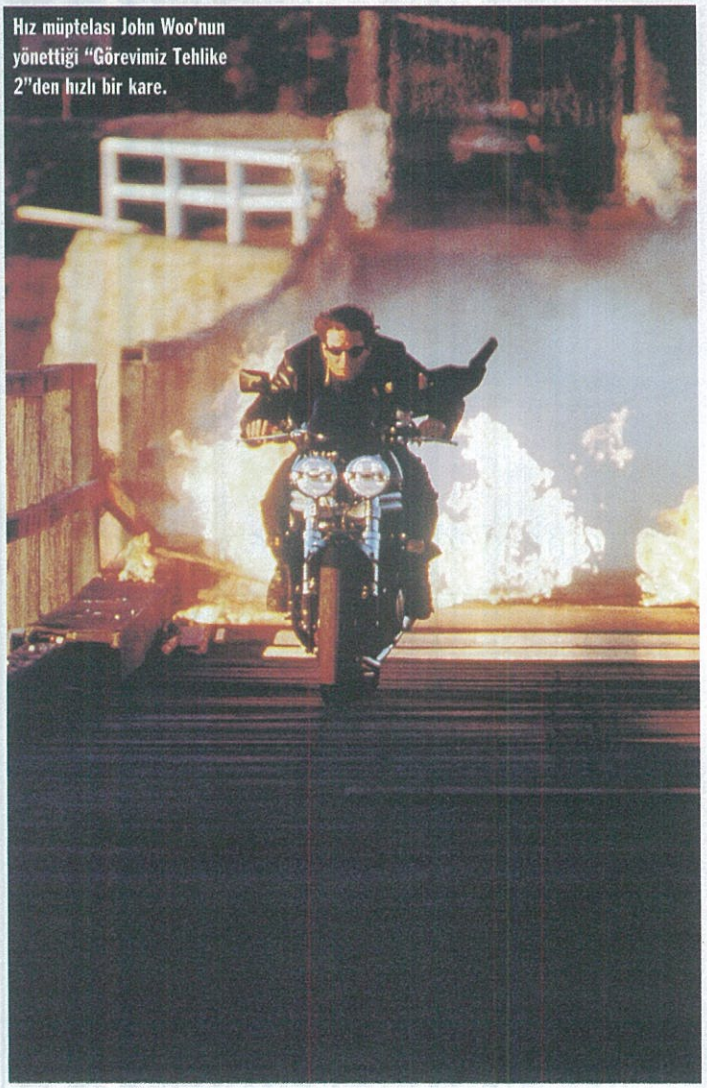

Hız müptelası John Woo'nun yönettiği "Görevimiz Tehlike 2"den hızlı bir kare.

1960'ların ortalarında yönetmenler filmlerin tempolarını giderek yükseltmeye başladılar.

Yıllar önce kırtasiyelerde küçük ama çok kalın resimli kitaplar satılırmış. Bu kitapların sayfaları belirli bir hızda çevrildiğinde içindeki resimler canlanır, harekete geçermiş. İlkokul eğitimini 70'li yıllarda alanlar hemen Fen Bilgisi kitabının sağ üst köşesindeki küçük çöp adamları hatırlayacaklardır. Kitabın sayfalarını başparmağınızla tutup sonra hızla aşağı bıraktığınızda çöp adam birden harekete geçerdi.

Çok sonraları, sinema tarihini okurken bu deneye "storoboski" dendiğini öğrenmiştim. "Strobos"un, Yunancadaki sözlük anlamı girdap, hortum gibi dönerek oluşan hareket... Sinemanın temelinde işte bu basit oyun yatıyor. Yani, hız ve hareket... 19. yüzyılda aynı prensipten yola çıkarak başka ilkel sinema aletleri de yapılmış. Thaumatropie, Faraday tekerleği ve zootropie...

Fotoğrafın keşfinden hemen sonra, "hareket eden resimler"in marifetlerini bilenler stroboski'yi fotoğraflarla uygulamaya çalışmışlar. İlk deneyler 19. yüzyılın ortalarında başlamış ama kayda değer ilk ciddi başarı olarak sinema tarihi kitapları California'lı Edward Muybridge'i gösteriyor. Kendisi hiç üşenmemiş, atların koştuğu bir piste tam 20 tane karanlık oda inşa etmiş ve sonuçta ilkel bir teknikle de olsa atların nasıl koştuğunu göstermeyi becerebilmiş.

Deneylerin ardı arkası kesilmemiş, 1876'da Fransız gökbilimci Pierre Jules-Cesar Janssen 1876'da bir "fotoğraf revolveri", birkaç yıl sonra da Fransız fizikçi Etienne Marey "fotoğraf tüfeği" gibi adı kulağa garip gelen icatlarla fotoğraflara hız kazandırma çalışmalarına devam etmişler... Daha sonra devreye mucitlerin şahı Edison girmiş ve muavini Dickson ile birlikte filmlerin belirli bir hızda yürütülebilmesi için bugün de hala kullanılan kenarları perforeli 35mm filmi icat etmiş. Sonrası malum hikaye. Bütün bu deneylerin stroboski'den çok daha öte bir şey olduğunu farkeden Lumiere kardeşler Paris'teki Grand Cafe'de mevzuya son noktayı koyarken, icatlarına isim takmayı da ihmal etmemişler: Sinematograf.

Sözün özü, basit bir göz yanılsamasıdır sinema... Lumiere biraderler bir saniyede ışığın önünden 16 fotoğraf karesi geçtiğinde gerçek hayata yakın bir görüntü elde ettiklerini keşfettiklerinde, yüzyıla damgasını vuracak sanatı keşfettiklerini henüz bilmiyorlardı. Ama iş ciddileşince, bu hız saniyede 24 kareye çıkartıldı. Televizyon yayıncıları ise 25'te karar kıldı. Türkçeye ağır çekim diye geçen slow motion tekniğinde ise saniyede 50 ile 120 fotoğraf karesi çeker film kamerası... Kameranın motorunun dönüş hızı arttıkça hareketler yavaşlar, düştükçe hızlanır...

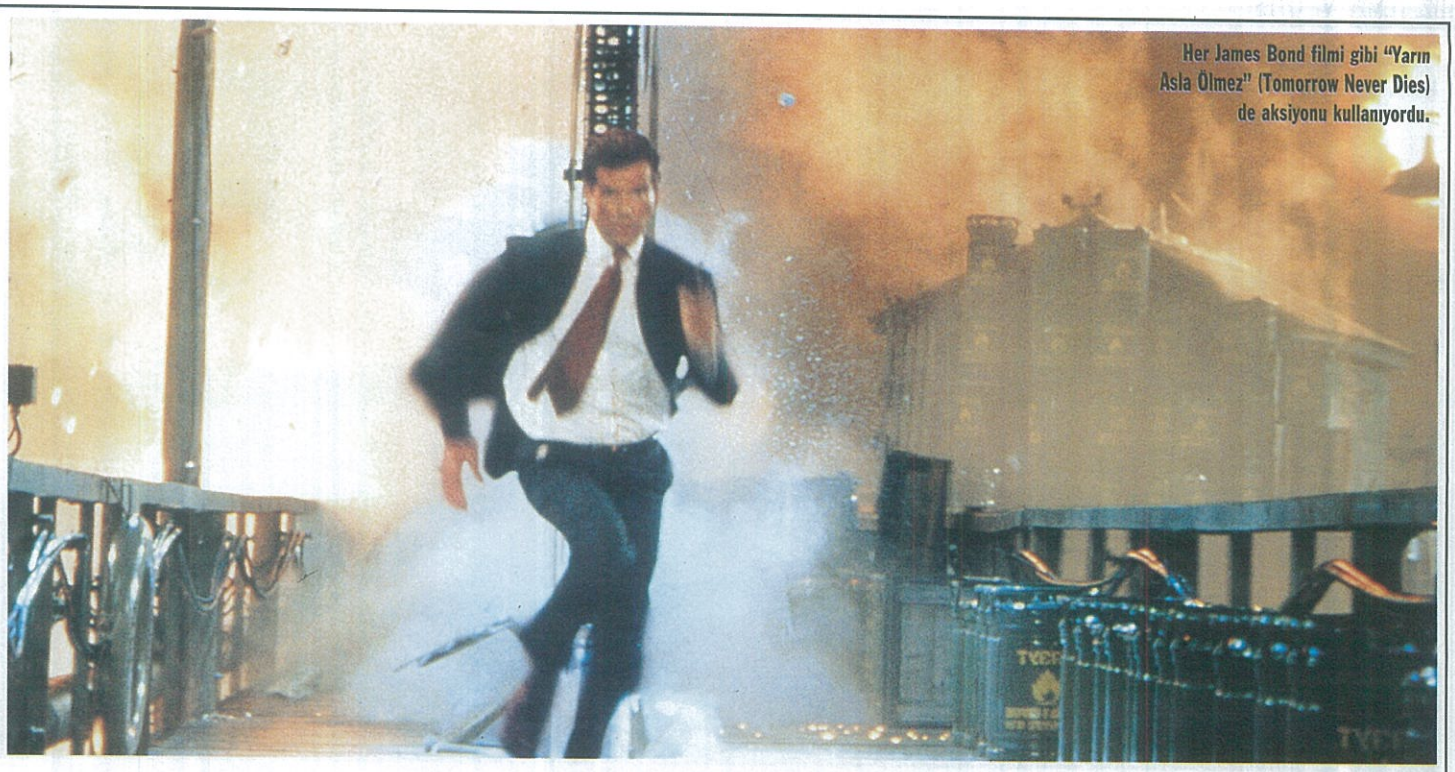

Her James Bond filmi gibi "Yarın Asla Ölmez" (Tomorrow Never Dies) de aksiyonu kullanıyordu.

Hızla sinema arasındaki ilişki sadece bunlarla kalsa iyi, o zaman pek bir mesele yok; yazıya bir nokta koyup bitirebiliriz... Ama resim, müzik, edebiyat gibi yaşlı, ağırbaşlı sanatların yanında henüz tıfıl bir fırlamadan başka bir şey olmayan sinema sanatının gelişiminde hız, hep kritik bir rol oynadı.
Sinemaya ilk yıllarında "basit bir halk eğlencesi", "tiyatro sahnesine uzatılan bir dürbün" gibi yakıştırmalar yapılmıştı. Onun 20. yüzyılın sanatı olabileceği fikri o zamanlar çok ama çok az insanın aklından geçiyordu. Ama oldu... Çünkü kameranın ardındaki yönetmenler peşpeşe teknik ve estetik keşifler yaptılar. Yakın plan keşfedildi sözgelimi, sonra da kurgu... Eiseinstein adlı sinema dahisi, "Potemkin Zırhlısı"nda değişik açılardan çekilmiş kısa planları o ünlü merdiven sahnesinde giderek artan yüksek bir hızda kurguladı ve sinemanın bir kurgu sanatı olduğu gerçeğini savundu. Artık bir zamanlar dakikalarca süren çekimler kısaltılıyordu. Tempo ve hız gelmişti sinemaya... Kameranın sabit durması da gerekmiyordu, o da bal gibi hareket edebilirdi. Şüphesiz kamera yerine takılan objektif de hareket edebilir, nesnelere yaklaşıp uzaklaşabilirdi, buna da zoom denecekti...
60'ların ortalarında dünyanın dört bir tarafında kameranın ardına geçen yönetmenler filmlerin tempolarını giderek yükseltmeye başladılar. Kamera oradan oraya koşturuyor, yüksek hızda zoomlar yapılıyor, planların süresi giderek kısalıyordu... Ama bunun tam aksi bir istikamette giden yönetmenler de vardı. Onlar sinemada giderek artan bu yüksek hızı reddediyorlar, zoom'lardan, süratli kamera hareketlerinden ve seri kısa planlardan uzak bir sinema yapıyorlardı. Sinemacıların önüne 60'ların sonunda daha keskin bir biçimde çıkan bu yol ayrımını Fransız sinema eleştirmeni Andre Bazin 50'li yıllarda keşfetmiş ve tavrını "Cinema Verite" (Gerçek Sinema) adını verdiği bir kuramda açıklamıştı. Ona göre kısa planların getirdiği hızlı tempo gerçekliği zedeliyor,

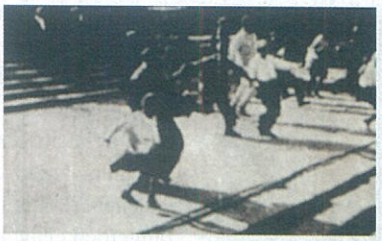

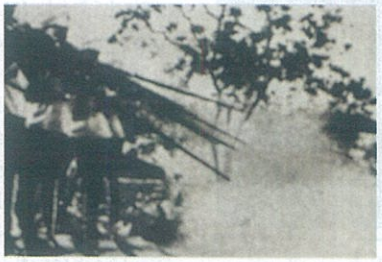

Sovyet yönetmen Sergey Eiseinstein "Potemkin Zırhlısı"nda Odessa merdivenleri sahnesinde kısa planları birbirine belirli bir ritm duygusu içinde bağlar. Her plan bir hareketi gösterdiğinden film merdiven sahnesinde iyice süratlenir.

planların süresi kısaldıkça sinema gerçekliğe yakınlaşacağına daha da uzaklaşıyordu...
70'li yıllarda İngiliz yönetmen Ken Russell "Tommy"de dur durak bilmeyen hızlı bir tempoda imajları peş peşe sıralarken, Yunan yönetmen Theo Angelopoulos "Kumpanya"da plan uzunluklarını yarım saate çıkarıyordu. Bir yanda plan uzunluğunu saniyelere indiren bir anlayış, öte yanda 5 saatlik bir filmi 15-20 planla çekmeyi tercih eden bir başka anlayış... Bu iki uç noktanın arasında da diğer yönetmenler duruyordu. Sözgelimi bazı yönetmenler hızlı zoom'u kesinlikle kullanmıyor, hatta bazıları zoom objektifi kutusundan bile çıkarmıyordu. Kimisi kamerayı çılgın bir tempoyla hareket ettirirken, Japon yönetmen Ozu kamerasını bir santim bile olsun yerinden oynatmıyordu. Tarkovski, Antonioni gibi yönetmenler filmlerini hız kavramından tümüyle muaf tutmaya, seyircinin dikkatini planın içinde akıp giden zamanın gerilimine çekmeye çalışıyorlardı...
Ama sinema diyince dünya üzerindeki milyonlarca seyircinin aklına gelen popüler Amerikan sinemasının genel eğilimi bu uç noktalardan uzaktı. Ta ki 80'ler gelip çatana kadar...
80'lerde popüler Amerikan sinemasının filmleri "hız"landı. Hem de ne hızlanmak... Reklamcılıktan gelen Alan Parker, Ridley Scott gibi İngiliz yönetmenler Hollywood stüdyolarında A tipi büyük prodüksiyon filmlerine el atmaya başlamışlardı ve onlar, sinemada görüntülerin yüksek hızını seven genç bir seyirci kuşağının yetiştiğini çok iyi biliyorlardı... Gerektiğinde otuz saniyelik bir reklam filmini 100 ayrı plana bölebilen, tek bir saniyenin içine üç dört plan sığdırmayı becerebilen bu yönetmenler, sinemayı nasıl hızlandırabileceklerini teknik ve estetik olarak çok iyi kavramışlardı. Mesela "Yıldız Savaşları"nın Hollywood'un tarihini değiştiren büyük başarısının altında yatan faktörlerden birinin hızlı tempo olduğunu da farkediyorlardı. Hızlı tempo popüler sinemada çok daha önceleri keşfedilmiş ama "deneysel" olmaktan

"Aziz"den (The Saint) bir kaçma kovalamaca sahnesi.

"Nehir" filminde hareketin doruğa çıktığı anlardan biri...

Hızlı tempolu filmlerde de bir sürü durağan eylem gösterilir. Asıl önemli olan, gerilimdir.

öteye gidememişti. Sözgelimi Hitchcock "Sapık"taki ünlü banyo sahnesini 70'i aşkın kısa planla çekmiş, Orson Welles ise kamera hareketlerini hızlandırmıştı.

Ne var ki, hızı popülerleştirme konusunda öncü olma misyonunu asıl üstlenen Alan Parker'dı. "Pink Floyd The Wall" ile videoklip estetiğini keşfeden Parker, aynı estetiği "Birdy", "Angel Heart" gibi konulu filmlerde de deneyerek hızlı kurguyla neler yapılabileceğini cümle aleme gösterdi. Parker'ın hızlı kurgusu 60'ların, 70'lerin peş peşe gelen kısa planlarından çok farklıydı. Planları ses ve görüntü üstüne ince bir işçilik yaparak milimetrik ölçülerde birbirine ekliyor, aydınlatmayla, ses efektleriyle taş gibi sağlam bir kurgu koyuyordu ortaya. Ses ve görüntünün ritmi herşeydi artık. Parker, kendisinden önceki hızlı ama gevşek kurguyu iyice sağlamlaştırmış, ritm duygusunun önemini göstermişti.

Video klip çağı için herşey hazırdı. Müziğin bütün iniş çıkışlarıyla örtüşen, girintilerini çıkıntılarını görüntülerle senkronize eden TV reklamlarını seyrederek büyüyen genç kuşağın giderek artan algı kapasitesine "cuk" oturan bir sürat yakalamak artık mümkündü... Anne babalar çocuklarını ekran başına mıhlayan bu video kliplerde neler olup bittiğini anlayamazken onlar bu imge sağanaklarını büyük bir hayranlıkla izliyorlardı.

Bugün Amerikan popüler sinemasından gelen birçok filmde Parker'ın temellerini attığı sıkı örülmüş hızlı kurgu tekniği sıkça kullanılmaktadır. Ama artık bu teknik, daha çok gençlere ve çocuklara seslenen, resimli roman estetiğini yakalamaya çalışan "Blade" gibi filmlerde kullanılıyor. Başta Parker olmak üzere "baba" yönetmenlerin çoğu, iyi bir kurgu ve ses efekti teknolojisine sahip her ekibin rahatlıkla gerçekleştirebileceği bu sıradanlaşmış tekniği giderek daha az kullanıyorlar.

Şüphesiz, günümüz sinemasında hızlı tempoyu çok iyi kullanan yönetmenler de var. "Yüz Yüze" ve "Görevimiz Tehlike" filmleryle Türkiye sinemalarını fetheden John Woo mesela. Ya da Sight and Sound gibi entelektüel İngiliz sinema dergisinin önünde saygıyla eğildiği, "Tuhaf Günler"den (Strange Days) hatırlayacağınız Kathryn Bigelow... Her ikisi de hızlı tempo duygusunun diğer her tür öğeye baskın çıktığı aksiyon türünde çalışıyorlar ama öyle bir ritm ve imge yaratma yetenekleri var ki, gayet hızlı filmler çeken ama adı sanı duyulmayan birçok yönetmene oranla çok daha önemli bir yerde duruyorlar günümüz sinemasında. Hızlı temponun ustalarından bahsederken aksiyonun birkaç ustasından daha sözetmek gerekiyor: John Badham'dan, filminin ismini bile "Speed" (Hız) koyan Hollandalı Jan De Bont'tan, "Komplo Teorisi" adlı filminden hatırlayacağınız Richar Donner'dan ve özellikle de "Terminator 2" ve "True Lies"da seyirciyi hız duygusunun doruklarında gezindiren James Cameron'dan... Cameron filmlerini genelde 15-20 dakikalık kısa filmler gibi planlıyor. Her bölümü ağır ağır tırmandırıyor ve sonunda bir zirve noktasına ulaşıyor. Sonra tekrar sıfır noktasına dönüp yeni bir bölüm başlatıyor. Benzer bir tekniği Türk yönetmenlerden Oğuzhan Tercan da "Uzlaşma"da (1991) başarıyla kullanmıştı.

Dikkatli bakıldığında tüm bu yönetmenlerin senfoni besteleyen kompozitörlerle arasında bir benzerlik var. Biri belirli bir ritm ve melodi içinde notaları düzenliyor, diğeri ise belirli bir ritm ve hikaye içinde resimleri... Üstelik bir film yönetmeni müzik de kullanabiliyor. Hızlı tempo şüphesiz sadece aksiyon türüne özgü bir şey de değil. Liberal öfkesiyle ABD'nin yakın tarihi üzerine çektiği politik filmleriyle tanınan Oliver Stone da tam bir hız müptelası... Sadece planları kısa tutmuyor, kamerasına da çok hızlı hareketler yaptırıyor. En basit, en durağan diyalogları bile bedenin o anki en hareketli

organı olan dudakların yakın plan görüntüleriyle vermeyi deniyor. Stone, iflah olmaz bir hız ve hareket fetişisti... Alan Parker geleneğinin en sadık temsilcisi olmak bir yana, her filminde geliştirdiği hızlı kurgu teknikleriyle tek başına bir ekol olmaya doğru da ilerliyor.
Tam bu noktada Türk sinemasıyla ilgili son yıllarda yerli yersiz öne sürülen anlamsız bir tezden de sözetmek istiyorum. Bunu hepimiz biliriz, Türk filmlerinin başarısız olmasının nedeni sorulduğunda ilkokul çağındaki bir çocuk bile "ağır tempo" cevabını verebilir. Oysa ağır tempo estetik bir tercihtir, tıpkı hızlı tempo gibi... Dünya ve Türk sinemasının sorunu da hiçbir zaman tempo olmamıştır zaten. Yüksek hız ya da düşük hız olsun, asıl sorun filmin iç ritmini tutturabilmektir. Eğer yüksek hız, gişede daha büyük bir başarı getirseydi, Türk sineması hiçbir zaman batmaz, 70'lerde ve 80'lerde çekilen Cüneyt Arkın filmleri ya da genelde avantür çeken ve kurguculuktan geldiği için hızlı kurgulanmış kısa planlara bayılan Yılmaz Atadeniz'in filmleri hasılat rekorları kırabilirdi. Daha da somut bir örnek verelim isterseniz, 2.5 milyon seyirciye ulaşan "Eşkıya" genelde ağır tempolu bir filmdir. Kült film statüsüne ulaşan "Muhsin Bey" "Eşkıya"dan bile daha ağır tempolu bir filmdir. Ama her iki filmin de altında Türk sinemasında Ömer Kavur'la beraber en iyi ritm duygularından birine sahip bir yönetmenin, Yavuz Turgul'un imzası vardır.
Hazır söz açılmışken bir başka anlamsız tezi de çürütelim. Ne derler Türk filmleri için? "Adam yürüyor yürüyor bir türlü varamıyor." Oysa "Angel Heart"ta Alan Parker Mickey Rourke'u bol bol yürütmüştür. Hele korku filmlerinde, özellikle de Carpenter'ın "Halloween"inde eylem o kadar yavaşlatılmıştır ki artık kahramanların adımlarını takip ederiz... Yine popüler sinemadan bir başka örnek: "Primal Fear"de Richard Gere'in sokaklarda yürüdüğü, binalara girip çıktığı bir sürü plan vardır. Kısaca oyuncuların yürümesi, bir yerlere ulaşmasının gösterilmesi ağır tempo alameti değildir, hızlı tempolu filmlerde de bir sürü durağan eylem gösterilir. Gerilim duygusunu yakalarsanız, durağanlığın hiçbir sıkıcılığı kalmaz. Coppola'nın "Baba" filmlerinde de kasten ağır tempo kullanılır; eğer hesaplanırsa plan uzunluklarının çok fazla tutulduğu görülür. Keza Tarantino'da da planlar uzun, tempo zaman zaman çok ağırdır.
Kısaca sorun kesinlikle ağır tempo sorunu değil, asıl sorun filmin iç ritminde yatar... Eğer filminizin tıkır tıkır işleyen bir ritmi varsa, bu ritm -ağır ya da hızlı olsun- seyirciyi ekran başına mıhlar. Ayrıca çok hızlı bir ritme sahip bir film de insanı sıkabilir, bazen de ağır ritm büyüleyicidir. Ağır ritmi istikrarlı bir biçimde kullanan, filmlerini asla hızlandırmayan İtalyan yönetmen Michelangelo Antonioni birkaç yıl önceki Oscar töreninde Spielberg başta olmak üzere bütün Hollywood tarafından ayakta alkışlanmıştı, hatırlatalım. Ayrıca sinema tarihinin en iyi yönetmenlerinden biri olarak kabul edilen Tarkovski'nin ağır ritmi en uç seviyesine taşıdığını, durgun karenin içindeki gerilimi seyirciyi büyüleyen bir biçimde yakaladığını da unutmayalım...
Ne Türk sinemasının ne de dünyadaki herhangi bir ulusal sinemanın sorunu Hollywood'a oranla ağır tempolu filmler yapmaları değildir. Verdiğimiz örneklerden de anlaşılacağı gibi Hollywood da sık sık ağır tempoyu kullanır. Asıl sorun, yönetmenin ritm duygusudur. Kimi Oliver Stone gibi hız müptelasıdır, kimi de Tarkovski gibi yavaşlığı sever, kimisi de Spielberg gibi her ikisini de... Ama her üçünün de ortak bir özelliği vardır: perdede akıp giden resimlerin ritmini yakalamayı bilmeleri... Bu yeteneğe sahip olmayan bir yönetmen ister yüksek hızı ister düşük hızı denesin ritmi tutturamaz. Sinemada hız sadece estetik bir tercih, ritm ise herşeydir... ■

Jan De Bont "Hortum" (Twister) filminde de hız faktörünü kullanmıştı.

"Su Dünyası" (Waterworld) ağır tempolu bölümlerle aksiyonu dengeleyen bir filmdi.

1962 yapımı "Son Beste"de Zeki Müren ve Belgin Doruk.

Şarkıcı filmleri

Yeşilçam şarkıyı türküyü hep sevdi... Bir zamanlar neredeyse bütün filmler şarkıcıları anlatır, setler gazino sahnelerinde kurulur ve sinema yıldızları gazinolara, gazino yıldızları da sinemaya transfer olurdu. AGAH ÖZGÜÇ, müzik piyasası ile Yeşilçam arasındaki bu hareketli ilişkiyi Münir Nurettin'den Abuzer Kadayıf'a kadar uzanan geniş bir yelpazede özetliyor.

Önce "operet filmleri", sonra şarkıcıların oynadığı filmler, ardından şarkıcı tiplemelerini canlandıran "bağımsız oyuncu filmleri" ve türkücü ağırlıklı "arabesk türü filmler"... Bütün bunlar birbirini izleyerek tarihsel bir süreci oluşturur Türk sinemasında. Ancak, bu dönemler her ne kadar "müzik"le ilgili genel bir başlık altında toplansa da ayrıntıları açısından, her birini ayrı ayrı ele almak gerekiyor. Özellikle de operet filmleriyle bir döneme damgasını vurup sosyolojik tartışmalara yol açan "arabesk" filmleri... Bu nedenle operet filmlerini konunun tamamen dışında tutuyoruz. Ama "arabesk" filmlerin oyuncuları gerçek şarkıcılar olduğundan dışlamak mümkün değil. Arabesk dünyanın toplumsal boyutlarına inmesek de...

İLK ŞARKICI OYUNCUMUZ MÜNİR NURETTİN SELÇUK

Tarihçi yazar Ziya Şakir'in senaryosu üzerine kurulan "Allahın Cenneti" adlı film, konumuzun ilk örneğidir ve filmin başrolünü Feriha Tevfik'le paylaşan Münir Nurettin Selçuk da sinemamızın "ilk şarkıcı oyuncusu"dur. Yorumcu ve bestekar Selçuk, Muhsin Ertuğrul'un 1939 yılında yönettiği filmde bir gazino

şarkıcısını canlandırır. Şarkıcı Münir Boğaziçi'nde bir yalıda piyano ve şan dersleri verdiği zengin kızı Leyla'ya (Feriha Tevfik) sevdalanır. Bir deniz kazası sonucu zatürre hastalığına yakalanıp yataklara düşen Leyla'ya şarkılar söyleyerek onu iyileştirmeye çalışır. "Kalplerden Dudaklara Yüklenen Sesi Dinle", Leyla'sını "huzur"a ve sağlığına kavuşturan şarkılardan biridir. Daha sonraki yıllarda "Leyla-Münir" tiplemelerinin çeşitli benzerlerini ve giderek kötü örneklerini izleyeceğimiz "Allahın Cenneti", bu açıdan ilginç bir "başlangıç filmi" sayılır. Kaldı ki, Münir Nurettin Türk müziği tarihinin devrimci ve saygın bir sesidir, ama ardından kamera karşısına geçen birçok şarkıcı gibi oyunculuğu zayıftır.

Prof. Dr. Alim Şerif Onaran, çağının tanığı olarak bu gerçeği şu sözlerle vurgular: "Muhsin Ertuğrul'un giriştiği bu deney, Türkiye'ye gelen Arap filmlerinin dublaj edilmiş şarkılı versiyonlarının halk tarafından tutulmasından doğmuştur. Gerçekten o vakitler Türkiye'nin bir numaralı sesi Münir Nurettin'i filmde oynatmak düşüncesi, ticaret bakımından tutarlı bir düşünceydi. Nedir ki, Münir Nurettin sesinin güzelliğine rağmen yeteneği olmayan bir sanatçıydı."

Münir Nurettin 1941'de "Kahveci Güzeli"yle, 1944'te "Hasret"le oyunculuğunu sürdürecek, 1950'de ise "Üçüncü Selim'in Gözdesi"nde bu kez dönemin diğer ünlü sesi Perihan Altındağ ile başrolü paylaşacaktır. Nurettin, aşk uğruna zindanlara düşen bestekar Sadullah Ağa'yı, Altındağ da 3. Selim'in gözdesi Mihriban Sultan'ı oynar.

Münir Nurettin'in sesinden yararlanmak, dönemin yapımcıları için bir "umut kapısı" olmuştur. Örneğin "Seven Ne Yapmaz?"da "İsterim Bir Yüzün Tebessümünden" adlı şarkısıyla "misafir oyuncu" olarak görülür. Ayrıca Arap filmlerinin moda olduğu dönemde, Mısır filmlerinin Türkçe afişlerinde Münir Nurettin ismine sık sık rastlanır. 1945'te İstanbul sinemalarında vizyona giren ve Yusuf Vehbi ile Emine Rızık'ın başrollerini paylaştığı Mısır filmi "Doğru Yol" bunlardan biridir. Münir Nurettin'in Türkçe dublajı yapılan Mısır filmlerinde yalnızca sesi kullanılır. Şarkıları eşliğinde...

Türk sinemasının ilk şarkıcı kadın oyuncusu ise (Perihan Altındağ'dan önce 1940 yılında) Müzeyyen Senar'dır. "Nasrettin Hoca Düğünde" adlı filmde küçük bir rol oynar. Ama dönemin asıl ve sürekli başrol oyuncusu Suzan Yakar'dır. 1946'da "Harman Sonu" filmiyle başlayarak 1956 yılına dek 12 filmin başrolünü oynar. Yakar, şarkılı-sözlü filmlerin değil, "Sabahsız Geceler" ve "Günahsız Yavrular" gibi melodram türünün oyuncusudur. Ve oynadığı filmlerin tümünün yapımcılığını Halk Film şirketi sahibi kocası Fuat Rutkay üstlenmiştir.

Münir Nurettin Selçuk, "Seven Ne Yapmaz?"da.

Hamiyet Yüceses Kani Kıpçak'ın yazıp yönettiği "Ölünceye Kadar Seninim"de..."

Ajda Pekkan ve Nuri Sesigüzel, 1966 yapımı "Kara Tren"de...

Yeşilçam'da şarkıcı rolünü en çok oynayan yıldız Türkan Şoray'dır.

ZEKİ MÜREN'LE AÇILAN BİR YENİ DÖNEM

Türk müziği sanatçılarından Hamiyet Yüceses (Ölünceye Kadar Seninim), Şükran Özer (Caz Saz) ve Sabite Tur ile Safiye Ayla (Yıldızlar Revüsü) dönemin şarkılı-sözlü sahnelerde görünme modasını sürdürürken 1953'te "Zeki Müren olayı" patlar Türk sinemasında. Genç Müren, o yıllarda sesiyle, yorumuyla ön sıralardadır. Müzik alanında ilk aşamasını gerçekleştirip dikkat çekerken yapımcı ve oyuncu Cahide Sonku'nun teklifi sonucu Yeşilçam'a transfer olur. "Beklenen Şarkı", müzik dünyasının derinliklerine inemeyip, yüzeysel bir çizgide kalsa da tümüyle genç bir şarkıcı tiplemesi üzerine kurulan bir "ilk deneme" sayılır. Ama bu haliyle ve özellikle de genç Zeki Müren'in popülaritesi sayesinde gişe rekorları kırar "Beklenmeyen Şarkı".

Zeki Müren, daha sonraki yıllarda yapımcı-yönetmen Osman F. Seden'in denetiminde bir çizgi izleyerek "Son Beste", "Gurbet" ve "Kırık Plak" gibi şarkılı filmlerde oyun gücüyle değil de sesiyle sinemadaki varlığını sürdürür. 1953-71 yılları arası toplam 18 film çeviren Zeki Müren'in ardından bir dolu ses sanatçısı afişleri süsleyecektir.

Müren'den bir yıl önce "Bergama Sevdaları"nda oynayan Yaşar Güvenir, "Aşk Izdıraptır"daki Ayten Alpman ve "Ahretten Gelen Adam"da izlediğimiz Celal İnce de Batı müziğinin "şarkıcı oyuncular"dır. Batı müziği sanatçısı Ajda Pekkan bir yana konumuzu içeren filmlere asıl egemen olan Türk müziği şarkıcılarıdır. Ve bu moda başlagıcından günümüze dek aynı hızla sürmektedir.

Bu hızlı işleyiş içinde 1958'den başlayarak sırasıyla kimleri görmekteyiz ki? Saime Arcıman (Yavrum İçin), Adnan Pekak (Sokak Şarkıcısı), Adnan Şenses (Fakir Şarkıcı), Gönül Yazar (Taş Bebek), Sevim Çağlayan (Sevenler Ölmez), Nuri Sesigüzel (Fabrikanın Gülü), Yıldıray Çınar (Aman Dünya Ne Dar İmiş), Muzaffer Akgün (Ayşecik Boş Beşik), Safiye Filiz (Dağ Çiçeği), Yıldız Tezcan (Gönül Kuşu), Nesrin Sipahi (Kalbimdeki Serseri), Gönül Akkor (Biraz Kül Biraz Duman), Sevim Tuna (Yaratılan Kadın), Nigar Uluerer (Tatlı Günler), Emel Sayın (Eyvah), Selda Bağcan (Adaletin Bu Mu Dünya), Müşerref Tezcan (Baba), Neşe Karaböcek (Anneler ve Kızları), Mine Koşan (Dikiz Aynası), 1973'e kadar uzanan sürecin belli başlı Türk müziği sanatçılarıdır.

Değil bir sürecin, Türk sinema tarihinin en çok film çeken şarkıcı oyuncusu (36 film) Ajda Pekkan'sa, Türk müziği sanatçısı olarak Gönül Yazar da 30 sinema filmiyle listenin başında gelir. Yıldıray Çınar ve özellikle de türkücü Nuri Sesigüzel, Anadolu seyircisinin en çok tuttuğu şarkıcı oyunculardır. Sesigüzel de sinema yaşamı boyunca 27 filme imza atmıştır. Ancak tüm bu şarkıcıların oyunculukları elbette ki tartışılır. Kaldı ki şarkıcı oyun-

1966 yapımı "Halime'yi Samanlıkta Vurdular"da Ajda Pekkan ve Beklan Algan.

culların böyle bir dertleri de yoktur. Müzik dünyasındaki popülariteleri ve sesleri hep öndedir.

"ŞARKICI" TÜRKAN ŞORAY

"Şarkıcı filmleri" derken, gazino ve bar türü mekanları dışında öyküleri "sokak şarkıcıları" üzerine dayalı filmleri de atlamamak gerekir. Örneğin yaşamını sokaklarda şarkı söyleyerek kazanan sakat kızlar ya da fakir çocuklar gibi...

Şarkıcı filmlerin bir başka boyutunu, şarkıcı olmayıp da şarkıcıları canlandıran ve onların yaşamlarını sergileyen sinema oyuncuları oluşturur. Özellikle de kadın starlarımız arasında rol gereği sahneye çıkmayan, eline mikrofon almayan yok gibidir... "Üç Arkadaş"ta Muhterem Nur, "Satılık Kalp"te Belgin Doruk, "Yaralı Kuş"ta Hülya Koçyiğit, "Aşk Bu Değil"de Sema Özcan, "Dağlar Kızı Reyhan"da Filiz Akın, "Sevenler Ölmez"de Fatma Girik...

Ya Türkan Şoray?

Şoray'ı es geçmek mümkün mü? Türkan Şoray, Türk sinema tarihinin "uzatmalı şarkıcı"sıdır. Gerçekten "star oyuncular" arasında en çok şarkıcı olan Şoray'dır. Hatırladığımız kadarıyla "Çamaşırcı Güzeli"nde, "Ayrılsak da Beraberiz"de, "Tapılacak Kadın"da, "Dünyanın En Güzel Kadını"nda, "Aşk Mabudesi"nde, "Zulüm"de...

Şoray, şarkıcı filmlerinin, şarkıcılar dünyasının yaman bir "prototip"idir. İşin gerçeği sahneye çıkmak ona yakışır. Görüntü açısından sahneyi doldurabilecek bir yapısal özelliğe sahiptir. Bu özellikleri nedeniyledir ki, üzerine bir dolu şarkıcı senaryosu yazılmıştır. Ne var ki, şarkıcı rollerinde inandırıcı olamamış, bu tiplemelerde hep klişeleşmiştir. Ama, dönemin kadın starları arasında peşindeki gazinoların tuzağına düşmeyen ve sahneye çıkmayan "tek sinema oyuncusu" Türkan Şoray'dır.

ARABESK ALEMİNİN "ÜÇ BÜYÜKLERİ"

Bir yanda şarkıcı olmayan ama, "moda"nın etkisiyle şarkıcı rollerini üstlenen sinema

"Muhsin Bey"

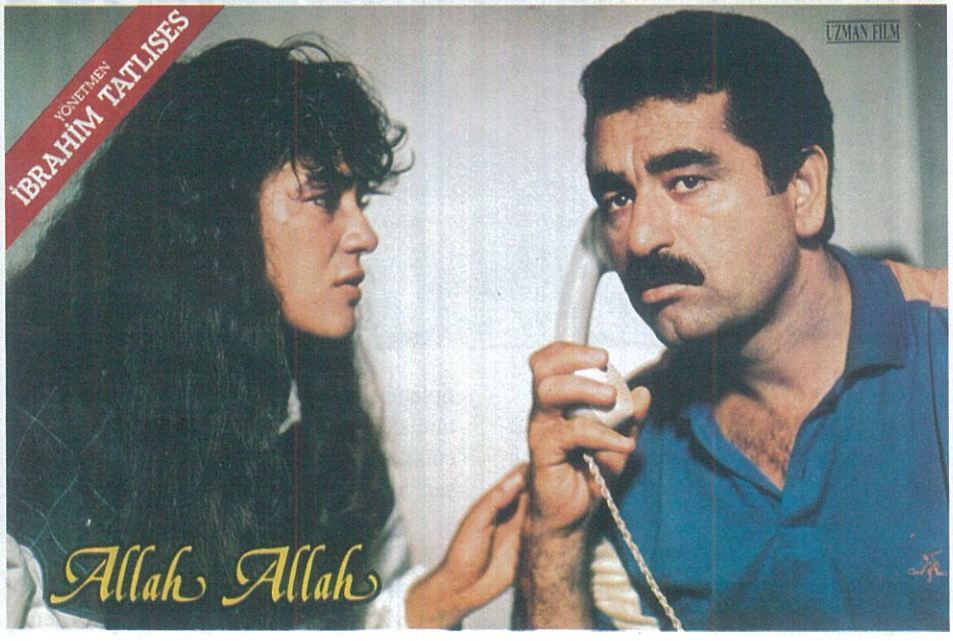

oyuncuları, diğer yanda oyuncu olmayan ama, "talep" üzerine sinemaya soyunan Batı ve Türk müziği sanatçıları ister istemez bir yarışın içindedirler sanki. Metin Ersoy, Ajda Pekkan, Erol Büyükburç, Gönül Turgut, Erkut Taçkın ve Berkant 60'lı yıllarda sinema oyunculuğunu deneyen şarkıcılarıdır. Ancak içlerinde sürekliliği koruyabilen yalnızca Ajda Pekkan'dır. Pekkan'ın gönlü aslında gerçek mesleği olan sahnededir. Sinemayı yürekten sevmez, yalnızca kullanır.

İlk kez 1971'de, Lütfi Ö. Akad'ın yönettiği "Bir Teselli Ver" adlı filmle kamera karşısına çıkan Orhan Gencebay, gişe açısından beklenen başarıyı yakalayamaz. Oysa filme adı verilen plağı satış rekorları kırmıştır. Gencebay asıl büyük çıkışlarını 1972'de "Sev Dedi Gözlerim", 1973'te "Ben Doğarken Ölmüşüm" ve 1975'te "Batsın Bu Dünya" adlı filmleriyle gerçekleştirecektir. Filmlerinin isimlerinden ve konularından da anlaşıldığı gibi, daha sonra "arabesk" adıyla tanımlanan bir sinema anlayışının temelleri de böylece atılmış oluyordu.

Aslına bakarsanız bu tür bir temellendirmenin, yani "gizli arabesk"in ilklerinden biri Nuri Sesigüzel'di. "Orhan Gencebay, Ferdi Tayfur, İbrahim Tatlıses üçlüsü"yle aralarında ne kadar söyleyiş ve biçim farkı olsa da... Üstelik, Sesigüzel'in ağırlığını koyduğu 1960'lı yıllarında "arabesk" diye bir tanımlama yoktu.

1977 ve 78, cinsel ağırlıklı, ama düzeysiz "seks komedileri"nin Türk sinemasına egemen olduğu yıllardı. İşte bu dönemde Gencebay'ın ardından Ferdi Tayfur, tüm Türkiye genelinde gişe rekorları kılan "Çeşme", İbrahim Tatlıses de "Ayağında Kundura" ve "Toprağın Oğlu Sabuha" ile devreye girince "şarkıcı oyuncular saltanatı" giderek doruklara tırmanıyordu. Örneğin "yılın en çok iş yapan 10 filmi" listelerinde Ferdi Tayfur, iki yıl peşpeşe "birinci sıra"ya oturuyordu. 1978'de "Son Sabah" ve 1979'da "Yuvasız Kuşlar"la...

Ün yapmış şarkıcıların "sinemaya geçiş modası" tüm hızıyla sürerken 1978 yılında kahramanları şarkıcı olan 19 film çevrilmişti. Pakize Suda, Füsun Önal, Ahmet Özhan, Nil Burak, Semiha Yankı, Serpil Barlas, Bedia Akartürk, Taner Şener, Recep Kaymak ve Sezen Aksu gibi isimler çeşitli müzik türlerinden gelip filmlerde oynamışlardı.1978'den başlayarak günümüze dek uzanan süreçte ise Hülya Süer'i, Yunus Bülbül'ü, Erol Evgin'i, Coşkun Sabah'ı, Mustafa Topaloğlu'nu, Dursun Salkım'ı, Huri Sapan'ı, Ayşe Tuna'yı, Bergen'i, Ayşe Mine'yi, Belkıs Akkale'yi, Yüksel Uzel'i, Mahsun Kırmızıgül'ü, Mustafa Sandal'ı, Yeşim Salkım'ı ve diğerlerini çeşitli filmlerde izleyecektik.

Genel olarak baktığımızda Türk sinema literatürüne "arabesk filmler" tanımıyla geçen dönemin "üç büyükler"i Orhan Gencebay, Ferdi Tayfur ve İbrahim Tatlıses'ti kuşkusuz.

Örneğin 1979 yılının "en çok iş yapan filmler" listesinde ilk sırayı 5 arabesk türü film almıştı. Dördünde Ferdi Tayfur, birinde ise Orhan Gencebay oynuyordu.

Daha sonraki yıllarda bu "üçlü"yü Küçük Emrah, Gökhan Güney, Küçük Ceylan, Bülent Ersoy ve Müslüm Gürses izledi. Arabesk şarkıcılarının içinde en çok film çeken İbrahim Tatlıses'le Gökhan Güney'di. 28'er filme imza atmışlardı. Tayfur'la Gencebay'ın film sayıları ise 26'yı geçmiyordu.

GERÇEKÇİ YAKLAŞIMLAR

Şarkıcı filmleri içinde gerçek yaşam öyküleri ve musiki çevreleri üzerine kurulmuş, bazı örnekler de görebiliriz. Ne var ki, yaşam öykülerini içeren filmler üç ya da beşi geçmez. İşte 1950'de Vedat Ar'ın yönettiği "Üçüncü Selim'in Gözdesi" bu ilk filmlerden biridir. Tarihsel bir dönemi yansıtan filmin temel kahramanlarından biri bestekar Sadullah Ağa'dır. 1961'de Aydın Arakon, "Özleyiş" adlı filmde ünlü tangoların gözleri görmeyen bestecisi Necip Celal'in öyküsünden yola çıkar. 1980'de Osman F. Seden'in başlayıp Melih Gülgen'in tamamladığı "Beddua"da Bülent Ersoy kendini oynar. 1994 yapımı "Aşk Ölümden Soğuktur", yaşam öyküleri üzerine kurulan filmlerin şimdilik sonuncusudur. Yönetmen Canan Gerede, temel öyküyü sevgilisinin kezzap atıp bir gözünü kör ettiği arabesk şarkıcısı Bergen'in üzerine kurmuştur. Bergen'in bu dramatik yaşam öyküsünü Bennu Gerede canlandırır.

Yazının sonuna doğru ilerlerken ister istemez 2 önemli soru takılıyor kafamıza. Biri, 1939'dan günümüze dek çekilen yüzlerce şarkı ağırlıklı film arasında, bu tiplemelerin çevresine ve arka bahçelerine gerçekçi bir bakış açısıyla yaklaşan, örnek gösterilebilecek bir filmimiz yok mu? Bu sorunun yanıtını almak için uzun uzun düşünmeye gerek var mı? Bu çevrelerin umutla umutsuzluğun atbaşı gittiği dünyasına insancıl yaklaşımla girebilme başarısını gösteren, arabesk yozlaşmayı, yükseliş ve düşüşleri, çıkar ilişkilerini nasıl yaşanıyorsa öyle anlatabilen bu konudaki tek incelikli filmimiz, galiba "Muhsin Bey". Evet, Yavuz Turgul'un 1986'da yönettiği, Şener Şen'le Uğur Yücel'in oynadığı "Muhsin Bey"den sözediyoruz...

Peki, öteden beri oyunculuğun "o"suyla ilgisi olmadığı iddia edilen "şarkıcı çıkışlı oyuncular"ın içinde bu yerleşik "iddia"yı çürütebilenlere bir kez de olsa rastlayamayacak mıyız? Melike Demirağ (Sürü) ve Hümeyra (Asiye Nasıl Kurtulur, 80. Adım) ilk aklımıza gelenler. İkisi de şarkıcı oyuncu, ama yetenekli...

Şimdi sırada Metin Akpınar var. Akpınar bir şarkıcı değil, tiyatro sanatçısı, ama arabesk türü bir şarkıcı tiplemesini oynuyor Tunç Başaran'ın "Abuzer Kadayıf"ında. ■

"Sızı"

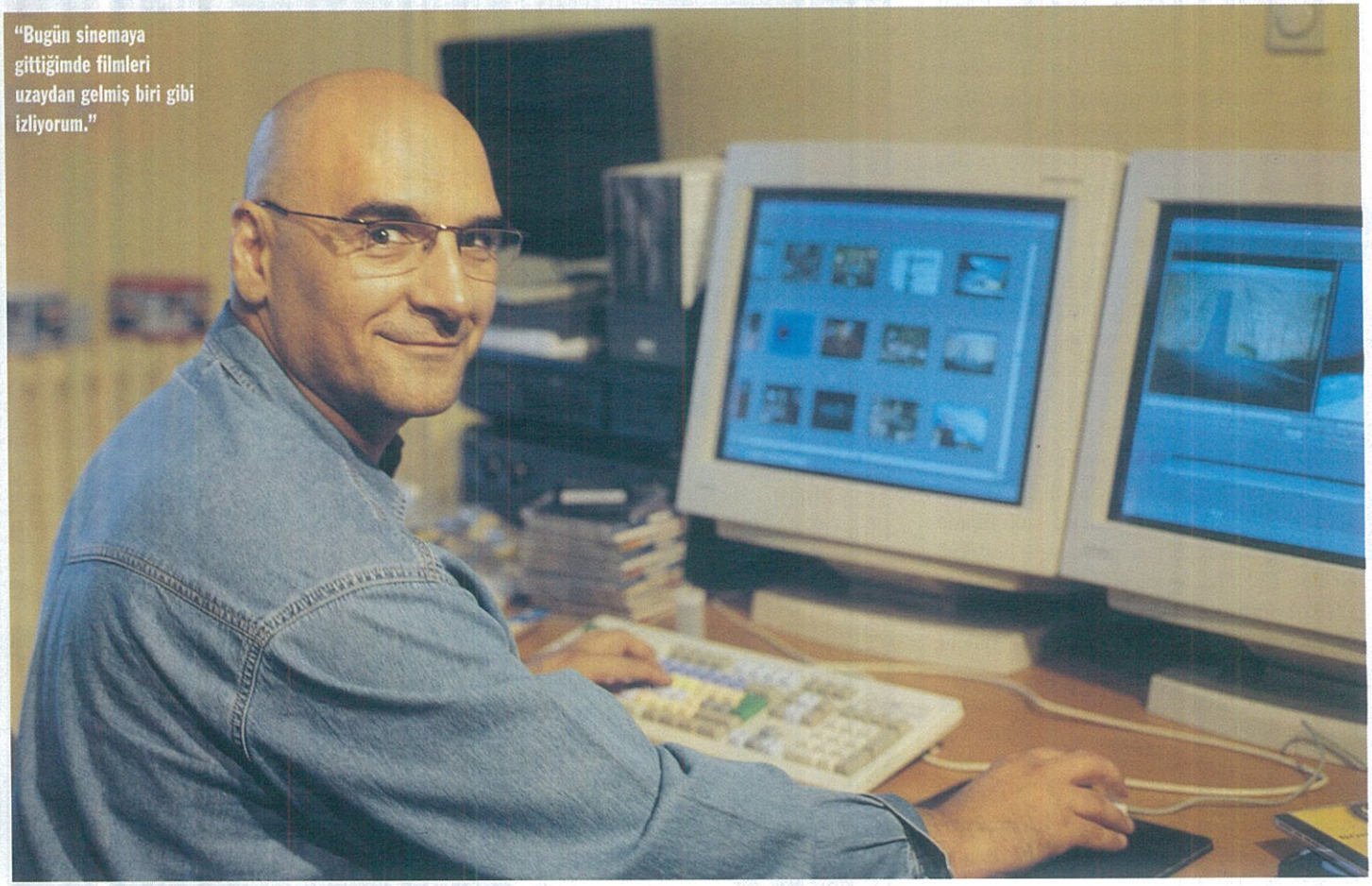
"Bugün sinemaya gittiğimde filmleri uzaydan gelmiş biri gibi izliyorum."

"Herşeyi kurgulayın"

Yaklaşık 7 yıldır Türkiye'de birçok sektörde kurguculuk yapan MUSTAFA PREŞEVA, Derviş Zaim'in "Filler ve Çimen"inden sonra Yılmaz Erdoğan ve Ömer Faruk Sorak'ın çektiği "Vizontele"nin de kurgusunu yapacak. Preşeva'yla kurguculuk mesleğinin artılarını, eksilerini konuştuk. **BURÇİN S. YALÇIN**

"Benim ilk olarak okuduğum okul mühendisliktir. Fakat aslında hep oyuncu olmak istiyordum. Baktım mühendislik yapamayacağım, Belgrad Film Akademisi'ne girdim. Orada branşlar bölümlere ayrılmıştır: oyunculuk, kurgu, senaryo gibi... Önce oyunculuğa başvuracaktım; fakat öğrendim ki oyunculuğa inanılmaz bir talep var. Kendime de pek güvenim yoktu. Dolayısıyla oyunculuk bölümüne başvurmaktan vazgeçtim. Kurgu bölümüne girmeye karar verdim. Oraya başvuran 250 aday vardı. Üstelik sadece 5 kişi alınacakmış. Sonuçta, kurgu üzerine üniversite eğitimi almaya başladım orada ben. Okulda okurken etrafımdaki arkadaşlarımdan her türlü filmi bana vermelerini istiyordum. Elime geçen herşeyi kurgulamak istiyordum. Tabii, hepsinden iyi şeyler çıkmıyordu. Bazı arkadaşlarım mahvettiğimi falan söylüyordu. Bazen de iyi işler çıkıyordu. Yani ilk kurgu tecrübelerimi öğrenciyken edindim. Öğrenci filmlerinin çoğunun kurgusunu ben yapıyordum. Daha sonra ilk uzun metrajlı film çalışmalarımı gerçekleştirdim. O zamanlar Sovyetler Birliği, Çekoslovakya, Yugoslavya gibi sosyalist ülkelerde devlete bağlı olarak çalışan film yapımcıları vardı. O yapımcılardan bazılarının görevli olduğu Yugoslav filmlerinde kurguculuk yaptım. Ama sonra Yugoslavya'da savaş başladı. O ortamda daha fazla devam edemeyeceğimi farkettim.

TÜRKİYE'YE GELİŞ

Esas gitmek istediğim yer ise İtalya'ydı. O zamanlar kardeşim Türkiye'deydi. Yanımda bir miktar para ve bir de çantayla ben Türkiye'ye geldim. Amacım 15 gün kalıp İtalya'ya geçmekti. Burada akrabalarımızın yanında kaldım bir süre. Sonra Bursa Flash TV'nin bir dizi için kurgucu aradığını öğrendim. Bursa'da o işe girdim; fakat hiç Türkçe bilmiyordum. Yönetmen de Türk sinemasının eski usta yönetmenlerinden Nejat Saydam'dı. Yönetmenle anlaşmak biraz zor oldu. Ben Türkçe bilmediğim, o da İngilizce bilmediği için daha ziyade pandomim usulüyle anlaşıyorduk. İşte 'Nereden keseyim? Şuradan mı?' şeklinde hallettik. Ama tabii dizi çalışmaları çok

tempolu oluyor. Ben gece 10'da otururdum, sabah 9'da bir bölümün kurgusunu bitirir, teslim ederdim. Şimdi şaşırıyorum tabii, o zamanlar nasıl böyle bir tempoyla çalıştığıma. Sonra İstanbul'da adımın duyulduğunu farkettim. Yine bir dizi için istediler beni. Zaten çalışmadığım sektör kalmamıştır benim: dizi, reklam, klip... Hatta Show TV'nin çektiği bir soft porno dizinin bile kurgusunu yaptım. Sonra gösterilmedi galiba her nedense. Pek çok dizide çalıştım.

REKLAMA GEÇİŞ

Eray Özbal vardır, Türk sinemasının eski tecavüzcülerinden. Reklam filmlerinde yapımcılık yapıyordu. Onun vasıtasıyla reklam filmleri 'kesmeye' başladım. O arada Derviş (Zaim) "Tabutta Rövaşata" adında bir film çekiyordu. Anlaştık, filmin kurgusunu ben yaptım. O film bence çok önemli. Yanlış bilmiyorsam, 25'e yakın ödül aldı galiba. O zamanlar Türk sinemasında piyasa durgun gidiyordu. O film birçok kişiye bazı şeyleri gösterdi. Geçen sene de Mustafa Altıoklar'ın 'Asansör' filmini kurguladım. Çok şanssız bir filmdir o. Çünkü filmin son 15 dakikası kurgulanıncaya kadar herkes filmden memnundu. Hatta, Mustafa o kadar sevmişti ki herkese izletiyordu. Mustafa (Uğurlu) ile Arzu (Yanardağ) da melek gibiydiler. Çok uyumluydular. Zaten sinemada oyunculuğun çok önemli olduğunu düşünürüm. Seyirci herşeyi affeder: kötü ışığı, kötü kamerayı, kötü kurguyu... Fakat kötü oyunculuğu kesinlikle affetmez. Ama yaşanan bir dizi şanssızlık sonucunda 'Asansör'ün son 15 dakikası pek de iyi olmadı.

YÖNETMENLE ÇALIŞMALAR

"Yönetmen bana önce senaryoyu verir. Ben senaryoyu okurum. Sahneleri öncelikle kafamda 'kurarım'. Kurgulamam da kurarım. Bir filmin kurgu süresi 4-6 hafta sürer. Bu süreç boyunca yönetmenin her istediğini uygulamaya çalışırım. Ama bir de şu var: ben de bu işi biliyorum. Yönetmene bir konuda fikrimi söylersem ve o da 'Hayır, öyle değil, böyle yapalım' derse mutlaka bunun sebebini isterim. 'Neden?' derim. Başka türlü çalışamam.

"Batıda kurgucular işlerini çok iyi biliyorlar. Tam bir uzmanlaşma var. Film kurgusunu yapan adam var. Ses kurgusuyla ilgilenen Supervising sound editor var. Sound designer (ses tasarımcısı) var. Türkiye'de 2000'li yıllara geldiğimizde sesli çekimler daha yeni başlamış. Bugün bizde ses kurgusunu hâlâ zaman zaman kurgucu yapar. Batı'da bir de şöyle bir uygulama var: orada eğer bir filmin yönetmeni kiralık ise final cut'ta (son kurgu) yapımcı bulunur. Son söz yapımcıda olur yani. Hatta yönetmen alınmaz bile kurgu odasına. Çünkü orada yapımcının ağırlığı fazla. Auteur sineması yok pek orada. Ama bu Spielberg gibi büyük isimler için geçerli değil. Onun üzerinde bir yapımcı tabii ki olamaz.

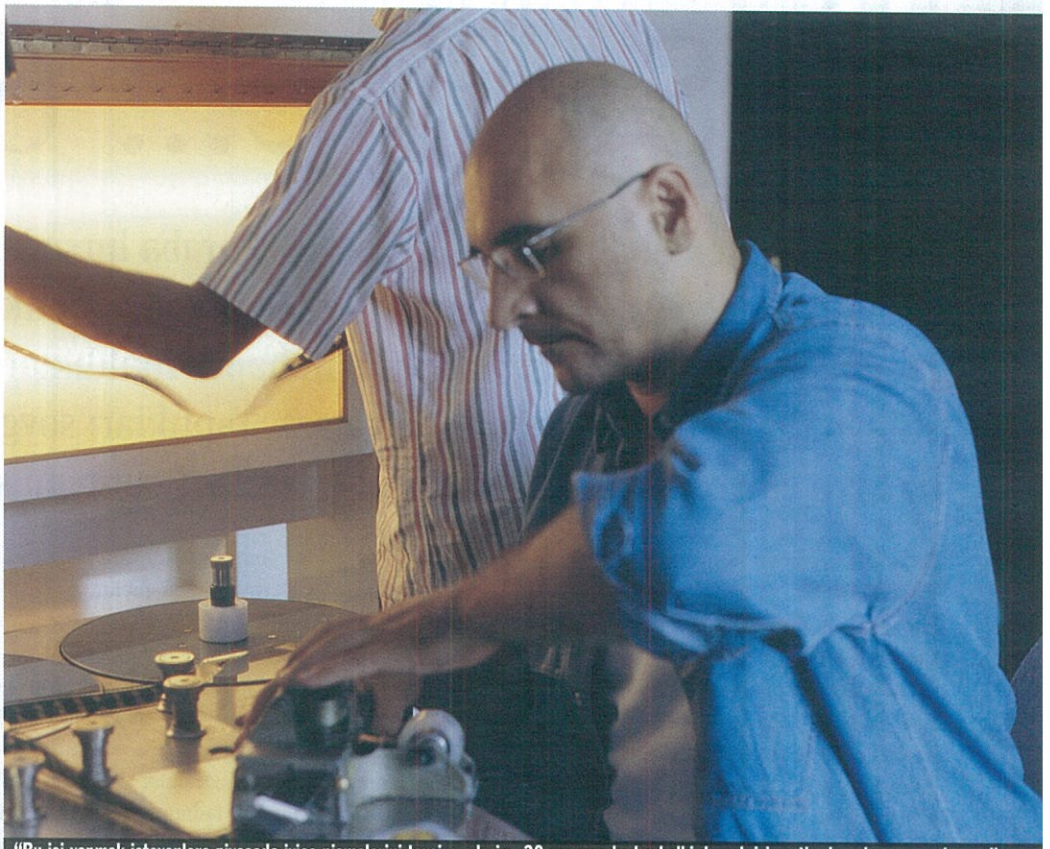

"Bu işi yapmak isteyenlere piyasada iyice pişmelerini tavsiye ederim. 30 yaşınıza kadar belki de çok iyi şartlarda çalışamayacaksınız."

SEVDİĞİ KURGUCULAR

Batı'da takip ettiğim birçok kurgucu var. Biliyorsunuz Eiseinstein var, propaganda filmleri yapardı. Elbette takdir edilecek birisi. Fakat bence sinemanın en büyük kurgu ustalarından birisi Dziga Vertov'dur. Örneğin onun 'Kinoglaz' diye bir filmi vardır. Kurgusu o kadar mükemmeldir ki o filmden tek bir kareyi bile çıkarttığınızda yapısı bozulur. Bir de Martin Scorsese'nin çalıştığı kurgucu Thelma Schoonmaker var. Galiba bugün pek çok kurgucu da onu örnek alıyor. Gerçekten mükemmel işleri var. Gerçi hepsi iyidir; fakat özellikle 'After Hours'daki çalışması gerçekten çok ustaca bir çalışmadır. Sonra Spielberg'in sürekli beraber çalıştığı bir kurgucu var. Neydi adı? (Michael Kahn'ı hatırlamaya çalışıyor) Neyse o da gerçekten iyi.

"Günümüzde biz artık AVID'de yapıyoruz kurguyu. Çok avantajlı bir sistem AVID. Bir kere tek tuşla istediğiniz çekimi karşınıza getiriyorsunuz. Dezavantajı da var tabii. Sonuçta bilgisayar disc'inin alabileceği miktar belli. O miktar ne kadar çok olursa olsun görüntülerin çözünürlüğü tam iyi olmaz. Pixel meselesi bu. O yüzden, bu da örneğin yakın planlarda sorun yaratır. Mesela, oyuncunun yüz hatları tam olarak net olmaz. Bu yüzden, oyuncunun yüzünün kötü çıkması ihtimali vardır.

KURGUYU DEĞİL FİLMİ SEYREDİYOR

"Bugün ben sinemaya -yani kendi filmlerimi izlemek dışında- gittiğimde filmleri uzaydan gelmiş bir insan gibi izlemeye çalışıyorum. Yani filmin akışına kendimi bırakıyorum. Tabii film kötüyse ister istemez söylemeye başlıyorsun 'Ya, adam kötü kurgulamış' diye. Ama bence iyi film seyirciyi içine çekendir.

Elektrik süpürgesi gibi olmalıdır film. İyi müzik de mesela farketmeden dinlediğin müziktir. Ama dediğim gibi, film kötüyse zaten ister istemez analiz etmeye başlarsın kötü yönlerini de. Öğrencilikte gördüğümüz herşeyi analiz ederdik. 'Adam kesme yaptı', 'Şöyle yaptı, böyle yaptı' derdik. Ama artık daha ziyade filmin içine dalıyorum ben. Pek takip etmiyorum kurguyu.

"Bu işi yapmak isteyenlere şunu tavsiye ederim: öncelikle piyasada iyice bir pişin. Ağlayın, sızlanın. 30 yaşınıza kadar belki de çok iyi şartlarda çalışamayacaksınız. Bu arada, etraftan elinize geçen her filmi kurgulayın. Okul bu işi öğrenmek için iyi bir yer olabilir. Fakat ben okulun ille de gerekli olduğunu düşünmüyorum. Okul elbette öğrenme sürecini kısaltır, çok şey öğretir. Ama piyasada öyle adamlar tanıdım ki yıllarca kendisini geliştirerek, işlerini mükemmel yapmaya başlamışlar. Kesinlikle vazgeçmemek gerek. Bir tavsiyem de akıllı ve mantıklı adamlarla çalışmanız. Bazı şeyleri sırf iyi para veriyorlar diye yapmayın." ■

60 Saniye... 60 Ay...

Filmimizin temel dinamiği şu: Çok usta araba hırsızları araba çalacaklar. Tabii ki finalde yakalanmalarını arzu etmiyoruz, çünkü bu bir gişe filmi (Seyircinin hayran kaldığı adamların hapse tıkıldıklarını göstermek büyük stüdyo filmlerinin hedeflerine uymaz). Yaptıkları soygunun çok büyük olmasını da arzu ediyoruz çünkü gişe filmi seyircileri görkemi severler. TAMER BARAN

Bir araba 60 saniyede çalınabiliyor ise, bir dakikada her tür arabayı kolayca çalabilen kişilerden kurulu bir ekibin macerasını işleyecek bir A sınıfı stüdyo filminin senaryosu ne kadar zamanda yazılabilir?

Elde hazır bir film, değiştirilecek bir senaryo ya da üzerinde uzun zaman harcanmış, tasarlanmış bir öykü yoksa... Yani herşeye sıfırdan başlanacaksa...

Senaristin ustalığına göre 60 gün ile 60 ay arasında değişen sürede...

Popüler sinema ürünlerini de incelemenin genç senaristlerin içinde bulundukları öğrenim sürecine ciddi katkıda bulunabileceğini daha önce konuşmuş, giriş, gelişme ve sonuç bölümleri şablonlarla belirlenen bir senaryoda seyirciyi sürükleyebilecek yenilik ve sürprizler yapabilmenin kolay olmadığını, bu tür çalışmaların küçümsenmemesi gerektiğini belirlemiştik. Bu noktayı daha iyi açabilmek için elimizde kusursuz bir örnek var; "Gone In 60 Seconds-60 Saniye"nin öyküsünü inceleyerek çağdaş gişe filmlerinin hangi şablonlar üzerine, nasıl kurulduğunu görebiliriz. Bakalım "Things To Do In Denver When You're Dead-Karışık İlişkiler"in senaryosuyla beğeni kazanan Scott Rosenberg "60 Saniye"nin öyküsüne nasıl çalışmış, daha önceki yazılarda konuştuğumuz "dramatik derinlik", "bakış açısı" gibi teknikleri nasıl kullanmış, hangi tercihleri hangi nedenlerle yapmış ve acaba neden vasatın üzerine çıkamamış?

"60 Saniye", aynı isimli 74 tarihli filmin yeniden çevrimi, dolayısıyla Rosenberg'in elinde günümüze adapte edilmesi ve -yapımcı ile yönetmenin arzuları doğrultusunda- kimi değişiklikler yapılması gereken bir senaryo vardı. O filmi izleme olanağımız olmadığı için orijinal senaryoyu bir yana bırakıp çalışmasının başlangıcında senaristin elinde hangi malzemenin bulunduğuna bakalım.

Filmimizin dinamiği şu: Çok usta araba hırsızları araba çalacaklar. Tabii ki finalde yakalanmalarını arzu etmiyoruz, çünkü bu bir gişe filmi (Seyircinin hayran kaldığı adamların hapse tıkıldıklarını göstermek büyük stüdyo filmlerinin hedeflerine uymaz). Yaptıkları soygunun çok büyük olmasını da arzu ediyoruz çünkü gişe filmi seyircileri görkemi severler. Hem 2000 yılında iki arabanın çalınmasını anlatan bir blockbuster'ı (gişe filmi) kim izler ki?

Soygun çok büyük olacağına göre polisin de öyküde yeri olmalı, bu kadar büyük bir soygunu güvenlik birimlerinin duymaması seyirciye inandırıcı gelmez, gelirse de moralleri bozulur, kendilerine bunu yapan bir filmi bağırlarına basamazlar (A sınıfı bir stüdyo filminden son beklenecek şey, seyircisini, yani milyonlarca ortalama Amerikalıyı sistemin aksaklıklarına karşı uyarması ya da ajite etmesidir).

Dolayısıyla öyküde hırsızlar, arabalar ve polisler var. Bu tür bir öyküyü polisler tarafından anlatmayı hiçbir akıllı senarist yeğlemez çünkü daha az ilginç olur. Stüdyo yetkilileri genel seyirci psikolojisini iyi bilirler, çoğumuzun elde edemediği ve bu yüzden imrendiğimiz varsayılan dünya güzeli arabaları çalanlardan yana oluruz, onları yakalayanlardan değil. Ayrıca çalışma biçimlerini çok gördüğümüz polisler yerine üst düzey yetkinlikte araba hırsızlarının dünyalarına girmek, onları tanımak daha çok ilgimizi çeker. Her tür arabayı 60 saniye içinde nasıl çalabildikleri de merakımızı kurcalar, bunu görmek isteriz.

Öyküsünün ana hattını kurmadan önce kimi buluşlar yapmak durumunda olan senaristimiz, bir dönemini hikayenin tarafları hakkında düşünerek geçirir. Çok büyük bir soygunu kimse tek başına yapamayacağına göre bir ekibe ihtiyacı vardır, yani çeşitli kişiliklere...

Popüler aksiyon filmlerinin merkezinde genellikle tek bir karakter yeralır, bu "kahraman"ın özellikleri de üç aşağı beş yukarı bellidir: Çok ustadır, işine inanılmaz bir tutkuyla

Kahramanımızla aşk yaşayacak kızın onunla aynı kulvarda koşması, yani araba hırsızlığından anlaması gerekir.

bağlıdır, zekidir, prensip sahibidir, dirençlidir, burnunun dikine yürümeyi sever... Aynen "Die Hard-Zor Ölüm"de Bruce Willis'in, "Lethal Weapon-Cehennem Silahı"nda Mel Gibson'ın, "Mission: Impossible-Görevimiz Tehlike"de Tom Cruise'un canlandırdığı karakterler gibi... Kahramanımız polis ya da benzeri bir devlet görevlisi değil de suçluysa senarist daha dikkatli davranır, ortalama seyirci filmdeki starla, yani kahramanla özdeşleşecektir, karakterin özellikleri seyircinin suç işleme eğiliminin artmasına yol açabilir (Popüler filmlerin yapımcıları kamuoyu eleştirisine karşı hassas olmak durumundadırlar). O yüzden en iyisi kahramanı aktif bir hırsız değil, emekli suçlu yapmaktır. Adamcağız işlediği suçlardan pişman olmuş, köşesine çekilmiştir, filmin konusu olan yasadışı işi de mecburen yapacak ve sahneden çekilecektir (Devam filmine kadar!).

Bu tercihin altında aslında Hollywood'un "The Getaway", "Butch Cassidy And The Sundance Kid-Sonsuz Ölüm", "Bonnie And Clyde" gibi suç filmlerinin çekildiği dönemdeki kadar cesur olmaması yatıyor. 80'li yılları -yönetimin ve dönemin koşullarına uygun olarak- muhafazakar denebilecek bir çizgide, "kaçış sineması" ürünleriyle geçiren büyük stüdyolar, 90'ları da Demokrat Parti yönetiminin arzularına uygun davranarak, ya da en azından açıkça karşı çıkmadan geçirdiler, bu eğilimi halen sürdürüyorlar. Bu dönemde, "refah ülkesi" Amerika'da çekilen bir filmde "Amerikan rüyası"nı gerçekleştirmiş bireylerin elde ettiği konformizmin simgesi olan arabalarını kolaycacık çalabilen ve yakalanmayan bir hırsızın yüceltilmesi çok zor.

Emekli suçlu olan kahramanımızın işe dönmesi için bir nedene ihtiyaç var tabii ki, parasız kalması gibi bir neden işe yaramaz, mümkünse seyirciyi duygulandıracak, kahramana sevgisini artıracak, soylu bir davranış olmalı. Örneğin bir yakınını zor durumdan kurtarmak... Hollywood senaristleri Amerikan toplumunda yardımlaşmanın öldüğü kanaatinde olsalar gerek ki yüce bir amaç gerektiğinde aşk ve aile sevgisi dışında bir şey bulamıyorlar. Rosenberg de kahramanın mesleğe dönebilmesi için kardeşini kullanıyor.

Ünlü araba hırsızı Memphis Raines, kardeşi Kip'e kötü örnek olmamak için, annesinin arzusuyla suç yaşamını bırakmış, kenti terketmiştir. Kip'in yüzüne gözüne bulaştırdığı bir soygunu tamamlayıp onu ölümden kurtarması gerekmektedir. İşini bilen senaristimiz, arada bir yerde şu noktayı da eklemeyi ihmal etmez: Memphis, Kip'in sorusu üzerine arabaları kolay para kazanmak için değil, onları tutkuyla sevdiği için çaldığını belirtir, "kendine

Memphis (Cage) tek gecede 50 lüks araba çalmak için önce bir ekip kurar...

katlanmanın tek yolu" olarak görmüştür bu işi. Tuttuğu yolun ya ölümle ya hapisle sonuçlanacağını anlayınca da bırakmıştır (Dikkat mesaj: Suç yaşamı sizi mutlu etmez). Bunları söyleyerek kardeşine doğru yolu öğretmiş de olur, nitekim finalde Kip traş olmaya başlamakla kalmaz ağabeyine araba armağan edecek kadar yüce gönüllü bir insan haline de dönüşür.

Geçmişi ve saydığımız özellikleriyle saygı duyulan biri haline dönüşen hırsızımız ekibini kurmaya başlar. Gişe filmi şablonlarını iyi bilen bir senarist için ekipteki kişilikleri belirlemek çocuk oyuncağıdır:

1. Kişi: Tabii ki yaşlı, adamımızla baba-oğul ilişkisi bulunan, ona bildiği herşeyi öğretmiş biri bulunacaktır ekipte.

2. Kişi: İşini iyi bilen ve yapan, sessiz güvenilir arkadaş... Bu şahıs genellikle, kahramanımız kadar üstün niteliklere sahip olmayan, ama onunla rekabete de girmeyen, adamımıza hayran biri olur. Bunun da bir mantığı vardır, seyircinin içinde pek az kişi "lider" özelliğine sahiptir, "ikinci adam" olan ya da olduğunu umanlar ise çoğunluktadır. Kahramanla özdeşleşme sıkıntısı yaşayacak seyirciler bu ikinci kişinin varlığıyla rahatlarlar.

3. Kişi: Kızların imreneceği, erkeklerin ise sahip olmak isteyeceği bir "afet"... Kahramanımızla aynı kulvarda yürüyen ya da onunla karşılaştıktan sonra hayatını değiştirecek, onun gibi becerikli, kişilikli vs. bir kız olup onunla aşk yaşaması da zorunludur. Nitekim "60 Saniye"deki Sway, Memphis'in namuslu hayata geçme kararını beğenmediği için ayrılmak zorunda kaldığı eski sevgilisidir ve adamımız yeniden araba çalmaya başlayınca kız da ona dö-

"Bonnie ve Clyde": Cesur suç filmlerinden biri...

ner.

Diğer kişiler: Kahramanımızın ve hemen yakınındaki asıl yardımcılarının özelliklerini ortaya çıkarmak için var edilirler. "60 Saniye"de Kip'in arkadaşı olan gençlerin, biraz usta-çömez ilişkisinin getireceği hoşluk yüzünden, biraz da ekibimizin yaşayacağı zorlukların kolayca yaratılabilmesi için öyküye katıldıkları belli. Memphis anlatıldığı kadar usta bir hırsızsa ve kardeşine bu derece bağlıysa Kip'i ve arkadaşlarını ekibe katmaz, Mercedes anahtarları ve Çin Mahallesi'nden çalınan Cadillac benzeri sorunların yaşanmasına da izin vermezdi kuşkusuz, kahramanımızın saygınlığını azaltan tüm bu pürüzler Dedektif Castlebeck'in olaya katılımı bakımından zorunlu. Bunlar olmazsa öykü yine ilerlerdi ama gariban Castlebeck soygunla ilgili bir veri elde edemezdi. Onun sürekli gündemde tutulması heyecanı artıran ve asıl muhteşem araba sahnelerinin olacağı "doruk noktası"nı hazırlayan bir öğe olarak da gerekli.

Rosenberg'in ekipteki kişileri tasarlarken yaptığı seçimlerden bazıları ilginç... Onları da önümüzdeki ay ele alacağız... ■

Hollywood'dan 100 aşk sırrı

Pek çoğu hüzünlü bitse de, Hollywood'da yaşanan aşklar izleyici için her zaman ilgi çekici olmuştur... Ayrılıkları, kıskançlıkları, evlilikleri ve en romantik anlarıyla, ünlü yıldızların fırtınalı ilişkileri hep kurcalanır, medyaya malzeme olur durur. İşte aşağıda sizlere, efsanevi Hollywood aşklarına dair, bugüne dek pek duyulmamış tam 100 sırrı sunuyoruz...

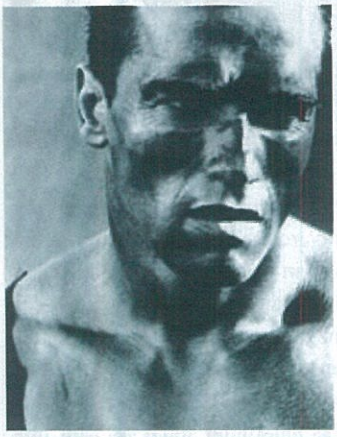

1 Arnold Schwarzenegger, müstakbel eşi Maria Shriver'ın annesi Eunice'le tanıştığında ona söylediği ilk sözler şunlar olmuş: "Hanımefendi, kızınızın gerçekten harika bir vücudu var!"

2 Will Smith, düğün töreninde evlilik yeminini eşi Jada Pinkett'ın ağzından duyduğunda o kadar heyecanlanmış ki, kendi sırasını bekleyemeden rahibe sormuş: "Onu hemen öpebilir miyim?"

3 Jean Acker, balayı seyahatlerinin henüz altıncı saatinde Rudolph Valentino'yu otel süitinin kapısına koyuvermiş. Ancak yaşamının geri kalan kısmında da "Bayan Rudolph Valentino" adını taşımaktan vazgeçmemiş.

4 Julia Roberts, 1997 yılında New York City'deki bir restoranda Benjamin Bratt'i ilk gördüğü an neler hissettiğini şöyle anlatıyor: "Alnımın tam ortasına kocaman bir kurşun yemiştim sanki..."

5 Dylan McDermott, eşi Shiva'ya Venice Beach'teki bir kafede ilk görüşte aşık olmuş.

6 Warren Beatty, eşi Annette Bening'le ilk gözgöze gelişlerinin ardından ona aşık olmasının sadece 30 saniye sürdüğünü söylüyor.

7 Anne Heche, Ellen DeGeneres'e, Vanity Fair dergisinin 1997 yılında düzenlediği Oscar partisinde ilk karşılaşmalarında, yani ilk görüşte aşık olmuş.

8 1940'ların efsanevi film yıldızı Esther Williams'ın aktör Jeff Chandler'ı, muzipliği yüzünden terk ettiğini biliyor muydunuz? Chandler'ın bir gün kırmızı peruk, şifon elbise ve yüksek topuklu ayakkabılarla sahneye çıkarak yaptığı Esther Williams taklidi bu ilişkinin sonu olmuş.

9 Michael Douglas, Catherine Zeta-Jones'u "The Mask of Zorro"da izledikten hemen sonra kardeşine, "Göreceksin, ben bu kadınla evleneceğim" demiş.

10 Charles Boyer'ın, 44 yaşındaki eşini kaybettikten iki gün sonra intihar ettiğini biliyor muydunuz?

11 Mavi Ay dizisinde Bruce Willis'le birlikte oynayan Cybill Shepherd, yakışıklı oyuncunun, öpüşmeyi ancak geç yaşlarda Demi Moore'dan

öğrenmiş olabileceği yolundaki iddialara tanıklık edebileceğini söylüyor.

12 Universal Stüdyosu yetkilileri, kendilerine bağlı çalışan iki ünlü oyuncunun, Rock Hudson ve George Nader'ın romantik bir ilişki yaşamakta olduklarını öğrenince, önce Nader'ın kontratını bir Avrupa stüdyosuna satmış; ardından da ona ülkeyi terketmesi için, Hudson'a da ajans sekreteri Phyllis Gates'le evlenmesi için uzun süre baskı yapmışlar.

13 David Spade, sevgilisi Lara Flynn Boyle'un Jack Nicholson'la yaptığı kaçamağı The National Enquirer dergisinden öğrendiğini, Howard Stern'in radyo programında itiraf etti.

14 Drew Barrymore ve Stephen Dorff'un okul yıllarına ait hoş bir anıları var... İki ünlü, henüz üçüncü sınıftayken platonik aşk yaşamışlar.

15 Efsaneye göre, Charles Foster Kane'in "Yurttaş Kane"deki son sözü olan "Rosebud" (Gül koncası), referansını, William Randolph'un, metresi Marion Davis'in jenital organına taktığı isimden alıyormuş.

16 David Boreanaz'ın, karısı Ingrid'in kıskançlığıyla başedebilmek için, "Buffy the Vampire Slayer"da Sarah Michelle Gellar'la çevirdiği her aşk sahnesinin ardından, ona bir hediye aldığını biliyor muydunuz?

17 Karısı Joan Bennett'ın, menajeriyle gizli bir ilişki yaşadığını düşünen Walter Wanger, adamı kasığından vurup hapse girmiş ve kendisine verilen mahkumiyet cezasını da sonuna dek çekmiş.

18 Vivien Leigh, Rüzgar Gibi Geçti'nin çekimleri sırasında hamilelik riski yaşayınca, çevrenin baskıları sonucu, evli bir erkek olan Laurence Olivier'yle olan ilişkisini bitirmek zorunda kalmış.

19 Müstakbel eşi Michel Stern, aslında Lisa Kudrow'un ev arkadaşının eski sevgilisiymiş. Kudrow ve Stern, bu ilişki biter bitmez çıkmaya başlamışlar.

20 Hollywood'un, evlenip boşandıktan sonra yeniden biraraya gelerek ikinci kez evlenmeyi seçen ünlülerine baktığımızda, Robert Wagner-Natalie Wood, Don Johnson-Melanie Griffith ve Elizabeth Taylor-Richard Burton gibi efsanevi çiftlerle karşılaşıyoruz.

21 Birlikte ikinci kez nikah masasına otursalar da ilişkileri yine boşanmayla sonuçlanan çiftler ise Desi Arnaz-Lucille Ball, George C. Scott-Colleen Dewhurst ve Georg Peppard-Elizabeth Ashley.

22 Hugh Grant, gizli gizli hayranlık duyduğu Elizabeth Hurley'le aynı filmde oynayabilmek için, 1987 yapımı "Rowing with the Wind"de özellikle rol almış.

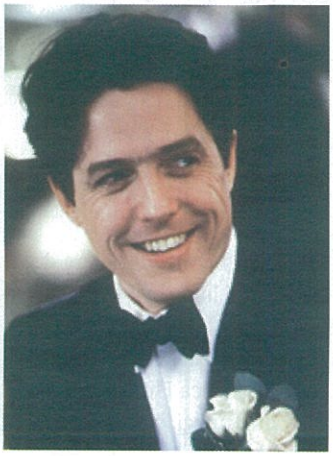

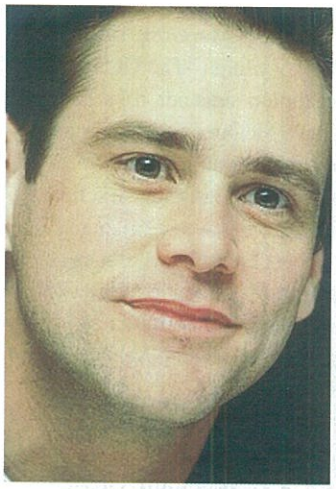

23 Jim Carrey ve Lauren Holly çifti, iki yıllık bir ilişkinin ardından ayrılığa sadece iki ay dayanabilmişti. Yeniden biraraya gelerek evlendiler ancak bu evlilik de 10 ayda sona erdi.

24 Julia Roberts, 20th Century Fox'un 14 numaralı setinde aylar öncesinden başlanan görkemli düğün hazırlıklarına rağmen büyük güne bir hafta kala nişanlısı Kiefer Sutherland'i terkederek, en yakın arkadaşı, aktör Jason Patric'le birlikte İrlanda'ya kaçmıştı.

25 Kelly Preston, John Travolta ile evlenmeden önce bir süre George Clooney, ardından da Charlie Sheen ile nişanlı kalmıştı.

26 Spencer Tracy, Katherine Hepburn'le onlarca yıl süren efsanevi aşkları sırasında Ingrid Bergman ve Gene Tierney gibi yıldızlarla kaçamak yapmaktan da vazgeçememiş.

27 Marc Anthony'nin, yıllar önce birlikte olduğu, New Yorklu polis memuresinden altı yaşında bir kızı var.

28 Hayatı boyunca evlenmeyen ve adı hiçbir aşk dedikosuna karışmayan efsanevi aktris Lillan Gish'in 99'una kadar yaşamasına ne demeli?

29 Müzik grubu lideri Artie Shaw tam sekiz kez evlendi. Eşlerinin üçünü, Hollywood'un en ünlü kadın yıldızlarından seçmişti: Ava Gardner, Lana Turner ve Evely Keyes.

30 Eddie Fisher, "Kleopatra"nın çekimleri sırasında bir basın toplantısı düzenleyerek, Richard Burton'la aşk yaşadığı yolundaki dedikoduları yalanlaması için mikrofonu karısı Elizabeth Taylor'a bıraktı. Taylor'ın yanıtı ise çok kısa ve netti: "Üzgünüm sevgilim, bunu gerçekten yapamam".

31 Milla Jovovich, "Dazed and Confused"daki rol arkadaşı Shawn Andrews'la evlenmek üzere evden kaçarak Los Angles'a geldiğinde henüz 17 yaşındaydı. Evlilikleri ne yazık ki iki ay sonra geçersiz sayıldı.

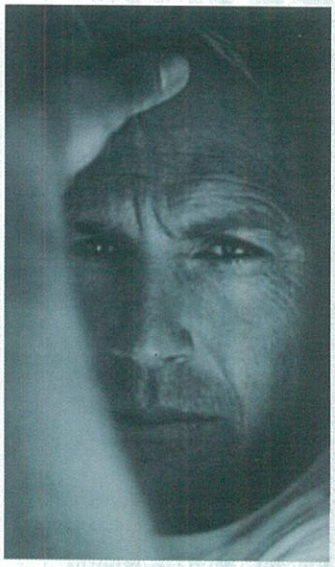

32 Kevin ve Cindy Costner, evlendiklerinde ekonomik açıdan öyle güç koşullar altındaydılar ki, bir haftalığına Meksika'ya balayına gidebilmek için gereken 150 doları bile arkadaşlarından borç almışlardı.

33 George Hamilton ile Alana Stewart'ın oğulları Ashley Hamilton, önce Shannen Doherty ile altı ay, ardından da Angie Everhart ile üç ay evli kaldı.

34 Sandra Bullock ile Jennifer Aniston'ın

geçmişlerinde ortak bir isim var... İkisi de bir dönem aktör Tate Donovan'la ciddi birliktelikler yaşamışlar.

35 Quentin Tarantino ve Margaret Cho, 1994 yılında katıldıkları televizyon şovunda, bir ilişkileri olup olmadığı yolunda kendilerine yöneltilen soruya aynı anda, fakat ne yazık ki birbirlerine tamamen zıt şekilde yanıt vermişlerdi... Tarantino: Hayır!, Cho: Evet!

36 Dennis Quaid, Meg Ryan'a evlenme teklifi ettiğinde Ryan'ın tek şartı, Quaid'ın uyuşturucu tedavisi görmeyi kabul etmesi olmuştu. Yakışıklı oyuncu, Ryan için 15 yıllık kokain bağımlılığından vazgeçti.

37 Laura Dern, gönlünü hep rol arkadaşlarına kaptıranlardan... Kyle MacLachlan (Blue Velvet), Renny Harlin (Rambling Rose), Vincent Spano (Afterburn), Jeff Goldblum (Jurassic Park) ve "Daddy and Them"de birlikte çalıştığı Billy Bob Thornton, Dern'in bugüne dek birlikte olduğu ünlülerden bazıları.

38 Ali MacGraw 1972 yılında "The Getaway"in çekimleri sırasında rol arkadaşı Steve McQueen'e aşık olmuş ve o sıralar, filmin yapımını üstlenen Paramount şirketinin başına geçmeye hazırlanan Robert Evans'la evli olmasına karşın McQueen'le tutkulu bir aşk yaşamıştı. Sonunda Evans'tan boşanıp McQueen'le evlendi.

39 Mickey Rourke, model-oyuncu Carre Otis'le evlendikten sonra; koluna "Carre Forever" (Sonsuza dek Carre) yazdırmakla yetinmemiş, sırtınada karısının portresini çizdirmiş.

40 Ted Danson, 1992 yılında "Made in America" filminin çekimleri sırasında Whoppi Goldberg'e aşık olup eşi Casey'le olan 15 yıllık evliliğini bitirmişti.

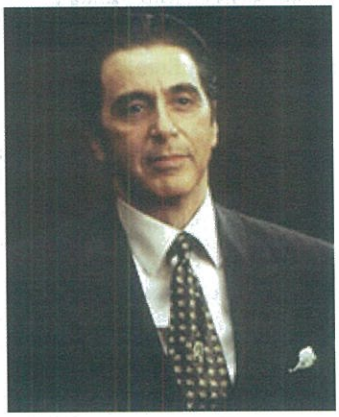

41 60 yaşındaki Al Pacino da bugüne dek hiç evlenmeyenlerden.

42 John Derek'in eski eşleri Ursula Andress ve Linda Evans, sonraki eşi Bo Derek'le zamanla öyle yakın arkadaş olmuşlar ki; Andress, çiftin evinde kendine ait sürekli bir misafir odası bile edinmiş.

43 Aidan Quinn, Lorraine Bracco'nun aktris kızkardeşi Elizabeth Bracco'yla evlendi.

44 Frank Sinatra ve Mia Farrow, 60'ların sonunda iki yıl evli kaldılar. O dönemde Sinatra 50, Farrow ise 21 yaşındaydı.

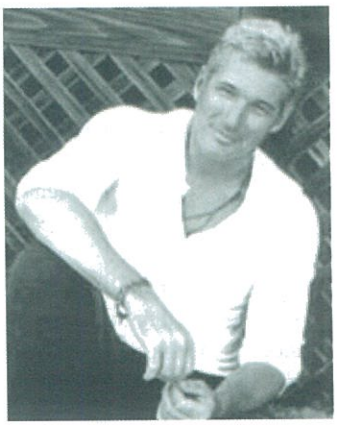

45 Richard Gere ve Cindy Crawford, İngiliz basınında, mutlu bir evlilik sürdürdüklerini ve eşcinsel olmadıklarını açıklayan tam sayfa bir ilan yayımladıktan yedi ay sonra ilişkilerine son noktayı koyarak boşanmışlardı.

46 Roseanne'ın ilk kocası Bill Pentland, sevimli oyuncunun henüz 18 yaşındayken evden kaçarak Colorado'ya doğru otostopla sürdürdüğü yolculuk sırasında kaldığı motelin personelinden biriydi.

47 Bir süre önce boşanan Val Kilmer-Joanne Whalley çiftinin de ilginç bir öyküsü var: Kilmer, 1983 yılında, henüz küçük bir film yapmak için şöhret yolunda mücadele etmekte olan genç bir oyuncuyken, Londra'daki Kraliyet Tiyatrosu'nun arka kapısında, büyük hayranlık duyduğu Whalley'in çıkışını görebilmek için saatlerce beklermiş... Kilmer ve Whalley dört yıl sonra "Willow" filminin setinde birbirlerine aşık olup evlendiler.

48 Jane Seymour-James Keach ve Elizabeth Taylor-Larry Fortensky çiftlerinin nikahını, papazlık vasfına da sahip olan New Age'ci Marianne Williamson kıymıştı.

49 Robert Evans ve Catherine Oxenberg de 1998'de iki hafta evli kalmışlardı.

50 Jack Nicholson ile Anjelica Huston'ın 17 yıllık birlikteliği, Nicholson'ın 26 yaşındaki garson-oyuncu Rebecca Broussard'ı hamile bırakmasıyla son buldu.

51 Paul Newman, 1957'de "The Long Hot Summer"ın çekimleri sırasında Joanne Woodward'a aşık olunca ilk karısından boşandı, bir yıl sonra da Woodward'la evlendi.

52 Michelle Phillips ve Dennis Hopper 1970 yılında "The Last Movie"nin çekimleri sırasında Peru'da sekiz gün evli kaldılar.

53 Sarah Jessica Parker tam yedi yıl Robert Downey Jr.'la birlikte yaşamıştı.

54 Vücutlarına sevdiklerinin ismini yazdıran ama aşkları bittikten sonra dövmelerini çıkarttırmak zorunda kalan ünlüler arasında Drew Barrymore (Jamie Walters), Tom Arnold (Roseanne), Roseanne (Tom Arnold) ve Johnny Depp (Winona Ryder) var.

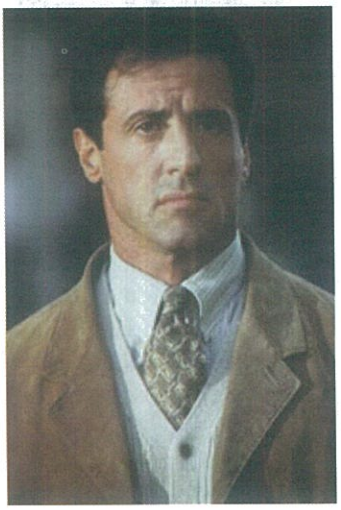

55 Sylvester Stallone, beş yıldır birlikte olduğu model Jennifer Flavin'i, artık model Angie Everhart'a aşık olduğunu belirten bir mektupla terketmişti. Stallone bir buçuk yıl sonra geri dönerek Flavin'le evlendi.

56 Michael Douglas eski eşi Diandra'yı, ilk buluşmalarında, Washington D.C.'de Başkan Carter için yapılan kutlamalara götürmüş.

57 Disney'in 1968 yapımı "The One and Only Genuine, Original Family Band" adlı filminin setinde tanıştıklarında Goldie Hawn 21, Kurt Russell 16'sındaymış. Filmde başrol oynayan Russell ile arka plandaki dansçılar arasında yer alan Hawn'ın arasındaki romantik ilişki ise tam 16 yıl sonra, "Swing Shift"in çekimleri sırasında başlamış.

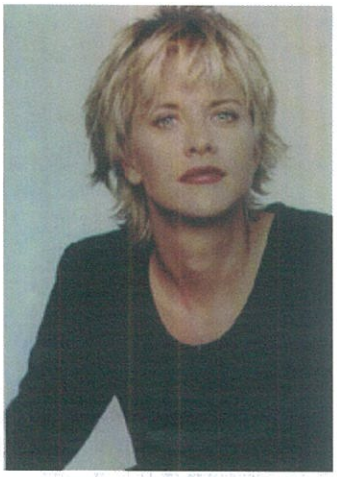

58 Meg Ryan ve "Acil Servis" dizisinin yıldızı Anthony Edwards, "Top Gun"ın çekimleri sırasında aşık olup birlikte yaşamaya başlamışlar; ancak Ryan daha sonra "Innerspace"in setinde tanıştığı Dennis Quaid için bu ilişkiyi bitirmişti.

59 Melanie Griffith henüz 14 yaşındayken, annesi Tippi Hedren'in "The Harrad Experiment"taki 22'lik rol arkadaşı Don Johnson'a aşık olmuş ve onunla birlikte yaşamaya başlamıştı.

60 Rob Lowe, Anthony Edwards ve Noah Wyle, makyözleriyle evlenen ünlüler...

61 Cybill Shepherd, 22 yaşında, "The Last Picture Show" filminin setinde tanıştığı yönetmen Peter Bogdanovich'le ilişki yaşarken, bir yandan da Elvis Presley'le gizli gizli buluşuyordu.

62 Andy Garcia'nın, 1975 yılında Miami'de bir barda tanıştığı eşi Marivi'ye söylediği ilk sözler şunlar olmuş: "Benimle evlenecek misin?"

63 Efsaneye göre, Loretta Young, Clark Gable'la birlikte çevirdiği "The Call of the Wild"ın ardından bir süre ortadan kaybolduğunda bir kız çocuğu dünyaya getirmiş. Ancak, beş ay boyunca bir Katolik yetimhanesinde sakladığı bebeğini, daha sonra, evlatlık aldığı bir çocuk olarak halkın önüne çıkarmış... Ya da en azından şimdi büyüyüp genç bir kadın olan Judy Lewis'in anlattığı hikaye bu...

64 Jackson Brown, 16 yaşındaki Daryl Hannah'ı ilk kez bir konser sırasında görmüş ve ona iki şarkı ithaf etmiş. Daha sonra birlikte yaşamaya başlayan çiftin ilişkisi yaklaşık 10 yıl sürmüş.

65 Eşi Rose, East Coast'taki evlerinde dokuz çocuklarını büyütmekle meşgulken, Joseph P. Kennedy ise sahibi olduğu RKO Stüdyoları'nın bulunduğu Hollywood'a yaptığı seyahatler sırasında, pek çok filminde başrol oynayan Gloria Swanson'la macera yaşıyormuş.

66 Babasız büyüyen Marilyn Monroe, kendisinden sadece beş yaş büyük olan ilk kocası James Dougherty'ye "Daddy", 11 yaş büyüğü ikinci kocası Arthur Miller'a ise "Papa" adını takmış...

67 Kevin Bacon, Kyra Sedgwick'e Noel günü evlenme teklifi etmek üzere aldığı nişan yüzüğünü, hediye çorabının en dibine yerleştirerek hoş bir sürpriz hazırlamış.

68 Courtney Cox ve David Arquette işi sağlama almak için daha evlenmeden önce bir evlilik danışmanına başvurmakta yarar görmüşler.

69 Aktris Gloria Grahame, dört yıl evli kaldığı yönetmen Nicholas Ray'den boşandıktan sonra, Ray'in oğlu Anthony ile evlendi.

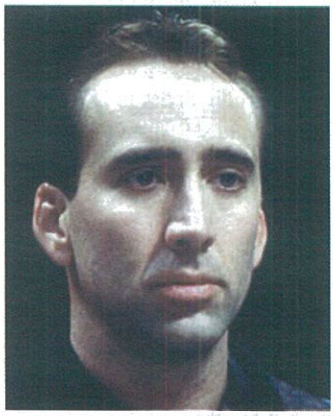

70 Nicolas Cage 1995 yılında "Leaving Las Vegas" filmiyle En İyi Erkek Oyuncu dalında Oscar'ı kazanınca, eşi Patricia Arquette'in ödül töreni için kiraladığı elmas gerdanlığı satın alarak ona armağan etti.

71 Marlon Brando'nun 1960'ta evlendiği ikinci eşi Movita, 1935 yapımı "Mutiny on the Bounty"de adalı genç kız Tehanni'yi canlandırıyordu. Brando 1962 yılında aynı filmin ikinci versiyonunda rol aldığında ise, bu kez adalı kız Maimiti'yi oynayan Tarita'ya aşık oldu ve onunla evlendi.

72 54 yaşındaki Diane Keaton, 59'undaki Julie Christie ve 55'indeki Jacqueline Bisset de bugüne dek hiç evlenmeyenlerden.

73 Chad Lowe, Hilary Swank'e Massachusetts'teki Walden Köprüsü'nün üzerinde evlenme teklifi etmiş.

74 MTV komedyeni Tom Green, prostat kanseri nedeniyle geçirdiği ameliyatın ardından hayatının en şaşırtıcı olaylarından biriyle karşılaşmış: Sevgilisi Drew Barrymore, hastane yatağında narkozdan henüz uyanmakta olan Green'in üzerine atlayarak ona evlenme teklifi etmiş.

75 Julia Roberts, Lyle Lovett'la birlikte kilisede mihraba uzanan kırmızı halının üzerinde yalınayak yürüyordu.

76 Yönetmen Peter Bogdanovich'in eski sevgilisi Dorothy Stratten kocası tarafından öldürülmüştü. Bu olaydan sekiz yıl sonra Bogdanovich, Dorothy'nin kızkardeşi Louise Hagstraten'le evlendi. Louise, geçirdiği estetik ameliyatlar sonucunda Dorothy'ye neredeyse ikizi kadar benziyordu.

77 Charlie Sheen, porno yıldızı Ginger Lynn Allenn'la uzun bir ilişki yaşamıştı.

78 Pierce Brosnan, eşi Keely Shaye Smith ile Amerikan Okyanusları Koruma Birliği'nin Meksika'da düzenlediği bir yardım kampanyası sırasında tanışmış.

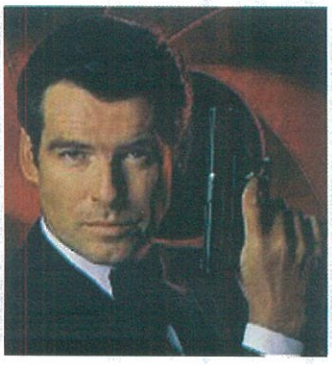

79 Jennifer Lopez'in eski kocası, melez yıldızın "Blood and Wine" adlı filminin Miami Beach'teki çekimleri sırasında tanıştıklarında, burada garsonluk yapıyormuş.

80 Pamela Anderson, tanışmalarının henüz beşinci gününde Tommy Lee ile Meksika sahilinde bir plajda evlenmişti. 1995 yılında gerçekleşen nikah töreninde Anderson'ın üzerinde sadece bikini vardı.

81 Elizabeth Taylor ve Hilton otellerinin veliahtı Nicky Hilton, düğün tarihlerini "Father of the Bride" filminin vizyona girişine denk getirmeyi tasarlamışlardı.

82 Ünlü sporcu Joe DiMaggio'nun, eski eşi Marilyn Monroe'un ölümünün ardından, efsanevi yıldızın mezarına 35 yıl boyunca her hafta taze çiçekler bıraktığını biliyor muydnuz?

83 Ralph Fiennes'ın Londra West End'de, "Hamlet"te aynı sahneyi paylaşırken aşık olduğu sevgilisi Francesca Annis, kendisinden tam 19 yaş büyük.

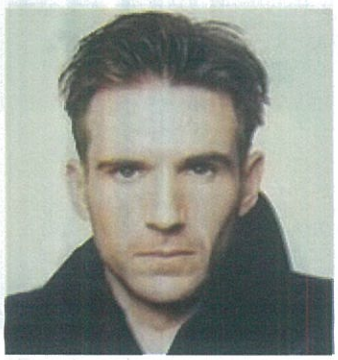

84 Katherine Hepburn ve Ludlow Ogden Smith, evliliklerinin üçüncü haftasında, yaşadıklarının platonik bir ilişkiden ibaret olduğuna karar verdiklerini açıklayarak ayrıldılar. Bu, Hepburn'ün ilk ve son evliliği oldu.

85 Lauren Bacall, "Casablanca"yı izlediği zaman Humphrey Bogart'tan pek etkilenmediğini söylemişti. Ancak birkaç yıl sonra, ilk filmi "To Have and Have Not"ın setinde biraraya geldiklerinde Bogart'a çılgınlar gibi aşık oldu.

86 Madonna, ikinci çocuğunun babası yönetmen Guy Ritchie ile, Sting ve eşi Trudie Styler'ın Londra yakınındaki şatolarında verdikleri öğle yemeği davetinde tanıştı.

87 Mariah Carey'nin Tom Mottola ile evlenirken giydiği gelinliğin, Prenses Diana'nın gelinliğine neredeyse tıpatıp benzediği uzun süre konuşulmuştu.

88 1920'lerin iki ünlü yıldızı, mutlu birlikteliklerini evlilik yaşamlarında da sürdüren Mary Pickford ve Douglas Fairbanks, aşklarının anısına Beverly Hills'te "Pickfair" adını verdikleri 22 odalı saray yavrusu bir ev inşa ettirmişlerdi.

89 Marlene Dietrich, 1939 yapımı "Destry Rides Again"in setinde aşık olduğu James Stewart'ın kalbini kazanabilmek için, stüdyonun sanat departmanına, Stewart'ın en sevdiği macera kahramanı Flash Gordon'ın aslına uygun bir bebeğini yaptırmış.

90 Gillian Anderson ile, Hawaii'de bir golf turnuvasında tanıştığı eski eşi Clyde Klotz'un nikahı 1994 yılında bir Budist rahibi tarafından kıyılmıştı.

91 Brendan Fraser'ın Afton Smith'e yaptığı evlenme teklifi, kuşkusuz en romantiklerinden... Paris köprülerinden birinin üzeinde Smith'le yan yana poz vererek polaroid fotoğraf çektiren Fraser, o sırada hafifçe araladığı ceketinin altında şu notu gizliyormuş: "Evlen benimle!"

92 Eski sevgililerinden biri olduğu sanılan, siyahlar içindeki gizemli bir kadın, ölümünün dördüncü yıldönümünde bir buket çiçekle Rudolph Valentino'nun mezarını ziyarete geldiğinde oldukça merak uyandırmıştı.

93 84 yaşında ölen Greta Garbo hiç evlenmemişti.

94 Milla Jovovich, Courtney Love'la ilgili cinsel fantezileri olduğunu itiraf etti.

95 Sharon Stone'un ilk kocası Michael Greenburg, ünlü yıldızın en kötü iki filminin de yapımcısıydı: "Allan Quatermain and the Lost City of Gold" ve TV için çekilen "The Vegas Strip Vars".

96 1954'te evlenen Shirley MacLaine ve Steve Parker, yaklaşık 30 yıl boyunca birbirlerine 6 bin km uzaklıkta yaşayıp, 1983'te de boşandılar.

97 Michelle Pfeiffer ve David E. Kelley'nin tanışmaları, yanlarına birer arkadaşlarını alarak dörtlü

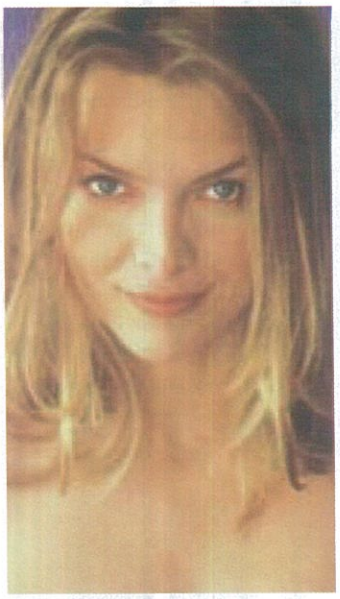

çıkmak üzere ayarladıkları bir "kör randevu"da, bowling salonunda gerçekleşmiş. Ancak eşleri değiştirdikleri zaman, randevu mutlu sona ulaşmış...

98 Marilyn Monroe ile Joe DiMaggio'nun ilk karşılaştıkları yerde Vincent Minnelli de Judy Garland'a evlenme teklifi etmişti. Sunset Strip'teki Villa Nova adlı restoranın bugünkü adı Rainbow Bar and Grill.

99 "Gilda"nın yıldızı Rita Hayworth, Columbia Stüdyoları tarafından soyunma odasına vurulan kilidi, ancak çekim aralarında bir daha rol arkadaşı Glenn Ford'la sevişmeyeceğine söz vererek kaldırtabilmiş.

100 Winona Ryder, dillere destan bir aşk yaşadığı Johnny Depp'e, o günlerde küçük bir yıldız (biblo) armağan etmişti.

ev eğlencesi

- Clint Eastwood filmografisi
- "Geceyarısı Kovboyu"
- İnternette adresler
- Yeni DVD'ler
- Kitaplar
- Film müzikleri
- Televizyonda seçme filmler

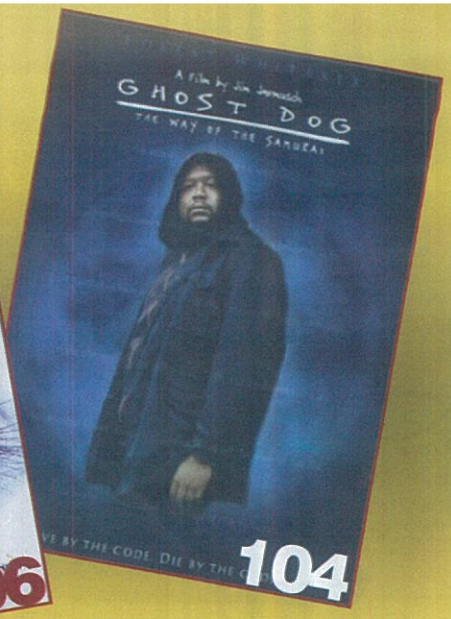

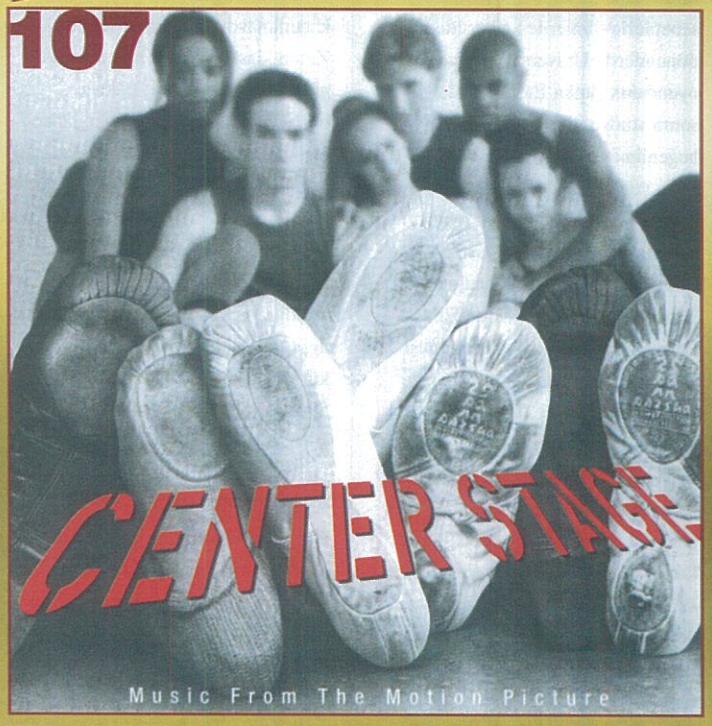

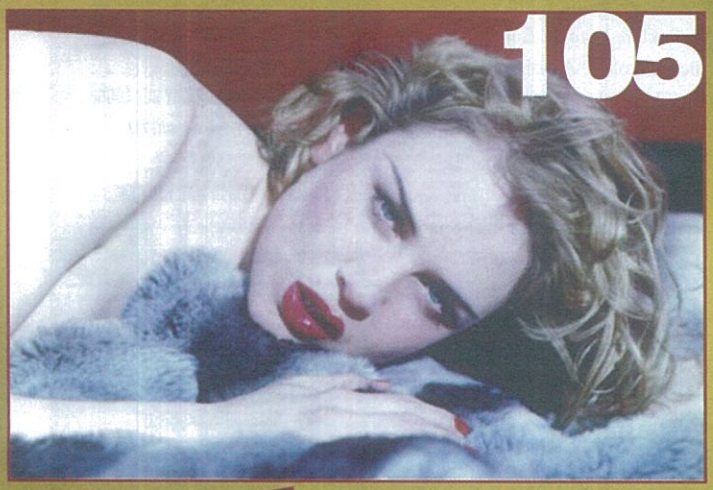

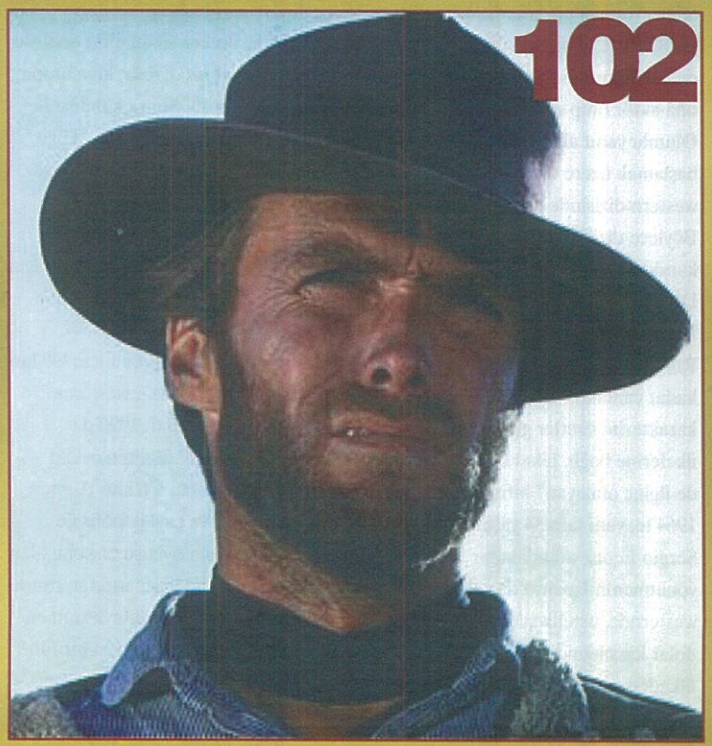

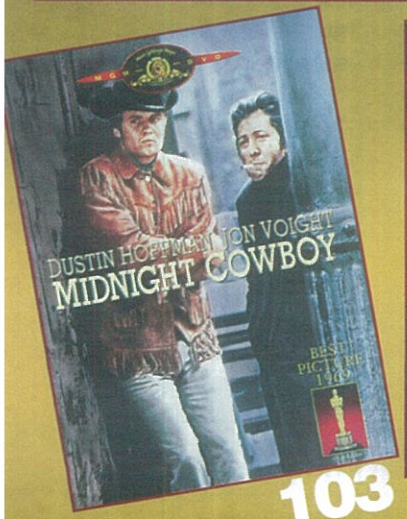

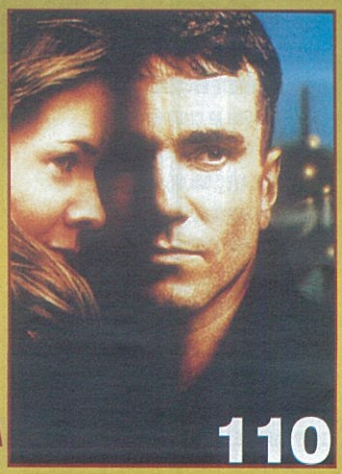

Filmografi

Clint Eastwood

Kısık gözleriyle derin derin bakan bir yalnız kovboy...

31 Mayıs 1930'da California eyaletinin San Francisco kentinde dünyaya gelen Clinton Eastwood Jr. aslında oyunculuğa geç başladı. 25 yaşında oynadığı ilk filmlerindeki sahneler çeşitli sebeplerle filmlerden çıkarıldı. O dönemlerde Universal'da sözleşmeli oyunculuk yapan Eastwood 1,5 yıl sonra stüdyo yöneticileri tarafından beğenilmeyerek işten çıkartıldı. O da aşağı yukarı her genç işsiz oyuncu ne yapıyorsa o işlere yöneldi: oyunculuk sınıflarında oynadı, cimnastik salonlarında çalıştı, oyunculuk seçmelerine katıldı... Hatta San Fernando Vadisi'nin yakıcı güneşi altında yüzme havuzlarında çalıştı.

İlk önemli filmleri "The First Traveling Saleslady" ve "Lafayette Escadrille"ydi. Fakat ilki büyük bir başarısızlık oldu. İkincisinde ise rolü çok geri plandaydı. Bu iki olumsuz faktör onun yine kısa bir süre işsiz kalmasına neden oldu. Diğer bir deyişle, gösteri dünyasında tutunmak için o dönemlerde çok çaba harcadı Eastwood. Bir gün CBS televizyonuna bir arkadaşını ziyarete gittiğinde CBS'in yetkililerinden biri onu koridorda salınırken gördü ve ona aktör olup olmadığını sordu. Olumlu yanıt alınca, tam da o anda başlamak üzere olan "Rawhide" adlı western dizisinde ona rol verdi. Böylece dizideki Rowdy Yates karakteri çıkageldi ve üstelik sevildi. Dizi böylece 7 yıl sürdü. Bu, Eastwood'un ilk önemli çıkışı oldu. Rowdy Yates, Eastwood'un bugüne kadar canlandırdığı çoğu western karakterini özetler gibiydi: iyi, kibar, ilkelerine bağlı, fakat ona göre "hiç de ilginç olmayan" birisi...

1964'te, yani tam 34 yaşındayken, Sergio Leone adındaki bir İtalyan yönetmenin İspanya'da çekeceği bir westernde, üstelik sadece 15 bin dolar karşılığında oynamak üzere ülkeden ayrıldı. Gerçi, westernin ölüm döşeğinde sayıkladığı dönemlerde kalkıp İspanya'ya adı sanı duyulmamış bir yönetmen için gitmenin akılcılığı tartışılır; fakat "Bir Avuç Dolar" isimli bu şiirsel western her nasılsa başarı kazandı. Böyle olunca Eastwood'un da "kovboy" imgesiyle özdeşleşmesi kaçınılmazdı. Nitekim öyle oldu. Zaten klasik western kahramanları gibi uzun, ince ve sert bakışlı olmasından dolayı kovboyluk için biçilmez kaftandı.

Leone'nin üçlemesinin ikinci ayağı "Bir Avuç Dolar İçin Daha" 1965'te geldi. Eastwood'un "isimsiz kovboy"u ilgi görüyordu. Hemen bir yıl sonra gelen "İyi, Kötü, Çirkin" de ilgi çekmeyi başardı. Artık ünlü bir kovboydu. Böylece ücreti de arttı; "Bir Avuç Dolar"dan 5 yıl sonra, 1969'da oynadığı "Where The Eagles Dare"den 800 bin dolar kazandı. Bu sırada, 1971'de yönetmenliğe adım attı; yönettiği ilk film olan "Play Misty For Me"de aynı zamanda başrolü de üstlendi. Zaten bir süre sonra bunu gelenek haline getirdi ve yönettiği çoğu filmde oynadı.

Bu arada, ona "faşist" damgası yediren "Kirly Harry" serileri çıkageldi. Bu kez silahı eline şehirde alıyor ve "yalnız kovboy"luğa orada devam ediyordu. Sonra kendisinin yönettiği bir dizi film geldi: "High Plains Drifter", "The Outlaw Josey Wales", "The Gauntlet", "Firefox", "Honkytonk Man", "Sudden Impact"... Bu filmlerin hepsinde aynı zamanda oynayan Eastwood buna karşın yönetmenlikte pek önemsenmiyordu. Bunun için '90'ları beklemesi ve "özüne", westerne dönmesi gerekecekti. 1990'da "African Queen" filminin çekim serüvenini anlatan "White Hunter, Black Heart" ve çaylak polis ile tecrubeli polisin öyküsünü konu alan "The Rookie"ye imza attıktan sonra onu bir anda sinema dünyasının en nadide köşesine yerleştiren bir film çekti; "Unforgiven-Affedilmeyen" isimli bu westernin ona getirdiği saygınlık onun yönetimindeki filmleri daha dikkatli izlemeyi gerekli kılıyordu. "Affedilmeyen"den sonra da zaten hep kendi filmlerinde oynadı. Bu kuralı yalnızca bir kez, o da Wolfgang Petersen'in "In The Line Of Fire" isimli geriliminde oynamak için bozdu. 1993'te yönettiği "A Perfect World" '60'lar Amerika'sından geniş bir panorama sunarken, bir sonraki filmi "The Bridges Of Madison County" mütevazı bir aşk filmi olarak belleklere kazındı. Bundan sonraki üç filmi olan "Absolute Power", "Midnight In The Garden Of Good And Evil" ve "True Crime" isimli gerilimlerinde suç ve suçluluk kavramlarını masaya yatıran Eastwood bu ay yeni filmi "Space Cowboys"da Donald Sutherland, Tommy Lee Jones ve James Garner'la birlikte uzaya çıkıyor ve filmin adından da anlaşılacağı üzere kovboyluğa bu kez oralarda devam ediyor. Bu onun ilk bilimkurgusu.

1955 FRANCIS IN THE NAVY
1956 THE FIRST TRAVELING SALESLADY
1957 ESCAPADE IN JAPAN
1958 LAFAYETTE ESCADRILLE
1958 AMBUSH AT CIMARRON PASS
1964 PER UN PUGNO DI DOLLARI (BİR AVUÇ DOLAR)
1965 PER QUALCHE DOLLARO IN PIU (BİR AVUÇ DOLAR İÇİN DAHA)
1966 IL BUONO, IL BRUTTO, IL CATTIVO (İYİ, KÖTÜ, ÇİRKİN)
1966 LE STREGHE
1967 HANG'EM HIGH
1968 COOGAN'S BLUFF
1969 WHERE EAGLES DARE
1969 PAINT YOUR WAGON
1969 TWO MULES FOR SISTER SARA
1970 KELLY'S HEROES
1971 THE BEGUILED
1971 PLAY MISTY FOR ME (y)
1971 DIRTY HARRY (KİRLİ HARRY)
1972 JOE KIDD
1972 HIGH PLAINS DRIFTER (y)
1973 BREEZY (y)
1973 MAGNUM FORCE
1974 THUNDERBOLT AND LIGHTFOOT
1975 THE EIGER SANCTION (y)
1976 THE OUTLAW JOSEY WALES (y)
1976 THE ENFORCES
1977 THE GAUNTLET (y)
1978 EVERY WHICH WAY BUT LOOSE
1979 ESCAPE FROM ALCATRAZ
1980 BRONCO BILLY (y)
1980 ANY WHICH WAY YOU CAN
1982 FIREFOX (y)
1982 HONKYTONK MAN (y)
1983 SUDDEN IMPACT (y)
1984 TIGHTROPE
1984 CITY HEAT
1985 PALE RIDER (y)
1986 HEARTBREAK RIDGE (y)
1988 BIRD (y)
1988 THE DEAD POOL
1989 PINK CADILLAC (PEMBE CADILLAC)
1990 WHITE HUNTER, BLACK HEART (BEYAZ AVCI, KARA YÜREK) (y)
1990 THE ROOKIE (ÇAYLAK) (y)
1992 UNFORGIVEN (AFFEDİLMEYEN) (y)
1993 IN THE LINE OF FIRE (ATEŞ HATTINDA)
1993 A PERFECT WORLD (KUSURSUZ DÜNYA) (y)
1995 THE BRIDGES OF MADISON COUNTY (YASAK İLİŞKİ) (y)
1997 ABSOLUTE POWER (MUTLAK GÜÇ) (y)
1997 MIDNIGHT IN THE GARDEN OF GOOD AND EVIL (İYİ İLE KÖTÜNÜN BAHÇESİNDE GECEYARISI) (y)
1999 TRUE CRIME (GERÇEK SUÇ) (y)
2000 SPACE COWBOYS (y)

Geceyarısı Kovboyu

Dustin Hoffman, "Aşk Mevsimi / The Graduate" filminin başarısından sonra benzer türde başka başrollerde oynamak yerine, sürpriz bir kararla Ratso Rizzo rolünü kabul eder. Rizzo sokaklarda sürten, birçok insanın görünce yolunu değiştireceği türden, hastalıklı bir serseridir... Yönetmen John Schlesinger, senaryo yazarı Waldo Salt, filmin adı ise "Geceyarısı Kovboyu"dur (Midnight Cowboy, 1969)... James Leo Herlihy'nin romanından esinlenerek sinemaya uyarlanan ve yalnızca yetişkinlerin seyredebileceği bu acımasız ahlak hikayesi, En İyi Yönetmen, En İyi Uyarlama Senaryo ve En İyi Film Oscar'larını alır. Filmin hikayesi, Teksas'tan Manhattan'a, zengin kadınlara jigololuk yapma hayalleriyle gelen taşralı Joe Buck ile Ratso Rizzo'nun dostluğu üzerine odaklanıyor. Joe Buck, güzel kadınlarla dolu tatlı bir hayat hayal ederken karşısına bir bacağı aksayan tüberkülozlu Rizzo çıkmıştır. Sefil ve ucuz bir dairede yaşayan Rizzo'nun da Buck gibi gelecek hayalleri ve umutları vardır. Aşağıdaki sahnede dairede sefalet içinde otururlarken Rizzo, yeni ve biricik arkadaşına taşınma planlarından sözediyor.

RATSO RIZZO: *(Ocakta yemek pişirmektedir.)* Hayatını sürdürebilmek için ihtiyacın olan iki şey güneş ışığı ve hindistancevizi sütü. Bunu biliyor muydun? Bu bir gerçek. Florida'da tonla hindistan cevizi ağacı var. Hatta, galiba benzin istasyonlarında bile var. Ve kadınlar? Miami'de ülkenin - sen beni dinliyor musun? Miami'de ülkenin diğer yazlık bölgelerinin hepsinden fazla kadın var. Yani, kumsalda bir günde kişi başına 300 tane düşüyor. Aslında, birinin göbeğine değmeden kaşınamıyorsun bile! *(Yemeğin tadına bakar.)* Bu sıcak, hadi gidelim. *(Joe elinde bir karikatür kitabıyla yürürken Ratso kitabı onun elinden çekip alır.)*

JOE BUCK: Hey! *(Kitabı geri alır ve havayı koklar.)* Sıcakken, soğuk halinde olduğundan daha kötü kokuyor.

RIZZO: Peki öyleyse, yarından itibaren kendi kahrolası yemeğini kendin pişir. Ya da Park Avenue hanımlarından biri senin için kendi evinde yemek yapsın.

BUCK: *(Hızla eline bir kaşık alır.)* Yiyorum, yiyorum, bak? Mmm, bak Ratso yiyorum. Mmm, çok lezzetli.

RIZZO: Buradan gitmeliyim, buradan gitmeliyim. Miami Beach, orada iş var. Orada herkes birini götürebilir, sen bile. New Yorklu hiçbir sınıftan hiçbir hanımefendi artık bu kovboy saçmalığına para vermiyor. Sokakta yürürken sana gülüyorlar.

BUCK: Sokakta bana kimse gülmüyor.

RIZZO: Arkandan sana güldüklerini gördüm dostum.

BUCK: Zaten sen kadınlar hakkında ne bok biliyorsun ki? En son ne zaman biriyle yattın?

RIZZO: Bu konu hakkında yalnızca günah çıkarırken konuşurum. Ayrıca şu anda benden bahsetmiyoruz.

BUCK: En son ne zaman günah çıkardın peki?

RIZZO: Bu benimle rahibim arasında olan bir şey. Sana başka bir şey daha söyleyeceğim. Dürüst olmak gerekirse kokmaya başladın. Bu New York'ta yaşayan bir çapkın için çok büyük bir dezavantaj.

BUCK: Bana temizlikten bahsetme. New York'a geldiğimden beri iç çamaşırını değiştirdiğini görmedim. Bu da oldukça garip bir davranış.

RIZZO: Bunu halka açık bir şekilde yapmak zorunda değilim. Kendimi teşhir etmeye ihtiyacım yok.

BUCK: Hayır, olduğunu hiç sanmıyorum. İddiaya girerim şimdiye kadar kimseyle yatmamışsındır. Buna ne diyorsun? Bir de bana kadınların nelerden hoşlandığını öğretmeye çalışıyorsun!

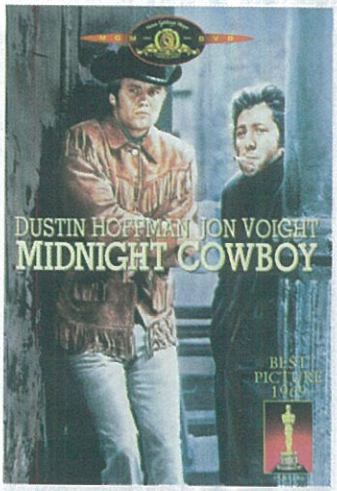

RIZZO: Senin bu aptal kovboy saçmalığının 42. caddedeki jokeylerden başka kimseyi ilgilendirmediğini bilecek kadar bilgiliyim! Buna illa ki bir ad vermemi mi istiyorsun? Bu kesinlikle ibneler için!

BUCK: John Wayne? O da mı ibne? Dış görünüşümden çok memnunum. Kendimi böyle iyi hissediyorum. Ve kadınlar benden hoşlanıyor. Hayatım boyunca tek iyi yaptığım şey sevişmek oldu. Kadınlar benim için deli oluyor, bu bir gerçek. Ratso, kahrolası, Deli Annie'yi uzaklara göndermek zorunda kalmışlardı.

RIZZO: Peki nasıl oldu da, New York'a geldiğinden beri kimseyle yatmayı başaramadın?

BUCK: Çünkü mali desteğe ihtiyacım var, tanrının belası! Çünkü benden 20 dolar çaldın! Bu yüzden de Florida hakkındaki saçmalıklarına bir son verceksin. Ve etsiz kıçını kaldırıp bana borçlu olduğun 20 doları bulacaksın. ■

Sert gerçekciliği ve karakterleriyle 1969 yılının en çok konuşulan filmlerinden biriydi.

Sine DVD

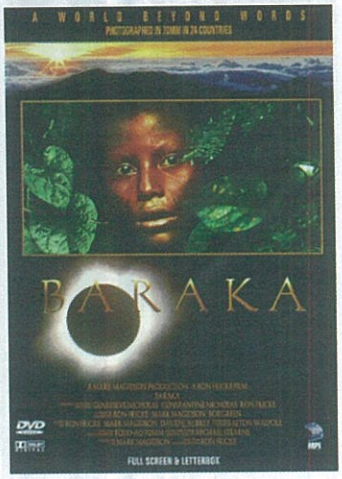

BARAKA/Ron Fricke/1993/104 dk./$19.98

Son birkaç yıldır yaz aylarında Beyoğlu Sineması'nda gösterime sokulan, buna karşın her seferinde de salonu doldurmayı başaran lirik bir belgesel yapıtla karşı karşıyayız. Türünden anlaşılacağı üzere, filmin belirli bir öyküsü yok. Hatta diyaloğu bile yok. Sadece izleyicisine ardarda sunduğu imgeleri var. Ama son derece çarpıcı imgeler bunlar. Kısa bir süre önce Beyoğlu Sineması'nda izlediğimde tokat yemişe döndüğümü anımsıyorum. "Baraka"dan sonra sesi soluğu pek çıkmayan yönetmen Ron Fricke, filmi 70mm formatında 24 ayrı ülkede çekmiş. İzleyenler filmden gerçekten çok etkileniyor. Bunun ilk sebebi filmin çok başarılı bir kurgusu olması, ki kurgu da Ron Fricke'ye ait. Bir başka neden Fricke'nin biçimsel denemelere çok sık yer vermesi. Örneğin kamerasını Japonya'da bir binanın tepesine yerleştiriyor, aşağıda akan trafiği hızlandırılmış çekimlerle veriyor. Ve bu biçimle ulaştığı etkileyicilik gerçekten "görülmesi gereken" bir niteliğe ulaşıyor. Eğer küreselleşme üzerine binbir türlü yorumun yapıldığı bugünlerde "dünya"ya saygı duruşunda bulunan bir belgesele ihtiyacınız varsa "Baraka" size yetecektir.

PLATOON/Oliver Stone/1986/120 dk./$13.99

Oliver Stone henüz bir yeniyetmeyken Vietnam Savaşı'na ilgi duyuyordu. Oraya gitti, fakat akıllara zarar deneyimlerle geri döndü. Sinemaya atıldıktan sonra da eline geçen ilk fırsatta tekrar oraya gitti ve ilk gidişinde yaşadıklarını kurmaca bir filmin içerisine dahil etti. Böylece ortaya "Platoon-Müfreze" adlı başyapıt çıktı. Film gönüllü olarak Vietnam Savaşı'na katılmış olan bir gencin orada Amerikalı askerlerin masum köylere yaptığı saldırıları ve bu arada birbirleriyle de "çatışmalarını" konu alıyor. Başrollerinde Charlie Sheen, Tom Berenger, Willem Dafoe'nin; yan rollerde ise Forest Whitaker ve Johnny Depp'in yeraldığı "Müfreze" bugün sinema tarihinin en iyi savaş filmlerinden biri olduğu gibi, aynı zamanda Amerikalıların da Vietnam'a özeleştirel bakış fırlattıkları bir yapıt. Filmin her karesinde "Biz Vietnam'da aslında kendimizle savaştık" ana fikrini verme amacı güden Stone o yıl "Müfreze"yle en iyi yönetmen

Oscar'ını kazanmıştı. Film ayrıca en iyi film, en iyi kurgu ve en iyi ses ödüllerini de almıştı.

GHOST DOG-THE WAY OF THE SAMURAI/Jim Jarmusch/1999/116 dk./$17.49

Bağımsız filmler üstadı Jim Jarmusch'un "Ghost Dog-The Way Of The Samurai/Hayalet Köpek-Samuray Tarzı" filmi bu son İstanbul Film Festivali'nde gösterilmişti. New York'un iç mahallelerinde "insan temizleme" işiyle uğraşan Hayalet Köpek isimli tetikçi, vaktinin çoğunu, yaşadığı damdaki güvercinlerini besleyerek ve eski zaman Samuray öğretisini hatmederek geçirir. Bir gün mesleğini icra ederken başını mafyayla derde sokar. Mafya onu temizlemek için uğraşırken, o da onlara savaş açar. Jim Jarmusch sinemasına vakıf olanların "alışılmışın dışında bir

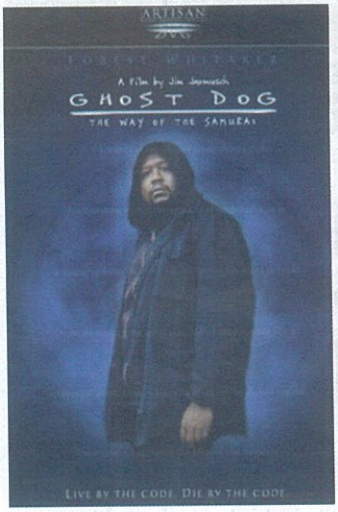

Jarmusch yapıtı" olarak niteledikleri "Hayalet Köpek" öncelikle sinemayı çok seven bir yönetmenin filmi olduğunu her karesiyle hissettiriyor. Başrollerinde Forest Whitaker, John Tormey ve Henry Silva'nın yeraldığı film başarılı bir suç draması olarak göze çarpıyor. Ve size kâh duygusal kâh eğlenceli anlar yaşatıyor.

MISERY/Rob Reiner/1990/108 dk./$14.98

Stephen King'in aynı adlı otobiyografik öğeler içeren kitabından, yönetmen Rob Reiner (geçtiğimiz yaz sinemalarda "Story Of Us'ını izlemiştik) tarafından uyarlanan "Misery", New England'ın karlı yollarında otomobiliyle ilerlerken kaza yapan yazar Paul Sheldon'ın "acı dolu" hikayesini konu alıyor. Ne yazık ki, sözkonusu kaza Sheldon'ın başına gelen en korkunç şey olmuyor. Zira bir numaralı hayranı olan Annie Wilkis tarafından "bakıma alınan" Sheldon bir süre sonra bu hayranının yeni kitabına müdahale etmek istediğini farkediyor. "Misery" kimilerine göre King uyarlamaları arasında en iyilerden bir tanesi. James Caan ve Kathy Bates'in (ki Bates en iyi kadın oyuncu Oscar'ını kazandı o yıl)

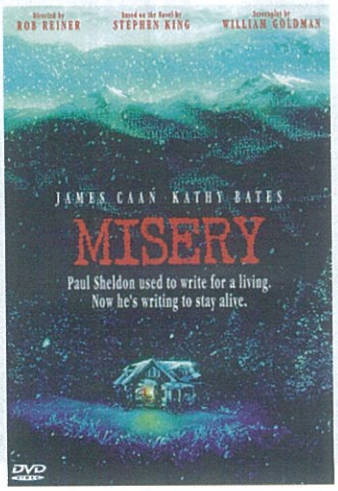

mükemmel performanslar sergiledikleri, yan rollerde ise Richard Farnsworth ve Lauren Bacall'ın oynadığı film bugün Reiner'ın filmografisinin de en iyi yapıtlarından biri. Filmin senaryosuna da usta ve tecrubeli isim William Goldman imza atmış.

BOX OF MOONLIGHT/Tom DiCillo/1997/111 dk./$16.99

Görüntü yönetmeni olarak başladığı sinema kariyerine "Johnny Suede", "Living In Oblivion-Manik Depresif" ve "The Real Blonde-Gerçek Sarışın" gibi kendisine has bir hayran kitlesi edinen filmleri yöneterek devam eden bir başka bağımsız Tom DiCillo'nun "Box Of Moonlight-Ayışığı Kutusu"nu bu yılın ilk günlerinde izleme fırsatı bulmuştuk bizler. Ve aslında "Gerçek Sarışın"dan önce çekmesine rağmen ne yazık ki "Ayışığı Kutusu"nu ondan sonra izleyebilmiştik. Orta yaş krizine

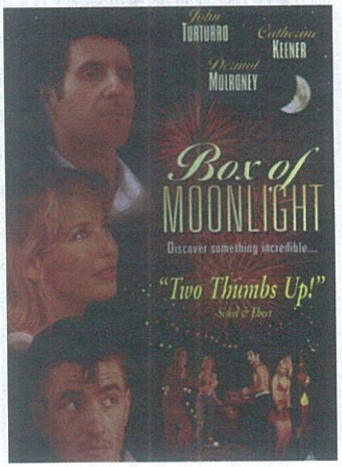

giren Al Fountain adındaki elektronik mühendisi aniden çocukluğunu geçirdiği kırsal kesime şöyle bir göz atmak üzere geri döner. Orada Kid adında, bohem hayatı yaşayan bir "çocuk"la karşılaşır. Kid'in yaşantısına ilk tanık olduğunda bu yaşantıyı biraz tuhaf bulmasına karşın kısa bir süre sonra Kid'e ve hayatına alışır, hatta bundan çok hoşlanır. Ne yazık ki, Al'ın kafasını sürekli olarak birşeyler kurcalamaktadır; zira geride bıraktığı birşeyler sözkonusudur: eşi ve çocuğu merakla onu beklemektedir. John Turturro, Sam Rockwell ve Catherine Keener'ın başrollerini paylaştığı film DiCillo'nun orta yaş, sorumluluk, özgürlük, aile gibi kavramları incelemeye aldığı ve hayata dair önemli şeyler söylediği bir film.

BURÇİN S. YALÇIN

Not: Yukarıdaki filmleri www.amazon.com adresinden temin edebilirsiniz.

Sine Net

sinema.birnumara.com.tr

BRİTANYA SİNEMASININ HERŞEYİ

Britanya sinemasının dünya sinema tarihi içindeki yeri nedir? Yanıtlaması zor bir soru. Sadece Hitchcock ve Chaplin gibi isimleri düşünmemiz bile yeterli bu sorunun yanıtlanması ne kadar zor bir soru olduğunu tespit etmek için. Zira bu iki usta İngiltere'de doğup büyüdüler, hatta Hitchcock İngiltere'de çok başarılı yapıtlar kotardı. Ama gelgelelim ikisini

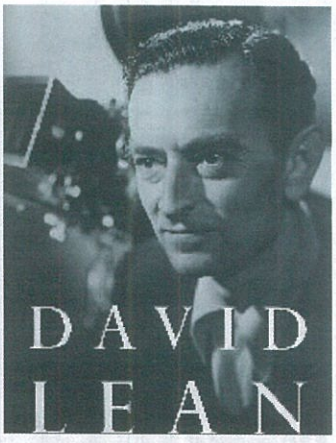

tamamen Amerika'da çektikleri filmler sayesinde biliyoruz, takdir ediyoruz. Aynı şey David Lean, Carol Reed ve John Schlesinger gibi yönetmenler için de söylenebilir pekala. Bugün de Britanya'yı sinema aleminde nasıl bir yere koyabiliriz? Dediğim gibi hemen yanıtlanamayacak denli zor sorular bunlar. Fakat Britanya sineması tüm tarihi, yönetmenleri ve hatta stüdyolarıyla aşağıdaki sitede sizleri bekliyor. Örneğin Hammer Films, Ealing Stüdyoları, FilmFour ve Gainsborough Pictures & Gaumont-British gibi film yapım stüdyoları Britanya sinemasının bugüne dek yürümesini sağlamış dört ana stüdyo ve dilerseniz bunlar hakkında ayrıntılı bilgi edinebiliyorsunuz bu adresten. Lafı uzatmadan söylersek, Britanya sinemasının herşeyiyle önünüzde olduğu bir site sözkonusu. Arzu edenler değerlendirebilir!

http://www.britmovie.co.uk/

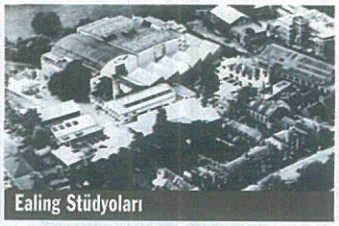

Ealing Stüdyoları

KUZEYDEN GELEN "SICAK" ESİNTİ

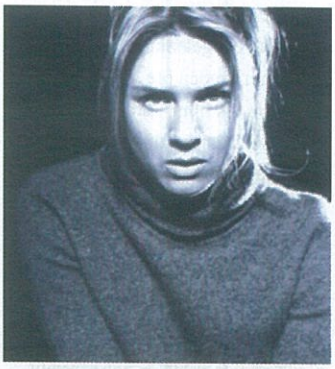

Sıcak yaz aylarında "The Bachelor-Şahane Bekar"la sinemalarımıza konuk olan, bu ay da Farrelly Kardeşler'in "Me, Myself & Irene" adlı komedi filminde izleyeceğimiz Renée Zellweger tüm ayrıntısıyla aşağıdaki sitede duruyor. 1996'da "Jerry Maguire"da Tom Cruise'la yan yana oynayarak dikkatleri

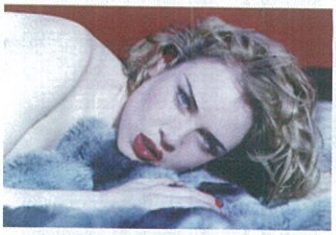

üzerine çeken Zellweger sinema dünyasında basamakları koşarak tırmandı ve bugün hem sıradan stüdyo filmlerinin hem de mütevazı bütçeli yapıtların aranan, istenen oyuncuları arasındaki yerini aldı. Bu ay onu Jim Carrey'yle birbirlerini yerlerken izlemeden önce bu siteye bir göz atıp Norveç-İsviçre kırması bu güzelliğe her yönden bakma imkanına sahipsiniz. Yakında izleyeceğimizi umduğumuz komedi filmi "Nurse Betty"de Morgan Freeman ve Chris Rock'la ve çok sonra gelecek olan "Bridget Jones' Diary" adlı aşk filminde de Hugh Grant'le sahne paylaşacak Zellweger. Onun ismini ileriki yıllarda daha çok duyacağımızı sanıyoruz.

http://www.townecryernews.com/

WIM WENDERS'E BİR SELAM GÖNDERİN!

Sinemadaki profesyonel kariyerine 1971'de Peter Handke'nin aynı adlı

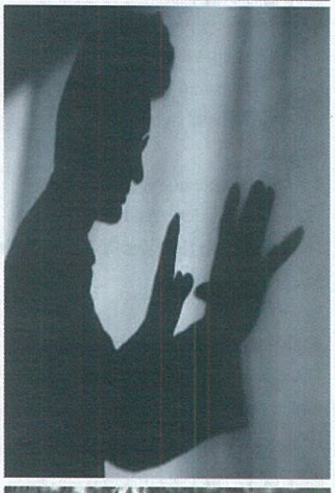

Büyüyünce yönetmen olacak!

kitabından uyarladığı "Kalecinin Penaltı Anındaki Korkusu"yla başlayan ve "Paris, Texas", "Until The End Of The World-Dünyanın Sonuna Kadar" ve geçtiğimiz İstanbul Film Festivali'nde gösterilen "Buena Vista Social Club" gibi niteliği yüksek yapıtlarla yönetmenlik kariyerini sürdüren Alman yönetmen Wim Wenders bu ay da "The Million

Wenders'in elektronik tablolarına bir örnek.

Dollar Hotel" adındaki görkemli bir oyuncu kadrosuna sahip dramasıyla karşımıza geliyor. Bu vesileyle ben de Yeni Alman Sineması'nın bu usta, tanınmış ismini yakından tanımak isteyenlere onun resmi sitesini salık veriyorum. Burada Wenders'le ilgili ayrıntılı enformasyona ulaşmak olası. Mesela Wenders fotoğrafla ciddi olarak ilgilenen bir yönetmen ve bilhassa yolculukları sırasında ölümsüzleştirdiği bu fotoğraf karelerini sergilerle kamuya da açıyor. Bu sergilere giden linklere ulaşabilirsiniz buradan, örneğin. Wenders'in şu ana kadar yazdığı kitaplar veya filmlerinin soundtrack'leri hakkında da bilgi edinebilirsiniz. Fakat yönetmenin esas ilginç ilgi alanını elektronik tablolar oluşturuyor, kuşkusuz. Wenders'in 21'inci yüzyılda son derece önemli bir işlev kazanacağına inandığı bu elektronik tablolar hakkında da ayrıntılı bilgi var sitede. Wim Wenders meraklısına...

http://www.wim-wenders.com/

BURÇİN S. YALÇIN
burcthecritic@hotmail.com

Kitap

GÖRÜNEN KADIN

IMF Türkiye Masası Şefi Carlo Cotarelli'nin hükümete önerdiği "ince ayar"a kızanlar mutlaka "Televizyon, Kadın ve Şiddet"e de endişeyle yaklaşacaklardır ama şunu bilmelidirler ki, bu kitapta Avrupa Birliği'nin dahli mali yardımla sınırlı. Kitabın "feminist" içeriği ise Profesör Oğuz Onaran'ın yönetiminde on iki araştırmacı tarafından yürütülen "Görsel Medyada Kadının Temsili ve

Kadına Yönelik Şiddet" başlıklı projeden kaynaklanıyor. Türkiye'de televizyon yayınlarında kadının temsil edilme biçimlerinin ve bu temsilde varolan şiddetin sorgulanması gerektiği inancıyla yola çıkan araştırmacılar, 1998 yılından bu yana yaptıkları çalışmaları sergilemeye karar vermişler ve bu derleme ortaya çıkmış.

Derlemedeki yazılar televizyon, kadının temsili ve bu temsilde şiddetin yeri gibi, birbiriyle ilintili üç mesele etrafında dönüyor.

Çalışmaların ortak yanı, cinsel iktidarın toplumsal kuruluşuna, dolayısıyla toplumsal cinsiyetin iktidar ilişkileri bağlamında tartışılması gereğine yaptıkları vurgu. Fikir vermesi açısından önce bazı yazı başlıklarını aktaralım: "Yerli Dramalarda Kadın Temsili ve Şiddet," "Televizyonda Gösterilen Yabancı Filmlerde Kadının Sunumu," "Müzik Videolarında Kadın İmgesi ve Kadına Yönelik Şiddet," "Televizyon Reklamlarında Kadına Yönelik Şiddet: Şiddetin Nesnesi Kadın," "Medya Çalışanlarının Cinsel Şiddeti Yorumlama Biçimleri." Bu yazılar içerisinde bizim alanımıza doğrudan girense, Nilgün Abisel'in "Yeşilçam Filmlerinde Kadına Yönelik Şiddetin Kadının Temsilindeki Yeri" yazısı. 1998 yazı boyunca çeşitli ulusal televizyon kanallarında yayınlanan yerli filmler arasından rastlantısal olarak 120 filmi videoya kaydeden Abisel, hazırladığı bir dizi soru aracılığıyla, olay örgüsü, dramatik kurgu ve diyaloglar açısından bu filmleri çözümlemiş; kadın karakterlerin nitelikleri ve yaşamla kurdukları ilişkiler, kadına yönelik şiddetin türü, sıklığı, kimin tarafından hangi nedenlerle uygulandığı ve nasıl açıklandığını saptamaya çalışmış. Bir istatistik vermek gerekirse; şiddet eylemleri arasında ilk sırada tokatlama ve dayak geliyor (yüzde 30.4), bunu her türlü cinsel taciz (yüzde 12.5), tecavüz (yüzde 9.7), iğfal (yüzde 8.2), tecavüz girişimi (yüzde 8.2), öldürme (yüzde 6.2) ve kaçırma (yüzde 5.5) izliyor. Bu filmlerde kadın karakterlerin toplumsal varoluşlarının, doğrudan ve esas olarak, onların aile kurumuyla ilişkilerine ve annelik kimliğine bağlandığı görülüyor. Bu nedenle kadının ataerkil yaşam biçimince belirlenmiş temel işlevi, bu filmler açısından da geçerli: Yarışmaya dayalı, dolayısıyla başarı ve yenilginin, dayanışma ve düşmanlığın kol gezdiği erkek dünyası karşısında duyguların ve sevginin egemen olduğu daha sakin ve sıcak bir ortamın, daha "uygar" davranış biçimlerinin, kısacası "düzen"in temsilciliğini yapmak.

Meraklısı acele etsin, çünkü kitap yalnızca 500 adet basıldı.

Televizyon, Kadın ve Şiddet, Der: Nur Betül Çelik, Kiv Yay., 373 sayfa.

TATLI GERGİNLİK

Nisan ayında düzenlenen 19. Uluslararası İstanbul Film Festivali'nde gösterilen ve daha sonra sinemalarımıza da konuk olan "Felicia'nın Yolculuğu" kitap halinde elimize ulaşmakta gecikmedi. Atom Egoyan'ın yönettiği, başrollerini Bob Hoskins ve Elaine Cassidy'nin paylaştığı film, İrlanda asıllı yazar William Trevor'un romanından uyarlanmış. Filmin de, romanın da bir

psikolojik gerilim olduğu söyleniyor ama filmi görmüş biri olarak bunun bildiğiniz psikolojik gerilimlerden olmadığını söyleyebilirim. Bu, aşkın masumiyetiyle yumuşatılmış, karakterlere sevimli özellikler katılarak dengelenmiş bir gerilim. Hatta gerilimden öte, hâlâ bir imkânsız aşk filmi. Ancak romanın, bu görsel unsurlar dikkate alınamayacağı için bir psikolojik gerilim olduğu söylenebilir. Hikâye şöyle: "Genç İrlandalı kadın Felicia, yaşadığı kasabada tekdüze bir yaşam sürmektedir. Çocukluk arkadaşı Johnny'nin İngiltere'den dönüp gelmesiyle Felicia'nın sıkıcı yaşamı renklenir. Kasabada birkaç gün geçiren Johnny, bir gün ansızın ve adres bırakmadan çeker gider. Johnny'den bebek beklediğini anlayan Felicia, genç adamın izini sürmeye başlar. Bildiği tek şey onun İngiltere'nin bir kentinde çim biçme makinesi üreten bir fabrikada çalıştığıdır. Yolculuğu sırasında hastalanan, üstelik yabancı bir ülkede, farklı bir dil konuşan insanlar arasında ürken Felicia, kendisine yardım etmek isteyen orta yaşlı bir erkekle tanışır; parasını çaldırınca da bu adamın önerisini kabul ederek onun evine gider. Oysa Felicia'nın bu adamla ilgili bilmediği şeyler vardır." İşte gerilim, bu bilinmeyen şeylerde...

Felicia'nın Yolculuğu, William Trevor, Çev: Dilek Şendil, Can Yay., 272 sayfa.

MASAYA MASA DİYEMEMEK...

Luis Bunuel'in kendi yaşam öyküsünü anlattığı ve 1986'da Türkçe'de ilk baskısı yayımlanan "Son Nefesim" adlı kitabının gözden geçirilmiş üçüncü baskısı yapıldı. 1900'de İspanya'da doğan ve 1983'te Meksika'da yaşama veda eden İspanyol yönetmen özellikle ilk dönem filmleriyle gerçeküstücülüğün sinemadaki en önemli temsilcilerinden sayılıyor. Toplumsal adaletsizlik, dinsel aşırılık, nedensiz vahşet ve erotizmle ilgili özgün ve muhalif bir üslup geliştiren Bunuel'in en önemli filmleri arasında senaryosunu Salvador Dali'yle yazdıkları "Bir Endülüs Köpeği" (1928), "Altın Çağ" (1930), "Büyük Çılgın" (1949), 1961'de Cannes Film Festivali büyük ödülünü kazanan "Viridiana," Catherine Deneuve'ün ününe ün katan "Gündüz Güzeli" (1967), "Burjuvazinin Gizli Çekiciliği" (1973) ve "Arzunun O Belirsiz Nesnesi" (1977) sayılabilir.

İlk kez 1982'de Fransa'da yayımlanan otobiyografisinde Bunuel, İspanya'yı, 1930'ların Paris'ini, gerçeküstücülüğü, gerçeküstücüleri, İspanya İç Savaşı'nı, Amerika ve Meksika'daki yaşamını ve filmlerini, düşlerini, aşklarını yaratıcı zekâsı ve espri yeteneğiyle anlatıyor.

"Son aylarda karşılaştığım bir kişinin veya bir şeyin adını, yakın zamanda yaşadığım bir olayı anımsayamadığım zaman, bir kaygı, hatta bir korkudur alır beni... Kişiliğim birden parça parça olur, dağılır. Başka hiçbir şey düşünemem. Ama gene de tüm çabalarım ve kızgınlığım bir işe yaramaz. Bu, tümden bir yokoluş mudur? 'Masa' diyebilmek için

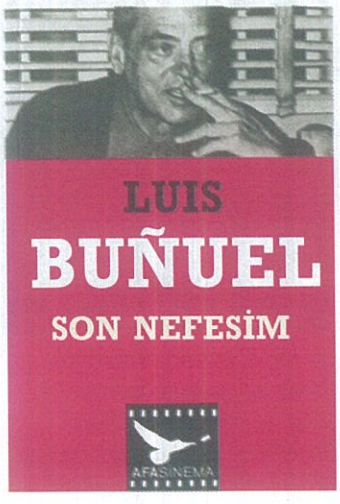

eğretileme yapmak zorunda olmak korkunç bir duygu. Bunun da ötesinde, sıkıntıların en kötüsü: Yaşamak... Ama, artık kendini tanıyamadan, kim olduğunu bilemeden yaşamak..."

"Son Nefesim"in girişindeki "Bellek" bölümünden yaptığımız alıntı, nasıl bir kitapla karşılaşacağınızın ipuçlarını veriyor herhalde!

Son Nefesim, Luis Bunuel, Çev: İlkay Kurdak, Afa Yay., 340 sayfa.

KÜRŞAT OĞUZ

Yeni Kaset & CD

R&B USTASINDAN FİLM MÜZİKLERİ

Bir başka R&B ve hip hop ağırlıklı soundtrack albüm de şu sıralar gösterimde olan komedi "Big Momma's House" (Vay Anam Vay) filmine ait. Daha önce Mariah Carey, Aretha Franklin, TLC gibi ünlü R&B sanatçılarının albümlerinde yapımcılığını üstlenmiş olan ve Kris Cross'u keşfeden adam Jermaine Dupri'nin ilk soundtrack albüm denemesi. Dupri ayrıca "Big Momma's House" sonudtrack'inin ilk single'ı "I've Got To Have It"i de Nas ve Monica ile birlikte seslendiriyor. Toplam 14 parçadan oluşan albümde dikkat çeken isimlerse Xscape, Nas, Da Brat, Monica, Missy Elliot ve son günlerin popüler kız gruplarından biri olan Destiny's Child. Eğlenceye davet eden bir albüm.

Big Momma's House / Sony

GÖRKEMLİ BİR FİLM İÇİN

Ridley Scott'un filmin kahraman generalini oynayan Russell Crowe ile imparatorluğun kötü varisi Joaquin Phoneix'i karşı karşıya getiren ihtişamlı filmi "Gladyatör" bütün dünyada büyük beğeni kazanmıştı. Roma İmparatorluğu döneminde geçen büyük bütçeli filmin müzikleri de oldukça iddialı. Kelt müziğinin önemli temsilcilerinden ünlü grup Dead Can Dance'in solisti Lisa Gerrard ve "Ruhlar Evi," "Aslan Kral," "Crimson Tide," "The Rock," "As Good As It Gets," "Prince Of Egypt," "Thin Red Line" gibi filmlerin soundtrack albümlerine imzasını atan Hans Zimmer "Gladyatör"ün müzikleri için biraraya gelmiş. Müzikler de tıpkı görüntüler, kostümler, mekanlar kadar "Romalı." Kahramanlık sembolü olan güçlü nefesliler ve ihtişamın sesi olan davullar başrolde. Zimmer'in orkestrasyonlarına Lisa Gerrard'ın new age parçaları karıştığında ortaya oldukça sağlam bir albüm çıkıyor. Lisa Gerrard'ın sözsüz vokalleri ve duduk ustası Djivan Gasparyan albümün sürprizleri.

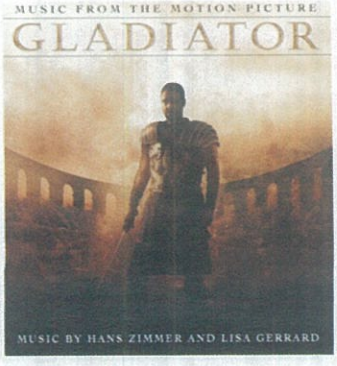

Gladiator / Universal

AÇIK SAÇIK ŞARKILAR

Çatlak bilimadamı Sherman Klump geri dönüyor. 1996'nın ilgi gören komedilerinden "Nutty Professor"ün ikincisi "Nutty Professor II: The Klumps"da Eddie Murphy yine Dr.Jekyll - Mr.Hyde sendromu içinde diğer kişiliği olan Buddy Love ile geliştirdiği gençlik formülünün sırrını saklamak ve sevdiği kadınla evlenebilmek için savaşıyor. Filmin oyuncu kadrosundaki sürpiz isimse Janet Jackson. Çatlak profesörün güzel sevgilisi rolündeki Janet Jackson tabii ki filmin sountrack albümünde de karşımızda. Jackson'un yeni parçası olan "Doesn't Really Matter"in yanısıra albümde şu sıralar MTV müzik listelerinde bir numara olan ve her yerde kulağımıza çalınan Sisqo'nun sansürsüz olarak dinleyebileceğiniz "Thong Song"u da dikkat çekiyor. R&B, rap ve dans müzik camiasından önemli başka isimler de var. Beyaz zenci olarak tabir edilen arıza rapçi Eminem, Method Man, Foxy Brown, DMX, R.Kelly, Redman ve Brian McKnight öne çıkanlar arasında. Bu albümün parçalarının açık saçık sözleri yüzünden ABD'de "küçüklerin dinlemesi sakıncalıdır" uyarısıyla piyasaya çıktığını da ekleyelim.

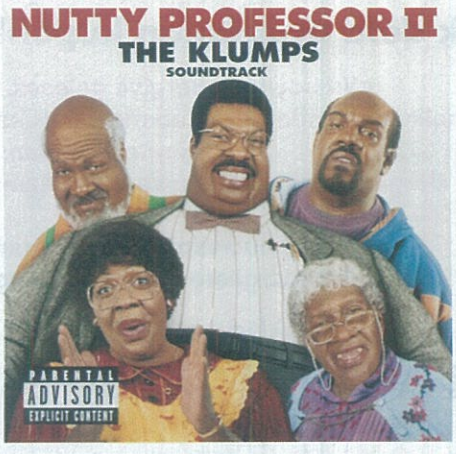

Nutty Proffesor II: The Klumps / Universal

MİNE AKVERDİ

BALERİNLER DE POP DİNLER

Bir zamanlar televizyonun en güzel dizilerinden biri olan ve çoğumuzu dansçı ya da müzisyen olma hayallerine sürükleyen "Fame" dizisi vardı. O dizinin tutkunlarındansanız "Center Stage" sizin ilgi alınıza girecek demektir. "The Madness Of King George," "Object Of My Affection" gibi filmlerin yönetmeni Nicholas Hytner'ın yeni filmi "Center Stage" profesyonel bale topluluğuna katılmak ve birer yıldız olmak için çabalayan yetenekli bir grup dansçı gencin yoğun çalışmalarını, hırslarını, hayallerini, arkadaşlıklarını ve aşklarını anlatıyor. Filmin kadrosunda "10 Things I Hate About You"dan tanıdığımız Susan May Pratt ve "Fight Club"dan hatırlayacağınız Eion Bailey gibi genç isimlerin yanısıra Hollywood'da ünlü olmayan ama kendi kulvarları olan dans camiasında büyük genç yetenekler arasında gösterilen Amanda Schull, Ilya Kulik, Ethan Stiefel and Sashca Radetsky de var. Konu dans olunca filmin müzikleri de oldukça öne çıkıyor tabii. Filmde bale sahnelerinde Çaykovski ve Prokofiev besteleri çalınsa da film müzikleri albümünde pop ve R&B parçaları var. Soundtrack albümün ilk single'ı olan ve 16 yaşındaki Mandy Moore'un söylediği "I Wanna Be With You" tipik, gençlik filmi yumuşak pop parçalarından. P.Y.T.'nin "We're Dancing"i, International Five'ın "First Kiss"i, Ashley Ballard'ın "Don't Get Lost In the Crowd"ı gibi R&B parçalarının yanında süpriz isimler de var. İngilizlerin yetenekli çocuğu Jamiroquai "Cosmic Girl" ve "Canned Heat" ile, Red Hot Chilli Papers eski bir Stevie Wonder şarkısı olan "Higher Ground"un rock yorumuyla ve Michael Jackson da "The Way You Make Me Feel"in yeni yorumuyla karşınızda.

Center Stage / Sony

1 NUMARA 1N HEARST

Dergilerine kuponlu sistemle abone olmanın avantajlarından yararlanın.

Türkiye'de ilk defa uygulanan kuponlu abonelik sisteminin avantajları:

- Yıl boyunca dergiye gelecek zamlardan etkilenmemek.
- İki ay bedava abonelik ya da ödediğiniz abone ücreti kadar hediye alarak aboneliğinizi bedavaya getirmek.
- Derginizi zamanında okumak.
- Derginizin kaybolması ve geç ulaşması gibi problemleri yaşamamak.

Tüm bu avantajlardan yararlanmak ve birbirinden çekici dergilere abone olmak için bir telefonunuz yeterli.

Abone ve Okur Hizmetleri

Tel: (0212) 315 30 63 / 315 30 87

Kredi kartı ile abonelik yapılır.

Not: Aboneliğiniz bittiğinde sizden onay alınmadan KESİNLİKLE uzatılmaz.

YENİLİKLERİN ÖNCÜSÜ 1 NUMARA HEARST KUPONLU ABONELİK SİSTEMİYLE BİR İLKE DAHA İMZA ATIYOR

TÜRKİYE'DE İLK KEZ

KUPONLU ABONELİK SİSTEMİ:

Türkiye'nin en dinamik dergi grubu 1 Numara Hearst, yepyeni bir abonelik sistemini okurlarına sunuyor. Abonelik süreniz boyunca kuponlu sistemle dergilerinize sorunsuz bir biçimde ulaşacaksınız. Abone olduğunuzda size verilecek kuponları her ay bayinize götürüp derginizi alacak, gecikme ve kaybolma gibi aksiliklerden etkilenmeyeceksiniz. Üstelik, birbirinden değerli hediyeler sizleri bekliyor.

İŞTE SEÇECEĞİNİZ BİRBİRİNDEN KALİTELİ HEDİYELER

BİLGİSAYAR

- Samsung bilgisayar kamerası
- TV kartı
- Turkport 1 yıllık sınırsız İnternet erişimi
- Viole ekran filtresi (14'-15')
- Speaker (600 watt)
- Kulaklıklı mikrofon + mause

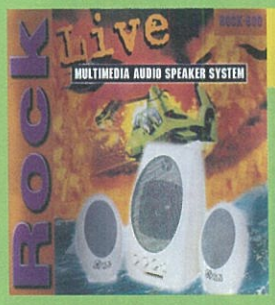

SAAT-GÖZLÜK

- Asgold 14 ayar altın bileklik
- Esprit bay-bayan kol saati
- Vagary bay-bayan kol saati
- Police bay-bayan güneş gözlüğü
- Richo fotoğraf makinası
- Kodak fotoğraf makinası

ÇANTA-İÇKİ

- Vega seyahat seti (üçlü)
- Samsonite bayan klasik çanta
- Samsonite bayan spor çanta
- Home Store bayan çanta
- Doluca şarap (6'lı 75cl)
- Uyku tulumu (tek kişilik)

KİŞİSEL BAKIM

- Braun epilasyon aleti
- Phlips traş makinası
- Armany bay-bayan parfüm
- Hayashi saç bakım ürünleri
- Vücut bakım ürünleri
- Home Store şal

ÇOCUK-OYUN

- Römer arabalar için çocuk güvenlik koltuğu
- Bebefon
- Pictronary
- Hungry Hippos
- Krokodiş doktorda
- Puzzle
- Tabu
- Action man
- Playskool

ELEKTRONİK-MUTFAK

- Vestel Boombox müzik seti
- King çay-kahve makinası
- Rowenta çay-kahve makinası
- Ekmek kızartma makinası
- Handblender
- Taşgrill
- Ördekçioğlu tencere-tava seti (3'lü)
- Fisslew düdüklü tencere

1 NUMARA 1N HEARST

Hediye koşulları için lütfen bizi arayınız.

Yazışma adresimiz: 1 Numara Hearst Yayıncılık A.Ş. Okur Hizmetleri Bostan Sok. No:8 / 80200 Teşvikiye / İstanbul *Tel:* [0212] 315 30 63/[0212] 315 30 87 / *e-mail:* abone@birnumara.com.tr

TELEVİZYON
Ayın Filmleri

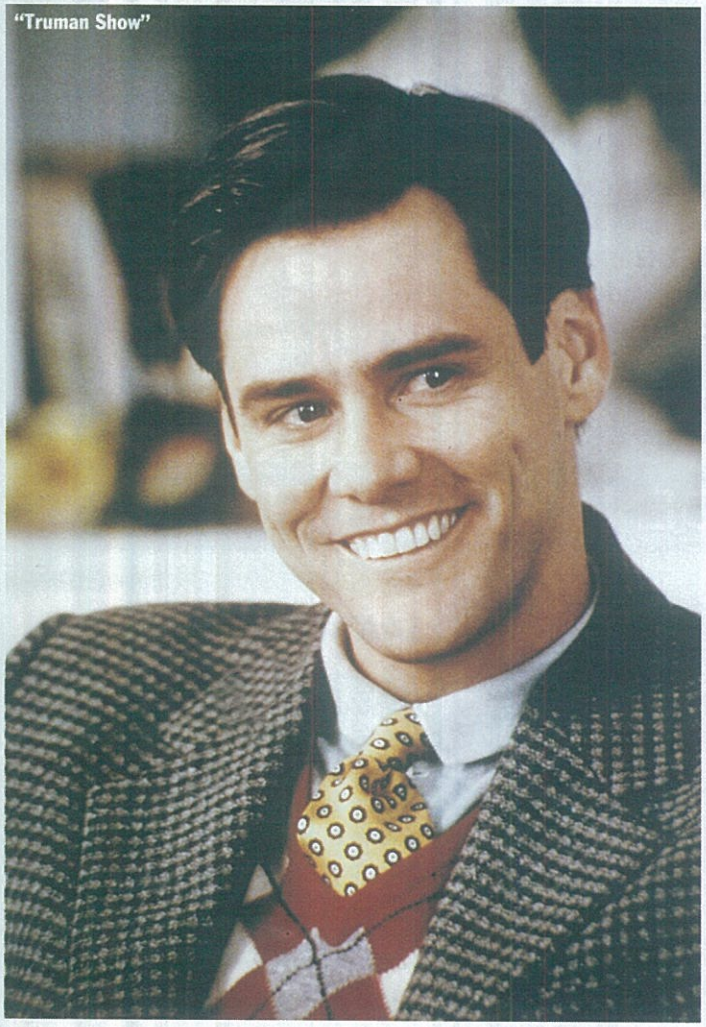
"Truman Show"

Truman Show
The Truman Show

"Ölü Ozanlar Derneği" (Dead Poets Society), "Korkusuz" (Fearless) gibi unutulmaz filmlere imza atan Avustralyalı yönetmen Peter Weir'ın belki de en iyi yapıtı. Yaşadığı her şeyi kendi hayatı zanneden, dostlarını kendi dost, karısını gerçek karısı, yollarında güle oynaya gezindiği kasabayı gerçek kasaba olarak bilen Truman, bütün hayatının aslında bir televizyon şovundan ibaret olduğunu bilmemektedir. Sinema tarihinin belki de en etkileyici filmlerinden olan "Truman Show" (1998), kendi yaşamı sandığı hayatının, ta doğduğu andan beri tüm Amerika'da canlı yayında sunulan bir show olduğunu yavaş yavaş fark eden Truman'ın dramını izlerken, medya ve televizyon dünyasının nelere kadir olabileceği üzerine de düşünmeden edemiyorsunuz. Komedi filmleriyle yıldızı parlayan Jim Carrey'nin dramatik bir rolde kariyerinin en iyi performansını sergilediği yapıt, "Matrix"le birlikte ekranda ayın sinema olayı.

CINE5

Matrix

Teknik açıdan sinemada tam bir devrim yaratan, bilimkurgu sinemasının önünde yeni ufuklar açan, "derin" ve felsefi unsurlarına karşın aksiyon tarzı anlatımıyla geniş kitlelere ulaşan "Matrix" (1999), ilk kez ekranda. Öykünün baş kahramanı Neo... Matrix üzerine kafa yoran ve onun ne olduğunu öğrenmeye çalışan Neo, bu süreçte esrarengiz yabancı Trinity ile tanışır. Trinity, "seçilmiş kişi" olduğunu söylediği Neo'yu bilinen gerçekliğin ötesine götürmeye gelmiştir. Bu arada hikayeye katılan Morpheus da, Neo'ya matrix'in inceliklerini öğretmeye çalışır. İnsanlığın yaşadığı yanılsamayı yırtmak ve onlara gerçekliği göstermek, kahramanlarımızın işidir. Ancak peşlerinde, mevcut düzenin sürmesini isteyen ajanlar vardır ve kovalamaca başlar. İlk filmleri "Tuhaf İlişkiler"le (Bound) adlarından söz ettiren Wachowski Kardeşler'in başyapıtı sayılan "Matrix", daha önce video kliplerde kullanılan bir tekniği sinema sanatıyla buluşturuyor. Hızlı kamera hareketlerinin ağır çekimle birleştiği "flow-mo" tekniği, filme apayrı bir anlatım zenginliği kazandırıyor. Başrollerini Keanu Reeves, Laurence Fishburne ve Hugo Weaving'in paylaştıkları yapıt, son Oscar ödül töreninde En İyi Kurgu, Ses, Ses Efekti Kurgusu ve Görsel Efektler dallarında bu ödülü kucaklamıştı. Şu sıralar 2. ve 3. bölümlerinin çekim hazırlıkları süren film, kuşkusuz çağdaş sinemanın başyapıtlarından biri. Kaçırmayın!

DigiTurk-Vizyon

Misafirler

Başrolünü Jean Reno'nun oynadığı, büyük bir gişe hasılatı elde eden, ülkemizde de beğeni kazanan komedi filmi ve devamı bu ay Kanal E'de ekrana geliyor. "Misafirler" (Les Visiteurs, 1993), ortaçağdan kazara günümüze gelen bir savaşçının ve arkadaşının komik maceralarını konu alıyor. Jean-Marie Poire'nin yönettiği filmde Jean Reno ve Christian Clavier başrollerde. Yine Poire'nin yönettiği ve aynı kadronun rol aldığı devam filmi "Misafirler 2"de (Les Couloirs du temps: Les Visiteurs 2, 1998) ise komedi kaldığı yerden devam ediyor. Ama itiraf etmek gerekir ki, devam filmi, ilkinin parıltısını taşımıyor.

Kanal E

Patlarsam Yanarsın I-II
La Boum I-II

Fransız sinemasının 1980'lerdeki en popüler filmlerinden biri. Claude Pinoteau'nün yönettiği 1980 yapımı ilk film, Vic adlı genç bir kızın hayat ve cinsellikle ilgili sorunlarını anlatıyor. Sophie Marceau'ya bugünkü şöhretini sağlayan filmin gördüğü ilgi üzerine 1982'de çekilen devamı da yine bu ay ekranda olacak.

Kanal E

Harry Tracy
Harry Tracy, Desperado

Bruce Dern ve Helen Shaver'dan bir western. William A. Graham'ın yönettiği 1982 tarihli film, kanun kaçağı olan tren soyguncusu Harry Tracy'nin hikayesini anlatıyor.

Kanal 7

Kızları Öp
Kiss the Girls

İki sezon önce sinemalarımızda gösterilen, orta halli bir polisiye-gerilim. Profesyonel bir detektif olan Dr. Alex Cross, kolejde okuyan yeğeninin ansızın ortadan kaybolduğunu öğrenir. Araştırmalarına başladığında, yeğeniyle birlikte pek çok kızın da aynı şekilde sırra kadem bastığını öğrenir. Bulunan iki cesedin üzerinde kazanova imzalı birer not vardır... Gary Fleder'ın yönettiği, karanlık bir atmosfere sahip olan filmin başrollerini Morgan Freeman ve Ashley Judd paylaşıyor.

CINE5

"Kızları Öp"

"Otomatik Portakal"

Stanley Kubrick Toplu Gösterisi

DigiTurk, Türk televizyon tarihinde bir ilki gerçekleştirerek, geçen yıl aramızdan ayrılan, sinema sanatının en büyük ustalarından, dahi yönetmen Stanley Kubrick'in 6 filminden oluşan bir toplu gösteri sunuyor seyircilerine... 1928 yılında dünyaya gelen, sinemaya başlamadan önce fotoğrafçılık ve belgecilikle uğraşan, 20'li yaşlarda kısa filmler, 25'inde ise ilk uzun ve konulu filmi "Fear and Desire"ı çeken Stanley Kubrick, hayranlarının da çok iyi bildiği gibi, yenilikçi, aykırı ve kendini herkeslerden saklayan bir yönetmen olarak 7. sanatın sayfalarındaki yerini aldı. Her filminde farklı bir tür deneyen ve filmlerini yıllar süren hazırlık evrelerinden sonra ortaya çıkaran Kubrick'in, gerek "Zafer Yolları" (Paths of Glory) gerekse "Otomatik Portakal" (A Clockwork Orange) filmleri de pek çok ülkede yakın tarihe kadar sansürü aşamadı. Son olarak hayranlarına "Gözü Tamamen Kapalı"yı (Eyes Wide Shut) armağan eden (ki son anda bir değişiklik olmazsa gelecek ay yine DigiTurk'te gösterilecek) armağan eden Kubrick'in toplu gösterideki ilk filmi, erken dönem çalışmalarından **"Lolita"** (1962)... Vladimir Nabokov'un ortalığı sarsan ünlü romanından uyarladığı film, annesine yanaşarak çocuk yaştaki bir kıza olan aşkını dile getirmeye çalışan bir adamın dramını anlatıyor. Gösterime girdiğinde "toplumsal değerleri" altüst ettiği gerekçesiyle epeyce gürültü kopartan film, yine de yeni çekilen "Lolita"nın yanında masum kalıyor bile denebilir. Siyah beyaz filmde başrolleri James Mason, Shelley Winters ve Sue Lyon paylaşıyorlar. Gösterinin ikinci filmi **"2001: Uzay Macerası"** (2001: A Space Odyssey, 1968). Arthur C. Clarke'ın "The Sentinel" adlı öyküsünden yola çıkarak yazarla birlikte senaryoyu kaleme alan Kubrick, üç bölüm halinde anlattığı hikayede ilk çağlardan geleceğe insanoğlunun kendini sorgulayışını anlatıyor. Gizemin ve metafiziğin peşinde koşan yapıtta başrolleri Keir Dullea ve Gary Lockwood paylaşıyorlar. (Sinemaseverler bu ay ayrıca, yine Arthur C. Clarke'ın romanından Peter Hyams'ın 1984'te çektiği "2010: Uzay Efsanesi"ni (2010: The Year We Make Contact) de izleyebilecekler. Roy Scheider ve John Lithgow'un rol aldıkları film, ilk filmdeki uzay gemisinin akıbetini araştırmak üzere Jüpiter'e giden bilimadamlarının yaşadıklarını konu alıyor.) Gösterinin 3. filmi, Avrupa'nın pek çok ülkesinde olduğu gibi bizde de yakın döneme kadar gösterimi yasak olan **"Otomatik Portakal"** (A Clockwork Orange, 1971). Anthony Burgess'in romanından çekilen film, kaosun hakim olduğu geleceğin dünyasına karamsar bir bakış fırlatıyor. Sadizmin başrolde olduğu, şiddetin günlük ihtiyaçtan sayıldığı bir dünyayı resmeden ve halen güncelliğini koruyan bu başyapıtta Malcolm McDowell ile Patrick Magee oynuyor. 4. sırada, Kubrick'in klasik sinemaya dönüşünü simgeleyen **"Barry Lyndon"** (1975) var. İngiliz yazar Thackeray'ın romanından uyarlanan film, cinayet suçlamasından kaçan Barry'nin hikayesi. Dekorları, kostümleri ve çevre düzenlemesiyle seyirciyi afallatan yapıt, üç saatlik süresi boyunca tam bir görsel şölen vaad ediyor. Ryan O'Neal ve Hardy Kruger başrollerde... Toplu gösteride bu ay son olarak **"Cinnet"** (The Shining, 1980) ekrana geliyor. Stephen King'in romanından yola çıkan film, korkunç bir katile dönüşen bir babanın karısı ve küçük oğluna yaşattığı kabusu perdeye taşıyor. Jack Nicholson ve Shelley Duvall'ın üstün performanslarıyla bir kat daha değer kazanan film, korku-gerilim sinemasının ve Stephen King uyarlamalarının en iyi örneklerinden...

Her Pazartesi DigiTurk-MovieMax

Kızıl Köşe
Red Corner

Büyük bir Amerikan şirketine danışmanlık yapan Jack Moore, iş için Çin'e gider. Burada egzotik güzelliğe sahip Çinli bir kadınla yaşadığı gecenin ardından yaşamı tam bir kabusa döner. Gözünü açtığında kanlar içindedir ve kadın ölmüştür. Bu ölümden sorumlu tutulan Jack, artık yakasını sıyıramayacağı büyük bir belanın ortasındadır. Yönetmenliğini, "Kızarmış Yeşil Domatesler"le (Fried Green Tomatoes) tanınan Jon Avnet'in üstlendiği film, başroldeki Richard Gere'in Çin'e

"Kızıl Köşe"

ÇEVRE FİLMLERİ

Sinema Büyüsü

Atilla Dorsay ve Alin Taşçıyan'ın birlikte hazırlayıp sundukları "Sinema Büyüsü" kuşağı, ekim ayını "Çevre Filmleri"ne ayırmış. Hepsi de yakın tarihli, ses getirmiş filmlerden oluşan seçkinin ilk filmi, sinemalarımızda da beğeni kazanan "Baraka" (1993). Ron Fricke'nin imzasını taşıyan ve konulu bir film olmaktan çok belgesel tadı taşıyan **"Baraka"**, 24 ayrı ülkede çekilmiş. Arjantin'den Avustralya'ya, Kamboçya'dan Grand Canyon'a kadar pek çok yerde gezinen kamera, gözlere tam bir şölen vaat ediyor. İkinci sırada, ülkemizde de büyük beğeni kazanan çok farklı bir belgesel yer alıyor; **"Microcosmos - Çayırın Sakinleri"** (Le Peuple de L'Herbe, 1996). Fransa-İsviçre-İtalya ortak yapımı olan filmin yönetmeni Claude Nuridsany ve Marie Perennou... Çekimleri tam 3 yıl süren ve 15 yıllık bir araştırmanın sonucu ortaya çıkan yapıt, böceklerin dünyasını mercek altına alıyor. Ama bunu ders verir gibi anlatmak yerine, onları özel çekim teknikleri sayesinde hiç görülmemiş bir biçimde perdeye taşıyor. Başta En İyi Film dalında Cesar ödülü olmak üzere pek çok festivalde ödüller alan film, Fransa'da 4 haftada 2 milyon seyirciyi salonlara çekmeyi başarmıştı. Üçüncü sırada bir Hollanda filmi yer alıyor; **"Afrika Senfonisi"** (Serengeti Symphony, 1998). Tanzanya'daki Serengeti Ulusal Parkı'nda kamp kuran yönetmen Hugo van Lawick ve ekibi tarafından saptanan görüntülerin, klasik müzik eşliğinde sunulmasından oluşan bu belgesel, sinemaseverlere özel tatlar vaat ediyor. Kuşağın son filmi, yönetmenliğini Farhad Mehranfar'ın üstlendiği **"Hayat Ağacı"** (The Tree of Life / Derakht-e-jan, 1998). San Sebastian Film Festivali'nde gösterilen bu İran filminde başrolleri Omid Amiri ve Jian Amir Rezvani paylaşıyorlar.

Her Perşembe TRT 2

TELEVİZYON
Ayın Filmleri

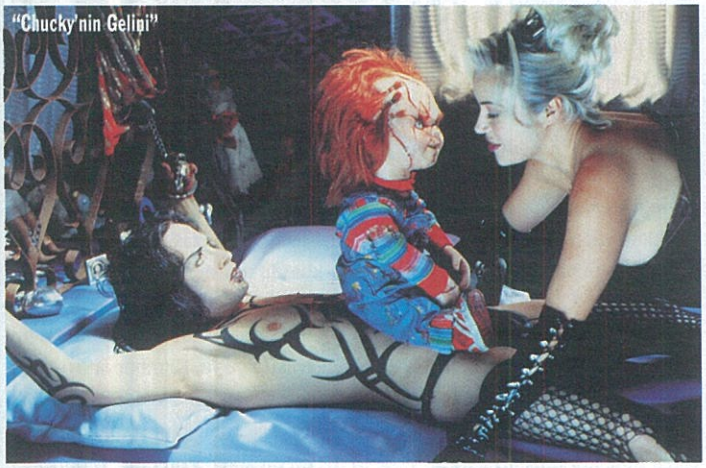
"Chucky'nin Gelini"

girmesini yasaklayan yapıt olarak sinema tarihine geçti. Çinli yetkililer, ülkelerini kötülediği gerekçesiyle filmi de yasakladılar. Biraz Amerikancı bir tavıra sahip olan "Kızıl Köşe" (1997), bunun dışında heyecan dozu iyi ayarlanmış bir polisiye-gerilim. CINE5

Boksör
The Boxer
Gelecek vaad eden başarılı bir boksörken, delikanlılık çağında IRA mensubu olduğu için tutuklanan ve 17 yıl hapis yattıktan sonra özgürlüğüne kavuşan Danny'nin hayatı. "Sol Ayağım" (My Left Foot) ve "Babam İçin" (In the Name of the Father) filmleriyle tanıdığımız ve "Babam İçin"de yine IRA konusuna değinen yönetmen Jim Sheridan, son çalışması "Boksör"de (1997) de Daniel Day-Lewis ve Emily Watson gibi iki başarılı oyuncudan da destek alarak, çarpıcı bir film ortaya koyuyor.
CINE5

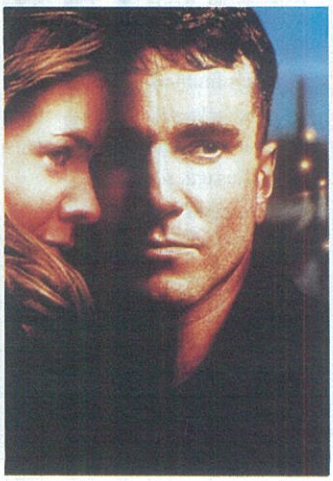

Chucky'nin Gelini
Bride of Chucky - Child's Play 4
İlkinden sonra serinin en kuvvetli bölümü sayılan "Chucky'nin Gelini"nde (1998), içine psikopat bir caninin ruhu giren oyuncak bebek Chucky'nin bu kez kendine bir dişi eş yaratmasını ve etrafa beraberce dehşet saçmalarını anlatıyor. Ronny Yu imzalı bu başarılı korkuda başrolleri Jennifer Tilly ile Brad Dourif paylaşıyorlar.
DigiTurk-MovieMax

Gelecek Durak Greenwich Village
Next Stop Greenwich Village
Duygusal komedi tarzı filmleriyle tanıyıp sevdiğimiz Paul Mazursky'nin 1976'da çektiği film, anne-babasının kollarından kopup, artist olmak için başka bir kente giden bir gencin, '50'li yıllarda geçen hikayesini anlatıyor. Lenny Baker, Shelley Winters ve Christopher Walken, filmin asları...
CINE5

Avcı
The Deer Hunter
Ekranda ayın bir başka sinema olayı. 1980'lerde TRT'de kesintiye uğrayarak gösterilen ve bir daha da seyirci önüne çıkmayan bu klasikte başrolleri Robert De Niro ve Christopher Walken paylaşıyorlar. Vietnam savaşı üzerine yapılmış en etkileyici filmler arasında başı çeken "Avcı" (1978), Michael Cimino'nun imzasını taşıyor. En İyi Film başta olmak üzere Yönetmen, Yardımcı Erkek Oyuncu, Ses ve Kurgu dallarında Oscar alan film, yönetmen Cimino'nun da yıldızını parlatmıştı. Ancak Cimino, bir sonraki büyük projesi "Cennetin Kapısı"yla (Heaven's Gate) hem hüsrana uğramış, hem de yapımcı stüdyoyu batırma noktasına getirmişti. "Avcı", hiç görmemiş sinemaseverler kadar, yıllar önce izleyenler için de kaçırılmaması gereken bir sinema şaheseri.
Kanal E

4. Kat
The 4th Floor
Kendisine miras kalan eve taşınan genç bir kadının yaşamı, alt katta yaşayan psikopat komşusu yüzünden kabusa döner. Yakın dönemde DVD'si piyasaya çıkan "4. Kat", korku ve gerilim unsurlarına yer veren, 1999 yapımı bir film. Joshua Klausner'in yönettiği filmde başrolleri Juliette Lewis, William Hurt ve Shelley Duvall paylaşıyor.
CINE5

Arabulucu
The Go-Between
İngiliz sinemasının usta yönetmenlerinden Joseph Losey imzalı bir edebiyat uyarlaması. Bir İngiliz kasabasında, Marian ve Ted arasında yaşanan yasak aşkı anlatan 1971 yapımı film, L.P. Hartley'in eserinden uyarlanmış. Trajik finaliyle hafızalarda yer eden filmin başrollerini Julie Christie, Alan Bates ve Michael Redgrave paylaşıyorlar.
Kanal E

"Astronotun Karısı"

Astronotun Karısı
The Astronaut's Wife
Daha çekim aşamasında adının sıkça duyulmasına ve bolca reklamı yapılmasına karşın ülkemizde sinemalarımıza gelmemiş, etkileyici bir bilimkurgu. Rand Ravich'in yönettiği 1999 yapımı film, insanoğlunun uzaydan gelebilecek tehlikeler karşısındaki korkularını yansıtan psikolojik bir gerilim aynı zamanda. Johnny Depp ve Charlize Theron, filmin başlıca kozları.
DigiTurk-MovieMax

Köprüdeki Lulu
Lulu on the Bridge
"Smoke" romanı ve filmiyle ülkemizde de epeyce tanınan ve sevilen Paul Auster'ın yeni çalışması. Depresyona giren bir müzisyen, günün birinde yolda bir ceset bulur. Cesedin üzerinde iki şey vardır; telefon numarası ve şifalı mavi ışık saçan bir taş. Tıpkı "Smoke"da olduğu gibi olay örgüsünü ve karakterleri birbirine kendine özgü bir sıcak üslupla bağlayan Paul Auster'ın filminde Harvey Keitel, Mira Sorvino ve Willem Dafoe başrollerde... CINE5

Otostopçu
Midnight Ride
Bir Michael Dudikoff filmi daha... Polis Lawson'ın karısı, psikopat biri tarafından kaçırılır. O andan itibaren de nefes nefese bir kaçıp kovalamaca başlar. 1990 yapımı bu eli yüzü düzgün aksiyon, klişelerle süslü olsa da ilgiyle izleniyor.
Kanal 7

Gerçek Suç
True Crime
Çoktan kanıtladığı oyunculuğunun yanısıra artık yönetmen olarak da sinemada kendine saygın bir yer edinen Clint Eastwood'un, sinemalarımıza geçen sene uğrayan

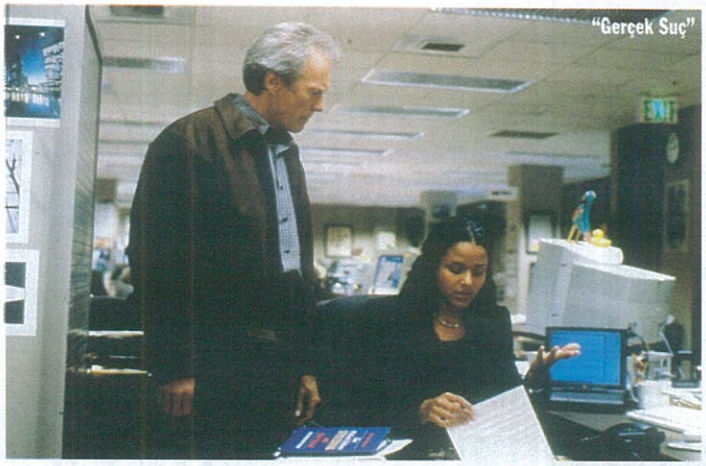
"Gerçek Suç"

filmi. Suçsuzluğu gün gibi ortada olan bir adamın adım adım idama gidişini önlemeye çalışan deneyimli gazeteci Steve Everett'in hem dramatik hem de gerilimli hikayesini anlatan "Gerçek Suç" (1999), Eastwood'un diğer filmleri kadar başarılı sayılmasa da keyifle izleniyor. Başrolde de kendisi oynuyor.
DigiTurk-Vizyon

Yıldırım Jack
Crackerjack

Thomas Ian Griffith, Nastassja Kinski ve Christopher Plummer'ı buluşturan 1994 yapımı bir aksiyon. Bir kayak tesisi teroristlerce ele geçirilir ve ortada 50 milyon dolarlık bir kirli para vardır. Onları durduracak tek kişi ise Yıldırım Jack'tir. Ortalama bir macera.
Kanal 7

Sokak Şövalyesi
Street Knight

Los Angeles sokaklarında birbirleriyle rekabet halinde olan iki çete ve ortalığı kana bulayan mafya... Macera filmlerinin klişelerini sonuna kadar kullanan 1993 yapımı filmin yönetmeni Albert Magnoli,

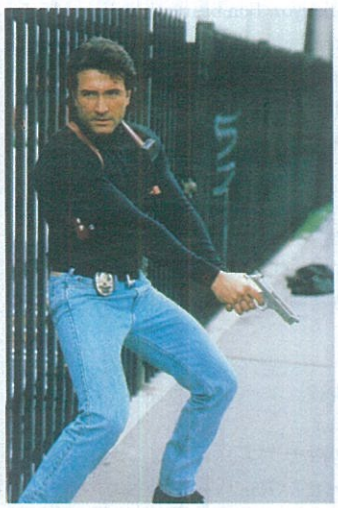

oyuncularıysa Jeff Speakman ve Christopher Neame... **Kanal 7**

Varennes Gecesi
La Nuit de Varennes

1791 yılında 16. Louis ve Marie-Antoinette'in, devrimden yeni çıkmış Paris'ten kaçışını çok özel bir ortamda ve detaylarla anlatan bir Ettore Scola yapıtı. Catherine Rihoit'nin romanından uyarlanan ve Marcello Mastroianni, Hanna Schygulla, Harvey Keitel gibi devlerin rol aldığı 1982 yapımı bu tarihsel film, yıllar önce TRT'de epeyce kesilerek gösterilmişti. Umarız bu kez tam kopyasını izleyebiliriz. **Kanal E**

Velvet Goldmine

1970'lerde, özellikle David Bowie'nin başı çektiği "glam-rock" fırtınasını, günümüzden bir arayış öyküsüyle birleştirerek aktaran "Velvet Goldmine" (1998), hem görsel hem işitsel açıdan gerçek bir şölen. Todd Haynes'in yönettiği filmde, başrolleri Ewan McGregor ve Jonathan Rhys-Meyers paylaşıyorlar. Hem 70'li yılların İngiltere'sine farklı bir açıdan tanıklık etmek, hem de iyi bir film izlemek için ekran başına.
DigiTurk-MovieMax

Tutku
Rounders

Amerikan bağımsız sinemasının önde gelen isimlerinden John Dahl imzalı bir drama. Kumar dünyasının karanlık yüzünü ayrıntılı bir anlatımla perdeye taşıyan "Tutku"da (1998) başrolleri Matt Damon ve Edward Norton paylaşıyorlar. Kadroda ayrıca Gretchen Mol, John Malkovich, John Turturro, Martin Landau gibi sürpriz isimler de yer alıyor.
DigiTurk-Vizyon

Fifty-Fifty

Charles Martin Smith'in hem yönetip, hem de başrolünü Peter Weller'la paylaştığı, 1993 yapımı ortalama bir aksiyon. İki uzman paralı asker, Güney Amerikalı bir diktatörü devirmek için kiralanır ve macera başlar. **Kanal 7**

Nefret - Protest'o
La Haine

Mathieu Kassovitz'in yazıp yönettiği, bol ödüllü ve eleştirmenlerden övgüler almış filmi. Getto kökenli üç arkadaşın bir gece boyunca şehirde yaşadıklarını ve giderek batağa saplanmalarını gerçekçi detaylarla veren, 1995 yapımı bu çift isimli film, siyah beyaz olarak çekilmiş. Başrollerde Vincent Cassel ve Hubert Kounde var. **Kanal E**

Seremoni
La Ceremonie

Burjuva bir ailenin yanına hizmetçi olarak giren, okuma yazma bile bilmeyen ama bu durumunu ustalıkla evdekilerden saklayan genç bir kız ve dost olduğu kız arkadaşının sıradışı öyküsü. Ruth Rendell'ın romanından Claude Chabrol eliyle sinemaya uyarlanan film, burjuva değerlerine saldırırken, asla sloganlığa başvurmuyor ve simgesel bir anlatımı tercih ediyor. Isabelle Huppert, Sandrine Bonnaire ve Jacqueline Bisset gibi ünlü ve iyi oyuncuların oynadıkları film, mesajı göz ardı edildiğinde bile rahatlıkla izlenen, psikolojik-gerilimin sularında da gezinen çok başarılı bir Fransız filmi. **Kanal E**

Kurtar Beni
Rescue Me

Karşılıksız bir aşk ve tutkuyla bağlı olduğu zengin ve güzel Ginny'nin kaçırılması üzerine harekete geçen Fraser'ın maceraları. Arthur Allan Seidelman'ın yönettiği 1993 yapımı filmde Michael Dudikoff ve Stephen Dorff'u izliyoruz.
Kanal 7

ÜNLÜ USTALAR

Cuma geceleri ekrana gelen kuşakta bu ay dört film yer alıyor. John Irvin imzalı ilk yapıt **"Gölde Bir Ay"** (A Month by the Lake, 1995). İngiliz yazar H.E. Bates'in romantik eserinden uyarlanan ve dörtlü bir aşk ilişkisini perdeye taşıyan filmde Vanessa Redgrave, Edward Fox, Uma Thurman gibi ünlüler başrolleri paylaşıyor. 2. ve 3. haftalarda Woody Allen filmleri var. İlki, **"Broadway Üzerinde Kurşunlar"** (Bullets Over Broadway, 1994). 1920'lerin New York tiyatro çevresine odaklanan filmde John Cusack ve Jennifer Tilly'yi izliyoruz. **"Herkes Seni Seviyorum Der"**de (Everyone Says I Love You, 1996) ise, dört mevsimi yaşayan New York atmosferi önünde müzikal bir yolculuğa çıkıyoruz. Kadroda bizzat Woody Allen'ın yanısıra Goldie Hawn, Alan Alda, Drew Barrymore, Edward Norton, Tim Roth ve Julia Roberts gibi devler var. Son haftanın filmi **"Exotica"** (1994). Kanada sinemasının Ermeni asıllı yönetmeni Atom Egoyan'ın adını tüm dünyaya duyuran film, bir gece kulübünde geçiyor ve insan ruhunun derinliklerine inmeyi deniyor. Son olarak "Felicia'nın Yolculuğu" ile sinemalarımıza konuk olan Egoyan'ın bu yapıtında David Hemblen ve Mia Kirshner oynuyor.
Her Cuma DigiTurk-MovieMax 2

Hazırlayan: OKAN ARPAÇ

Sibel Turnagöl

Çocukluk kahramanı dedesi... "Sommersby"yi unutamıyor... Bu ay "Abuzer Kadayıf" filminde seyredeceğimiz oyuncu klasik sorularımıza cevap veriyor.

En beğendiğiniz yönetmenler?
Şerif Gören, Tunç Başaran ve Yavuz Özkan'ı beğeniyorum. Belki çok klasik olacak ama bir de Fellini'nin filmlerini. Spielberg'i de seviyorum.

En beğendiğiniz oyuncular?
Tarık Akan, Nicolas Cage, Robert Redford, Jodie Foster, Anthony Hopkins, Sean Connery, Anthony Quinn, Meryl Streep.

En etkilendiğiniz filmler?
Şener Şen'in birçok filmini çok beğenmişimdir, mesela "Züğürt Ağa". "Aşk Filmlerinin Unutulmaz Yönetmeni" bizim sinemamızın gerçeklerini anlatan bir filmdir. "Muhsin Bey" de var. Son zamanlarda bizim filmlerimizden keyifle izlediğim "Her Şey Çok Güzel Olacak" çok doğal ve sıcak bir film. Aslında basit gibi görünen fakat güzel işlenmiş bir konusu vardı. Richard Gere ile Jodie Foster'ın oynadığı "Sommersby"yi çok beğenmiştim. Son sahnesi gözümün önünden gitmez. Bir insanın ölüme gitmesi ve o anda aralarındaki aşk. "İlk Şövalye"yi de çok beğenmiştim.

En sevdiğiniz yazarlar?
Atilla İlhan ve Murathan Mungan.

Çocukluk kahramınınız var mıydı?
Hülya Koçyiğit'i çok severdim. Filiz Akın bir filminde pelerinliydi, onu gerçek bir prenses zannederdim. Küçükken Kadir İnanır'a müthiş bir hayranlığım vardı. Sonra ilk oynadığım filmde beraber çalıştık. Fakat insanın hayatındaki gerçek kahramanları annesi ve babası oluyor. Çok sevdiğim dedem vardı. Dedem herşeyi yapar, dedem herşeyden korur diye düşünürdüm. Kahramanım dedemdi.

Kader mi etkili yoksa tesadüfler mi?
Belki de tesadüfler de kaderin içinde yer alıyor. Kaderin insanın hayatında ne kadar etkin olduğu da ayrı bir konu. Çünkü insanın bir beyni var. Herşeyi beyninle organize ediyorsun. İyiyle kötüyü ayırdedebiliyorsun. Bazen insan kötü olabilecek birşeyin içine de girebiliyor. Onun içinden çıkmak da sana bağlı birşey. Bazen insanın dışında olaylar cereyan edebiliyor. *(Tam bu sırada deprem oluyor.)* İşte bu sallantı kader, burada olmamız da tesadüf!

Müzik seçiminiz?
Çok değişken. Opera, arya çok severim. Klasik müzik de ara ara dinlerim. Türk Halk Müziği de çok severim. Aşağı yukarı bütün müzik türlerini seviyorum. Koyu bir arabeske tahammül edemiyorum. İşim gereği onları da zaman zaman bilmem gerekiyor.

En çok neden korkarsınız?
İftiradan çok korkarım. Çok ürkütücü bir şey. Onun dışında karanlık fobim var.

Alışverişinizi kendiniz mi yaparsınız?
Kendim yaparım. Hatta annemin, teyzemin alışverişlerini de ben yaparım.

Hayatınızda da oynar mısınız?
Hiç beceremem. Çok dışa çıkan bir yapım var. Olduğum gibiyimdir, farklı görünemem. Mutluysam, hüzünlüysem anlaşılır. Sorunlarımı biraz kendime saklarım. Çünkü sorunlarımı konuşmaktan sıkılırım. Politika yapamam, bana ters gelen bir şey varsa hemen söylerim.

İdeal tatil nasıl olur sizin için?
Tuhaf saplantılarımız var, tatil Bodrum'da, Antalya'da yapılır gibi. Yeryüzünde başka hiçbir yer yokmuş gibi her sene aynı yere gidiliyor. Aslında yurtdışına gidildiği zaman da ekonomik olarak çok farkı olmuyor. Burada tatile çıktığın zaman rahat edemiyorsun. Denize gireceksin, her tarafı kontrol ediyorsun. Eğlenmeye çıksan, elli bin tane yazıyla karşılaşabilirsin. Böyle paranoyak bir tatil oluyor. Bu sene karar verdim. Yurtdışına gideceğim tatile. Kimse bilmez nerede olduğumu. Ben de rahat rahat tatilimi yaparım.

Olmazsa olmaz dediğiniz birşey var mı hayatınız da?
Ailem, oğlum, işim. Belli ölçülerde yaşayacağım evim.

En sevdiğiniz yemek?
Aslında ben sulu tencere yemeklerini çok seviyorum. Ama yiyemem tabii. Karnıyarık, pilav. Pilava bayılırım. Bana her gün tabaklar dolusu pilav verseler yerim. Bir de köfte patates severim.

Yemek yapıyor musunuz?
Vaktim olduğunda evet. Çok güzel yemek yaparım. Yemek yapmayı da severim.

Bağırıp çağırır mısınız yoksa küsüp somurtur musunuz?
Somurtmam, hiç sevmem. Mesele neyse, kavga edeceksem de, tartışacaksam da bitsin. Hemen sonuca ulaşmayı severim. Aslında sakin bir insanım. Ama çok sinirlendiysem bağırırım.

Ölümden sonra ne var?
Şu anda öyle bir kitap okuyorum. Ölümden sonra başka bir boyutun, hayatın olduğuna inanmak insanın içini rahatlatıyor. Ben başka birşeylerin olduğuna inanıyorum. Bu inanç insanın huzur bulduğu bir liman. Tekrar dünyaya gelmeye de inanıyorum. Bence cennet ve cehennem daha çok burada. Er ya da geç kötülüklerin cevabının burada alındığına inanıyorum.

Yeni projeler var mı?
Televizyon programı devam edecek. Birkaç dizi teklifi var. 2001 yılı içinde yeni bir albüm çalışması olacak.

Dolar ne kadar?
625 falan galiba...

SÖYLEŞİ: BURCU AYKAR
FOTOĞRAF: ALİ KESKİN

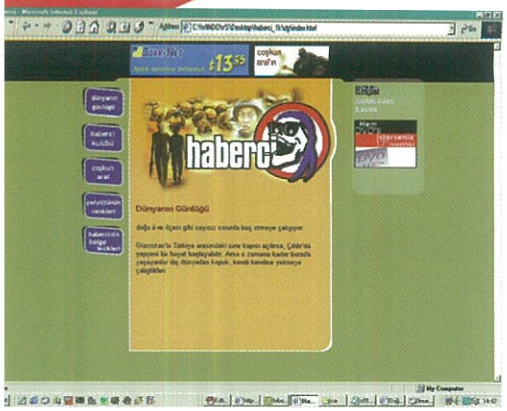

www.turkport.com

Şeriattan haberiniz var mı?

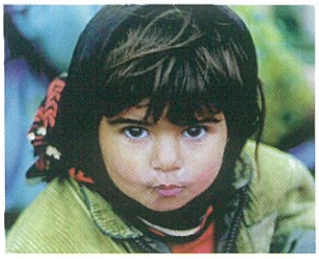

Mülteci çocuklardan haberiniz var mı?

Açlık çeken ülkelerden haberiniz var mı?

Kafatası avcılarından haberiniz var mı?

Çeçenistan'daki savaştan haberiniz var mı?

haberci

Haberci de turkport'ta... Haberiniz var mı?

17 ayrı ülkeden derlenmiş en çarpıcı savaş fotoğraflarının yer aldığı Coşkun Aral'ın "Sözün Bittiği Yer" adlı kitabını on-line satın alabilme imkânı turkport'ta...

Turkport Haberci kanalı hizmetinizde. Artık atv'nin beğenilen programı Haberci'nin içeriğine istediğiniz an ulaşabileceksiniz.

- Dünyanın Günlüğü
- Haberci Ekibi
- Ajanda
- Genç Kâşifler
- Sohbet Odası
- Coşkun Aral Biyografisi
- Foto Galeri
- Tehlikeli Yerler Kılavuzu
- Kıtalar ve İnsanlar
- Yemeğin Yolculuğu
- Güzellik Uğruna
- Dünya Müzikleri
- Pano

turkport

Türkiye'nin medya portalı

CENAJANS GREY

farkı
yaşayın
LYCRA
www.lycra.com
damat
ORKA group
www.damat.com.tr
DAMAT ve TWEEN BİR advantage CARD ÜYES